

מדינת ישראל

משרד הדתות

11

12

סכום

משרד

כ/14/15

הכנת

כ/14/15

12

סכום

חייב מסי

לשנת: 8.10.70

לשנת: 16.7.76

מחלקה



שם תיק: הנהלת המשרד - הכותל המערבי כרך ג'

סוגה ביזי: גל-4-12252

סוגה פריט: 000i5jm

כתובת: 2-106-7-8-8

תאריך הדפסה: 07/06/2016

מופץ ומיוצר ע"י המסעם ירושלים

טל. משרד 226361-2, מפעל 716732

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך: יח"ב חסמוז תשל"ו
16 ביולי 1976
מספר:

כ"א/14/11

לכבוד,
מר ישראל ליפל, סמנכ"ל
משרד הדתות
ירושלים.

מר ליפל הנכבד,

הנדון: סיור בצד החשיפות של הכותל המערבי

חובה נעצמה אני ממלא בבואי להודות לך עבור הביקור לעובדי משרד
החוץ בתאריך 6 ביולי 1976.

התכנון והביצוע היו למופת. רמת ההרצאות שלך וההסברים שניתנו
על ידך וע"י מר צבי הופמן תרמו רבות למצלחת הסיור באחר כך חשוב
ומרכזי לעם ישראל ולמדינת ישראל.

אכן היה בסיור זה כדי להוסיף ידע והבנה ל-51 עובדי המשרד אשר
השתתפו בו. בטוחני כי הדבר יתרום למילוי יעיל של המשימה כנציגי
ישראל בחו"ל בעתיד.

תודתנו נתונה לכל אלה שהיו שותפים אתך בתכנון ובביצוע הסיור
לכל פרטיו.

אנו מודים לכם בעד הזמנתכם לעריכת מפעלים דומים ושומרים לעצמנו
הזכות לפנות אליכם לאחר מگرد הקיץ.

בכבוד רב,

ד"ר משה ליבה
מנהל מחלקת ההדרכה

העתק: לשכת שה"ח
לשכת שר הדתות
לשכת המנכ"ל
לשכת מנכ"ל משרד הדתות
מר יגור-אריה, סמנכ"ל

כ"ב תשל"ו

פ' 14/11

ב"ה, ס' תמוז תשל"ו
30 ביוני 1976

לכבוד
אדריכל שנברגר
יו"ר ועדה הבטיחות

שלום רב,

הנדון: ועדה בטיחות

הריני להודיעך נעם פטירתו של הרב ד. פילא ס"ל,
אשהף אני במקומו כמסקיף בישיבות הועדה.

בברכה,

י. ליפול
סגן המנהל הכללי

העמק: שד הדגות.

ב"ח י"ב סיון תשל"ו
10 ביוני 1976
דמ/763

לכבוד
אדריכל שנברגר
יו"ר ועדת הבטיחות של הכותל
כאן

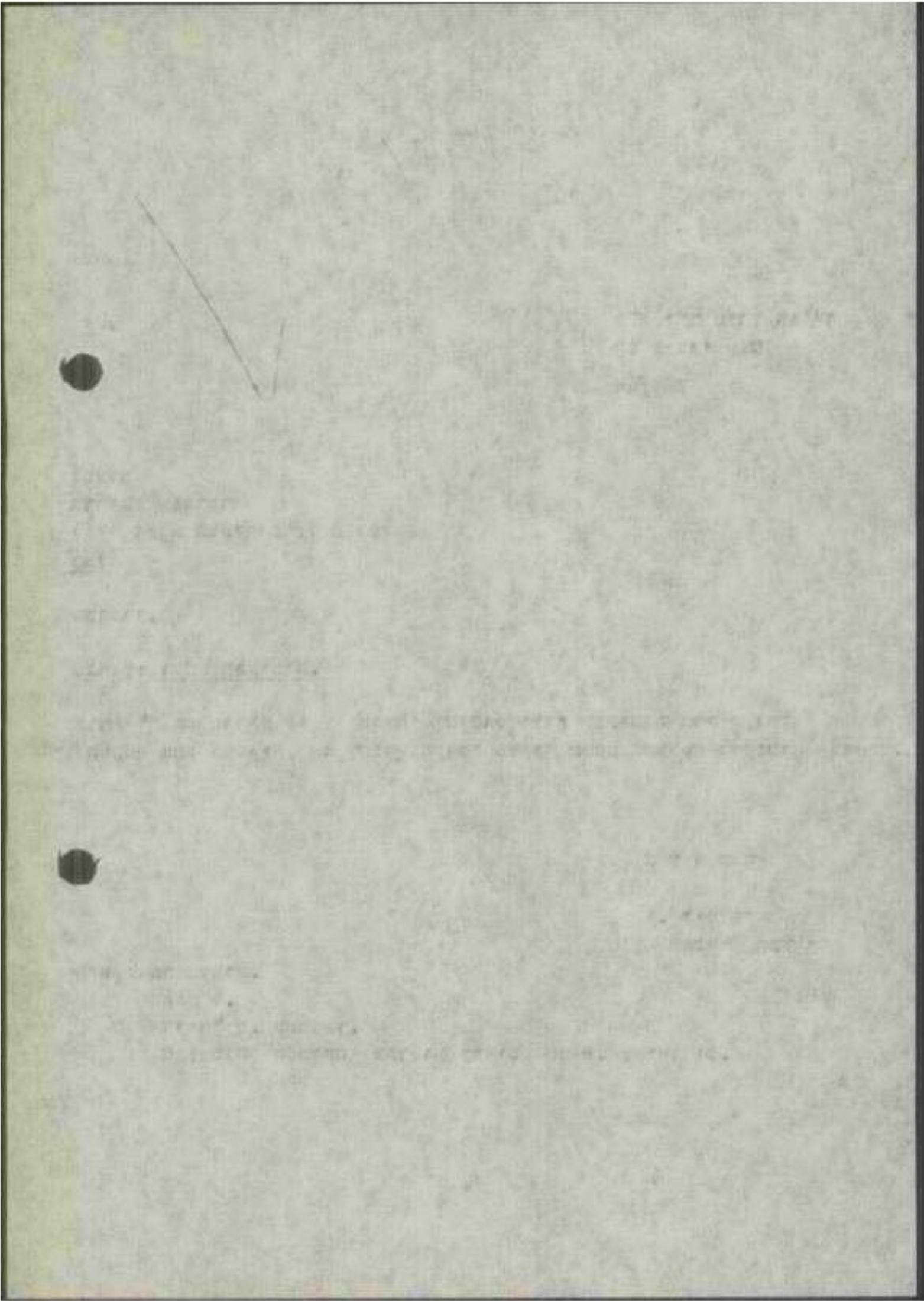
מכובדי,

הנדון: ועדת הבטיחות.

אודה לך אם תודיע לי על מועדי ישיבה ועדת הבטיחות כדי שאוכל
לחשתתף בהן כמטקיף, או לשגר במקומי מטקיף מטעם המחלקה למקומות קדושים.

ב כ ר כ ה
י. לימל
מגן המבחל הכללי

העמק: שד הדחות.
המנכ"ל.
אדריכל ד. קאסוטו.
מגן מבחל המחלקה למקומות קדושים, טר.מ. זליקוביץ.



ב"ח י"ב סיון תשל"ו
10 ביוני 1976
דח/763

~~א. י. ד. יו~~

לכבוד
אדריכל שגברגר
יו"ר ועדה הבטיחות של הכותל
באן

מכובדי,

הנדון: ועדה הבטיחות.

אודה לך אם תודיע לי על מועדי ישיבות ועדה הבטיחות כדי שאוכל
להשתתף בהן כמשקיף, או לשגר במקומי משקיף מטעם המחלקה למקומות קדושים.

בברכה
י. ליפול
סגן המנהל הכללי

העתק: שר הדתות.
המנכ"ל.
אדריכל ד. קאסוטו.
סגן מנהל המחלקה למקומות קדושים, מר מ. זליקוביץ.

1/15/12

RECEIVED
JAN 15 1912
U.S. DEPT. OF AGRICULTURE
WASHINGTON, D.C.

TO THE

SECRETARY OF AGRICULTURE

FROM THE
DIRECTOR OF THE BUREAU OF PLANT INDUSTRY

RE: [illegible]
[illegible]
[illegible]

FOR THE RECORD

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך: כ"ד בסיון תשל"ו
22 ביוני 1976

מספר:

15/14/1



לכבוד

הרב מאיר יהודה גץ, רב הכותל

משרד הדתות

ירושלים

כבוד הרב

הנדון: סיור לעובדים משרד החוץ

1. הריני לאשר את ייחתינו הטלפונית בה סוכס על עריכת סיור לעובדי משרד החוץ בצד חשיפות הכותל המערבי.
2. הסיור יתקיים ביום רביעי, 30 ביוני 1976, בשעה 15.30.
3. מצ"ב חוזר שהופץ בין עובדי המשרד, עם גמר ההרשמה נוצייעכם מספר המשתתפים.
4. אנו מעריכים מאד את נכונותכם להודיך את הסיור ואת הצעתכם היפה להגיש טענה קל למשתתפים.

בכבוד רב

ד"ר משה ליב
מנהל מח' הדרכה

העתיקים: לשכת מנהל - משרד הדתות

מר גנור אריה, סמנכ"ל

מר א. נעים, מנהל מח' הסבל

מר בן ששון, מנהל המח' לתרגום תורנית, משרד החינוך והתרבות

משרד החוץ

מחלקת ההדרכה

ירושלים, כב' סיוון תשל"ו
20 ביוני 1976

אל: מחלקת המשרד

מאת: מנהל מחלקת ההדרכה

הנדון: סיור בצד החשיפות של הכותל המערבי

1. במסגרת סידרת הסיורים, מארגנת מחלקת ההדרכה סיור בצד החשיפות של הכותל המערבי.

2. הסיור יתקיים ביום רביעי, 30 ביוני 1976.

3. התכנית

מפגש ליד הכניסה לגברים מצד צפון של הכותל.	15.30
סיור מודרך במנהרות, בקשת וילסון, במחילות הצפוניות, באולם החשמונאים.	15.30 - 16.15
שיחת סיכום על מהות הכותל המערבי. שאלות וחשובות.	16.15 - 16.30
שתיה קרה. סיום הביקור.	16.30

מנחה ומדריך: הרב מאיר יהודה גץ, רב הכותל.

4. הסיור מיועד לעובדי המשרד ורעיותיהם. המשתתפים מחבקשים להגיע למקום המפגש בכוחות עצמם. הגברות מחבקשות להופיע בתלבושת צנועה. הגברים מחבקשים להופיע בכיסוי ראש.

5. עובדי המשרד ובני/בנות זוגם המעוניינים להשתתף בסיור מחבקשים לאשר את השתתפותם למחלקת ההדרכה (טל' פנימי 389) עד יום ראשון 27 ביוני 1976.

בברכה,

ד"ר משה ליבה

255

ב"ה יז בסיון תשל"ו
15 ביוני 1976

15/14/5

אוריאל

לכבוד
הגב' אסתר רבקה יצמאניק
קריית אתרים
רח הרב סורוצקין 8/16
ירושלים

ג.מ.ג.

שר הדתות קיבל את מכתבך מיום א' בסיון תשל"ו (20.5.76).

אנו ערים בהחלט לקדושתו של הכותל ולצרכים המיוחדים
הנובעים מכך ומתעובדה שהוא אבן שואבה מרכזית למבקרים
ומתפללים רבים בכל עת ובכל זמן.

העברתי את המכתב למחלקת המקומות קדושים הוך תוראה לבדוק
את הצעותיך ולבצע את הדבר, הנחנים לכאוע.

בברכה
י. ליפול
סגן המנהל הכלי

העתק: כב' השר

מר ט. זליקוביץ, סגן המנהל למקומות קדושים
(בצירוף המכתב לטיטולר)

פ' חנוכה

בס"ד, י"א סיון תשל"ו

8 ביוני 1976

פרטיכל מישיבת הצוות של הנהלת המחלקה והכוחל שנערכה במשרדנו
בכוחל ביום ג', י"א סיון תשל"ו (76. ביוני - 1) בשעה 13.30.

השתתפו : י. ליפל סמנכ"ל

חרב גץ

מ. שליקוביץ

נ. הרשטיין

צ. הופמן

על סדר היום :

1. שירותים
2. מניס חניה
3. ספריה בית הבחירה
4. עבודות החשיפה של הכוחל
5. ועדות
6. יחסים עם המשלחת הארכיאולוגית
7. חלוקה למבנה הלשכה
8. מניסת רכב לשטח הכוחל.

מר ליפל הודיע שנקיים ישיבת צוות לעתים מזומנות, ולמחות
אחת לחודש.

התפתח דיון על כל סעיף וסוכם:

לסעיף 1 : מר ליפל יבקש מאדריכל קטוטו חוות דעת להכנון

השירותים מוטלץ להקים מבנה שירותים זה קרקעי ברחבה
הסערבית, מאחורי חורבי הדגלים.

לסעיף 2 : הוטל על הרב גץ לקיים מבד ולברר את ההצעות שהוצעו

לפתרון הבעיה, לאחר מכן התקיים פגישה עם מבד^ה העיר

מר צ. רוזן בנדרון.

בס"ד, י" בסיון תשל"ו

8 ביוני 1976

לסעיף 3 : הרעיון של הספריה הוא טוב כשלעצמו, אך יש להקפיד
אם העניין לעת עתה ולנקוט בצעדים הדרושים לשמירה
על הגרעין הקיים.

לסעיף 4 : עקרונית יש היוב בהמשך עבודות החשיפה של הכותל
בכוון צפון, תוך בצוע העבודות בזהירות מקסימלית,
אך מבחינה מקציבית יש לתת עתה עדיפות לתכנית
האולמות המערביים וליצירת מנהרה מקבילה לזו שבצפון
בכדי לאפשר זרימה מבקרים.
הנושא יבדק בזהירות ובתיאום עם ועדה בטיחות.

לסעיף 5 : ^{המסורת}הומלץ על קיום ^{המסורת}במסגרת/של ועדת התיאום עם הארכיאולוגים
כן תורע לזרז הקמת הועדה להתמנה תכניות ומקומה הנדסי
כבר שאפשר יהיה לקדם העניינים.

לסעיף 6 : תוך כדי דיון על מבנה למשרד ליד הכותל, ^{הקרן}שבכנין הצפוני
שבשליטה זה"ל לא יועמד לרשותנו כי גורמים בסחוניים
מתנגדים לכך בכל הוקף.
נשארו שתי אפשרויות:
(א) להקים במנה הרמפה שליד בית שטראוס במנה צפונית
מערבית מבנה חלם קומתי (מרתף למחסן ושירותים, קומה
א' לצרכי הלשכה וקומה ב' לצרכי בסחון).
(ב) לבקש הקרה על בג בית שטראוס (בקטע הצפוני) ולמעביר
את אצטד אלא הכולל של הרב גורן למקום אחר ברובע
היהודי.

לסעיף 7 : יש צורך ביהר האום בין המסורה למשרד הדתות.
הרב גץ ימצא רשימה של המורשים ע"י המסורה לתכנס
(ולחנות) ברחבת הכותל, וטר לימל ימנה חשומת לב המסורה
להוכחות אשר בנדון.

מגישת צורת נוספה תוקיים ביום ד', י"א בסיון בלשכת הסמנכ"ל.

5/14/76

ט' בסיון תשל"ו
7 ביוני 1976

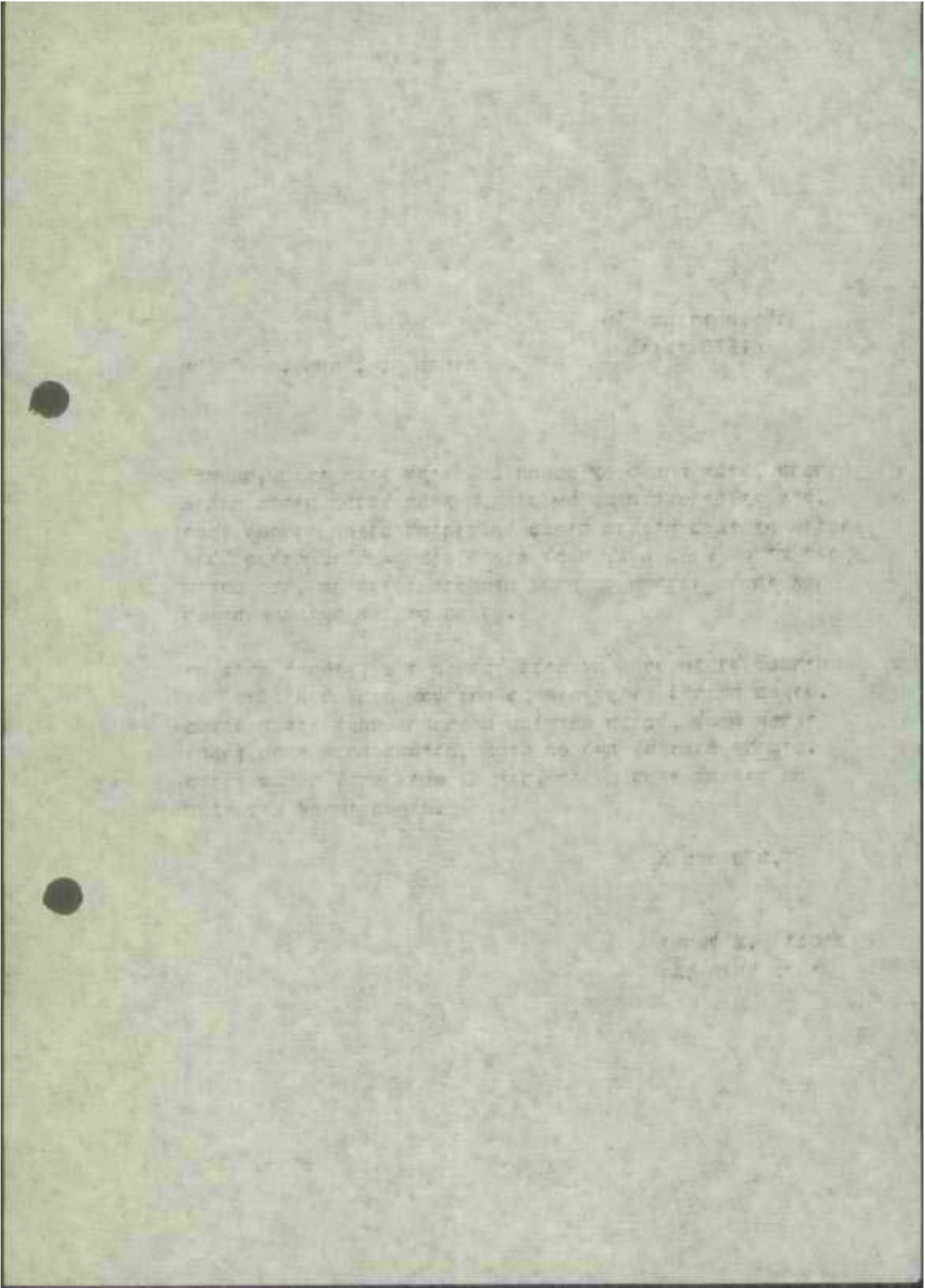
אל ד"ר י. רפאל, שר הרווח

לבקשתך, הנני מציע לקיים את ההסכם עם משפחת אביב, בדבר
טידור טפרית הכותל בבית שטראוס על שם הלל צייטלין ז"ל.
יתכן וטידור המקום לשימוש של ספריה חדרניה מפא"י איננו
שולל מקיום כולל אברכים במקום לכמה שעות ביום אם יש לנו
אנשים בכך, או אפילו פונקציה אחת של משרדנו כלשהי אשר
תואמת את עיקר השימוש במקום.

יש צורך להתקין, ע"י אדריכל פנים את החדר הגדול לטפרית
עם אדונית לספרים שדלחנות ובסאות לעיון וקריאה במקום.
בשעתו הצענו לאחד מהאברכים שבישיבת הכותל, לשמש אחראי
וספרן בחצי משרה בהחילה, מפעם המחלקה למקומות קדושים.
כמובן שאפשר לחדש נושא זה מיד, כי לא כדאי להתקין את
הדבר ללא אחראי במקום.

ב ב ר כ ה,

ישראל צ. וינברג
סגן מנהל כללי



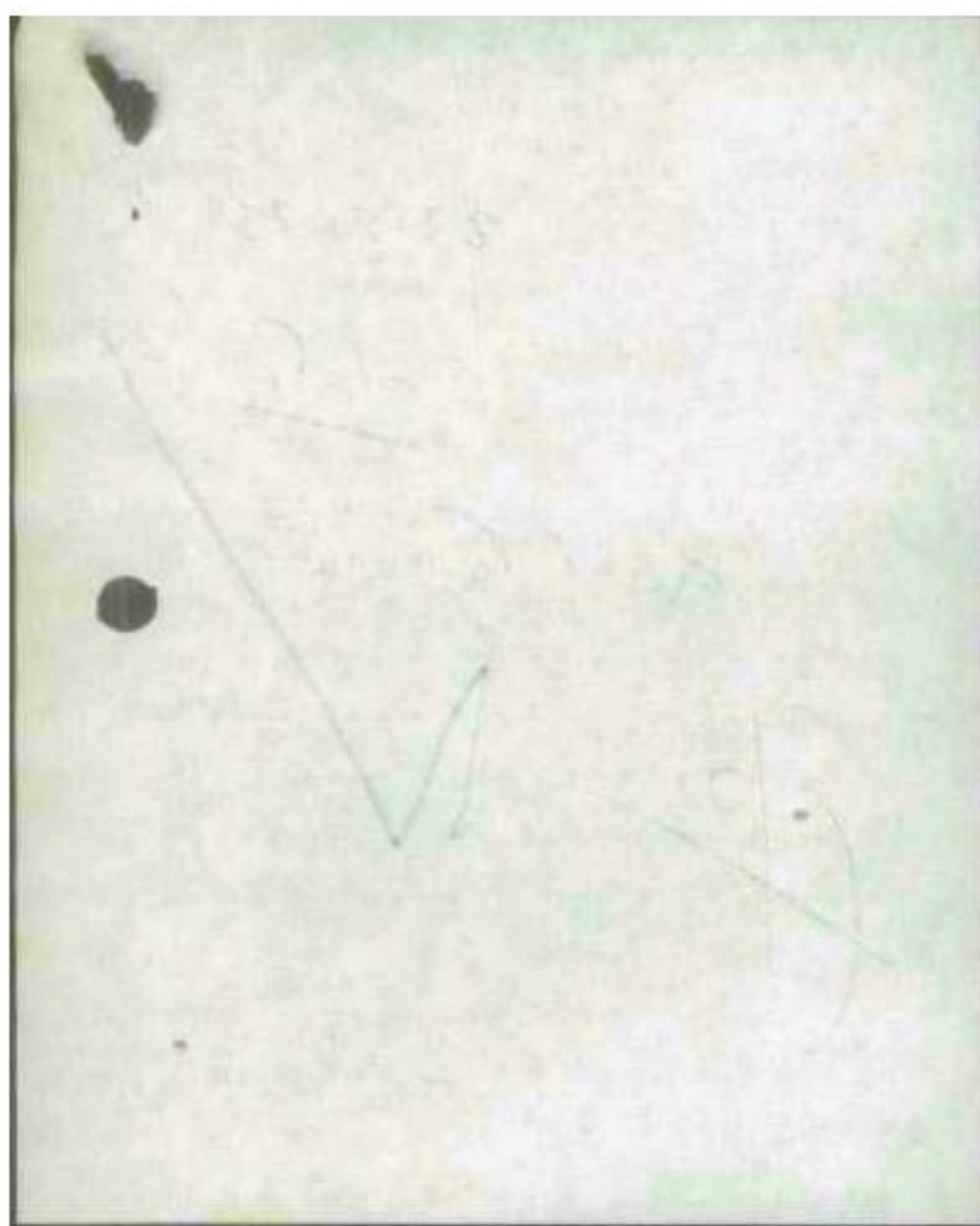
23.5.76

claf

Handwritten text, possibly "Handwritten text" or "Handwritten text" with a diagonal line through it.

Handwritten signature or initials, possibly "C.B." with a diagonal line through it.

Handwritten checkmark or stylized letter "N".





הבונסת

ירושלים, י"ט באייר תשל"ו
19.5.76

ועדת הפנים
ואיכות הסביבה

257

$$15/14/2$$

לכבוד
שר הדתות
ד"ר י. רפאל
משרד הדתות
21.5.76
א. חייך השלם
בית
היק
אדוני השר,

נחבקשתי על-ידי ח"כ יורם ארידור, יו"ר ועדת
מפנים, להזמין אותך לישיבה, שתתקיים ביום שלישי,
כ"ה באייר תשל"ו (25.5.76), בשעה 8.30, בבנטה.

סדר היום: התכנית לביטול רחבת הכוח -
הצעה לסדר-היום של ח"כ ק. כהנא.

בכבוד 17,

בכבוד רב,
יהושע ברזני
מזכיר הועדה

עק: המנתח הכללי, מר דוד גלס.

Handwritten notes in red ink, including "Jin", "Klor", and "2/5/76".

THE STATE OF NEW YORK

IN SENATE
JANUARY 1, 1906

REPORT

OF THE
COMMISSIONERS OF THE LAND OFFICE
IN RESPONSE TO A RESOLUTION
PASSED BY THE SENATE

APRIL 1, 1905 - APRIL 1, 1906
ALBANY: J.B. LEECH, STATE PRINTER.

STATE OF NEW YORK

COMMISSIONERS OF THE LAND OFFICE

ALBANY: J.B. LEECH, STATE PRINTER.

3/3
ד"ר יהודה
ד"ר יוסף
ד"ר יוסף
ד"ר יוסף
ד"ר יוסף



ירושלים, י"ט באייר תשל"ו
19.5.76

251

לכבוד
שר הדתות
מר י. רפאל

15/14/2

אדוני השר,

נבקשתי על-ידי ח"כ יורם ארידור, יו"ר ועדה
פניית, להזמין אותך לישיבה, שתתקיים ביום שלישי,
כ"ה באייר תשל"ו (25.5.76), בשעה 8.30, בבנסת.

סדר היום: החכניה לבינוי וחבת הכותל -
הצעה לסדר-היום של ח"כ ק. כהנא.

בכבוד רב,

יהושע ברזני
מזכיר הועדה

העתק: המנהל הכללי, מר דוד בלס.

8/8
 15021 15021 15021
 15021 15021 15021
 15021 15021 15021

25. 9. 1955

מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכת ראשית
ירושלים

תאריך: 7.4.76

מספר:

כ 15/14/

לכבוד
מר ד. גלס
מנכ"ל משרד הדתות
רח"י פו 30
ירושלים

א.נ.נ.

אחרי שיחתי אתך היום ולאחר פגישתנו במשרדך ביום
16.3.76 שקלתי את כל נושא עבודתי במשרד הדתות, חשבתי על
עבודות מסוימות הנראות לי כסיפסופים בלתי יובילים.

נראה לי שבנושא כל כך חשוב כמו בנין משרד הדתות
ברחבת הכותל שטיפלתי בו במסך השבועות האחרונים ברציפות
ושהיה לי הידע הסדוייק מה יש לעשות כדי לשמר אותו, לפחות
חלקית, ואשר על כך קיימתי שיחה עם מר זליקוביץ לא מצא איש
לנכון לשאול אותי כיצד להתייחס לנושא ברגע שהפך העניין קריטי.

אני קושר את העניין עם פעולתו של המנכ"ל מר י.
ליפל בעניין יעוץ בשיקום בית כנסת אברהם אבינו בחברון, אשר
פשוט התעלם מעצם הפקידה במסגרת המשרד ופנה לאדריכל אחר (וזאת
עוד בחקופה שהיחסים היו תקינים). אני מגיע למסקנה שעצם עבודתי
במשרד נראת מיותרת או שמא לא ברור בדרך המינהלי מהו בדיוק
התפקיד שלי.

כיון שאינני רוצה לאכול לחם חסד וכיון שאינני אוהב
להרגיש את עצמי מיותר אודה לך באם תודיע לי אם אכן הבנתי
נכון את המצב, ואם אכן כך הדבר, אסיק את המסקנות.
במידה ולא הבנתי את המצב לאשורו אנא הודיעני כיצד אוכל לפעול
בעתה והלאה במסגרת התפקיד במשרד הדתות כך שתהיה תוצאה לפעולתי.

אבקש מאוד לא להשהות את תשובתך.

אינני שולח העתקים כתוך ידיעתי את עצם גישתך
ל"מכתבים" אך בשוט קשה לשוחח אתך.

בבד כ"ה
דוד קאסוטו

MEMORANDUM

DATE: 10/10/54

TO: SAC, NEW YORK

FROM: SAC, NEW YORK

SUBJECT: [Illegible]

RE: [Illegible]

On 10/10/54, [Illegible]
[Illegible]
[Illegible]
[Illegible]

Enclosure

Enclosed for the Bureau are two copies of a letterhead memorandum (LHM) dated 10/10/54, and one copy of a letter dated 10/10/54, both of which were prepared by the New York Office.

The LHM is a summary of the information received from the New York Office regarding the activities of the [Illegible] in the New York area. The letter is a copy of the LHM and is being furnished to the Bureau for its information.

The LHM is being furnished to the Bureau for its information. The letter is a copy of the LHM and is being furnished to the Bureau for its information.

The LHM is being furnished to the Bureau for its information. The letter is a copy of the LHM and is being furnished to the Bureau for its information.

Very truly yours,
[Illegible]

Enclosure
[Illegible]

cc: [Illegible]

cc: [Illegible]

מדינת ישראל

א"כ"ס

משרד הדתות

לשכה ראשית

ירושלים

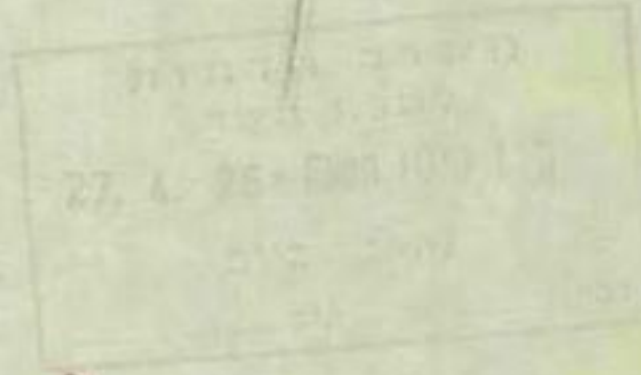
לשכה רב הכותל

תאריך:

בס"ד כו' בניסן ה'תשל"ו

27 באפריל 1976

מספר:



כ 15/14

לכבוד
מר מדי קולק
ראש העיר

נכבדי,

כתובת, הקלפון במערכת הביטחון השורקי, נודעים ריחוקה בלתי
נעימים ביותר הרחבת הכותל, דבר הגורם לחלול ד' בקרב המבקרים
וחתירים אשר מחפשים לחבין מצב זה במקום כה נשגב וכה קדוש ליהדות.

לא פעם אסרתי עריכת החפלות ואמירה החליט בשעה, בסל כך.

בצד זיכרון העבודות, אני מציע לכב' להורות למחלקה הממלאה
למזר תכשירים ממאמינים בחוף החפלות, במה פעמים ביום, לסיחור האויר.

הימים החולכים ומהמממים, מחמירים את המצב.

אני מקווה שכבודו ייענה לפניתי בדחיפתו לכבוד המקום
ולכבוד עם ישראל.

בחודש ובכבוד רב,

הרב מ.י. גץ,

רב הכותל

העמק: הרבנות הראשית לישראל

לשכה המד

מר י. ליטל, סמנכ"ץ

המחלקה לבקורות קדושים

טל' 228371

רח' יפו 30 ת"ד 1167 ירושלים 91000



ב"ה, ר' ניסן תשל"ו
6 באפריל 1976

1820/30

הרב
הרב
הרב

15/14/1

סיכום

מסיוור ברחבת הכותל (איזור חפירות הביוב) ביום שלישי,
ר' ניסן תשל"ו - 6 באפריל תשל"ו.

בהשתתפות: שר הדתות, ראש העיר, מנכ"ל משרד הדתות,
מנכ"ל העירייה, יו"ר הדירקטוריון של החברה
לפיתוח הרובע, סמנכ"ל משרד הדתות.

לרגל הסכנה של הצפת רחבת הכותל ע"י שופכין מהביוב של העיר העתיקה והצורך
הדחוף לנקוט באמצעים מידניים להתקנת תעלות הביוב באיזור וביצוע עבודות חפירה
סוכם על דעת כל הנורמים:

א. להוריד את הבית הערבי העומד ליפול בפינה הימנית, שליד המדרגות המוליכות
לרחבת הכותל מרחוב הגיא:

ב. משרד הדתות יפנה את המחסנים שבביתו הסמוך שאף הוא ייחרס ויסולק בחלקו
לפי קביעת מהנדס, עד למבנה המשרדים של לשכת הכותל שישאר על כנו בשלמותו;

ג. החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי תעמיד לרשות משרד הדתות באיזור
הסמוך לרחבה - מקום מתאים לצורך מחסני לשכת הכותל;

ד. עם פנוי שני המבנים כנ"ל תורחב הגישה לרחבת הכותל מצד רחוב הגיא עד כדי
8 מטרים רוחב;

ה. כל זמן הביצוע תרוכז העבודה מאחורי המחיצה המבדילה, שתוחלף בהקדם במחיצה הולמת (בתיאום עם משרד הדתות);

ו. עם גמר ביצוע עבודת הביוב יסולקו מיד כל כלי העבודה מהשטח;

ז. עם השלמת עבודת הביוב ירוצף שטח העבודה והשטח שנתפנה עקב הריסת המבנים כחמשך ישיר לרחבת הכותל (בכפוף לתכנית הקמת מבנה בית הדין הרבני הגדול).

בברכה



ד"ר יצחק רפאל

טרי קולק

15/4/51

מזכר

מאת: *ד"ר. ג.*

תאריך: *15.4.51*

לחברת: *ד"ר. ג.*

מס' מס': *15/4/51*

מס' מס':

הערות:

ד"ר. ג.

מזכר
מאת: ד"ר. ג.
תאריך: 15.4.51
לחברת: ד"ר. ג.
מס' מס': 15/4/51
מס' מס':

ראש העיר
رئيس البلدية
MAYOR OF JERUSALEM

ירושלים, ז' בניסן תשל"ו
7 באפריל 1976

לכבוד
החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי
בעיר העתיקה בירושלים בע"מ
ע"י מר דוד צפרוני
ירושלים

לכבוד
משרד הדתות
מנהל המחלקה למקומות קדושים
הרב דב פריה
ירושלים

נכבדי,

הנדון: סודעה בתוקף חוקי קזר לירושלים (הריסתם של בנינים מסוכנים) 1940

כודיעים בזה לכבודו כי הבנין הר"מ שכבודו הוא בעליו בסוכן סעיף 2 של חוקי
הקזר הנ"ל הינו מסוכן.

כבודו נדרש לאחוז באמצעים המפורטים להלן להבנת המחזיקים באותו בנין ולהגבת
הצבור:

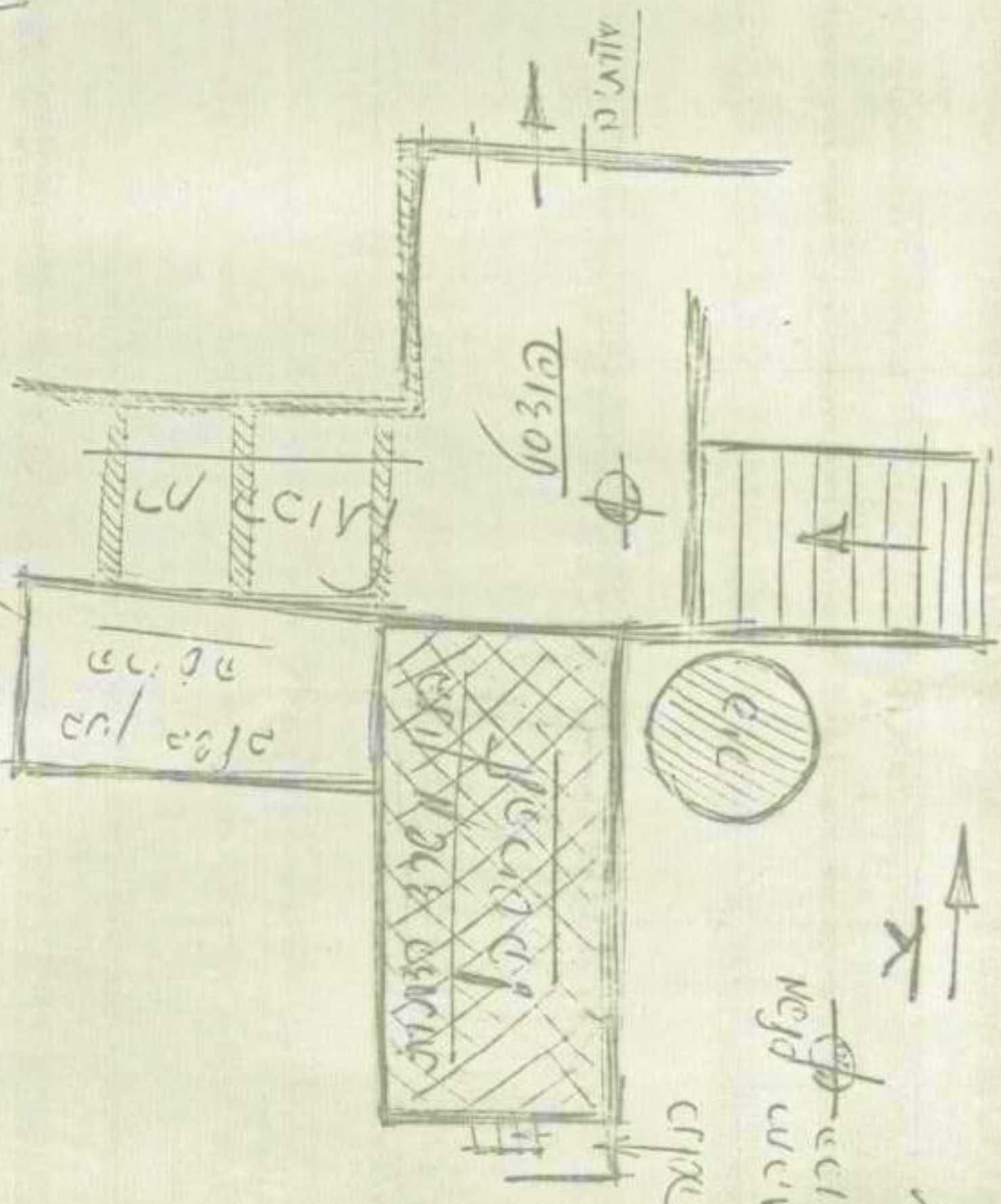
יש להרוס את הבנין כולו, המסוכן באדום בתרשים המצ"ב, אשר ברוחב הכותל
בעיר העתיקה בירושלים והגובל בפסחים הבאים: בחזית המזרחית - הפיר, בחזית הצפונית -
מהלך המדרגות המוליכות לכניסה לרחבת הכותל, בחזית הדרומית - רחבת הכותל, בחזית
המערבית - חורבות הגובלות בפסחה הכותל.

יש להתחיל בביצוע העבודות הנ"ל מיד ולסיימן תוך 7 ימים מהאריך הודעה זו.

נכבוד רב,
מדי קולק
בטס ובקד מועצה קירית ירושלים

אשר

ALCCIV 6640



ALCCIV
6640

ALCCIV
6640



ב"ה, ו' ניסן תשל"ו
6 באפריל 1976

1820/30

הרב
התל"ד

סיכום

מסיוור ברחבת הכותל (איזור חפירות הביוט) ביום שלישי,
ו' ניסן תשל"ו - 6 באפריל תשל"ו.

בהשתתפות: שר הדתות, ראש העיר, מנכ"ל משרד הדתות,
מנכ"ל העירייה, יו"ר הדירקטוריון של החברה
לפיתוח הרובע, סמנכ"ל משרד הדתות.

לרגל הסכנה של הצפת רחבת הכותל ע"י שופכין מחביוט של העיר העתיקה והצורך
הדחוף לנקוט באמצעים מידיים להתקנת תעלות הביוט באיזור וביצוע עבודות חפירה
סוכם על דעת כל הגורמים:

א. להוריד את הבית הערבי העומד ליפול בפניה הימנית, שליד המדרגות המוליכות
לרחבת הכותל מרחוב הגיא;

ב. משרד הדתות יפנה את המחסנים שבביתו הסמוך שאף הוא ייחרס ויסולק בחלקו
לפי קביעת מהנדס, עד למבנה המשרדים של לשכת הכותל שישאר על כנו בשלמותו;

ג. החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי תעמיד לרשות משרד הדתות באיזור
הסמוך לרחבה - מקום מתאים לצורך מחסני לשכת הכותל;

ד. עם פנוי שני המבנים כנ"ל תורחב הגישה לרחבת הכותל מצד רחוב הגיא עד כדי
8 מטרים רוחב;

ה. כל זמן הביצוע חרוכוז העבודה מאחורי המחיצה המבדילה, שתוחלף
בהקדם במחיצה הולמת (בתיאום עם משרד הדתות);

ו. עם גמר ביצוע עבודת הביוב יסולק מיד כל כלי העבודה מהשטח;

ז. עם השלמת עבודת הביוב יורצף שטח העבודה והשטח שנתפנה עקב
הריסת המבנים כהמשך ישיר לרחבת הכותל (בכפוף לתכנית הקמת מבנה
בית הדין הרבני הגדול).

בברכה

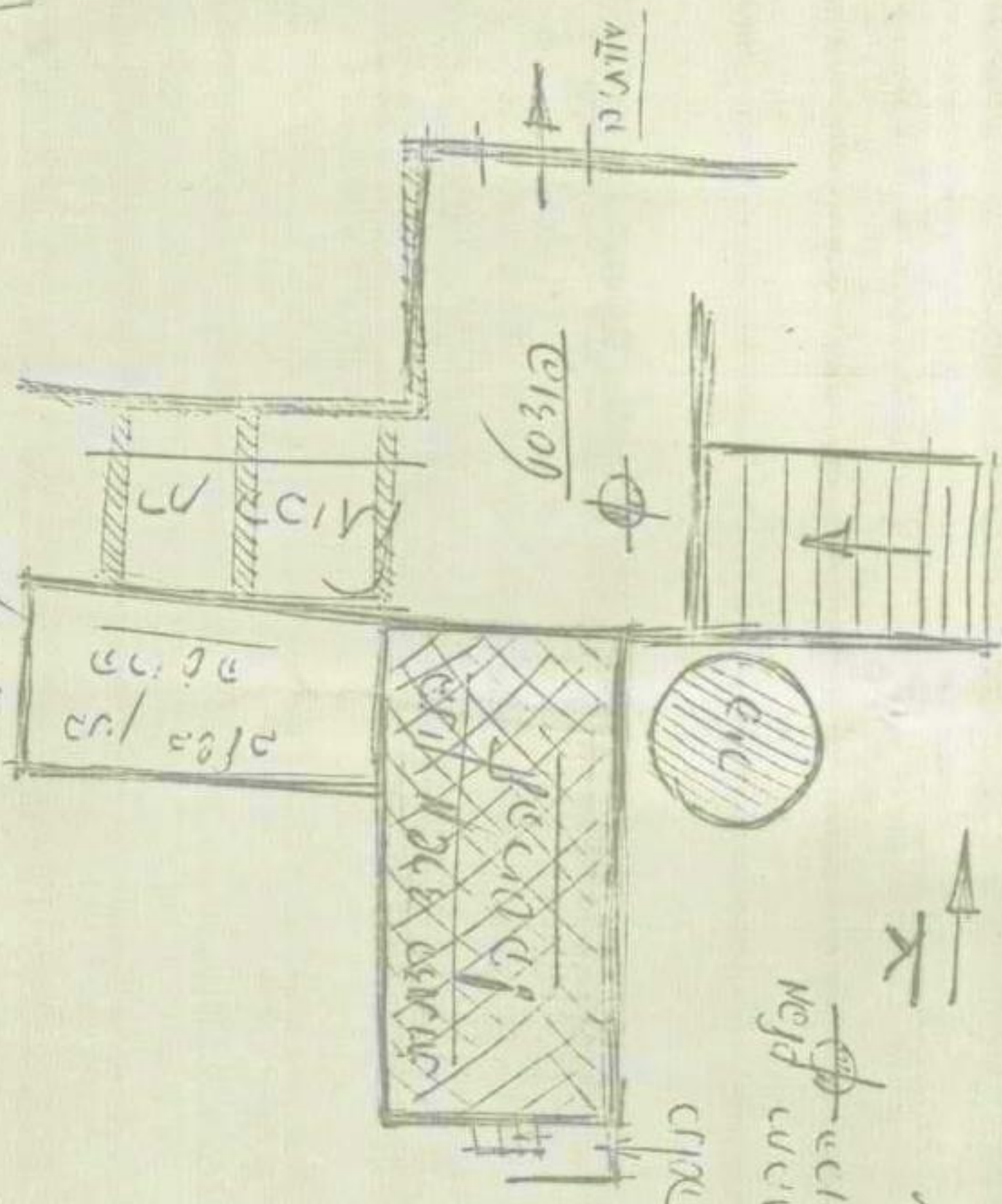
י"ח/אב
1951

ד"ר יצחק רפאל

טדי קולק

01/09/20

c/m/si



01/09/20

01/09/20

01/09/20

ב"ח, ב' ניסן תשל"ו
2 באפריל 1976

ארכיון

לכבוד
מר יחזקאל
מפקד המשטרה
העיר העתיקה

נכבדי,

הנדון: חג המסח בכוחל

חג המסח הוא עלינו לטובה, ממוצא השנה בגלל השבת דחול המועד, ולכן צפוי
רכוז גבוה של קהל עם ישראל העולה ירושלימה ביום ראשון אחר"צ ולמחרתו
יום שני (י"ח-י"ט בניסן - 18-19 באפריל).

האירועים הצפויים עד עתה הם:

- (א) ביום א', י"ח בניסן בין השעות 15.00-17.00 רכוז של ארגון "בני
עקיבא" ברחבת המים ומסע ירידה מאורגנת לכוחל להפלה (צפויים כמה
מאות משתתפים).
- (ב) ביום ב', י"ט בניסן בין השעות 9.30-7.30 ברכה כהנים רבתי (צפויים
כמה אלפים משתתפים).
- (ג) באותו היום בין השעות 17.00-18.00 קבלה פנים לעולי רגל. לדברי המארגנים
יבואו כשלוש אלפי איש, גם הם יתרכזו ברחבת המים.
- אנו מצדנו ערוכים לקבלת פני הטון חובב אך אני מבקש ממך להשתתף על מהנדס
העיר לפתיחת המעבר (במדרגות מרחוב השלשלה) שנחמם השבוע בגלל הסדקים שנחבלו
בבנין הסמוך.

בכבוד רב,
ובברכה פסח כשר ושפח,

הרב ד. פירא
מנהל המח' למקובות קדושים

העוזר/לכב' השר
למנכ"ל
ממכ"ל לה.מ.
למר הוטמן, אחראי לאירועים בכוחל.



15/14/76

שר הדתות

מנכ"ל

✓

ב"ה, ר' ניסן תשל"ו
6 באפריל 1976

1820/30

סיכום

מסיור ברחבת הכותל (איזור חפירות הביוב) ביום שלישי,
ר' ניסן תשל"ו - 6 באפריל תשל"ו.

בהשתתפות: שר הדתות, ראש העיר, מנכ"ל משרד הדתות,
מנכ"ל העירייה, יו"ר הדירקטוריון של החברה
לפיתוח הרובע, סמנכ"ל משרד הדתות.

לרגל הסכנה של הצפת רחבת הכותל ע"י שופכין מהביוב של העיר העתיקה והצורך
הרחוף לנקוט באמצעים מידיים להתקנת תעלות הביוב באיזור וביצוע עבודות חפירה
סוכם על דעת כל הגורמים:

א. להוריד את הבית הערבי העומד ליפול בפינה הימנית, שליד המדרגות המוליכות
לרחבת הכותל מרחוב הגיא;

ב. משרד הדתות יפנה את המחסנים שבביתו הסמוך שאף הוא ייהרס ויסולק בחלקו
לפי קביעת מהנדס, עד למבנה המשרדים של לשכת הכותל שישאר על כנו בשלמותו;

ג. החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי תעמיד לרשות משרד הדתות באיזור
הסמוך לרחבה - מקום מתאים לצורך מחסני לשכת הכותל;

ד. עם פנוי שני המבנים כנ"ל תורחב הגישה לרחבת הכותל מצד רחוב הגיא עד כדי
8 מטרים רוחב;

ה. כל זמן הביצוע חרוכוז העבודה מאחורי המחיצה המכרילה, שתוחלף בהקדם במחיצה הולמת (בתיאום עם משרד הדתות);

ו. עם גמר ביצוע עבודת הביוב יסולקו מיד כל כלי העבודה מהשטח;

ז. עם השלמת עבודת הביוב ירוצף שטח העבודה והשטח שנתפנה עקב הריסת המבנים בהמשך ישיר לרחבת הכותל (בכפוף לתכנית הקמת מבנה בית הדין הרבני הגדול).

בברכה



ד"ר יצחק רפאל

טרי קולק

אריק

ב"ה, ב' ניסן תשל"ו
2 באפריל 1976

אל: מר גבי ישראלי, מנהל המח' להכשרה דתית
נכבדי, כ (14/15)

בהמשך לאיחחננו, הרינו להודיעך שאני מסכים לעריכת
קבלה פני העולים לרגל ברחבת העיט כיום ב', י"ט
בניסן בין השעות 17.00-18.00.

בהחשבו ברבנות החובגים שינהרו באותן השעות לכותל
המערבי, אודה לך באם תראג לצמצום המימדים של קבלת
השנים ולהגבלה סקסימלית במספר המבשרים.

הואל נא להיות בקשר עם האחראיים במקום ולהסמך
להוראותיהם.

בברכה פסח אשר ושמח,

הרב ד. פרלא
מנהל המחלקה למקומות קדושים

העורך: לכב' אשר

למנכ"ל מר בלס

למנכ"ל לת.מ.

למר צ. הוזמן, אחראי לאירועים ברחבת הכותל

12/14/10

12/14/10

ב"ה, כח' אדר א' תשל"ו
29 בספרואר 1976

1. 2/10

לכבוד
הועדה לבנין ערים
מבדס העיר
ירושלים

א.ב.א.

הנדון: בנין שמרד הדתות ברובע 38 בשולי רחבת הכותל (ע"י פיר מס' 1)

במסר לבו ע"י דוד צפרוני מנהל החברה לפיתוח הרובע כי ביקש בשמנו
(במכתב אל המסכ"ל י. ליפל מה-2.2.76) להרוס את המבנה בו אנו שומרים
ע"י פיר מס' 1.

הרינו להודיעכם בזה שאנו מתנגדים בתוקף לורס המבנה.

אנו מופתעים גם מפנייתו של מס"ץ בשמנו (עפ"י האמור במכתב הב"ל) כאשר
במס"ץ ידוע היסב שהמוכנית החדשה לבית הדין הרבני עדיין לא אושרה על ידנו
כמזמין העבודה.

מוכניות בית הדין יקבלו תוקף רק לאחר אשרורו ואישור הועדות לבנין ערים
ורק לאחר מכן יהיה טעם להרוס את המבנים בהם אנו יושבים כדי לפנות מקום לבנין
החדש שיבנה.

אנו רואים בשלילה גמורה כל הריסה בתחומי דתנו ובטוליה כיום דבר שיגרם
לתחושה של חורבן ועזובה מול הכותל כאשר איש עדיין אינו יודע מה עתיד להבנות ומתי.

אבקשכם איפוא להמנע מזה מאישור כל הריסה שהיא עד לקבלת רשיונות הבינוי
כאחר.

ב ב ר כ ה

דוד גלס
המנהל הכללי

העתק: מר מירון בנבנישתי, סגן ראש העיר
מר י. ליפל, מסכ"ל שמרדנו

15/14/76

המנכ"ל

ב"ח יא' שרצ'א' חסל"ו
12 במרואר 1976

דח/494

15/14/76



לכבוד
חברת מ.ס.ס. סרלא
מנהל המחלקה למקומות קדושים

שלום רב,

הנדון: חשיפת הכותל.

בהמשך להוראה שניתנה בעבר בהסכמת השד, ברצוני לחזור ולהזכיר כי אין להמשיך בשלב זה בחשיפת לאורך הכותל המערבי לכוון צפון.
בביקור שערכתי יחד עם אדריכל שנברגר, יו"ר ועדת הבטיחות וגורמים נוספים, סוכט לבדוק אפשרות הרחבת אולמות, מעברים ועבודות בטיחותיות נוספות ונחבשנו להגיש הצעה באתרם ליו"ר ועדת בטיחות.
אבקש אישור לפעול בכוון זה ולדווח לי על כך.

בברכה
י. ליפל
סגן המנהל הכללי

העקו: כב' השד
המנכ"ל
רב הכותל
אדריכל שנברגר
מר שטס, מנהל משה"ב

מדינת ישראל

משרד הדתות
לשכה ראשית
ירושלים

תאריך:

מסמך:

15/14/2

לכבוד

מכובדי היקר והנכבד!

לאחרונה נתמנתה מטעמי ועדה שענינה לברר ולקבוע הנחיות רעיוניות ופיסיות למתכננים לעיצוב רחבת הכותל, היות שכולנו יודעים את קדושתו וחשיבותו ומקומו של הכותל במחשבה בתיי היום יום ומקומו בתקוות העם לגאולה והיות ואף הוצעו כבר הצעות ותכניות מוחשיות ומוגמרות הנוגעות אופי וצביון מסויים לרחבת הכותל אשר עוררו שאלות ותמיהות ואף התנגדויות בלב רבים.

מצאתי לנכון לפנות ולשמוע דעתם של דה ודעה, חכמים ומנהיגים, כדי לשמוע את דעתם, רעיונותיהם הצעותיהם והערותיהם לגבי נושא גדול וחשוב זה.

תשובתך יחד עם תשובתם של יתר הנשאלים חשמש יסוד להנחיות שינתנו למתכננים, ברור מאליו ששום תכנון לא יעשה, אלא בהתאם להלכה, אולם פנייתנו אליך מכוונת יותר בעניין עיצוב אופיו וצורתו של האתר אשר בבוא העת יבטא את משמעות האתר כולו לעמנו, על חוביו וזרמיו.

התשובות לחלק מהשאלות הינן לכאורה מובנות מאליהן, אולם הצגנו אף אותן כיון שבפתרונות ובתכניות שהוצעו עד היום ניהנו למעשה תשובות מסוימות שקנו שביחה בדעת חלק מהצבור ואנו היינו מודים לך אם תתייחס גם להן ותביע את עמדתך במפורש.

אם בנוסף על תשובתך בכתב ברצונך להרחיב את היריעה ולבטא את מחשבותיך והצעותיך שלא מצאו את ביטויין בשאלות דלהלן, נשמח לשמוע את דעתך בע"פ, אני מודה לך מראש על היענותך וחשומת ליבך.

בכבוד רב

יצחק רפאל

SECRET
CONFIDENTIAL
SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET
CONFIDENTIAL
SECRET

SECRET
CONFIDENTIAL
SECRET

SECRET
CONFIDENTIAL
SECRET

SECRET
CONFIDENTIAL
SECRET

SECRET
CONFIDENTIAL
SECRET

SECRET

SECRET

מדינת ישראל

15/14/76

משרד הדתות

לשכה ראשית

ירושלים

תאריך: ב"ה, כ"ז שבט תשל"ו
29 בינואר 1976

מספר:

אל: מר דוד גלס, מנכ"ל משרדנו

א.נ.א.

הנדון: רשיון להריסה - גוש 38 רחבת הכותל

העתק מכתבו של מר צפרוני מפחוז הרובע להועדה המקומית לבניין ערים, נשלח גם אליך וכהמשך הועבר על ידך למנכ"ל ולאדריכל, במקרה נודע לי הדבר על קיום המכתב, ברור שהדבר מחייב הגובה רצינית ביותר ובדחיפות, במיוחד לעצם "הסיכוס" כביכול בין החברה למשרד הדתות על "העברה" שבסותני שכל זה לא היה ולא נברא, על הנכונות להריסה מידית ולהפיכת כל רחבת הכותל לשטח בניה לרובע וכו'.

ההוצאות של כל "התכנית" הנ"ל הן מאד מרחיקות לכת והרבה השלכות לכך למוחר להרבות בהסברים, אם לא ננקוט מיד באמצעים חריפים לעצירת ההליכים הנ"ל.

ברגע שאקבל ממך העתק נוסף וכו' אני מיד בהתאם לנ"ל ולפי רוח המסיפים שהוספת במופסי העתקים וכו'. *מ.ד.*

ב.ב.ה.

הרב ד. פרלא
מנהל המחלקה המקומית
קדושים.

מדינת ישראל

משרד הדתות
לשכה ראשית
ירושלים

א.י.ש.

תאריך: א"ב בשבט תשל"ו

מספר:

כ/י/י/י

א.כ.מ.

מ.ד.א.

מ.ד.א. מ.ד.א.

א.כ.מ.

מ.ד.א. מ.ד.א. מ.ד.א.

הש"ת כבד אלוקי ברוך הוא וברוך ה' עבדיך נשמוע ונצטוו.
ואת כבוד הנהגתו אשר אל שבת עולמו ואני משתתף בכל כחתי הפיזיים
והדיוניים אמר אל עבדי משה אשר אתה מורה הנאה אמרתי והקיום ההכרחי,
וסמכותי מוגבלת בהכרח.
אכן אני מבקש ממך בכל אופן לא קשה אכזר או חסד בעד הצורך
אמזניק א"כ חתום, בעד מ.ד.א.
אני מבקש אל עבדי הטקס היום שבת בנשמתו לא אני ראוי ואלו שנים, דבר
אשר יהיה לפני כבוד, שהיו מושגים בהכרחי, נסיון וכד' אשר יהיה נתן ואולי אצלמתי.
אך אני מתייחס אצלך אמרת היום ודברתי צדקתה ודברתי אל הטקס עם ספרי תורה
אצלך בסדרה וצדק. אני ראוי, ומענה לא בתפלה, בתפלה ידעתי מאלה, אך כיון
קצרה ידי מאמצי כאלו ענין זה לא ידעו בנביא, ואין כל חשש להיפגש או לאחל.
אך אני, כי כוד היקר והנבדל, אשר נא אמרתי כבודי ואמון בקוד התורה ואמן אל
המבואר אמרתי תפלה מוגבלת עם חלואי ה' ונרשם קשה, דל.
אני מקבל שאלה מוגין אכזר והנני מודה אך מקרב אל ומאמר אך הוצאתי
הא מדינת ישראל.

הרב מ.י.ג.

ב"ח, י"ט טבת תשל"ו
23 בדצמבר 1975

15/14/2

לכבוד
מר שמש
מנהל חברת משה"ב
הגידים 1
ירושלים

א.ב.ג.

הנדון: עבודה ברחבת הכוחל המערבי

אנו מתכננים להקים גדר אבטחה סביבית לרחבת
הכוחל.

בכרי לא לעכב את העבודה, מבקש מנהל הוראה למר מנחם
וילביגר מנהל העבודה במקום, לבצע בניה גדר אבן כמפורט
להלן:

אורך 24 מטר, מאבן סלעים, ס-2 הצדדים בגובה הנפ בין
0 ס"מ ועד 65 ס"מ, היסוד בעומק ס-40 ס"מ עד 20 ס"מ,
עובי לכל האורך 35 ס"מ.

נא לראות את העבודה כדחופה על מנת לא לעכב את הרכבת
הגדר כמצויין לעיל.

פרטים נוספים מסרה למר פ. וילביגר.

העתק: למר ליטל, סמכ"ל

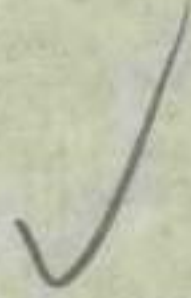
למר יערי, חשב

למר פ. וילביגר, מנהל
עבודה.

בכבוד ורב,
פ. זליקוביץ

סגן מנהל המחלקה למקומות קדושים

כ 15/14



ב"ה כ' כסלו תשל"ו
24 בנובמבר 1975
דח/ 307

אלו מר מ. זליקוביץ, מ"מ מנהל המחלקה למקומות קדושים.
מאת: סגן המנהל הכללי.

שלום רב,

הנדון: עבודות במוהל.

1. גא. הודיעני מה המצב בעניין סמיכת המפולת שהוטלה על המבנים קיסין וקוזניץ (לפי הוראות קיסין).
2. אין להמשיך בחשיפת לכיוון צפון עד להודעת השטח.
3. אבקש להבין חכניה להרחבת האזור הסמוך לקשת וילסון (צמודה מחקת) ממזרח למערב, לאפשר כבר קליטה מהפללים נוספים.
4. אודה לך אם תחאט עם רחל דרורי ביקור משותף במקום כדי לבדוק חכניה בהחלט, את החכניה אציע לכב' אשר להחליטה.

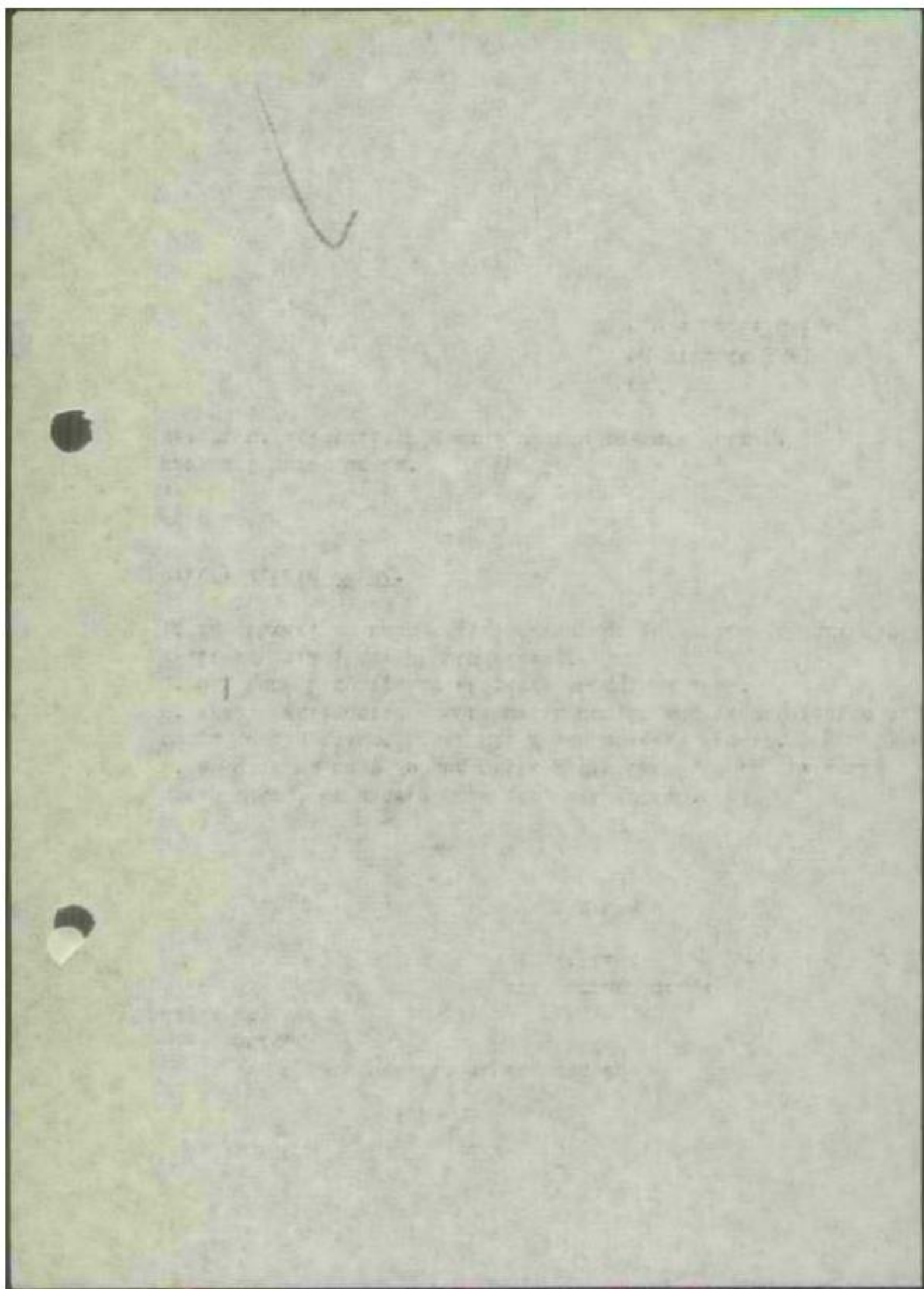
ב ב ר כ ה

י. ליפל

סגן המנהל הכללי

העמק: כב' אשר
המנכ"ל

יו"ר ועדת הבטיחות אדריכל שנפריגר



מדינת ישראל

22

משרד הדתות
לשכה ראשית
ירושלים

תאריך: ב"ה, י' כסלו תשל"ו
14 בנובמבר 1975

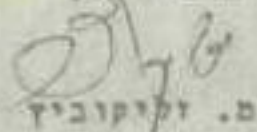
מספר:

כ/14/10

אל: כב' השר משה"ר ד"ר י. רפאל

כבודו מוזמן בזה להדליק נר ראשון של חנוכה,
ביום ו' אור ליום כ"ה כסלו תשל"ו (28.11.75)
בשעה 15.55 בדיוק ברחבה הכותל המערבי.

כבוד רב,


מ. זקוביץ

סגן מנהל המחלקה למקומות
קדושים.

~~א. כ"ז~~

DECLASSIFIED

DECLASSIFIED
EXEMPT FROM
GDS

DECLASSIFIED BY: SP-6 JAC/ML
ON: 08/20/2001
AUTHORITY: 25X

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED

EXCEPT WHERE SHOWN OTHERWISE. DATE 08/20/2001 BY SP-6 JAC/ML
REASON: 25X

DECLASSIFIED BY:

DATE: 08/20/2001
AUTHORITY: 25X

מדינת ישראל

משרד הדתות
לשכה ראשית
ירושלים

חאריך: ב"ה, כ"ו חשוון תשל"ו
31 באוקטובר 1975

מספר:

14/15

אלו כב"ה אשר מוה"ר ד"ר י. רפאל

כבודו מוזמן בזה להדליק נר רביעי של חנוכה,
ביום ב' אור ליום כ"ח כסלו תשל"ו (1.12.75),
בשעה 16.40 בדיוק כרחכת הכותל המערבי.

בכבוד רב

מ. זלוקוביץ
סגן מנהל המחלקה למקומות
קדושים.

10/1/71

10/1/71

10/1/71

10/1/71

10/1/71

10/1/71

10/1/71

10/1/71

15/14/75

✓

ג"ה, כ"ב בחשוון תשל"ו
27 באוקטובר 1975

אלו מר מ. בן-עמי סגן היועץ המשפטי.

הנדון: הסכם עם חברת "המנקים" לקיום רחבת הכותל המערבי.
סמך: מכ"מיום 21.10.75.

א. אני מקבל את הפתרון האמור בסעיף א' שבמכתבך, היינו
שהסכם עם חברת "המנקים" מוארך אוטומטית עד 30.3.76.

ב. הודעתי בכתב לחברת "המנקים" כי החסכם אתם יפוג סופית
ביום 30.3.76.

ג. החלתי בצעדים למימוש הסכרז בנפסון שארפת למכתבך שבסמך.

ב ב ר כ ה

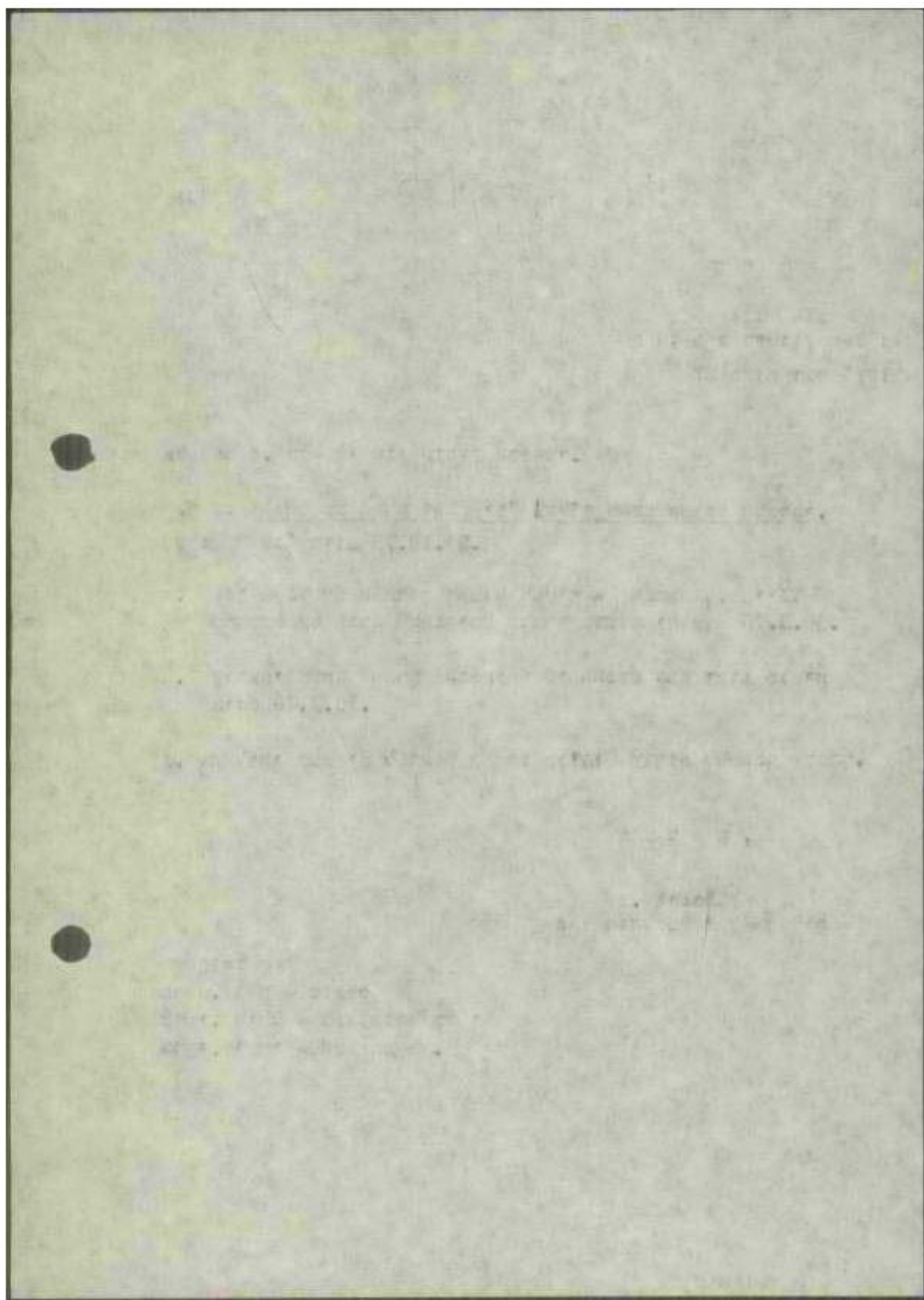
ב. וינגרטן
סגן מנהל כללי לאמצעות

העמקים

מר ד. גלט - מנכ"ל

מר י. ליטל - סגן מנהל כללי

מר י. יערי - חשב המשיד.



כ"א/א/א
✓

ב"ה, כ"ב בחשוון תשל"ו
27 באוק' 1975

אלו חברת "חמנקים" ירושלים.

הנדון: הטבת לגקיון פריזת הכותל.

הריני להודיעכם כי מוקף החטבת שבין משרדנו לבין חברתכם
בענין גקיון רחבת הכותל וחטבתה יפוג ביום 30.9.76.

בזמן הקרוב יפורטט מכרז פומבי ומובן שגם חברתכם זכאית
להשתתף במכרז החדש.

משרדנו יבחר את ההצעה המתאימה ביותר.

בברכה,

צ. וינגרטן

סגן מנהל כללי לאמרכלות

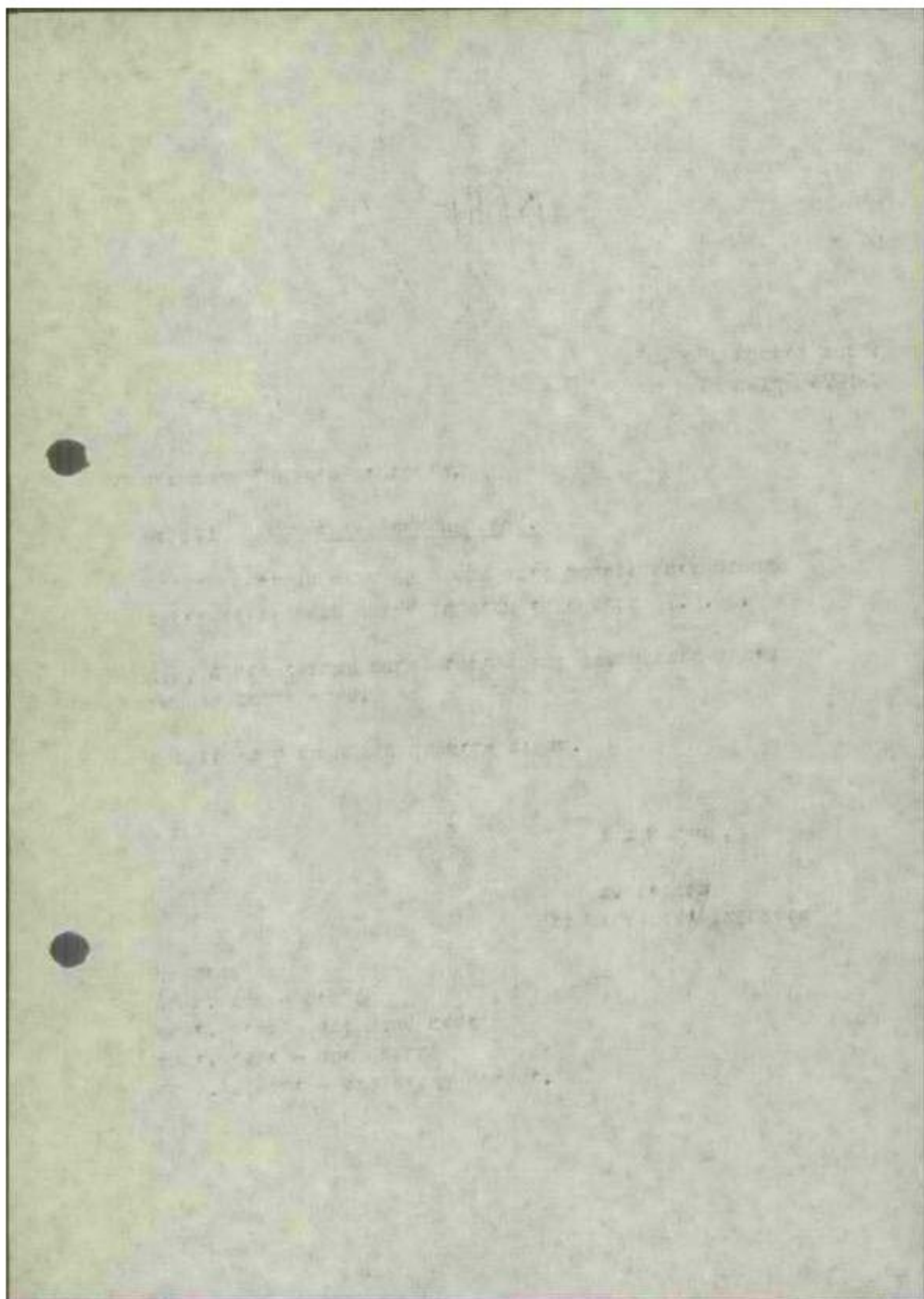
העתיקים

מר ד. גלס - מנכ"ל

מר י. לימל - סגן מנהל כללי

מר י. יערי - חשב המשרד

מר מ. בן-עמי - סגן היועץ המשפטי.



מדינת ישראל

משרד הדתות
לשכה ראשית
ירושלים

תאריך: כ"ד י"א בתשרי ה'תשל"ו
16 באוקטובר 1975

מספר:

15/14/כ

לכבוד
פרופ' ל. וישליצקי
רחוב מסודלה 29
ירושלים

פרופסור נכבד!

העתק מכתבך אל כבוד שר הדתות הופקר אלי לטיפול,
והנני מודיעך כי המועצה הדתית ירושלים היא המארגנת
את טקס "יום ירושלים" בכוחה.

אנו בהחלט מסכימים עם הבקורת שבמכתבך והרב דב
פרלא מנהל המחלקה למקומות הקדושים העלה את הבעיה
בישיבת סכום יומים אחרי "יום ירושלים".

לפי דרישת הרב פרלא סוכס כי אי"ה במקום הבאה יוקמד
על הזמן ויקוצר הטקס.

בכבוד חב

מ. זליקוביץ

סגן מנהל המחלקה למקו"ק

העתק: לשכה השר

מר י. לימל, סמנכ"ל

UNITED STATES

DEPARTMENT OF
THE ARMY
WASHINGTON

OFFICE OF THE
CHIEF OF STAFF
WASHINGTON

9/11/21

MEMORANDUM
FOR THE RECORD
SUBJECT: [illegible]

1. [illegible]

2. [illegible]

3. [illegible]

4. [illegible]

Very truly yours,

[illegible signature]

Major General [illegible]

and [illegible]

Colonel [illegible]

Approved: [illegible]

Date: [illegible]

15/14/75



כ"ה, כ"ד חסרי השל"ו
2 באוקטובר 1975

לכבוד
מר ש. זילברברג
המרכז לקואופרציה של הפועל המזרחי
רחוב אבן גבירול 166
תל אביב

א.נ.נ.

הנדון: מכתבם מי"ג חסרי השל"ו (18.9.75)

בהשכחה למכתבם הנ"ל, הריגזי להודיעכם כי בד' ניסן השל"ה
(19.3.75) ענינו למכתבו של מר ש. זילברברג מהמרכז לקואופרציה,
בו הסברנו את עמדתנו נגד מסחר כלשהו בשטח רחבת הכותל
המערבי.

לצערנו, לא נוכל להענות לבקשתכם.

בכבוד רב
מ. זליקוביץ
סגן סנהל המחלקה למקומות
קדושים.

העתק: למר ד. גלס, סנכ"ל
למר י. ליטל, סמכ"ל
למר דוד כהן, סנכ"ל
סמעת החומה הירושלית
העתיקה.

כ"ו/14/75

110
2

כ"ה, כ"ו חשוון תשל"ו
1 באוקטובר 1975

לכבוד
מחלקת המים
עיריית ירושלים
ירושלים
א.נ.

הודעת חבר מים לרשות הכותל

ביום כ' חשוון תשל"ו (22.9.75), נשכר קו צנור המים המספק
מי שחייה להמוני המבקרים בסוכה אשר ברמת הכותל, וזאת
כחובת העבודה שהונה שבבעלות החברה לשפוח הרובע היהודי.
נכדי לא להשאיר את המוני המבקרים ללא מי שחייה ולכפרם
במצב אויר הם במיוחד ככתב פרוט השנה, נאלצנו לחבר קו
מים זמני לקו הראשי שלכם ע"י השעון של ישיבת "פורת יוסף",
במחנה, כי מבינו את המצב המיוחד של רובד אלפי מבקרים
במקום שחייב לעשות כל מאמץ אפשרי, גם אם זה לא מקובל.
פנינו מיד בשלפון לחברה לשקום הרובע וכמו כן בכתב וחשדנו
על המצב ואנו חקוה כי בימים הקרובים יבוקן הדבר ומיד נפרק
את הקו שלנו ומובן מאליו שאנו מחייבים לשלם את החסורה
עבור השמוש במים ללא שעון.

העתק: למר גלס, מנכ"ל
למר לימל, טכ"ל
למר יערי, חשב משרדנו ✓
למר גז, רב הכותל
מר צפרוני, המורה לשקום
הרובע היהודי.

כבוד רב,
מ. זליקוביץ
סגן מנהל המחלקה למקומות
קדושים.

15/14/75

15/14/75

✓

ב"ח כח' חשד' השל"ו
3 באוקטובר 1975
דח/ 206

לכבוד
מר ר. גלוקסטיין
מנכ"ל החברה לשיקום ולפיחוח הרובע היהודי.
ירושלים

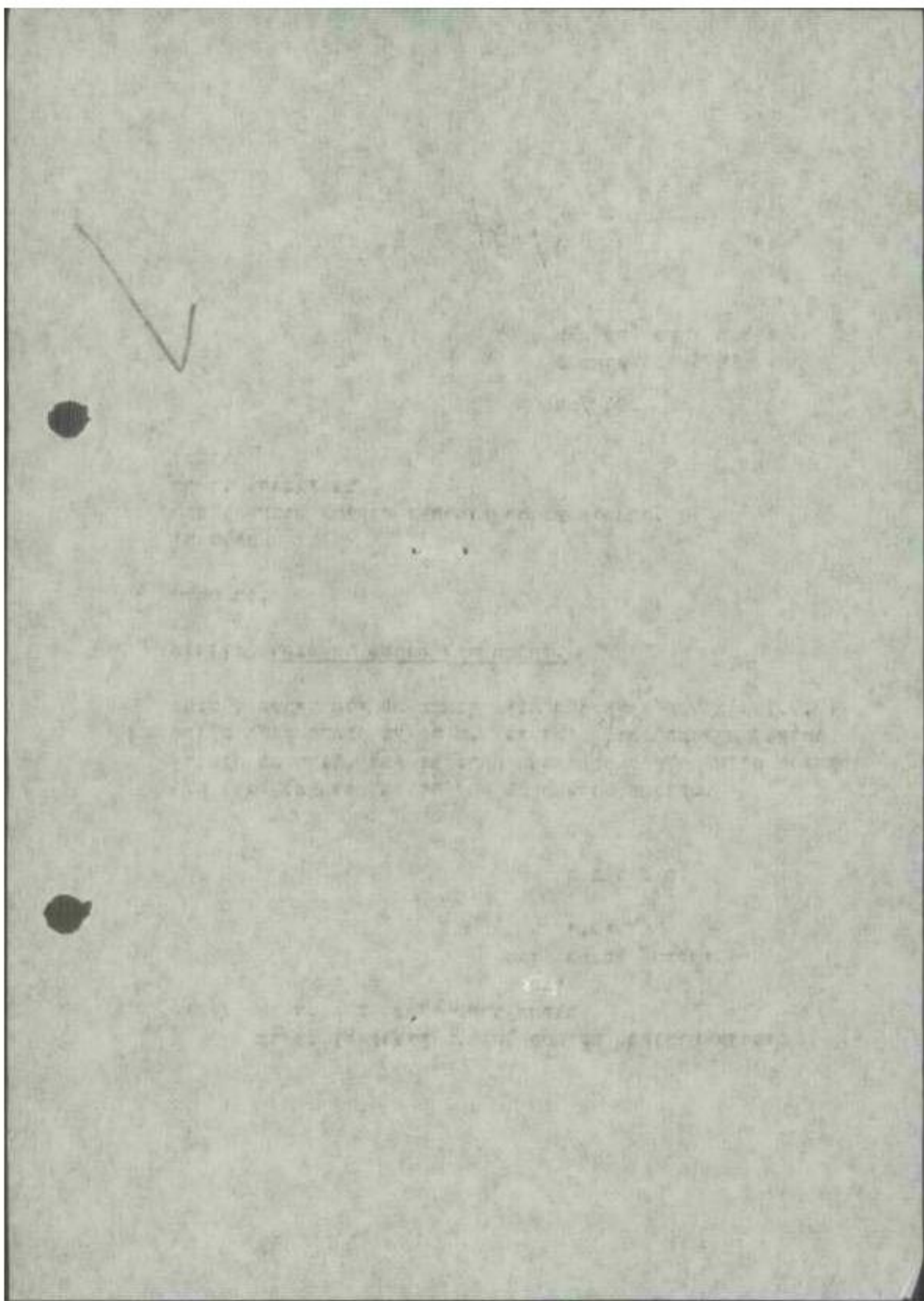
שלחם רב,

הנדון: רחבת בר פצות ליד הכותל.

המנכ"ל העביר אלי את מכתבך מיום כ"ו אלול תשל"ה (2.9.75) שבו
מצו"ב העתק מכתבו של מר מ. זליקוביץ מנהל המחלקה למקומות
קדושים במשרדנו. לפי זה נראה שדרישתכם לחסלום אינה מוצדקת
ולא נוכל לצערנו להעביר לכם את החסלום המבוקש.

בברכה
י. לימל
סגן המנהל הכללי

העתק: מר ד. גלס מנכ"ל משרד הדתות
מר מ. זליקוביץ ס. מנהל המחלקה למקומות קדושים



2. 15/14/15

15/14/15

2.000.000

שטח רחבת הכותל

ברחבת הכותל יש עדיין לבצע עבודות רבות עד אשר ינהן לרחבת את העיבוד הסופי.
בשנת 1975 יש לבצע את העבודות הבאות:

1. הסטך עבודות החשיפה של הכותל 700.000
2. החלפת הטיכות העץ בכוזל לאורך המנהרה 300.000
3. השלמת רציף ברחבת העליונה 300.000
4. התקנת תאורה ורציף באולמות הפנימיים 100.000
5. השתתפות במנהרת השרותים המוקמת על ידי החברה לשקום הרובע 300.000
6. מדידות בדיקות יציבות הנדסה ופיקוח 100.000
7. בצוע עבודות שונות כולל מקרים 200.000

בצוע העבודות מתואם עם פ"ב.

3.000.000

שטח הר הזיתים

בשנת התקציב 1975 יבוצעו עבודות הספוף הבאות בהר הזיתים:

1. השלמת סלילת הדרך 500.000
2. בדור בית העלמין סמבורסקי 250.000
3. הקמת מצבות 1.000.000
4. חשיפת כביש יריחו 500.000
5. בדור בית העלמין הקראי 100.000
6. עבודות שונות כולל שקות 100.000
7. חשיפת כביש השילוח 200.000
8. בדור בית העלמין הקראי 250.000
9. עבודות שונות 100.000

בצוע העבודות מתואם עם המע"ב אשר הוציאו מכרזים ואחראי על בצוע עבודות הבדור.
העבודות בחשיפת כביש יריחו וכביש השילוח נקשרות בידיים בגלל החשש לפגיעה בקברים. הקמת המצבות מתואמת עם הבדור קריש אשר גם הן משתתפות בשכום בקביל לשכום שהמשרד משקיע. עבודות ספוף המצבות שבוצעו בדור"א מאחר ובכל מצבה יש עבודה אחת לבצע בהתאם לפצנ המצבה והקבר השכום נע בין 500 - 300 ל"י למצבה.

4.000.000

שטח קבר הרשב"י בשירון

החברה הכללית לפתוח פנינת קבר הרשב"י בשירון מטובתה בסך של מיליון ל"י.
בהתאם להערכה מע"מ, ששנה הוחל בבנין והרחבת כביש הביטה לקבר,
הכנה מקום לדוכנים ויצירת מגרשי חניה.

יש לבטל בהקדש האמטרי לסיוע החברה יש לפיכך את כביש הביטה המתוכנן יש
ליצור את המקומות לדוכנים ואת המשתמשים להקמת האהלים יש לפיכך את
העבודות הכרוכות בשטח בנין הקבר. * ויש לסלול כביש נוסף אשר יאפשר
מנוקה סדירה בטובות ל"ב בעומד.

השנה הוקמה משחטה ארעית בצורת אהל והוכח שלטות כל הספקות מטעמי דת
השחיטה בנמצא במקום במלואה במשחטה זו.

יש להקים מתחכנן סבנה משחטה קבוע וכן להקים את מבני השירותים הנומטיים
על סנה לאפשר לקהל החוגגים לקבל את השירותים המינימליים ולשפר את הסדר
והבטחון במקום.

כ"ה, כ"ו בחשד תשל"ו
2 באוקטובר 1975

כ-14/15

7/2

לכבוד
מר י. צפרוני
החברה לפיתוח הרובע היהודי
עיר העתיקה - ירושלים

א. 2.

הנדון: קו המים ב"רחבה הבר-מצות" ע"י הכותל

ביום ב' דחומ"ט 22/9/75 נשארו באופן התאומי ברחבה הנ"ל בה הוקמה גם הטובה
ללא מיטת מים, אחרי בדיקת החברה שכתוצאה מהעבודות המבוצעות על ידיכם ושפיכת
מילוי, נשבר הקו המה-קרקעי. לטובת לציין את מורס רוחם והתמטרותם של אלפי
המבקרים במקום ביום המסין בלי מים בשטח.

אחרי המצבים מרובים הצלחנו להשיג אינסטלטור שעבד קשה עד מאוחר כלילה והתחברנו
לקו הרמתי של עיריית ירושלים בלי רשיון וללא שיון.

כמובן, קו זה הוא זמני ועליכם לגשת בדחיפות למקון הקו על מנת שנוכל למרס את
הקו הזמני שהקטנו ללא רשיון והמקום לא ישאר ללא מים.

החשבון עבור החקנה הקו הזמני יועבר אליכם מיד כשנקבלו. נא מעולחכם בחקרים.

בכבוד רב
דליקוביץ-משה
סגן מנהל המחלקה למקו"ק

העמית: ד. גלס - סגן"ל משרדנו.
י. ליטל - סגן"ל משרדנו.
מר י. יערי - השכ המשרד.

כ"ד/14/15

✓

ב"ה, כ"ד בחשוון תשל"ו
2 באוקטובר 1975

לכבוד
מר י. צפרוני
החברה לפתוח הרובע היהודי
עיר העתיקה - ירושלים

א. נ.

הנדון: קו המים ב"רחבת הבר-מצודה" ע"י המנהל

ביום ב' דחומ"ס 22/9/75 נשארו באוסף מהאומי ברחבת הנ"ל בה הוקמה גם חפוכה
ללא טיפת מים. אחרי בדיקה המכרר שכתובתה מאקבדות הסבוצות על ידכם ושפיכת
מילוי, נשבר הקו ההת-קרקעי. למחרת לציין את סודת רוחם והמפרטותם של אלפי
המקרים במקום ביום המסין בלי מים בשטח.

אחרי מאמצים מרובים הצלחנו להשיב אינסטלטור שעבד קשה עד מאוחר בלילה והתחברנו
לקו הראשי של עיריית ירושלים בלי רשות וללא שער.

כמובן, קו זה הוא זמני ועליכם לבטח בדיחיותם לחקון הקו על מנת שנוכל למדק את
הקו הזמני שהקמנו ללא רשות והמקום לא יסאר ללא מים.

החשבון עבור החקנה הקו הזמני יועבר אליכם מיד כשנקבלו. נא מעולמכם בהקדם.

בכבוד רב
זליקוביץ משה

סגן מנהל המחלקה למקו"ק

✓ העתיקה: ד. גלס - מנכ"ל משרדנו.
י. לימל - מנכ"ל משרדנו.
מר י. יערי - השב המשרד.

כ"ו/י"ד/15

ב"ה, כ"ו תשרי תשל"ו
1 באוקטובר 1975

לכבוד
מחלקת המיס
עיריית ירושלים
ירושלים
א.נ.2.

הנדון: חבר מיס לרחבת הכותל

ביום ב' דחומ"ס (22.9.75), נסבר קו צנור המיס המסתק
מי שחיה להמדי המבקרים בטוחה אשר ברחבת הכותל, וזאת
כחוצאת מעבודות פחות שמבצעת החברה לפחות הרובע היהודי.

בכרי לא להשאיר את המוכי המבקרים ללא מי שחיה ובפרט
במזג אויר חם במיוחד במהלך מוכות השנה, נאלצנו לחבר קו
מים זמני לקו הראשי שלכם ע"י העקון של ישיבת "מורה יוסף",
בטוחני, כי חבינו את המצב המיוחד של רכוז אלפי מבקרים
במקום שחייב לעסוק כל גומץ אפשרי, גם אם זה לא מקובל.

פנינו מיד במלפון לחברה לשקוט הרובע זכמו כן במכתב והחרענו
על המצב ואנו מקווה כי בימים הקרובים יהוקן הדבר ומיד נפרק
את הקו שלנו וסובן מאליו מאנו מתחייבים לשלם את החמורה
עבור השמוש במיס ללא שקון.

העקון למר בלס, מנכ"ל
למר ליפול, סמכ"ל
למר יערי, חשב מסדדנו
לחבר גץ, רב הכותל
מר צפרוני, החברה לשקוט
הרובע היהודי.

בכבוד רב,
מ. זליקוביץ
סגן מנהל המחלקה למקומות
קדושים.

ב"ח, כ"ז בהטרי חש"ו
2 באוקטובר 1975

מצוח 44

אלו הר' ישראל וינגברג, ממכ"ל.

הנדון: חיטה וקמח למצות פסח חש"ו

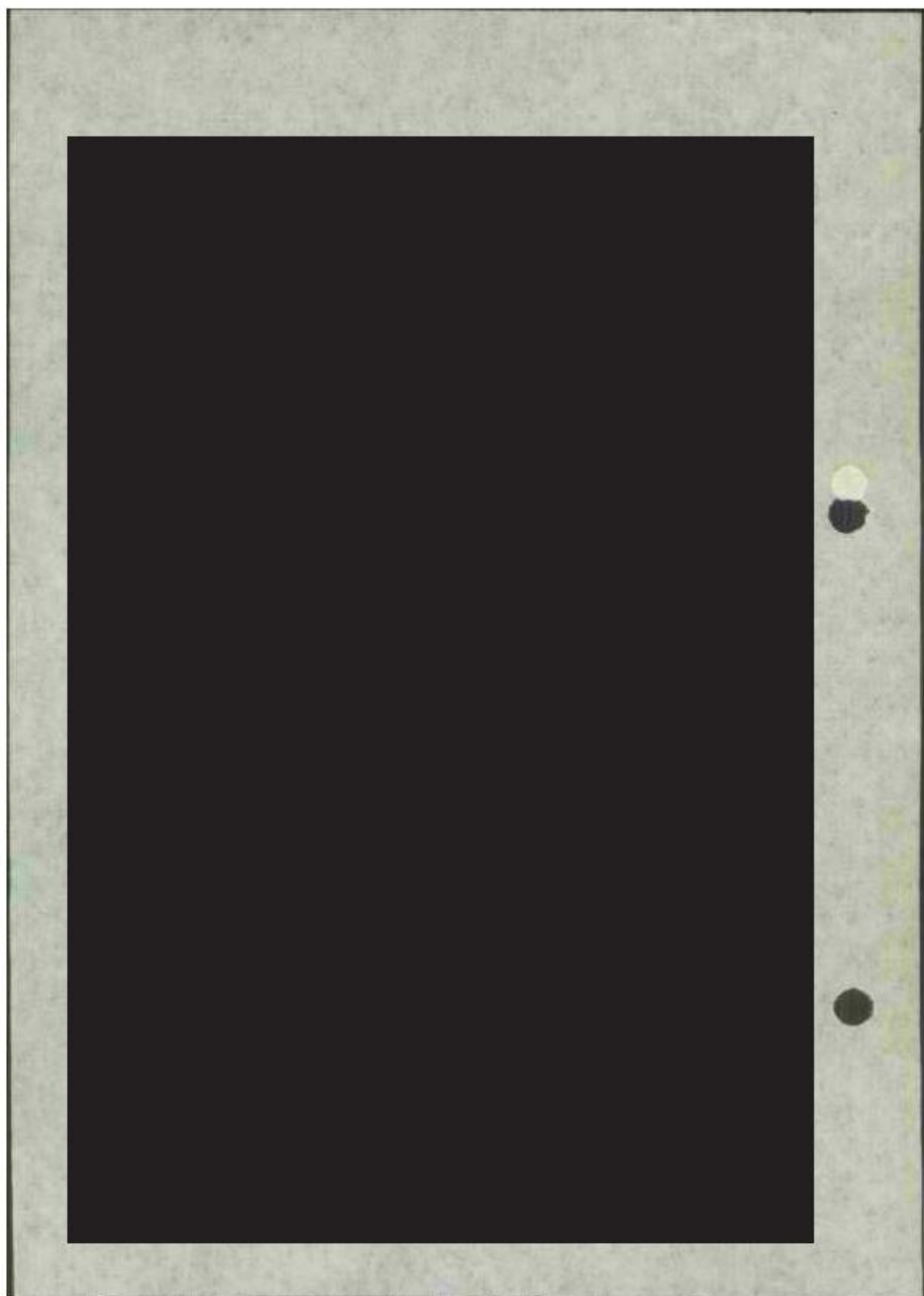
אין בידי האמצעים השכנים לטפל בעניין, ואין כל מקום
שאטל בדבר.

הטפול קשור יסירות עם טחן העודה ההכשר למטה שאין
מקומו במשרדנו אלא כרכונה הנושאת באחריות.

מבלי להאריך בנחומים נוספים אין כל מקום שהטפול
יועבר אלי.

בכ"ח
הרב אב"ד
הממונה על שירותים צבורים

העתקו ממכ"ל משרדנו.
מר אבי וינגרטן ממכ"ל.



מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכה ראשית

ירושלים

תאריך: כ"ה, כ' אלול תשל"ה
27 באוגוסט 1975

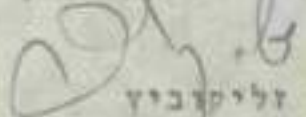
מספר:

אל: מר בן עמי, יועץ משפטי במשרדנו

א.נ.א.

רצ"ב מכתבו של עו"ד ש. לוי, אודה לך באם תנקוט באמצעים
הדרושים בעניין.

בחזרה ובכבוד רב,



מ. זליקוביץ
סגן מנהל המחלקה
למקומות קדושים.

DECLARATION

I, the undersigned,

do hereby declare

that

the above is a true and correct

statement of the facts

and

that the same are true and correct

to the best of my knowledge

and belief, and that I am not aware of any

facts which would

render the same

untrue or

misleading in any

material respect.

שלמה קרינסקי, משרד עורכי דין, תליאביב, רח' אבן גבירול 88 * טל. 240288-9

SHLOMO KRINSKY, ADVOCATES, TEL-AVIV 88, EBEN GVIROL ST. * PHONE 240288-9

תליאביב 28.7.75

הספרנו 2164

שלמה קרינסקי, עורכי דין

שלמה לוי, עורכי דין

אמיר מרגלית, עורכי דין

רות סואף, עורכי דין

לאי י/א

לכבוד
הרב דב פרלה
משרד הדתות
ירושלים

א.י.

הנדון:

נא לרשום לפניך כי התיק הנ"ל (בהקשר לחאונה מיום 11.1.68 שאירעה לחובע ברחבת הכוחל) קבוע בבית המשפט המחוזי בירושלים ליום 9.9.75 בשעה 08.30 בפני השופט וייס.

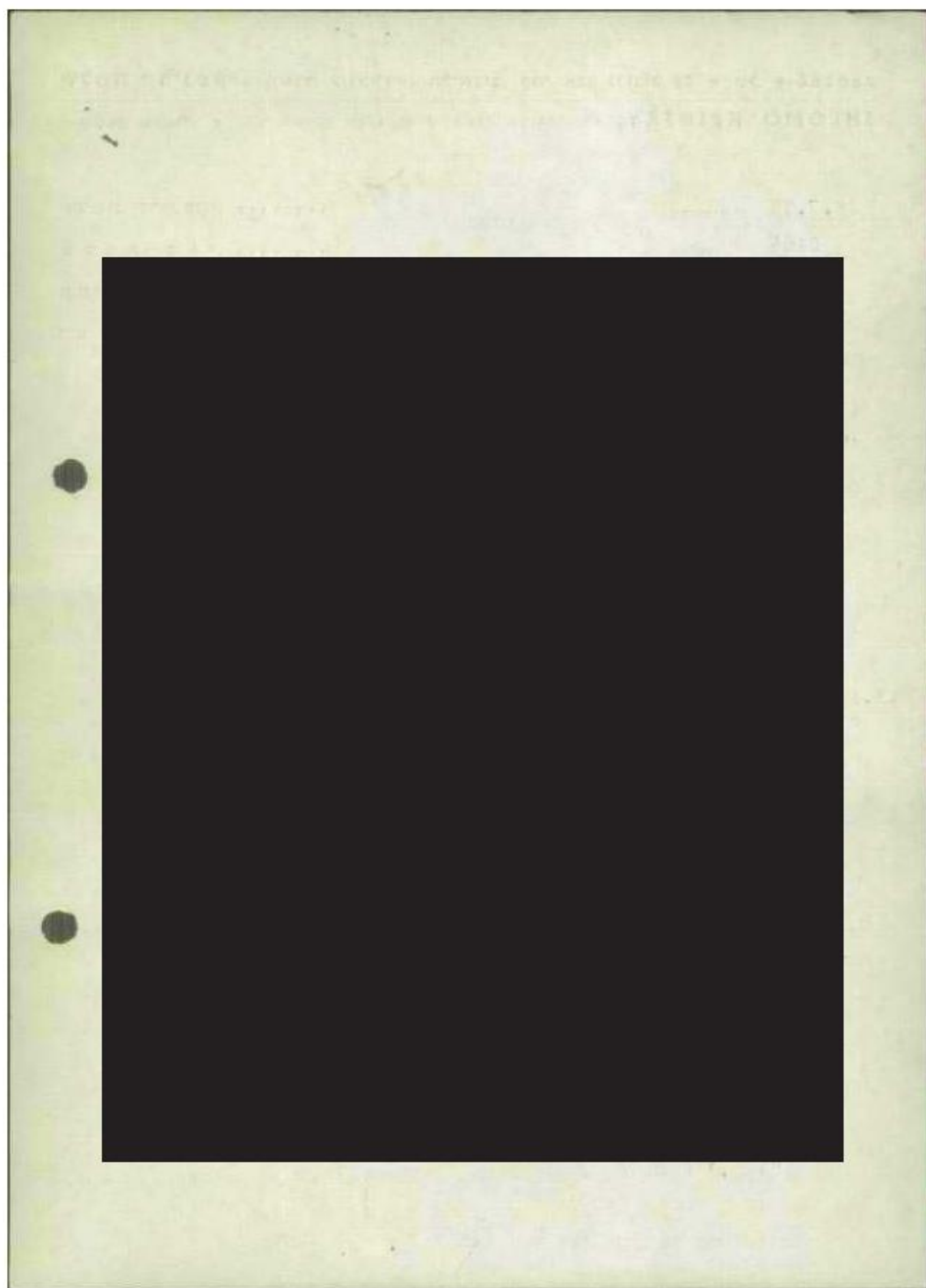
עליך להיות נוכח בישיבה הנדונה ולהביא עמך את תעודת ההוקרה שקיבלתם בהקשר לסידורי הבטיחות וההשגחה ברחבת הכוחל.

הואל נא להתקשר עם משרדנו מספר ימים לפני מועד שמיעה המשפט.

כמו-כן, ובמידה שידועים לך אנשים אחרים העשויים לסידע לנו כניהול ההגנה, ככל הנוגע לסדרי הבטיחות והפקוח במקום - נודה אם תפנה אותם אלינו.

בכבוד רב,

שלמה לוי, עו"ד



כ 15/14/75
ב' תשרי תשל"ו
25 בספט' 1975
דה/190

ד ח ו ר

אלו המהגשט ד. קיסין
המחנכים מ. קושניץ

חברון: חשימת הכותל

אני במיחס למכתבו של מהגשט קיסין מיום 21.9.75 אל מנכ"ל המשרד.
במשימה שהתקיימה בלישכתי בערב ראש השנה טרכס לפי הצעתכם שאתם
העשנו מאמץ לחשיב ששנת שמיטה לטלא את החלל שנוצר בבטון, ומצדדי
הטכנתי שזה יהיה בהחברה או ברכישה, כמובן למי נוחלי הרכישה
הקובלים במשרדי הממשלה, וזאת ע"מ לחבטיה את פנאי הבטיחות במקום
ולמנוע אטרופה, הלילה.

הבקשתי איננה, לחודיעני מה החקרים בנושא, מה גם שכמי שאני מביץ,
קונת הבטיחם המתקרבת היא סיבה מכמקת לטפול דחוף ביותר בנושא.

ב ב ר כ ה

י. לימל

סגן המנהל הכללי

העוקף מנכ"ל המשרד, מר ד. גלם
ס. מנהל חמח' למקומות קדושים,
מר מ. זליקוביץ.

ב"ה, יו"ד חשדי תשל"ו

22 בספטמבר 1975

כ-14/15

אלו המכ"ל י. לימל

הנדון: חזק המנהרה והכוחל הערבי

קבלתי היום מכתב ממשרד קיסין אריאב, אדריכלים ומנהגים שאלו צילמו אני
מצדף בזה.

אינני יודע על איזו ישיבה עם משרד הרווחה מדובר. מכל מקום יש לבטח
באופן מידתי להגשמת הסיכום דהיינו: במקום שמידע כפול יש למלא את החלל
שנוצר בטווח.

אבקש לחת הוראות בגדון ולדווח לי על הביצוע בדחיפות. השיקול הכספי
איננו במקומו כאשר מדובר, כפי שכתב מר קיסין, בשאלה של סכנה נשואה.

בברכה מועדים לשמחה

דוד גלס
המנהל הכללי

העקב: מר הורח
העב המשרד

ב"ה, י"ב בתשרי תשל"ו
17 בספטמבר 1975

לכבוד
גב' חנה קמבנינו
רחוב נעמי 6
אכו - פור
ירושלים

גברת נכבדה,

קיבלתי מכתבך בענין הסדרון בכוחל.

אני מתנצל על האיחור במכתבי אך משום מה הגיע אלי מכתבך לפני ימים מספר.

ביקשתי מרב הכוחל לברר את הענין.

בכבוד רב,

זאב רוזנברג
דובר המשרד

כ 15/14/10

ג. מקולם לא פורטם שמו של מי שהוא פתרסימות האלה המכוננת אך ורק
לרבני ירושלי נסואין גרידא, וכתו כן אין נוהגים להודיע למי שהוא על
הכללה שמו ברשימות עכובי נסואין הואיל וכל אחד שברשימת יודע על העכוב
אם נחשב הירשט נסואין, או מבית היין הרבני שאליו תום הוספה ע"י הרב יושט
הנסואין.

בכבוד רב

הרב י. גור-גרובסקי

מנהל המחלקה

העמק: הר יוד בלס, מנכ"ל סגור הדמות

כ 18/14/15

מס 3

מדינת ישראל

החוק

משרד הדתות

לשכה ראשית

ירושלים

אברהם

תאריך: כ"ח אלול תש"ה

מספר:

הרב ד. פלא פליטא

מנהל המוסד האמריקני

המפעל הכנסייתי

לנבדק

אברהם הימים העולים העולים הנני

מבקש לשלם 500 כסאל לשני ימי כ"ה וכן

1000 כסאל ליום הנדונים.

אחרי המבצעים הוא נבדק ומושגני שהנני

מחזרים מאד.

אולי

הבנייה וכו'

הא' להלכה והלכה ב"ה אברהם

יחיד

אברהם סמנל ז"ל

14.8.75

כ 15/14

כ"ד באלול תשל"ה
31 באוגוסט 1975

אל מר ד. גלס, מנכ"ל

חניון: אלבום הכותל

נשארו לנו כהיום, רק 40 סמך של האלבום במחסן.

אודה לך אם תוודיעני על החלפתך החיובית להוציא
מחדש את האלבום, ובכמה עותקים.

ב ב ר כ ה,

ישראל צ. וינברג
מנכ"ל מנהל כללי

העתק למר י. יערי, חשב המידע
למר י. הלוי, מנהל מחלקת בנא"ם

15/14/75

כ"ד באלול תשל"ה
31 באוגוסט 1975

אל פר ד. בלס, מנכ"ל

הנדון: אלבום תכונות

נשארו לנו כהיום, רק 40 ספר של האלבום במחסן.

אודה לך אם תודיעני על החלטתך החיובית להוציא
מחדש את האלבום, ובכמה עותקים.

בברכה,

ישראל ב. ויזברג
מנכ"ל מנהל כללי

העתק למר י. יערי, חשב משרדנו
למר י. הלוי, מנהל מחלקת בנא"ם

14.7.75

כ/14/15

לכבוד
שר הדתות
משרד הדתות
ירושלים

נכבדי שר הדתות,

הנדון: הכנון רחבת הכותל

ברשות מאור מעורבים החלטתי לפנות אליך ובכתבי זה.

זה מספר חודשים שאני מנסה להתקבל אצלך בנושא ראשון
בהשיבות עבר כשרדנו ועבור עם ישראל כולו.

לצערי, נוצרה אצלי ההרגשה כאילו ראשי המשרד ובכיריו
הגיעו למסקנה שהנושא דגן משני לנושאים אחרים ומדי פעם
כשאני מחפש את בקשהי להתקבל אצלך בנושא הנדון, אינני
יכול להמנע מההחושה שכאילו עלי להתנצל על שאני מבקש בכלל,
ההייתה לנושא.

אינני מבין כיצד הגענו לכך שהכותל, שהוא ללא ספק, הנושא
בעל החשיבות המלכתית הלאומית הגדולה ביותר שבניסולנו,
קבל מעמדות משנית וחוא הפל להובת נושאים רגועים (בוערים
אמנם), אך הסרי מעמדות מלכתית ולאומית.

יתכן שאני לא ידעתי להעמיד את הדברים על השיבות
הממשית! שדום כך אני מנסה עתה לעורר את הנושא, על כל
השלכותיו.

בזמן קודמך, ד"ר זרח ורחפסינג, נעשתה פניאת יסודית
אחת. היועץ ההיכנוני דאז, כהן ראית הדברים מקרוב,

יתר על המידה, המצחה לשתף פעולה עם גורמים אחרים
שהיו מעוניינים בהכנון המנה הכותל מסעדות הפרטיים
(בעיקר מטעמי יוקרה). מרגע שלהצו על הכנתור החלה
המכונה לפעול. השר - משהרגיש לאן מועדים פני הברית -
הצליח במשך כשנהיים לעצור את הסעולה ולא להביאה לידי
ביטול.

משהוחלף ע"י מר בדוק, מצא, כי שהיה, הודעתה להזין
את העניין וכדורו לך, וועדה השרים לענייני ירושלים אימנה
חוכנית שלא הייתה פגובלת על כשרו הדתות.

משנכנסה אהה לשמש בהמקיד הרם, ניהיתה מספר פעמים
להעמידך על המכונה הנדולה שברוטינה סאליה נקלעו שלא
כרובוננו.

במהשבה משותפת עם המכונכ"ל, י. ליפל, עלתה הצעה להקים
בכל הדחיות כועצה לאומית או ועדה קונסטיטוציה שהיעץ לשר
לנבי ההיתסותו לנושא. בכך ראייתי דרך להפוך את הנושא
מעניין מרמי של כמה גורמים, לעניין לאומי בעל המשקל העליון
שאכן יאה לו, לוועדה סקין זאת, היה יתרון נוסף בעצם
קיומה הייתה מנהירה לגורמים אינטרנטיים שונים המוכנים
להיכנות מנושא מקודש לעם ישראל כולו, כי העניין אינו כה
פשוט והמשרד האחראי לנושא, עדיין לא ביטל עמדה.

ראיתי בכך אבנעי לגיטימי ובחזקתם לשרי להזנר ולסלום
במצב.

לצערי, למרות שבאיתי לראיון זה הד אבל הנחלה המשרד
ואאלן, לא ראייתם בכך הטיבות עליונה עד כדי כך ולא הפכתם
את המחשבה דלעיל, לאומרטיבית.

המבג כיום הוא שועדה המומהית בחנה את הנושא מאספקטים
שונים (בדרך מאור סלקטיבית וכלמי אובייקטיבית). מרוב
היטיבות נעצדתי עפ"י ההלטהך ועמה חזרתי לשנת בוועדה
מבלי שאנו ניהשנו לעצמנו את הדוך עצלינו ללכה כה.

ההחלטה בוועדה זאת התקבל בהצבעת רוב וביעוט כשאנו
נחית שותפים להחלטותיה ולסיכומיה.

ברור שאפשר לענון - "למה לנו להרים קול צעקה, אולי
הפרוייקט טטביע דגון?".

בתשובה לכך אציין באופן חד משמעי, שלועמי ולועת
הברי האורזכלים הירושלמיים, הפרוייקט גובש בדרך לא דרך,

ללא הנחיה וללא פרוגרמה - הפרויקט נדחף ע"י גורמים
המעוניינים להסיר באחד מהם וגורמים ביצועיים המעוניינים
לקרוא שם על אחר זה ולהזמין לסוכנותם הידית בוסא
רוסים. שתי אגודות האדריכלים הירושלמים הופיעו בפני
וועדת הסוכנים הון טחאה הקיפה, הן על אופן ההיכנון שגובל
בהוסר סוכר בקצועי והן על ההובאה הנראית בעין.

גם הם וגם נציגי אגף העתיקות במשרד החינוך, המריעו
על עובדה שאני ציינתי במניין זה זמן רב - שחכוחל הוסף,
בהיכנון זה, תפל להיכנון הברנדיוויי שיתבצע על ידו וכולו.

האלמנט של העסקת הרחבה, שהוא היחיד אולי המקובל כסמס
על כל הסוכנים, אינו מתור ולדעת אגף העתיקות אינו יורע
מה ילד יום והאט לא נעסר סיר עם התחלת התהליך באותו סבב
שבו עומד הכותל הדרום מערבי, כלומר שיחודים לא יוכלו עוד
ליקרב אליו להפילה.

ככל שסוד הביצוע חולך וקרב, גוברת ההכיסה, בצדק,
בציבור התרדי ואנו לא ננוקה מאשמת הונחת הנושא!

לאחרונה, נוצרה בלבי ההרגשה שגותרתי לכד בסכר במצב
קשה זה. ראש העיר ומנכ"ל פונים לעקידים בכירים במשרד
כדי ש"יתנו" את עמדתו של אדריכל קאסוטו - כאילו אני אבן
הנגף היחידה לביצוע פרויקט המקובל בעצם על המשרד.

האדריכל הראשי של מע"ץ ומסמכ"ל מע"ץ פונים באופן מוסווה
ומבקשים את גילוקי. ירועה לי היסג עמדתו בנושא, אך נראה
לי שההשגה כלשהי אינה מספיק חד משמעית.

לא עם יצא דוד בלס להצגתי, אך העובדה שמסמכ"ל מע"ץ
יכול עוד היום לומר שלמי רעמו אין לשד הדחות צורך באדריכל
יועץ והוא אף מבזה להפעיל לחץ בכיוון זה - מוכיחה על הגישה
הבלתי נסבלת לגבי הנושא כולו.

לכאורה, בין הדין הרבני הוא נושא מנותק, אך אל נסכח
שבצבם זהו המסיון הראשון לאנוס פרוגרמה מסוימת להון
מחוכני היתקיימת והקשורה ביותר וסרגע שאנו רוצים להזיז קיר
כלשהו אגו נחקלים, כבר בשלב מוקדם זה, בהתנגדות בלתי
מבירה מצד הסוכנים.

ילאה העם מהכניס את סבב ההסכול שבו אני נסמך כיום.

אינני יכול לברוח מההרגשה שהיך כמס שפתיים ססויים
לעמדה המוצהרת של המסדר לגבי הנושא כולו, איש בעמס
אינו מסיל את מוכר מסקלו נגר כוסות היצוניים הנוגדים
את עמדותינו.

אינני יודע אם הצלחתי להבהיר עד כמה המצב חמור.
אנו עומדים ממש בקצה למצי שעת האפס. עוד יש טיפס
בידינו לעצור את הקבלה שלחמדרדר בסדרון, אך אם לא
נעשה זאת מיד יהיה זה מאוחר מדי.

אשמח כהמידע לעמוד לשדומך בנושא - אך בכדי לא
להסרידך לא מעלה אותו שוב בפניך עד אשר איקרה עלי-
ידיך לעשות זאת.

בכבוד רב,

רוד קאסוטו

הצחקו: סמב"ל דהות, ד.גלס
סמב"ל דהות, י.לימל
מנהל הכח"ל לקוסות קדושים, הרב ד.מרלא

15/14/75

Mr. Martin Noveck
Noveck and Richter
Counsellors at Law
60 East 42nd St.
New York
N.Y. 10017

9.5.75

My dear Mr. Noveck,

The Treasurer General Mr. Hayim Shtessel talked to me about the Bar-Mitsvah celebration of your son Aharon Yisrael to be held in Jerusalem at the Western Wall of the Temple Mountain.

We shall be glad to be at your disposal and service to make all the necessary arrangements for this joyous event. I should like to call your kind attention to the following:

- 1) We have recorded that the celebration is to be held on Av 16, 5735 (24.7.75).
- 2) The most fitting time would be 9a.m.
- 3) At the appointed time all invited family and guests will be accommodated at the area designated for this purpose.
- 4) The celebrant is expected to put on his Tefillin as prescribed by our tradition to be thus initiated into the adult community, joined by all who observe this covenantal rite, who then pray together.
- 5) If you wish him to recite the reading from the Torah Scroll in the traditional cantillations (section Aikev), he will have to be properly prepared for this function. If he personally will not perform the reading, we shall provide a reader, and he will recite the Benedictions for which he will be duly prepared in advance.

6) We suggest that immediately following the worship, ~~doms~~ light refreshment will be tendered to the participants at the office of our Ministry adjacent to the Western Wall. You are asked to indicate your plans for these arrangements.

7) Please inform us of the Hebrew names and patronyms of all to be honoured at the occasion with a Mi-She-Berakh, and to prepare a certificate for the Bar-Mitsvah.

I expect to hear ffom you soon and remain,

Sincerely Yours

David Glass
Director General

Copy: Mr. H. Shtessel

המנהל הכללי
המנהל הכללי

H

המנהל הכללי
המנהל הכללי
24.5.75

M

Martin Noveck

Noveck and Richter

COUNSELLORS at Law

70 East 42nd St.

New York

N.Y. 10017

המנהל הכללי

המנהל הכללי

המנהל הכללי

המנהל הכללי

15/14/כ

15/14/כ

2.000.000

שפוז רחבת הכותל

ברחבת הכותל יש עדיין לכצן עבודות רבות עד אשר ינחן לרחבת את העיצוב הסופי.
בשנת 1975 יש לבצע את העבודות הבאות:

700.000	1. הסך עבודות החשיפה של הכותל
300.000	2. החלפת הסיכות העץ בברזל לאורך המנהרה
300.000	3. השלמת רציף ברחבת העליונה
100.000	4. התקנת האורה ורציף באולמות הפנימיים
	5. השתתפות במנהרת השרותים המוקפת
300.000	על ידי החברה לשקום הרובע
100.000	6. מדידות בדיקות יציבות הנדסה ושקנה
200.000	7. בצוק עבודות שונות כולל סקרים

בצוק העבודות מתואם עם סע"צ.

3.000.000

שפוז הר הזיתים

בשנת התקציב 1975 יבוצעו עבודות השפוז הבאות בהר הזיתים:

500.000	1. השלמת סלילת הדרך
250.000	2. גדר בית העלמין סטבורסקי
1.000.000	3. הקמת מצבות
500.000	4. חשיפת כביש יריחו
100.000	5. גדר בית העלמין הקראי
100.000	6. עבודות שונות כולל שקנה
200.000	7. חשיפת כביש השילוח
250.000	8. גדר בית העלמין הקראי
100.000	9. עבודות שונות

בצוק העבודות מתואם עם הסע"צ אשר הוציא סכומים ואחראי על בצוק עבודות הגדר.
העבודות בחשיפת כביש יריחו וכביש השילוח נעשות בידיים בגלל החשש לפגיעה
בקברים. הקמת המצבות מתואמת עם הברות קריש אשר גם הן משתתפות בסכום מקביל
לסכום שהמשרד השקיע. עבודות שפוז המצבות מבוצעות ברז"ל מאחר ובכל מצבה יש
עבודה אחרת לבצע בהתאם למצב המצבה והקבר הסכום נע בין 500 - 300 ל"י למצבה.

4.000.000

שטח קבר הרשב"י במירון

התכנית הכללית לפתוח מביבת קבר הרשב"י במירון מסתכנת בסך של מיליון ל"י
בהתאם לתקנת מע"מ. השנה הוחל בבצוע פליטה והרחבת בביט הגישה לקבר,
הכנה מקום לדוכנים ויצירת מדרג חניה.

יש לגשת בהקדם ואפשרי לסיים התכנית יש לסיים את כניש הגישה המתוכנן יש
ליצור את המקומות לדוכנים ואת המסלולים להקמת האהלים יש לסיים את
העבודות הכרוכות בשטח בגין הקבר. + ויש לסלול כביש עוקף אשר יאפשר
הנועה סדירה בסביבות ל"ג בעומר.

השנה תוקמת משהיה ברציה בצורה אהל והוכח שלטורה כל הספקות מטעמי דת
השחיה בוצעה כמעט במלואה במחצית זו.

יש להקים מתחכונן מבנה משהיה קבוע וכן להקים את מבני הסירותים הנוספים
על מנת לאפשר לקהל החוגגים לקבל את השרותים המינימליים ולשפר את הסדר
והבטחון במקום.

15/14/75

24

ב"ה, כ"ז ניסן תשל"ה
8 באפריל 1975

אלו הדכ דכ פרלא, מנהל המחלקה למקומות קרושים

הנדון: פרסום המכרז הכולל המערבי
סיכומין: טכני מיום 19/3/75.

המנכ"ל אישר את פרסום המכרז ותנאי המכרז הנלווים
לו כפי שנוסחו על ידי, וצורפו לסיכומין.

הנני מצהיר בזאת אילום של נוסח המכרז על מנת שהשנה
בו את התאריכים בהתאם לנוחיות מחלקתך ואח"כ העבירנו
לפרסום באמצעות דובר המכרז.

ב. מ. ר. ז. ל.
מ. א. בן - עמי, עו"ד
מגן היועץ המשפטי

Fig 1

THEORY OF THE EARTH

CHAPTER I

OF THE EARTH

SECTION I

OF THE EARTH

SECTION II

OF THE EARTH

SECTION III



מדינת ישראל

משרד הדתות

מכרז מס.

משרד הדתות מבקש בזה מקבלנים לביצוע עבודות נקיון, חיפוי והחזקה
ברחבת הכותל המערבי בירושלים.

חנאי המכרז, טפסי הצעות, טיוטת חוזה ופרטים נוספים ניתן לקבל במחלקה
למקומות קדושים, משרד הדתות, רח' יפו 30, ירושלים, החל מיום ה' כ"ב
בניסן תשל"ה (3.4.75) ועד יום ו', ו' באייר תשל"ה 17.4.75, שני
החאריכים בכלל בשעות העבודה.

את הצעת המחירים, בצירוף ערבות בנקאית בסך של 10% מערך ההצעה, יש להגיש
למשרד הדתות, לא יאוחר מיום ד' י"ב באייר תשל"ה. 23.4.75, בשעה 12.00
בצהריים.

אין משרד הדתות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או כל הצעה שהיא. את
ההצעות יש להגיש בהתאם לחנאי המכרז, וכל שינוי בחנאים אלה עלול לגרום
לפסילת ההצעה.

דוד גלס

המנהל הכללי

15/14/כ



ירושלים, כ"ה בניסן תשל"ה
6 באפריל 1975

לשכת שר המשפטים

אל: מנכ"ל משרד הדתות

שר המשפטים ביקשני לאשר קבלת מכתבך מיום
24.3.75 בענין כהונתו של האדריכל דוד קסוטו בוועד
הבטיחות.

ב כ ר כ ה


יחיאל גוטמן
יועץ לשר המשפטים

במ/

העתק: אדריכל יוסף שינברגר, רח' שטראוס 11, ירושלים

15/4/75

15/4/75

כ"ב ניסן תשל"ה
3 במרץ 1975

אלו עו"ד מ. ה. בן-צמח, מנכ"ל היורק השותפים במסדרון
הנדון: הפדיון לכיסוי עבירות שפירות נגדיו בכוונת
סוכניו המתבונן סיום ד' ניסן 19.3.75
אין לי מעורבות לגורם המודעה על המכרה ולחשבוני.

ב ב ר כ ה

מ. לימל
מנכ"ל המנהל הכללי.

העמקו אתמול
המב המיד
מנהל הקה" לסקירות קרדיט.

15/14/75



כ"ב ניסן תשל"ה
3 במרץ 1975

אלו עו"ד מ. מ. בן-עמי, סגן היועץ המשפטי במשרד
הנדון: הצד להוצע עבודה שהיה נלקח בכותל
סומכין: מתוך מיום ז' ניסן 19.3.75
אין לי הערה לנכח החודש על המכר ולמכריו.

ב ב ר ב

י. ליטל
סגן המנהל הכללי.

✓ העתק: הטב"ל
השם המסד
מנהל הס"ל למקומות קדושים.

מדינת ישראל

המחלקה למקומות קדושים

משרד הדתות
לשכה ראשית
ירושלים

תאריך:

כ (14/15)

מספר:

הוראות כלליות לקראת חג הפסח תשל"ה ברחבת הכותל

1. תקונים וצביעה

חדרי המשרדים, שולחנות, כסאות וספסלים, חאי השומרים, חרני הדגלים והמחסומים בכניסה ליד הא המסורה ונקוי יסודי בכל השטח.

2. הכנה השטח וסיוורים בהמשך חשיפת הכותל

נקוי יסודי האולמות והמסדרונות, סדורים מיוחדים למעברים למבקרים, פזור חזרה לאורך כל השטח, שילוס מתאים.

3. תאורה

בדיקה יסודית לכל מערכת התאורה, למלא את החסר וחוספת האורה.

4. הבכרת כח אדם

במקום התקן הרביל שהוא כ' 15 איש בחקופת החגים, הסדרנים עם חוספת כח אדם יהיו כ-30 איש, לשמירה וספול בכל הסדרים שנרחבת הכותל.

5. בישיבה פיוחדת שהתקיימה ברחבת הכותל עם כל הסדרנים האחראים ורכני הכותל קבלו הוראות מתאימות לרגל חג הפסח, גם בנושא הבטחון.

6. יציאת אדם : 33 ח' בא"ת משב"ן (31.3.73) בשל"ג 9 - 730

7. הסולרים בדגשן תשנ"ה ה'תל"ה בשל"ג 8-20

המל"ה ה'תל"ה לשל"ג 31 12 3000

F. FIELD & SONS

WALL FROM COFFIN TO OTHER MURALS HERE

STAGE THREE: THE SECOND PART. This is the most intense part.

[illegible][illegible]

התביעה לשיקור ואכזריות המלגה היהודית בלוד הענינה ביואל סל

ירושלים, ח' בניסן תשל"ה
20 במרץ 1975
228/6295



לכבוד
מר ישראל וינברג
משרד הדתות
ירושלים

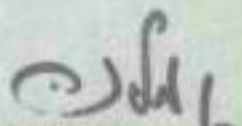
א.נ.א.

15/14/75

הנדון: פתירת ברחבת הכותל

הנני לאשר חוכן מכתבך מיום 3/3/75

בכבוד רב,


ד.ד. צורני
ס/המנהל הכללי

העתיק: ד"ר י. רטאל - שר הדתות
מר י. יערי - השב המשרד
מר א. ברייטברד - קצין מקציבים.

גיה מאשיל, כייג בתי אסמא תילא יהואז. ג.נ. 14012

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Handwritten text in the upper middle section of the page.

Handwritten text in the middle section of the page.

Handwritten text in the lower middle section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text at the bottom of the page.

15/19/2

כ" באדר תשל"ח
3 במרץ 1975

לכבוד
מר ד. צמירני
החברה לשיקום תרובע היהודי
ח"ד 14012
ירושלים

שלום רב,

פנדון ומגירת - ברחבת הכותל
מכתבך מ-7 אדר תשל"ח

בדקתי את הנושא ומצאתי כי מטרת הדמות הקביר להגדיר ע"ה חלקו
במבצע:

בהארין	25.7.71	55,000 ל"י
"	19.10.71	10,000
"	26.2.73	100,000
סה"כ		155,000 ל"י

כל זאת אינך מוכיר בהכרח.

לפי זה יוצא שהמטרה הייב בתוצאת הכוללה עד לבשו שהוא
בסך 1,850,000 ל"י, 122,000 ל"י.

נוכל לשחרר מכוס זה רק בשנה המקצית החדשה.

בכבוד רב,

ישראל צ. ויצבור
מגן מנהל כללי

העמק לו"ר י. רפאל, מר הדמות
מר י' יערי, חשב המטרה
מר אלי בריימברג, קצין מקציבים

15/14/2

כ' באדר תשל"ה
3 בספרן 1975

לכבוד
מר ד. גמרוני
החברה לסיקוט הרובע היהודי
מ"ד 14012
ירושלים

שלום רב,

מנדון: מנהרה - ברמת הכוח
מכתבן מ-1' אדר תשל"ה

בדקתי את הנושא ומצאתי כי כסדר הדמות העביר להברה ע"ח חלקו
במבצע:

במאריך	25.7.71	55,000 ל"י
"	19.10.71	10,000
"	26.2.73	100,000
סה"כ		155,000 ל"י

כל זאת אינך מזכיר בחביעתך.

לפי זה יוצא שהמסרד חייב בתוצאה הכוללת עד עכשו שהוצא
בסך 1,850,000 ל"י, 122,000 ל"י.

נוכל לשחרר סכום זה רק בשנה התקציב החדשה.

בכבוד רב,

ישראל צ. וינגברג
סגן מנהל כללי

העתק לד"ר י. רמאל, שר הדתות
מר י' יערי, חשב המסרד
✓ מר אלי ברייטברד, קצין תקציבים

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

ירושלים, ד' באדר תשל"ה
21 בפברואר 1975

228/5951



לכבוד
מר ד. צבי וינגברג
סמנכ"ל משרד הדתות
רח"י יפו 30
ירושלים

א.נ.

הנדון: מנהרה - ברחבת הכותל

מכתבו של מר אבניאלי מ- 3.8.71

בהמשך למכתבו של מר מ. אבניאלי, הנני להודיעכם כי הערכת עלות ביצוע המנהרה (תכנון, פיקוח, ניהול, כריה, בטונים, חפירה וחפירות ארכיאולוגיות) מסתכמת כיום בסך של - 4,120,695 ל"י.

גושי סלע מעוררים מחד, קשים בחציבה בסלע קשה. בורות מים, גורמים לקשיים רבים בביצוע המנהרה.

בנוסף, חוץ כדי עבודה נהגלו ממצאים ארכיאולוגיים שגרמו לעכובים בביצוע שינויים בתכנון וכן בצו הפירות וחפירות ארכיאולוגיות.

מלחמת יום הכיפורים גרמה לפיגור ממושך בביצוע.

בהמשך לטכתבנו מיום 3.8.71, חלקו של משרד הדתות הוא 15% מעלות הביצוע דהיינו כ- 618,103 ל"י.

עד היום החוצאה הכוללת היא - 1,850,000 ל"י וחלקו של משרד הדתות מסתכם בסך של - 277,000 ל"י (בהתאם לחשבונו מאושרים בחברה). נודה לכם על העברת הסך הנ"ל לחברה לשיקום הרובע היהודי.

כן נבקשם לדאוג לתקציב בסך של - 270,000 ל"י לשנת התקציב 75/76 לממון בצו העבודה.

עבודת הכריה עומדת להסתיים תוך 3 חודשים והחברה חוציית מכרז נוסף לביצוע הצנרת בתוך המנהרה (כלול בתקציב לעיל).

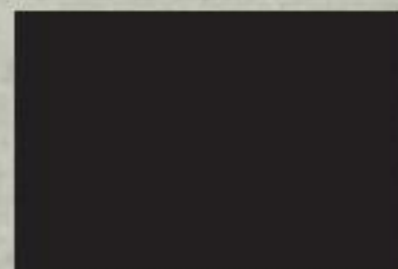
בכבוד רב,

ד. צבי וינגברג
סמנכ"ל

העוק: ר. גלוסקינס, מנהל החברה, כאן.

15/14/כ

ב"ה, י"ט שבט תשל"ה
31 בינואר 1975

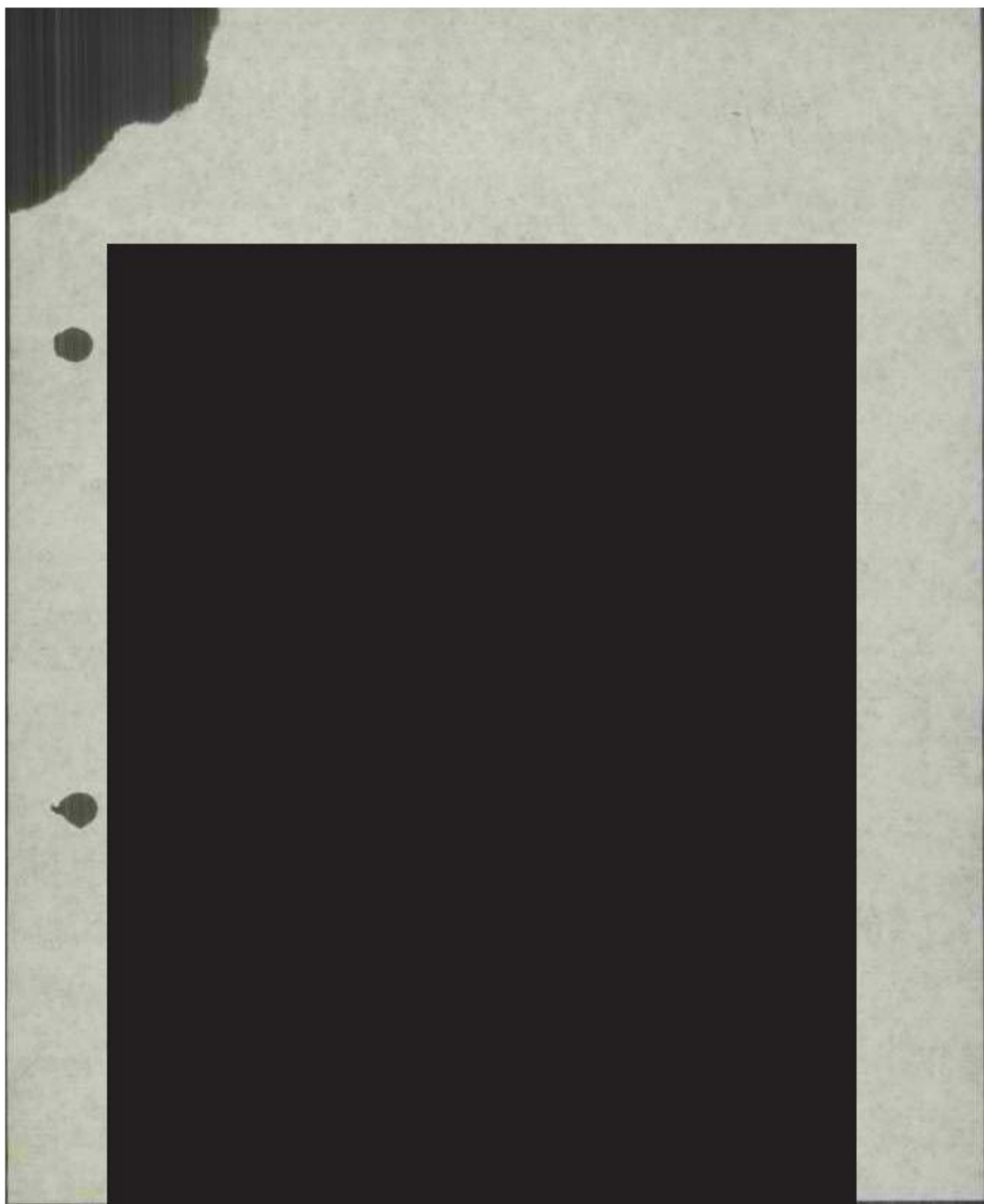


שלום רב,

קבלתי מכתבך מ"ט שבט תשל"ה, לצערי כשאניגך נחשב כעובד המסור,
אין באפשרותנו לעזור לך בהשלמות.

בכבוד רב,

ישראל צ. וינברג
סגן המנהל הכללי



כ"ה י"ז שס"ט חשל"ה
22 בינואר 75

לכבוד
הרב ישראל וינברג
סגן המנהל הכללי
משרה הדתות
ירושלים

רב נכבד ,

אני החתום [REDACTED] ירושלים, העובד בסיועל המערבי כחור חזן קורא בס"ח ,
כל שני וחמישי , ועושה שם בר-מצוות שכל העדות , אני
נמשך בעיקר עם אנשי חו"ל וקשה לי מאוד לדבר אתם ולהסביר א
בדיוק מה שצריך . בקשהי היא לעזור להשתלח בשפה האנגלית
שכבר התחלתי ללמוד אבל קשה לי מאוד למסות את הוצאות הלימוד .
מקום הלימוד הוא ברחוב חנוכיץ 6 , מכום 140 - לחודש .

אנא לבוא לעזרתי בהקדם האפשרי .

בברכה

[REDACTED]

"The end of the world
is near"

There
are many people
who think that
the world
is coming to
an end.

It is not.



15/14/כ

כ"ה, ס' חסון השל"ח
25 באוקטובר 1974

לכבוד
מר א. פלמון

מכובדי,

בבקשתך רצוף כזה חומר בקשר לשטיפת הכותל המערבי:

1. העתק מפות של המפלסים העליונים שמעל מנהרת החשיפה מסער הברזל צפונה, כולל מבנים, חצרות ובורות.
2. מפת הסדרותי אופ' פלסטינה מלפני יותר ממאה שנה.
3. מפת האזור שממערב לכותל המערבי, הוך ציון המקומות הפנויים.
4. תרשים החך לבובה של מפלסי פני הקרקע והמנהרה.
5. צילומי אוויר של העיר העתיקה, שעליהם צוין כל אורך הכותל המערבי (המראה את מידת בודלו ועצמחו לעומת מבנים אחרים והעיר בכללה).

והרי כמה פרטים נוספים:

אורכו של הכותל המערבי הוא 490 מטר. אורך רחבת הכותל היה לפני השכ"ז 30 מ' בלבד, אורך הרחבה הוכפל ל-60 מטר מיד אחרי שחרור ירושלים, ע"י הסרת מבנים שהיו צמודים לכותל, לאחר מכן הוסרו המבנים שהיו צמודים לכותל מדרום לשער הסוגרבים, ואורך הכותל הגלוי נחתה כיפת השמים מגיע בסך הכל ל-140 מטר.

מספר חודשים אחרי השחרור הוחל בחשיפת חת קרקעית של הכותל, ע"י ניקוי השטח מחוץ מבנים חת קרקעיים וחיצוני המבנים ע"י מנהרה לאורך הכותל. בעבודות אלה נחשפו 220 מטרים נוספים של הכותל עד למסמט הנמשכת לאורך הכותל מצפון לשער הברזל, ששה גלויים 20 מטרים של הכותל גם מעל פני הקרקע, במקום הנקרא בפי הערבים "הכותל הקטן".

מחוך 490 המטרים של הכותל המערבי, יש אפוא ליהודים בישה ל-360 מטרים. המנהרה מגיעה עד כ-50 מטרים מצפון לשער הברזל. נשארו עוד כ-30 מטרים עד לשער המשגיח (כב אל נציר), ואחרי כן עוד כ-100 מטרים עד לקצה הצפוני של הכותל, שאליהם אין בישה ליהודים.

לפי מפות וציורים מלפני כמה מאות שנים היה רחוב לאורך הכותל וצמוד לו, מסער הברזל צפונה.

- א. הקטע הדרומי של רחוב זה גלוי עדיין מחחת כיפת השמים (רחבת הכותל הקטן),
- ב. הקטע האמצעי קבור ועליו בנויים כהים (ליד "הכותל הקטן").

כ 15/14

משרד הזתות

לשכה ראשית
ירושלים

תאריך:

מספר:

..2..

קימורי הסמטא נסחמו בעבר בקירות=מחיצות, וביניהם נעשה בור שופכים הצמוד לכותל, (השפכים הנוזליים שהיו בבור מנעו את המשך כרית המנהרה. בינהיים נוקה החלק הנוזלי של השופכים, אך נשארו עדיין בבור שפכים מוצקים).

2. מעבר לקיר=המחיצה נמשך הקטע הצפוני של הרחוב, הדומה לפי ההשערה לרחוב החת-קרקעי הקמור הנמשך מבית שטראוס לקשה וילסון. מפלס פני הקרקע במקום הזה (מצפון לרחבה הכותל הקטן) גבוה ביותר מ-3 מטרים מעל מפלס רחבה הכותל הקטן (739 מטר מעל פני הים לעומת 736 מטר), ומפלס פני הקרקע הולך ועולה עד לקצה הצפוני של הכותל.

המרחק בין פני הקרקע ובין מנהרה החשיפה גדול אפוא בקצה הצפוני של המנהרה מאשר בחלקיה האחרים, והמרחק ילך ויגדל ככל שימשיכו צפונה.

מחציתה של המנהרה הצחיזה לאורך חמשך הכותל המערבי, מעבור מחצת לחצרות, ולא מחצת לבתים.

הבית ליד הכותל הקטן שחוזק, היה סדוק עוד בימי הירדנים, וכיפתו שנסדקה כמה שנים לפני שהמנהרה הגיעה לקרבה מקום, כוסחה כבר אז בזפת כדי למנוע דליפה גשם, וזאת ללא קשר לחשיפת הכותל. למרות שנקבע שאין קשר בין החפירות ובין הסדקים, הוחלט לחזק את הבית, והוא חוזק. אין מקום לדאגה בנוגע לבתים אחרים, עם נקיטה כל האמצעים המכסימליים, כפי שהיה עד הלום לאורך יותר מ-200 המטרים שנחשפו.

לצורך חיזוק הבית נחצבו חורים לתוך הכותל, ואז הופסקו עבודות חיזוק הבית לחודשים רבים, עד שחודשו במתכונת אחרת. יו"ר ועדת השרים לענייני ירושלים, על דעת כל הועדה, הדגיש תמיד שאין להפסיק את עבודות החשיפה. העבודות עמדו להתחבש לפני כשנה, אך בעקבות מלחמת יום הכפורים והתקופה שאחריה וחילומי שרים, נדחה ההידוש מפעם לפעם.

עם הארכת המנהרה בכמה מטרים, היא הגיע למקום הנמצא בדיוק ספול לשערי רחמים אשר בכותל המזרחי של הר הבית. יש הטוענים למצוא במקום הזה את "שער הרחמים בכותל המערבי" שאותו מזכירים ר' בנימין מטודלה ואחרים אחריו.

תרשה לי לנצל הזדמנות זו כדי להוסיף כמה משפטים על הנושא.

1. כידוע בנו הערבים ליד הכותל בתים, חורי שירותים, בורות מים ובורות שופכים, כשהכותל משמש קיר לבתים ולבורות. לעתים קרובות חצבו לתוך אבני הכותל כדי להכניס לתוכם קורות וקשחות, באופן שהכותל תומך בתקרות הבתים והבורות. לעתים דברים אלו מעל עובי הכותל עצמו.

כאשר ישב עם ישראל על אדמתו, היה בינת ורדים ליד הכותל המערבי מחוץ למר הבית, מול מקום בית המקדש (ראה מפרשי המשנה הוספות יום טוב וחפארת ישראל למדות פרק א' משנה ג'). במקום הזה נתגלה נדבך אבנים גדולות בגובה של 6 אמות (יותר מ-3 מטר),

3/..

..3..

ובאורך של 12 מטר, אשר כדוגמתן אין במקום אחר.
כיום נמצא במקום הזה בית שימוש ציבורי.

(2) עם חשיפת הכותל, יתגלה הכותל בכל הדור.

המפעל והיצירה של אבותינו בירושלים הם אחת ההוכחות החותכות ל"קושאן"
שלנו על המקום. השריד המפואר ביותר שנוחר לנו ממעשי אבותינו - הכותל המערבי -
טרם נחשף. זהו השריד היחיד שנותר מבית שני שהכל יודעים שהיה אליו כמיהה
תמידית ורצופה במשך 1900 שנה של כל העם כאשר הוא שם. זהו שריד נהדר ביופיו
ומרשים בגודלו המעיד על גדלות המקדש והפארהו. חשיפת הכותל תשיב לו את החוש
הרוממות, תרומם את הרגשנו, וחבצר את עמדתנו.

אחרי שזכינו שיד ישראל על העליונה, תלויה בנו הגשמת כמיהת כל הדורות,
ומחובתנו לעשות הכל כדי שהחמצתה לא תגרום צער לדורות.

בכבוד רב,

הרב ד. שחלא
מנהל המחלקה למקומות קדושים.

העתקים: כב"ה הרב
הממנה"ל מר י. לימל

THESE ARE THE ONLY TWO COPIES OF THE

ORIGINALS OF THE ABOVE MENTIONED

DOCUMENTS, WHICH ARE NOW IN THE

POSSESSION OF THE NATIONAL ARCHIVES, AND
THESE ARE THE ONLY TWO COPIES OF THE
ORIGINALS OF THE ABOVE MENTIONED
DOCUMENTS, WHICH ARE NOW IN THE
POSSESSION OF THE NATIONAL ARCHIVES,
AND THESE ARE THE ONLY TWO COPIES OF THE
ORIGINALS OF THE ABOVE MENTIONED
DOCUMENTS, WHICH ARE NOW IN THE
POSSESSION OF THE NATIONAL ARCHIVES.

THESE ARE THE ONLY TWO COPIES OF THE
ORIGINALS OF THE ABOVE MENTIONED
DOCUMENTS, WHICH ARE NOW IN THE
POSSESSION OF THE NATIONAL ARCHIVES.

100-100000

100-100000

100-100000

100-100000

15/14/כ

15/14/כ

ב"ח, ב' שבט תשל"ה
14 בינואר 1975

לכבוד
מר י. שש
מנהל חב' משה"ב
ירושלים

א.י.י.

הנדון: רחבת הכותל

היות שהאכזבים המכסוח את העלה נקוד מי בשמים וכו'
בשטח התפלה שברחבה הכותל ובתחילת העליון נשברו
ועלולים לגרום למכשול לרבים, לכן הננו לבקשת
לשם בנושא בדיחות ולחקן את המעון הקוד ללא כל
דיחוי.

בכבוד רב,

הרב ד. פריד
מנהל המחלקה למקומות
קדושים.

העמק: למר י. ליפמן, סמכ"ל
למר י. יערי, חשב מערדנו.

15/11/74

[Handwritten signature]

ב"ה, כ"ז כסלו תשל"ה
11 בדצמבר 1974

ד ח ו פ

לכבוד
מנהל מ. קיסין
מ. קונניץ

ה.ג.ה.

הנדון: חוק המנהרה כמותל המערבי

רצ"ב העתק-מכתב שקבלנו מחמנכ"ל בנושא שבנדון.

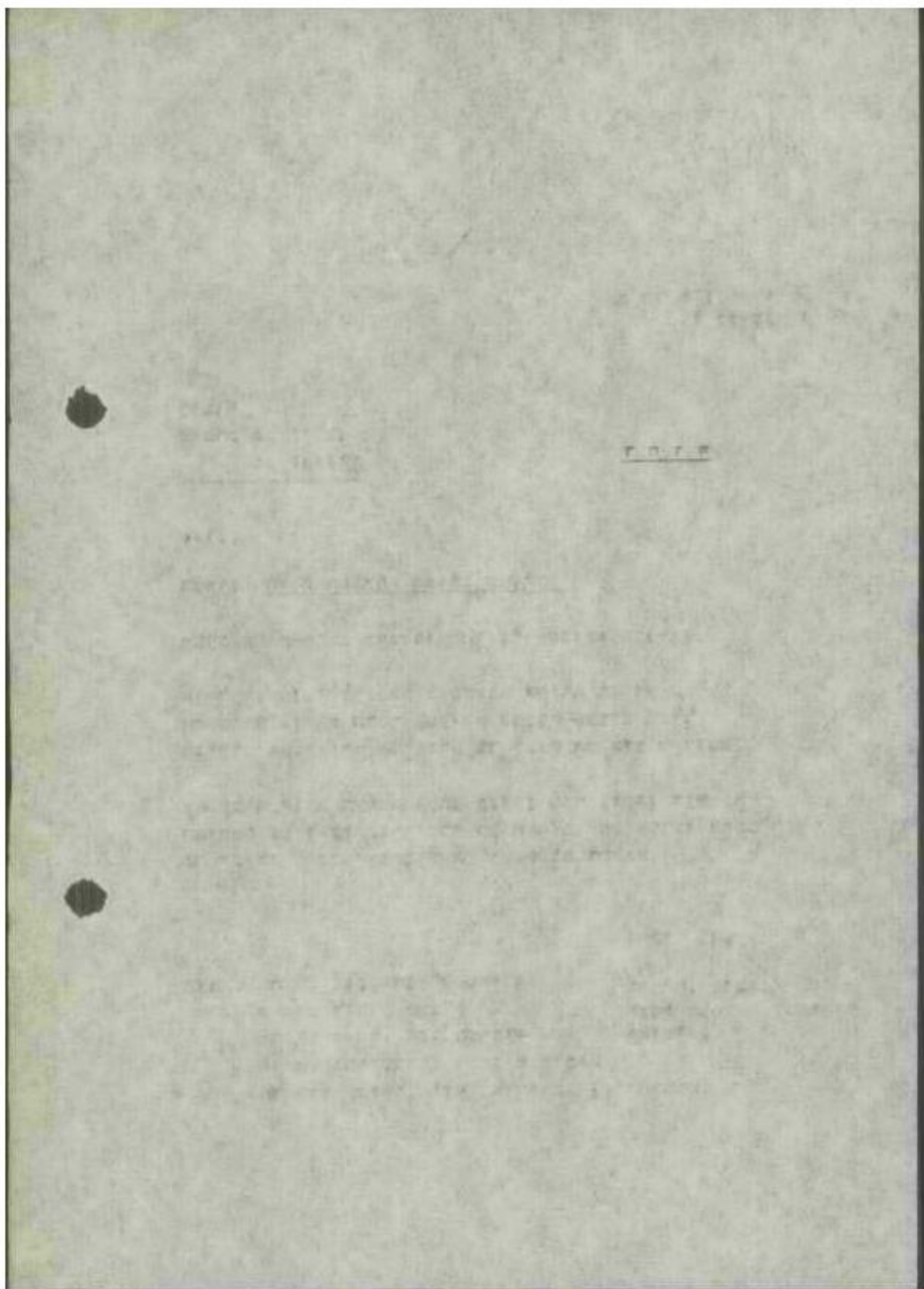
אי לכך, הנני לבקשתכם בדחיפה יחירה לבדוק את
האפשרות לעכוב המשך המעולה לפסטר חדשים בגלל
מניעים הקציביים רציניים עד לשנת התקציב הקרובה.

עם קבלה חוות דעתכם בכתב בנדון סיד נזמין לישיבה
משותפת עם יועץ האדריכלי של העיר מר ד. קטור וסמכ"ל
מר י. לימל בכרי להסיק את המסקנות בהתאם.

בכבוד רב,

הרב ד. פרל
מנהל המועצה לפקודות
קדושים

העתקו מר ד. גלס, סמכ"ל משרדנו
מר י. לימל, סמכ"ל
מר י. יערי, העב משרדנו
מר א. ברייטבורד, קצין הקציבים ✓
מר דוד קטור, יועץ אדריכלי לעיר החדשה.



ב"ח, כ"ז בסלו תשל"ה
11 בדצמבר 1974

כ 15/14

לכבוד
מנהל מ. קיסין
מ. קוזניץ

ד ח ו פ

א.ב.א.

הנדון: תזוז השמירה במוסד המקורי

רא"ב העסק-מכתב שקבלנו מהמנכ"ל בנושא הנדון.

מי לכך, הנני לבקשתם ברחיפות יחירה לבדוק את
האפשרות לעכוב המסך המעולה למספר חדשים בגלל
סביבות הקציבים ראויים עד לשנה הקציב הקרובה.

עם קבלת חוות דעתם בכתב בנדרון מיר נדמין ליסיבה
מסוממת עם יועץ האורזכלי של חשד מר ד. קוטסו וסמכ"ל
מר י. ליסל בכרי להסיק את המסקנות בהתאם.

בכבוד רב,

מר ד. בילא
מנהל המחלקה למקומות
קדושים.

העקבות מר ד. בלס, סמכ"ל משרדנו
מר י. ליסל, סמכ"ל
מר י. יערי, מנהל משרדנו
מר א. ברייטברד, קצין הקציבים
מר דוד קוטסו, יועץ אורזכלי למר חדחח.

Chapin

1888

ב"ה כ"ה כסלו תשל"ה
9 בדצמבר 1974

כ 14/15

אלו היב רב פדלא, מנהל המחלקה למקומות קדושים

הודון: הצום המנהיג בכותל המערבי.

אני מאשר קבלת פכתבך מ-4.12.74. בצירוף הערכת מהירים של "משה" על סך 200 אלף ל"י.

אני מעריך מאד את הסיבות המנע העבודה לחיזוק המנהיג אולם חוששני לצד התקציבי, שכן לבו אין תקציב למטרה זו ומסופקני את משרד האוצר ייארם עתה להתקציב לבו תוספת. כמובן שגם אליהם בגדון.

יחד עם זאת אבקשך בתיאום עם המנהל"ל הממונה י' ליסל לקבל חוות דעת מקצועית מסומחים ובראשם האדריכל ד' קסוטו, היועץ האדריכלי לשר, אם ניתן לפעם את העבודות עד לשבת התקציב הקרובה דהיינו בעוד כארבעה חודשים.

בא לפעול בענין בדחיפות.

ב ג ר כ ה

דוד גלס
המנהל הכללי

העתק: המנהל"ל י' ליסל
חשב המשרד י' יערי
קצין התקציבים א' ברייטברד
דוד קסוטו יועץ אדריכלי לשר

ב"ה כ"ה כסלו תשל"ה
9 בדצמבר 1974

כ"ה/י"ד/15

אלו הרב דב פריד, מנהל המולקה למקומות קדושים

הנדון: חצוק המנוחה בכותל המערבי.

אני מאשר קבלת מכתבך מ-4.12.74. בצירוף הערכת מחירים של "משהב" על סך 200 אלף ל"י.

אני מעריך מאד את השיבות המפורטות העבודה לחיזוק המנוחה אולם חוששני לצד התקציבי, שכן לבו אין תקציב למטרה זו ופסופקני את משרד האוצר ייאות עתה להתקציב לבו תוספת. כמובן שנספגה אליהם בגדון.

יחד עם זאת אנקטן במיאום עם המנהל"ל המנוחה י' ליפל לקבל חוות דעת מקצועית ממומחים ובדאשט האדריכל ד' קסוטו, היועץ האדריכלי לשר, אם ניתן לפגש את העבודות עד לשנת התקציב הקרובה והיינו בעור כארבעה חודשים.

בא לפעול בענין בדחיפות.

ב ב ר כ ה

דוד גלס
המנהל הכללי

הפתק: המנהל"ל י' ליפל
השב המשרד י' יערי
קצין התקציבים א' ברייטברד
דוד קסוטו יועץ אדריכלי לשר

תאריך	אל:
4.12.74	ינה הימל
עיקר מס'	מאת:
	דבא. זמ. י.
	הנדון:
	הפ"צ

בן/בתך יפה הנך משכן אמלג
אולצות משכן המוסדה הימל
משכן הימל.
כיצד הנמלה ת"א היא יפה
פנייה ומסל יפה הגמלה המוסדה
ולאם להפגיש ח'מרה קולט להכריח
הפ"צ ל ה"א מוסדה אמלגה עקלולות
הה הפגיש לרשם ש"ס גמלה אמלג
פנייה ורשם ימל
באצ"א ימל ח'מרה מוסדה אמלג
ולאם מוסדה אמלג

יפה
דבא



„משהב" חברה לשכון בנין ופתוח בע"מ

המשרד הראשי : תל-אביב, רח' לילינבלום 27, ת.ד. 2770
 ירושלים, רח' הגידם 1
 ח.פ.ה., רח' ארלוזורוב 3
 באר-שבע, דרך מצדה 55
 טל. 58144 (5 קוים)
 טל. 224181
 טל. 668049
 טל. 3000

הפקד למברקים: טוקליו, ת.א

ב.כ. כסלו תשל"ה
 4 בדצמבר 1974
 מספר 875/74

לכבוד
 הרב ד. פרלא
 משרד הדתות
 ירושלים
 א.נ.,

הנדון: חזוק המפתרה בכוחל המערבי

לבקשתך הננו מציאים לך בזה את החקצים המסוער לכצוצ העבודה הנ"ל כדלקמן:

1.	עצים לפיגומים כ -	10,000.- ל"י
2.	וסקור אלטנסים טרומיים	96,000.- ל"י
3.	מסגרות	52,000.- ל"י
4.	גלוון המסגרות	12,500.- ל"י
5.	כלים שונים	10,000.- ל"י
6.	עבודה כ -	50,000.- ל"י
סה"כ		230,500.- ל"י

בהתחשב שכל החומרים וסנר העבודה צמודים לסדר יוקר הכניה עלול הסך הנ"ל לגדול ב- 30% עד 40%.

עד לחשבון האחרון והיינו אוקטובר 1974, מופיעים בהשכונות כדלקמן:

1.	וסקור	44,080.- ל"י
2.	מסגרות	41,745.- ל"י
3.	עצים	10,080.- ל"י
4.	גלוון	12,240.- ל"י
		108,145.- ל"י

לדעתנו החקצים המסוער לגמירת כל העבודה הוא כ - 200,000.- ל"י.

בכבוד רב,

ש. מנהל המכירה

✓
ב"ה, כ"ז חשוון תשל"ה
12 בנובמבר 1974

15/14/כ

לכבוד
עו"ד ש. רויטל
עוזר ראשי
למנהל נציבות מלגות הצבור
משרד מבקר המדינה

מכובדי,

הנדון: מכתב מחאריך 22.9.74 - תלונה מר א. קרביץ

מצטער על האיחור וזה בגלל שהרב היה בחופשה בעת קבלת
מכתב הנדון.

על צעם התלונה הקשורה עם החרוטה לשולחן כרחבת הכותל.
חרי לפניך העתק מכתבו של הרב גץ הנדון.

בנוגע "למסמך" הסביר לנו הרב שכטר שלא קבל מר
קרביץ שום הודעה מראשן ולאוחה שבת חם הגיעו לריוי
והבקשה של מר קרביץ הגיעה רק יומיים לפני שבת וזה
בהחלט לא הספיק למלא רצונו על אף כל הנסיגות שנעשו
בנדון.

בכבוד רב,

הרב ד. מרלא
מנהל המחלקה למקומות
קדושים.

ב"ה, כ"ה חשוון תשל"ה
10 בנובמבר 1974

לכבוד
הרב ד. פרלא שליט"א
מנהל המחלקה למס"ק
המשרד הראשי

נכבדי,

הנדון: חלונת מר קראבץ טארה"ב

נמטר לי, ע"י הרב שכטר שליט"א, בסובי מחזקת, על מוכן סכתו של מר
קראבץ בענין שלחן הקריאה, בדבתו לכוהל.

כשעתו רציתי לקשרו במישרין עם המסגר מר פרידמן, אך הוא במענה שאין
לו זמן לכך, בקש שאטפל אישי בדבר.

אכן, השלחן הוזמן למחרת חיום וגם סופק לכוהל סמוך לראש השנה תשל"ד
ומר פרידמן מאשר זאת. גם הזמנתי באמצעות מר זליקוביץ שלט הקדשה קטן
מחושט אלא שכנראה המלחמה שפרצה השכיחה ממני את ענין ההקדשה.

רשום מכל הנ"ל, מצאתי ביומני העבודה שלי.

זכורני שבקר לפניי ששלושה חודשים חייר אשר כקש לראות את השלחן והוריתי
לאחד הסדרנים שיעזר באחורו. לו שכ אלי החייר תנ"ל, כי אז הייתי מסביר
לו את הדבר והיה הוסך מעצמו את המרחה להחלונת עלינו.

אני מוכן לבדוק אצל בעל המלאכה את רשומי המדויק של השלט ולהקן את המעווה
(השם הוא זושא חיים בר' יצחק). או לבקש ממר קראבץ להמציא מחדש את הפרטים.

בכבוד רב
ובברכה,
הרב מ.י. גץ
רב הכוהל.

מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכה ראשית

ירושלים

תאריך:

מספר:

15/14/2

פרטי כל ישיבת הצוה של הכותל והנהלה
המחלקה בנושא החגים ביום ט"ז
באלול תשל"ד (3.9.74)

החלטות

- (1) להגיש דרישה להוספת כח אדם לר"ה, כפור וסוכות.
- (2) להזמין 25 ספסלים ברכישה ולשכור 200 כסאות ליום כפור.
- (3) להזמין 10 מעילים לבנים לספרי תורה ועוד 4 מפות לשלחן בצבע בורדו.
- (4) צביעה חרני הדגלים, השערים, הריהוט כפי שיידרש, מעקה לעזרת נשים, תאי המספר, רגלי השלחנות, סיור חדר הנשים, תקוני טיהור וסיור בחדרי הלשכה, כל הנ"ל לפני ר"ה.
- (5) בגלל הלחץ בקביעת החגים, יש לגשת להקמה בפועל של הסוכה וכן לדרוש תקציב לצביעתה באופן מקצועי (בצבע ירוק בהיר וקשומי גזר). כמו כן יש לגשת להזמנת ד' מיננים וסכך ותאורה לסוכה.
- (6) היות והברזיה הנחקנת כחוספת בימי החגים היא מקולקלת, יש צורך בהקמה ברזיה מחומר נרוסטה.
- (7) לדרוש תקציב של 1000 ל"ל לנוי סוכה.
- (8) לרגל המצב הבטחוני, הוחלט שלא לפתוח את עזרת הנשים באולם הצפוני בימי ראש השנה, ביום כפור באם תיווצר דרישה ולחץ לכך, ייפתח האולם בשעות החום.

15/14/2

ב"ה כ' תשרי תשל"ח
6 באוקטובר 1974

אלו שר הדתות מר חיים צדוק

הנדון: מחיצת ליד הכותל המערבי.

בתקשתי על ירך לתורת דעתי על מכתבו של שר התיירות אליך מיום כ"ב באלול תשל"ד (9.9.74) בו הוא מציע לקבוע מקום תפילה משותף לגברים, נשים ובני משפחותיהם ליד הכותל המערבי.

אציין מיד ששר התיירות סורה מראש הממשלה המגוה לוי אשכול ז"ל הכיר מיד לאחר מלחמת ששת הימים ברבנות הראשית לישראל כסמכות ותית עליונה למקומות הקדושים ליהודים. הכרה זו בעשתה בז כבר עם ההכרה בראשי כל הדתות בוצריות ומוסלמית כסמכויות פיקוח למקומות הקדושים להם, לצורך חוק השמירה על המקומות הקדושים תשכ"ז - 1967 (לס"ח 499 תשכ"ז, עמ' 75). לא היתה זאת "שגיאה" כטענת שר התיירות אלא מדיניות מחושבת כדי לשכך דאגת בני כל העדות בישראל מהתפרכות ומגיעה חילופים במקומות קדושים. מדיניות זו אף אושרה בספורט בסעיף 4 לחוק האמור בו מותגית התקנת תקנות לביצוע בחתימות עם נציגים של בני הדתות הגוועות בדבר או לפי הצעתם.

שרי הדתות שקדמוך גוהו כל הזמן בחתאם להוראה זו ולפי סימב ידיעתי לא מציע שר הדתות ד"ר ז' ורהפטיג את התצעה שמיהם לו שר התיירות.

יתר על כן, דומבי שאף לגופו של ענין אין שר התיירות צודק בעמדתו. כבר לפי מבים רבות קבע בית המשפט העליון בבג"צ 49/54 (פס"ע ט"ז, 70) את העקרון שהופש - הדת אין פירושו החופש לעשות מה שהדת מתירה אלא החופש למלא את אשר הדת מצווה. הדברים באמרו בקשר לטענת מוסלמי שדמו מתירה לו לשאת יותר מאשה אחת, והנה אף כאן הוזכר כך. האיבטרפרטציה החלכתית של הזרמים הלא אורתודוכסיים איבה מחייבת אותם להתפלל במשותף גברים ביהוד עם נשים, אלא שאין הם רואים בכך איסור. מאידך יהודים החיים על פי דין תורה מצוות דתם אוסרת תפילה משותפת בציבור.

בהקשר לעובדה אותה מצייין שר קול שבתקופת השלטון הבריטי לא היתה מחיצת ברחבת הכותל, ברצוני לציין שהטבה לכך גבעה מהתגבדות המועצה המוסלמית העליונה בראשות המופתי תב' אמין אל חוסיין. הישוב יהודי על מוסדותיו המוכרים - בראש מועצת היבנות הראשית דאז עמד היב קוק זצ"ל - היה מאוחד בתביעה לזכותו תפלעדית של עם ישראל לכותל המערבי כולל הקטת מחיצת להפידה בין גברים ונשים. (ראה בענין זה סעיף 3 לתוספת 2 של דבר המלך במועצה אל פלשתינה (א"י) (הכותל המערבי) 1931; המבא בספר "דת ומדינה בחקיקה עם" 256. וראה גם ההקדמה שם בעמ' 249).

גם שיקולים נכבדים של "שלום הציבור" ניצבים, לדעתי, כנגד הצעתו של שר התיירות. אין בלבי ספק שקביעת מקום תפילה משותף לגברים ונשים הגורם לספרה דוהרת קשה בציבור הדתי במדינה שהוצאותיה עלולות להיות הפגנות והתבטחויות אלימות.

מאידך לא בתקלבו, לא אבי ולא האבשים המופקדים על הנושא במשרד, בדרישה ציבורית

או אישות רצינית לתפילה מעורבת ליו הכותל.

הרבנות הרבות של שלומי אמוני ישראל שניקרו בכותל מאז שיחרורו קיבלו
בתבנה ובכבוד את הנוהלים השורדים באמר.

כל שינוי בטטטוס-קור הנוכחי יהא בו לדעתי משום פגיעה קשה באחדות-ישראל
שכותל המערבי הוא לה טמל עליון.

ב ב ר כ ה ,

דוד גלס
המנזר הכללי

כ"ט/14/74

מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכה ראשית
ירושלים

תאריך: ב"ה, י' שבט תשל"ה
24 בדצמבר 1974

מספר:

הנדון: רצ"ב
אל: מר י. ליפל, ממנכ"ל היה עובד משרד הדתות (מנהל המחלקה למקומות קדושים)
25.12.74

רצ"ב העתק מכתבם של המהנדסים קיסין קוזניץ וחורח דעתם על חזוק המנהרה ברחבת הכותל בהתאם לבקשה המנכ"ל כידוע לך.

אי לכך, נא לפעול בדחיפות או ע"י ישיבה מיוחדת של כל הגורמים במשרדנו הנוגעים בנושא או כמי שחמצא לנכון.

בכבוד רב,

הרב ד. פרלא
מנהל המחלקה למקומות קדושים

העתק למנכ"ל משרדנו

STUDY

DATE: 10/10/10

NAME: [REDACTED]

GRADE: [REDACTED]

TOPIC: [REDACTED]

OBJECTIVE:

1. To understand the concept of [REDACTED]

2. To identify the [REDACTED]

3. To analyze the [REDACTED]

4. To evaluate the [REDACTED]

5. To [REDACTED]

6. To [REDACTED]

7. To [REDACTED]

8. To [REDACTED]

9. To [REDACTED]

10. To [REDACTED]

מאיר קוזנץ ~~מנהל~~
שבון פאג"י סנהדריה
ירושלם
טל. 02-287017

תאריך ח' טבת תשל"ה

לכבוד
הרב ד. פרלא
מנהל המחלקה למקומות קדושים
משרד הדתות
ירושלים

הנדון: חיזוק מנהרת החשיפה בכוחל המערבי
מכתבכם: סיום כ"ז כסלו תשל"ה

ר.נ.,

הוחלט בזמנו, עקב רקבון הולכת וגוברת של חמיכות העץ לאורך
מנהרת החשיפה של הכוחל, להחליף בדחיפות אח העץ לחמיכות
מבסון דרוך ופלדה.

החלטה זו נלקחה על דעתי יחד עם מהנדס קיסין, בהתאמה עם
מע"ץ ונציג אונסק"ו, פרופ' לא-מאר.

לולא הרציניות של אפשרות של מפולח עקב הרקבון ההולכת
וגוברת של חמיכות העץ, לא היינו מחליטים על החלפת החמיכות.

עלי גם להפנות את השומח לבכס לעובדות הבאות:

(1) יותר משני שליש מעבודות ההחלפה כבר בוצעו:

(2) כל החומר, המרכיב העיקרי של חקציב ההחלפה כבר נמצא

2/..

בברכה.

העתקים:

☐ לאשור

☐ לעיון

☒ טמול

☐ לפי חזמנה

☐

מאיר קוזניץ
שכון פאג"י סנהדריה
ירושלם
טל. 02-287017

לכבוד

תאריך ח' סבב תשל"ה

..2..

הנדון:

במקום.

(3) עבודות ההחלפה מתבצעת ע"י אחיו צוות הרגיל.

(4) עונת הגשמים מגבירה מכנת המפולת עקב הגדלת הלחץ על

התכניות.

אי לכך, הנני מורה בזה שהפסקת העבודות הנ"ל במרמ עת ימכנו
אח יציבות המבנים מעל המנהרה עם כל ההשלחות הסכניות ופולסיות
הכרוכות בדבר, מה גם שכלאו הכי אין כל תועלת מקציביה בהפסקת
או דיחוי העבודה.

בכבוד רב,

מאיר קוזניץ.

מאיר קוזניץ

העתקים:

בברכה.

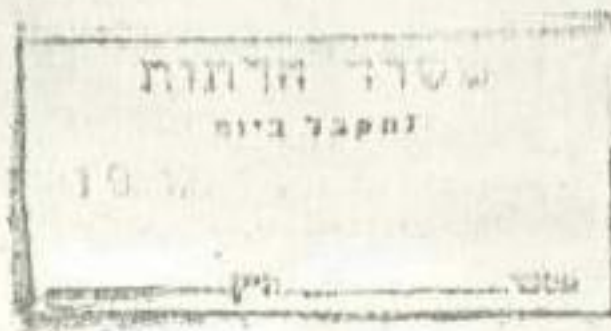
☐ לאשור

☐ לעיון

☒ מסול

☐ לפי הזמנה

☐



לכבוד
 משרד היתוח
 לשכה ראשית
 ירושלים

הנדון: חזק הכנהרה בביתל הערבי
 מכתבם מיום 11.12.74

א.נ.

- בחדשה לעכבכם הנ"ל.
 הנני מפנה את הדו"ח לבכם, שהפסקת העבודה הנ"ל
 אינה רצויה מסיבות:
1. התמיכות נעץ רקובות.
 2. מסיבה זו יש סכנה לפולח.
 3. אנחנו התחלנו עם עבודה הנ"ל, מסיבות הקייביות
 וחכניות באיחור של 8 חודשים, וכתוצאה מזה
 הרקבון של התמיכות התקדם.
 4. הפסקת עבודה זו בחורף באופן מיוחד לא רצויה
 היות וישנה רטיבות ולחץ על התמיכות שגדל
 באופן ניכר.

בכבוד רב
 3. קיסין
 ד. קיסין



„משהב" חברה לשכון בנין ופתוח בע"מ

המשרד הראשי: תל-אביב, רח' לילינבלום 27, ח.ד. 2770
 סניפים: ירושלים, רח' הגידים 1
 חיפה, רח' ארלוזורוב 3
 באר-שבע, דרך מצדה 55
 טל. 58144 (3 קווים)
 טל. 224181
 טל. 468049
 טל. 3000

המקן למכרקים: טוקליון, חיפה

בית כ' בכסלו תשל"ה
 4 בדצמבר 1974
 מספר: 675/74

לכבוד
 הרב ד. פרלא
 משרד הדתות
 ירושלים
 א.נ.,

הנדון: חזוק המעברה בכותל המערבי

לבקשתך הננו ממציאים לך בזה את התקציב המסוער לבצוע העבודה הנ"ל כדלקמן:

1.	עצים לפיגומים כ -	10,000.- ל"י
2.	וסקור אלכוסים סרוסיים	96,000.- ל"י
3.	מסגרות	52,000.- ל"י
4.	בלוון המסגרות	12,500.- ל"י
5.	כלים שונים	10,000.- ל"י
6.	עבודה כ -	50,000.- ל"י
	סה"כ	230,500.- ל"י

בהתחשב שכל החומרים ושכר העבודה צמודים למדד יוקר הכניה עלול הסך הנ"ל לגדול ב- 30% עד 40%.

עד להשכון האחרון והיינו אוקטובר 1974, מופיעים בהשכונה כדלקמן:

1.	וסקור	44,080.- ל"י
2.	מסגרות	41,745.- ל"י
3.	עצים	10,060.- ל"י
4.	בלוון	12,240.- ל"י
		108,145.- ל"י

לדעתנו התקציב המסוער לגמירח כל העבודה הוא כ - 200,000 ל"י.

בכבוד רב,

ש. עמס
 מנהל המכרקים

ב"ה, ט"ז תשרי תשל"ה
2 באוקטובר 1974

15/14/5

אל: הרב ד. טרלא

הנדון: בצוע תקציב חשיפת הכותל

כמי שכבר ידוע לך תקציב הפתוח לעבודות כותבת
הכותל המערבי הוקטן במסגרת צימצומי התקציב
והועמד על הסכום של 450,000 ל"י.

מאחר והחשבוניות ששילמנו אותם עד לסוף אוגוסט
ש.ז. מביעים לסכום של 345,000 ל"י יש להניח כי
עוד צפויים לנו חשבוניות נוספים מאת משה"ב בעד
עבודות ההכנסה איתם בודאי נקבל בתחילת ה'
אוקטובר. נראה לי כי בזה ינוצל התקציב בסלואו.
יש להורות איפוא להפסיק בינתיים את העבודות
בשטח.

בברכת חג שמח,

י. יערי
חשב המטות

הפקד: ה' ליסל, סגן מנכ"ל



2/14/15

זכרון דברים

מפגישת שנקרכה ביום כ"ב באלול (9.9.74) בענין עריכת שמחת בית השואבה
בחול המועד סוכות על ידג הכותל המערבי.

השתתפו:

✓ הרב רב פולא, מנהל המחלקה למקומות הקדושים במשרד הדתות

הרב מ. גץ, רב הכותל

י. בליס, מנהל האגף לתרבות תורנית בעירייה

ס. בן מוזי, עוזר לנ"ל

סוכות:

- (א) לקיים בחול המועד שמחת בית השואבה ברחבת שבין הכותל לסוכה המוקמת על ידי משרד הדתות במסגרת רחבה, ברוב עם ובהשתתפות המובנית.
- (ב) שמחת בית השואבה תתקיים ביום ש"ז בחשירי תשל"ה יום ראשון של חול המועד כשעה 7 בערב סיד אחרי תפלת מעריב.
- (ג) יוזמנו 2 - 3 להקות (תרבות הצבאית, להקה קלצקין, משה ניסן וכו') וכן להקה רקודים, אישים סוכריים שהוסכם עליהם, יכובדו באמירה מזמורי תהלים כנהרג.
- (ד) תוקם במח ועמור עם רמי קול וסקרמונים.
- (ה) יובש כבוד קל כגון משקאות קרים, עוגיות קטנות וי"ש, בתוך הסוכה שתהיה געולה עד לגמר החגיגה.
- (ו) משרד הדתות ידאג לסדורו בסחון מתאום עם המטכ"ל וצה"ל וכן לסדרנים במקום במספר הדרוש.
- (ז) ייעשה הפרסום הדרוש כדי שתהיה השתתפות גדולה ככל האפשר.

124361
62 11

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

10/1/51

זכרון דברים

מפגישת שני ערכה ביום כ"ה כאלול בנדרון פריכה שפחה בית השתתפה
ברחבת הכותל.

השתתפו:

✓ הרב רב פולא - מנהל המחלקה למקומות הקדושים במשרד הדתות

הרב י.ס. גץ - רב הכותל

י. בליס - מנהל האגף למרכות חורגות

ס. בן נצי - עוזר

סדכס :

(א) הוכן גרסה למודעות לעמותה ועל בסיס לוחות המודעות
כמצורף.

(ב) נציגי משרד הדתות ספרו כי תיאמו את כל הנושא עם גורמי
הכסחון.

(ג) יוזמנו לאקוה: טשה ניסן, פרוכטר, וקלצקין.

(ד) העיריה הטפל בהקמת הנגה.

כ-15/14

מחלקת צבדוח צבדוח
מחוז ירושלים
ת.ד. 133

Handwritten signature

כב' גאלול השל"ד
10 בספטמבר 1974
5/32/2/6-3014

אל: הרב ד. מילא
מנהל המחלקה
למקומה קדושים
משרד הדתות, ירושלים

הבדון: חזק המנהרה ליד הכוחל המערבי
- אוסון בטמי
הבדור: מבחן מיום 8.7.74

בראובי להעיר כי האוסון של 1,300 ל"י למטר
אורך לחיזוק המנהרה, לא נערך על ידי.

ב ב ר ב ה,
(-) א. ג.
א. גיל
מזכיר המחוז

הערה: מד בירן - אגף העתיקות
משרד החנוך ירושלים
מר יערי, הטכ משרד הדתות

2/2

2000
1/1/00

C/21/01

1000
1000
1000
1000

1000
1000
1000
1000

1000
1000
1000
1000

1000
1000
1000
1000

1000

(2) 1000

1000
1000

1000
1000
1000
1000

מנהל עבודות צבאיות
מחוז ירושלים
112.4.2

כ"ב באלול תשל"ד
10 בספטמבר 1974

5/22/2/6/4-2940

אל : מר מאיר שפירא, היועץ המשפטי לממשלה, משרד המשפטים, ירושלים

הנדון : חידוק מזהרם תה-קדקעיה ליד המועל המכרבי שההזקת משרד המדע

הריני מתכנן להודיעך שכל אף מימול משרד המדע וההגנה לבדיקה ואימות של
המבוק המיועץ שהוצג על ידי משרד המדע וההגנה - לא נעשה דבר בנידון עד היום
על ידי משרד המדע וההגנה להחלפת המיכוח העץ החולכר דברקבות.

בהמשך הנדסה יש סכנה רבה.

לידיעתך.

ב ב ר ה
מ' גיל
מנהל המדע וההגנה

מפקד מנהל משרד המדע וההגנה, ירושלים
מנהל המדע וההגנה, עיריית ירושלים
מר י' יצחק, כשר המבחן, הקריה, תל אביב
מר י' יצחק, מנהל המדע וההגנה, עיריית ירושלים
מר י' מילנסקי, מנהל המדע וההגנה, משרד המדע וההגנה, ירושלים
מר י' ד' ברל, מנהל המדע וההגנה, ירושלים
מר י' לרין, מנהל המדע וההגנה, ירושלים
מר א' קיסין, מנהל המדע וההגנה, ירושלים
מר י' גור, מנהל המדע וההגנה, ירושלים

8/10

UNITED STATES DEPARTMENT OF AGRICULTURE
BUREAU OF PLANT INDUSTRY
WASHINGTON, D. C.

REPORT OF THE COMMISSIONER OF PLANT INDUSTRY

FOR THE YEAR 1901

AND THE PROGRESS OF THE BUREAU OF PLANT INDUSTRY

IN THE YEAR 1901

BY

JOHN H. COOPER, COMMISSIONER OF PLANT INDUSTRY
AND
J. H. COOPER, JR., ASSISTANT COMMISSIONER OF PLANT INDUSTRY

✓

כ 14/15

ב"ה ב' אלול תשל"ד
20 באב 1974

לכבוד
מר אדיר זיך
רחוב מדבר סיני 41
גבעת המבוא
ירושלים

שלום וברכה,

קבלתי בלוימך מא' דוד' אלול תשל"ד.

המבב בכיתל ביתס לפושסי היד ידוע לי הימב והמבב לי
מהוא גורס לי, ולא זיך לי, לקבטת במס רבא. המעיה היא
שחמקנות הקייסות אין בהן "מיבייט" והמבביות מבייבו
איון במרס פביט מסמיקות כדי למבב מופערס מסין אלו.

מפודנו הגיט למפוד המפפסית הנפח היקון לחזק טיחא בה,
כך מבי מקות, כדי למפוד אה המעיה.

מבי מודת לך על מידבורתך.

ב ב ר כ ה ,

דוד בלס
ממבאל הכללי

המחקן המפבכ"ל י' לימל

ישראלים
א' ביה' אלוהים

לכ' מ' בוג' גאס
מנצח מלכו הישראלי

אברהם

שלים יז !

יבדו יבדו יבדו ! - צה אהב שזתי
מפילת שחיות לא דה כפיתל - וברגל
השטית"ה הולכת ומחזקת זכאי לא
ראש חבש אמור מספרים יהואלם וגד
לא מוקדלי הנבדל במאדיותם יז צבנר
המפאליס והשליטם בלא היבול כולל שמנה
גלגה.

אנא !

שלך

אברהם

ISRAEL

CARTE POSTALE

EXPEDITEUR

41 יוס 222N

פ.ד.מ. 222N



ישראל
LANDSCAPES



10 יוס 222N

ישראל 222N

פ.ד.מ. 222N

ב"ה, ל' באב תשל"ד
18 באוגוסט 1974

אלו מר א. וינגרטיין, מנהל המחלקה לענייני עובדים.

הנדון:

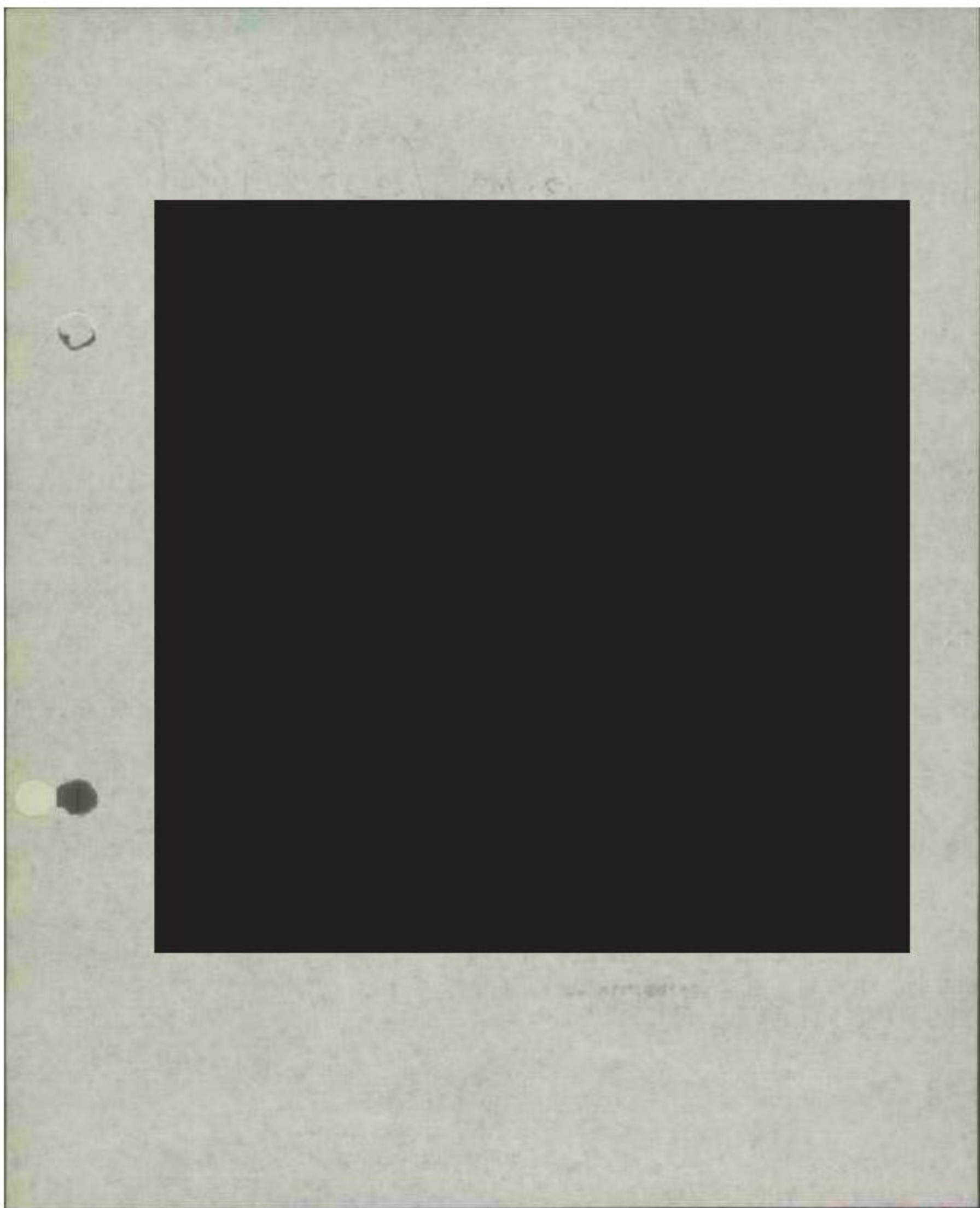
לאור חו"ד של מנן היוזם מר מנ"א ש.ז. (23/7/74) במשרדנו ובהתאם למבוקש ממני, נפגשתי ביום ה', כ"ז סנ"א תשל"ד (15/8/74) עם הנ"ל בכדי לסכם תביעתו והאגרותיו בקשר לעבודתו בכניסה לשער המוגרביט.

הרי דרישותיו:

- א) הוא מועדן טעבד 10 חודשים (ולא שנה) טטוף אייר תשכ"ט ועד רו" אייר תשל"ד
- ב) הוא עבד כל יום כ-6 שעות (אי-אפשר יותר בגלל החמה הקופחת על הראש ואין שם מטתיר).
- ג) הוא דורש דרגת שכר של סדרן שכיח נחוג באותה שנה. בכדי לסטור על ערך השכר.
- ד) הוא דורש את הכסף צמוד לאינדקס יוקר המחיה.

ב ב ר כ ה ,

ש. אורנשטיין



המחלקה לעקומה קדומים

15/14/74

ב"ה כ"ה אב תשל"ד
13 באוגוסט 1974

לכבוד
שירותי אבטחה ופסיקה
רחוב אריסטובלוס 4
ירושלים

א"ב

הנדון: שומר לילה בכוחל המערבי.

בתאריך 11.8 לא הופיע שומר לילה בכוחל המערבי. למחרת בבוקר צילצל אליכם הרב גן ובט אבי דיברתי עם המזכירה וביקשתי באופן דחוף לברר את העניין השמירה ושהאחראי על השמירה יצילצל אלי ולא קיבלתי תשובה מכאן. בתאריך 12.8 בלילה עוד פעם לא הופיע שומר. לדגל המצב הבטחוני באופן מיוחד על יד הכוחל לא יתכן להשאיר מקום כזה בלי שמירה בלילה, וזה אחרי הרבה תלונות ובירורים שהיה לי בפני איתכם הבטחתם לבן להקפיד באופן מיוחד על המקום הקדוש הזה, הרינו באמצעים להמשיך אתכם את הטכנהשמירה בכוחל המערבי מהתאריך 13.8.74.

בכבוד רב,

משה זליקוביץ

העמק: מר י' יערי חשב המשרד
מר צ' וינגרפון, מנהל המחלקה לענייני עובדים
הרב גן רב הכוחל

1007

2/11/21

TO THE
HONORABLE
MEMBERS OF THE
HOUSE OF REPRESENTATIVES

AND THE SENATE

THE HOUSE OF REPRESENTATIVES
AND THE SENATE
OF THE UNITED STATES
OF AMERICA
WASHINGTON, D. C.
JANUARY 11, 1921

DEAR MR. SPEAKER
AND MR. PRESIDENT

I HAVE THE HONOR TO ACKNOWLEDGE
THE RECEIPT OF YOUR LETTER OF
JANUARY 10, 1921

מדינת ישראל

כ-15/4/74

משרד הדתות

לשכה ראשית
ירושלים

תאריך: כ"ה, ז' באב תשל"ד
26 ביולי 1974

מספר:

אל: מר ד. גלס - מנהל כללי

הנדון: תרומות.

לאור החלטת האחרונה בענין הסכמים הממוענים לרב גץ,
הריני להודיעך את סיכומם של הסכמים שהגיעו על שמו,
החל מחדש ספטמבר 1973.

- | | |
|----|--------------------------------|
| 1. | 99 דולרים השווים ל - 415 לירות |
| 2. | 136 לירות בכסף ישראלי |
| | סה"כ - 551 לירות |

סכומים אלה נכנסו לחשבון המשרד ולחורמים נשלחו קבלות.

בברכה,

צ. וילנר

מנהל המחלקה לעניני עובדים.

העמק:

מר י. ליפל - סגן מנהל כללי לחסידי מיוחדים.

REPORT

GENERAL INFORMATION

NAME: _____

DATE: _____

PROJECT: _____

NO. _____

BY: _____

TO: _____

SUBJECT: _____

THIS REPORT WAS PREPARED FOR THE _____
BY _____
ON _____

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

11. _____

12. _____

15/14/2
חוק השמירה על המקומות הקדושים, תשכ"ז - 1967

תקנות בדבר הכותל המערבי

בחקק סמכותי לפי סעיף 4 לחוק השמירה על המקומות הקדושים, תשכ"ז -
1967, (1) (להלן החוק), ולאחר ההיעצות עם הרבנים הראשיים לישראל,
אני מתקין תקנות אלה:

1. תגורים
"רחבת הכותל המערבי" - בהגדרתה בתקנה 1 לתקנות השמירה על
המקומות הקדושים (תגבלות על כניסה ברחבת הכותל המערבי),
תשל"ב - 1972. (2)
- "איש מרות" - שומר, איש מטמר, או סדרן.
"איש מטמר" - אדם הנמנה עם יחידת מטמר שמכנה, הרכבה,
סמכויותיה, חובותיה, וכפיפותה ייקבעו על
ידי הממונה.
"סדרן" - מי שהממונה מינהו להיות סדרן לענין תקנות
אלה.
"הממונה" - מנהל המחלקה למקומות קדושים במשרד הדתות
או בא-כחו.
2. ביטחון המילה
וההיחזקות
לכל יהודי תזכות המלאה לגישה, להפילה ולהמייחדות ליד
הכותל המערבי.
3. איסור חיקון
לא יבנה אדם, לא יתרוס, לא יחפור ולא יעשה כל חיקון או
שינוי ברחבת הכותל המערבי, ולא לאחר שקבל רשיון לכך משר
הדתות, וכפוף לתנאים האמורים ברשיון.
4. איסור הקמת
חפצים
לא יעמיד אדם ולא יניח ברחבת הכותל המערבי ארון קודש,
ארון להסמיטי קדושה, מחיצה, שולחן, כסא, ספסל או כל חפץ
אחר, ולא לאחר שקבל רשיון לכך משר הדתות או מחממונה,
וכפוף לתנאים האמורים ברשיון.
5. סמכויות
הממונה
הממונה יחא רשאי לפעול, לקבוע הסדרים, ולתת הוראות ברחבת
הכותל המערבי בענינים הבאים:

Handwritten notes and signatures at the top left of the page.

Handwritten date: 2/19/79

UNITED STATES DEPARTMENT OF AGRICULTURE

WASHINGTON, D.C. 20250

MEMORANDUM FOR THE SECRETARY OF AGRICULTURE
SUBJECT: [Illegible]

- 1. [Illegible text block]
- 2. [Illegible text block]
- 3. [Illegible text block]
- 4. [Illegible text block]
- 5. [Illegible text block]
- 6. [Illegible text block]
- 7. [Illegible text block]
- 8. [Illegible text block]
- 9. [Illegible text block]
- 10. [Illegible text block]

1. מקומות המילה לגברים ולנשים
2. מקומות כניסה ויציאה
3. הצבת הפנים הירוקים למילה ולקריאת המורה
4. כל ענין אחר הקשור בקיום טורי המילה, התייחסות וביקור חקיקים.

6. או הרחק מבהלי

נעשתה פעולה מסורה לפי תקנות 3 ו-4, רשאי הממונה לצוות על כל איש טרות להרחיק סטס בחקדס האספרי כל הסך שהועמד או הונח באיסור כאמור.

7. מעשים אסורים נוספים

א. אסורים בגוף הכותל המערבי - עליו או בחוף הריבוי: כתיבה, טריטה, הדבקה ניירות, הצבת פלטים, או העמדת גרות.

- ב. אסורים ברחבת הכותל המערבי:
1. אכילה ושתיה, עישון או לינה
 2. רוכלות, הצבת קיוסקים, או כל כלי נסיעה אחר
 3. חילול שבת או מועדי ישראל, כולל צילום, רישום וכתיבה.
 4. שהות בגילוי ראש או בחלבושה שאינה הולמת את קדושת המקום
 5. קיום מסיבה או השמעת נאום, ללא קבלת רשיון מראש משר הדתות או מהממונה, וכפוף להנחיות האסורים ברשיון
 6. הכנסת נשק, חם או קר, נשיאתו או החזקתו, למעט נשק בחסות אשר בידי חייל בצבא ההגנה לישראל או איש טרות במילוי המקידיהם
 7. כל טענה המחווה חילול הקודש, לפי מושגי ומנהגי היהדות.

8. חובת הציות

חובה על כל אדם לאיית ברחבת הכותל המערבי למוראות שניתנו כדין על-ידי איש מרות.

9. הרחקת אנשים

כל איש-טרות רשאי להרחיק מרחבת הכותל המערבי אדם המפרע לו במילוי המקידו, או העובר על הוראת מהוראות החוק או החקנות.

1. [illegible]
2. [illegible]
3. [illegible]
4. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

- קונטיין 10. העושה אחד מעלה:
- א. קובר על הוראה מהתקנות
ב. נוחג בניגוד להנחי שנקבע ברשיון לפי התקנות
ג. מטריק לאיש מרות כסילוי המקידון
- דינו - מאסר ששה חדשים או קנס של חמש מאות ל"י
או שני קונטיין כאחד.

- הטפ 11. לתקנות אלה ייקראו "תקנות השמירה על המקומות
הקדושים (הכוחל המערבי)", תשל"ד - 1974."

(1) ח"ח 499 חשב"ד, עמ' 75

(2) ק"ח 2803, תשל"ב, עמ' 609.

100

1. The first part of the report is devoted to a general survey of the situation in the country.
2. The second part is devoted to a detailed analysis of the economic situation.
3. The third part is devoted to a detailed analysis of the social situation.
4. The fourth part is devoted to a detailed analysis of the political situation.

The first part of the report is devoted to a general survey of the situation in the country.

1. The first part of the report is devoted to a general survey of the situation in the country.
2. The second part is devoted to a detailed analysis of the economic situation.

-
- (1) The first part of the report is devoted to a general survey of the situation in the country.
- (2) The second part is devoted to a detailed analysis of the economic situation.

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

ירושלים, ג' בחשוון תשל"ד
23 ביוני 1974

15/14/9

הצעת החלטה בעניין חנאי מסירת כולל פולין

(מובט לוועדת החליטים)

א. מחליטים

1. להחכיר את המבנה הידוע כבית הקרנות ל"כולל פולין" על פי מחירי העלות של החברה.
2. לאשר מתן הלואה בשיעור של 40% ממחיר העלות ל"כולל פולין" בחנאים שיקבעו ע"י החשב הכללי.
- אין באיסור הלואה זו סטוט תקדים ביחס למתן הלואות למוסדות אחרים.
3. כערבון לביצוע ההלואה יודט "כולל פולין" להפקיד בחברה ערבות בנקאית למשך 6 חודשים בסכום ההלואה.
4. הערכת המערין המסתלח יסמט כחטלות עבור הקרקע.
5. "כולל פולין" יתחייב להסכיר את קומה ב' ו-ג' של המבנה לבית הדין הרבני בסכר דירה שלא יעלה על שיעור של מערך המבנה לסנה.
6. לדחות בקשת "כולל פולין" לקבל 25% הנחה על מחיר המבנה כהסתחפות בבניית מוסדות ציבור.

ב. דברי הסבר

1. ועדת החליטים החליטה בישיבתה מה - 5.3.73 (21/ח/72) כדלהלן:
"1. לאשר את בית דויטס כולו למסכן בית הדין הרבני הזמני".
"2. לאשר לאחר יציאת בית הדין. למסור גם את הקומה באמצעות "לכולל פולין" שלא לצרכי מגורים".
2. במכתב של מנכ"ל החברה את הנהלה "כולל פולין" מה - 2.5.73 נאמר כי "החברה העמידה לרשות הכולל את כל המבנה בחנאים כפי שהוסכמו למסירת חלק מהבנין לפני ההסדר המוצע". הסדרים אלה כללו הלואות על פי הנאמר במכתבי החברה מה - 10.10.72 ומה - 21.6.72.

אשר

3. במבנה "כולל" סטח רצפות בהיקף של 308 מ"ר.
עלות הבניה הסתכמה בכ - 300.000 ל"י על פי מחיר המכירה המקובלים
כיום בחברה היה מסתכם מחיר הבנין ב - 409,000 ל"י.
4. ב - 24.11.72 החליטה "הועדה לקביעה בעלות בירוטלים המזרחית"
להכיר ב"כולל פולין" כבעל ההיסטורי של המבנה. המעריך הממסלתי
העריך את סכום המיצוי ב - 30,000 ל"י.
5. "כולל פולין" מבקש מהחברה 25% הנחה ממחיר העלות הואיל והמדובר
במוסד ציבורי, מוצע לרשות בקשה זו הואיל והחברה מסתמכת בדרך כלל
רק בבניה מוסדות עם פנימיות.
6. "כולל פולין" מבקש לאשר דמי שכירות לבית הדין הרבני בסעור של
18% מהשקעתם צמוד למדד המחירים לצרכן.

מוגש ע"י מ"פ המנהל הכללי

הוכן ב - 22.6.74



לשבת שר הדתות

ב"ה ירושלים, כא' כסיון תשל"ד
11 במאי 1974

כ 15/14/74

אל: עוזר שר המעשרות

מאת: עוזר שר הדתות

שר הדתות ביקשני להביא לידיעת השר

קטע מתוך מברק, שנשלח לשר הדתות ע"י הועד

להגנת קדשי ישראל.

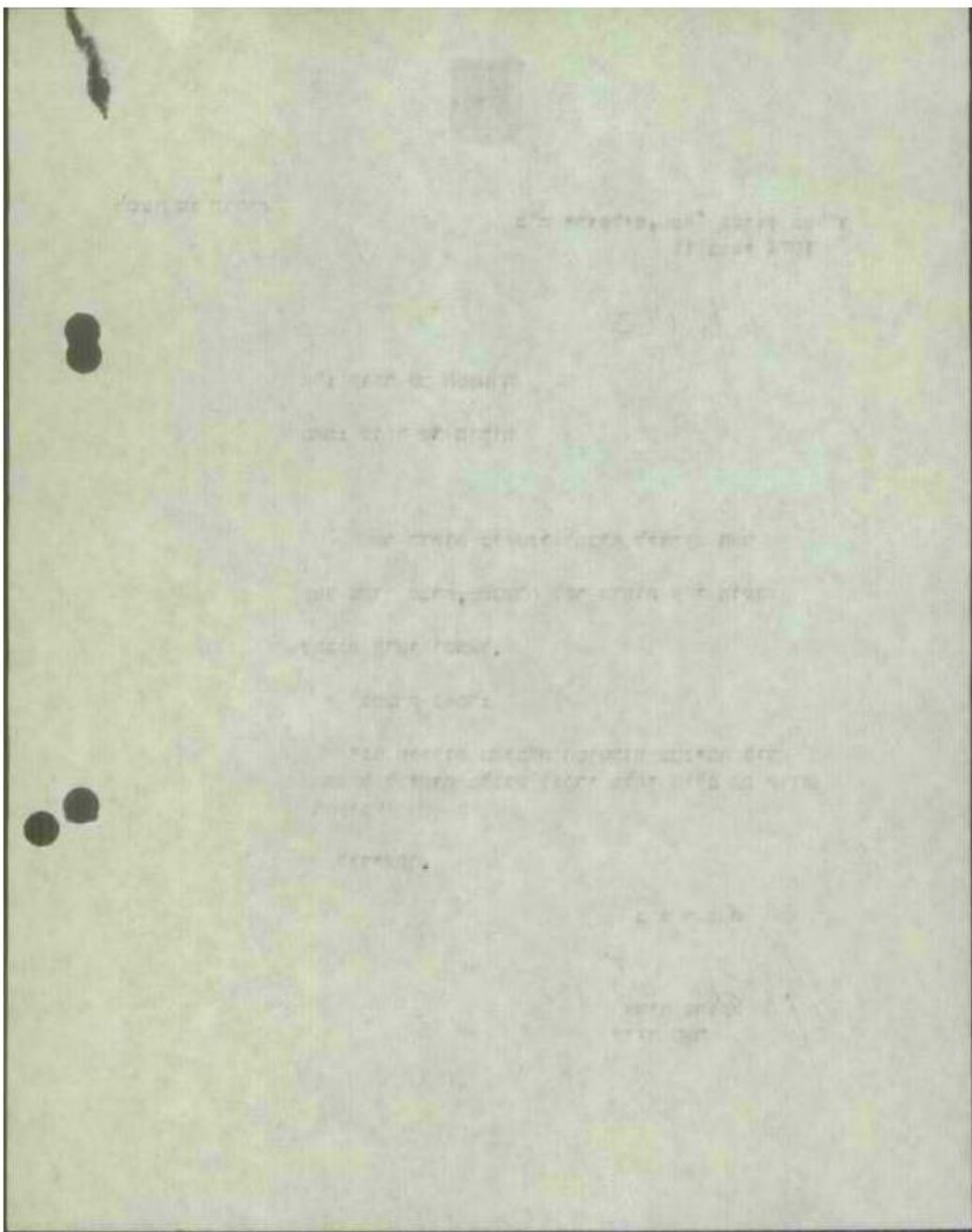
במברק נאמר:

"גם חיילות החי"ה השומרות בכניסה ליד
הכותל לבושות בלבוש לגמרי בלחי הולם את קדוש
המקום"

לידיעתך.

ב ב ר כ ה

אריה פרנקל
עוזר שר הדתות



74 JUN 11 0 29

1008074 1 יר יר
ירושלים 2360 10 83

שר הדתות ירושלים

נודע, מלואות בתיקורב עונת הקיץ נפוצה גרה הצמיעות כל המבקרים
ליד קודש הקודשים הכולל השעבי שזה יותר גרוע מהקמת צלם בהיכל
וגם אי ילדות החיבה השומרות בכניסות ליד הכותל לכושר כלבוש
לגמירי בלתי הולם את קדושת המקום הציבור החתי לא יעבור על זה
בשתיקה אם כבוד השד לא יתערב לגדור פירצה זה בהקדים
ויפה שש אזה קודם
חוצה להגנת קדשי ישראל חד 6704 ירושלים



14/10/74



ב"ה, י"ב בסיון תשל"ד
2 ביוני 1974

אל: הרב ד. פרלה - מנהל חמ"ל למקומות קדושים.

הנדון: חרומה.

רצ"ב טפה חכוללה צ"ק סס" 56133 צ"ס 18 דולר.

נא.

בברכה,

צ. ווינגרטן

מנהל המחלקה לפנימי קודשים.

העוקבות:

פר ד. גלס - מנכ"ל

מר י. יערי - חשב המשרד.

15/14/5

ב"ה, כ"ז ניסן תשל"ד
19 באפריל 1974

אלו הרב ד. פריד, מנהל המחלקה למקומות קדושים

נכבדי,

הנדון: מערך סדרנים בכוהל ליטות הקיץ

מפורסמים המאמצים שאנו עושים במשורה לסכירה על
ציונו וקדושתו של אזור הכוהל. ימות החמה המסעששים
ובאים, גורמים לערעול ומכאן תגיעה יונחניה חמורה
לכל הבאים לשפוך ציקון להשת לפני שריד ביה מקדשנו.

לכן הנני מבקש מכם לדרוש מהמחלקה המהאימה גם השנה,
הוספה של ארבעה סדרנים - רצוי נשים - אשר יוצבו כשערי
הרחבה ויהלקו בגדי צניעות למי שצריכה ובזאת נעשה
חקון גדול ובס"ד.

אני מקווה שהשתא חבלי הליוה של התוצאה למוצל של הרעיון
חזה לא יהיו קשים במיוחד ודל"ב.

ב"ה
הרב פ.י. גץ
רב הכוהל.

העמק: לשכת השר
מר ד. גלס, מנכ"ל

א. מ. יואל - מסמך

10/10/10

10/10/10

10/10/10

10/10/10

10/10/10

10/10/10

10/10/10

10/10/10

10/10/10

כ"ה/14/1

✓

ב"ה, כ"ז ניסן תשל"ד
19 באפריל 1974

אלו מר צ. וינגרסן, מנהל המחלקה לענייני עובדים

א.נ.נ.

הנדון: תרומה לכוהל המערבי

רצ"ב העתק קבלות פחרוטות לכוהל המערבי:

- (1) מס' 110757/6 על סך 25 \$ שנסלה על [REDACTED] בתחום למכתב מ-ו' ניסן תשל"ד (29.3.74).
- (2) קבלה מס' 110756/14 על סך 15 לירות שנסלה בלי כתובה, בתמורה דואר על סך 10 ל"ו ו-5 ל"ו.
- (3) קבלה מס' 110757/5 על סך 5 ל"ו שנסלה [REDACTED] בתחום למכתב מ-כ"ב ניסן תשל"ד (14.4.74).

בכבוד רב,

הרב ד. פריד
מנהל המחלקה למקומות
קדושים.

העתק: מר ד. בלס, מנכ"ל
מר י. יערי, חשב משרדנו

17.4.74

16/14/74

לכבוד
הנדס ד. קיסין
חל חביב

הנדון: עבודות באזור הכותל המערבי

ה.ב.

למען הסדר הטוב הנני להודיעך כי ביום 31.3.74 מימתי
המקדמי כיועץ אדריכלי לסד הדתות. בהתאם לכך אריך כל טפול
בעבודות בשטח הנ"ל להיות מבוצע בקשר ישיר בינך ובין הרב פולא
כמנהל מחלקת המקומות הקדושים במשרד הדתות.
את ההסכמות האחרונות שלך המתייחסים עוד לחקוקה בה מלאתי
את התפקיד אני בעביר לחשב משרד הדתות מר ישרי ואני מניח שהדברים
יסודרו לביעה רצונך. להכח גם ההסכמות לשכר פדחתך יוגשו ישירות
למשרד הדתות וללא צורך באזור מוקדם מצדי.

בכבוד רב

י. ש. קצ' (חתימה)

המקצועי פולא משרד הדתות
מר ישרי-חשב המשרד

15/14/74

15/14/74

ב"ה, כ"ד ניסן תשל"ד
16 באפריל 1974

לכבוד
הרב מרלא שליט"א
המשורר הראשי

נכבדי,

ר"ב צ'יק ע"ס 25 דולר שבא על שמי לאחר שחתמתי עליו, למסירה לגזברות כנהוג,
והנני לבקש אישית מכב' להסביר למנהל המחלקה לענייני עובדים שיפסיק את הנוהל
הנמשך שבפתיחת מכתבים של הזולה והצטחו בתוכם.

נוסף לחרם דרגמ"ה ע"ה, קיים גם אסור חמור עפ"י חוקי המדינה, בידי חוות דעת
משפטית המציינת שיש מקום לתביעה פלילית על עברה זו גם אם מבצעה נושא תואר
של קצין בשחור.

לא צריך להגיע לכך, באם לנ"ל יש חשד כל שהוא, מוכן הנני לעמד בפני ברור אצל
המנכ"ל או בכל פורום אחר שימצא לנכון.

פנים אל פנים, אציג בפניו מכתבים (לאחר שאכסה על שמם) שנפתחו ע"י הנ"ל או
עפ"י הוראותיו וסודותיהם המזעזעים והכמוסים ביותר של אנשים מהארץ ומחוץ לה
ששטחו בפני רב הכותל המערבי, נגלו ברבים וזאת, למרות שהמכתבים הנ"ל, נודעו
אלי אישית.

ברוך ה' הכנסתי רבבות רבות של לי לטובת הכותל מבלי שיהיה פקוד עלי בכל צורה
שהיא וכבר ציינתי שכל הפוסל, במומו פוסל וחחושד בכשרים ילקה בגופו.

אבא, עשה נא בחכמתך לטובת הכלל והפרט.

בחזית דברכה
הרב מ.י. גז
רב הכותל.

העתק: מר ד. גלס, מנכ"ל משרדנו
מר י. יערי, חשב משרדנו

נ.ב. - ר"ב המחאה דאר שבאה ג"כ על שמי.

10/11/52

10/11/52

10/11/52

10/11/52

10/11/52

10/11/52

10/11/52

10/11/52

10/11/52

10/11/52

10/11/52

10/11/52

10/11/52

15/14/7

מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכה ראשית
ירושלים



תאריך: ב"ה, כ"ב בניסן השל"ד
14 באפריל 1974

מספר:

אל: הרב ד. מרלא - מנהל המחלקה למקומות קדושים.

הנדון: הרומות

רצ"ב 2 מעטפות המכילות הרומות כדלקמן.

1. מעטפה אחת ע"ש הרב [REDACTED] רח" ארלוזורוב
בה-ים ובחוכה המחאה דאר ע"ס 5 לירות.

2. מעטפה ללא שם השולח הכוללת בחוכה המחאה אחת ע"ס
5.- לירות המחאה אחת ע"ס 10.- לירות

אבקש טפולך.

בברכה,

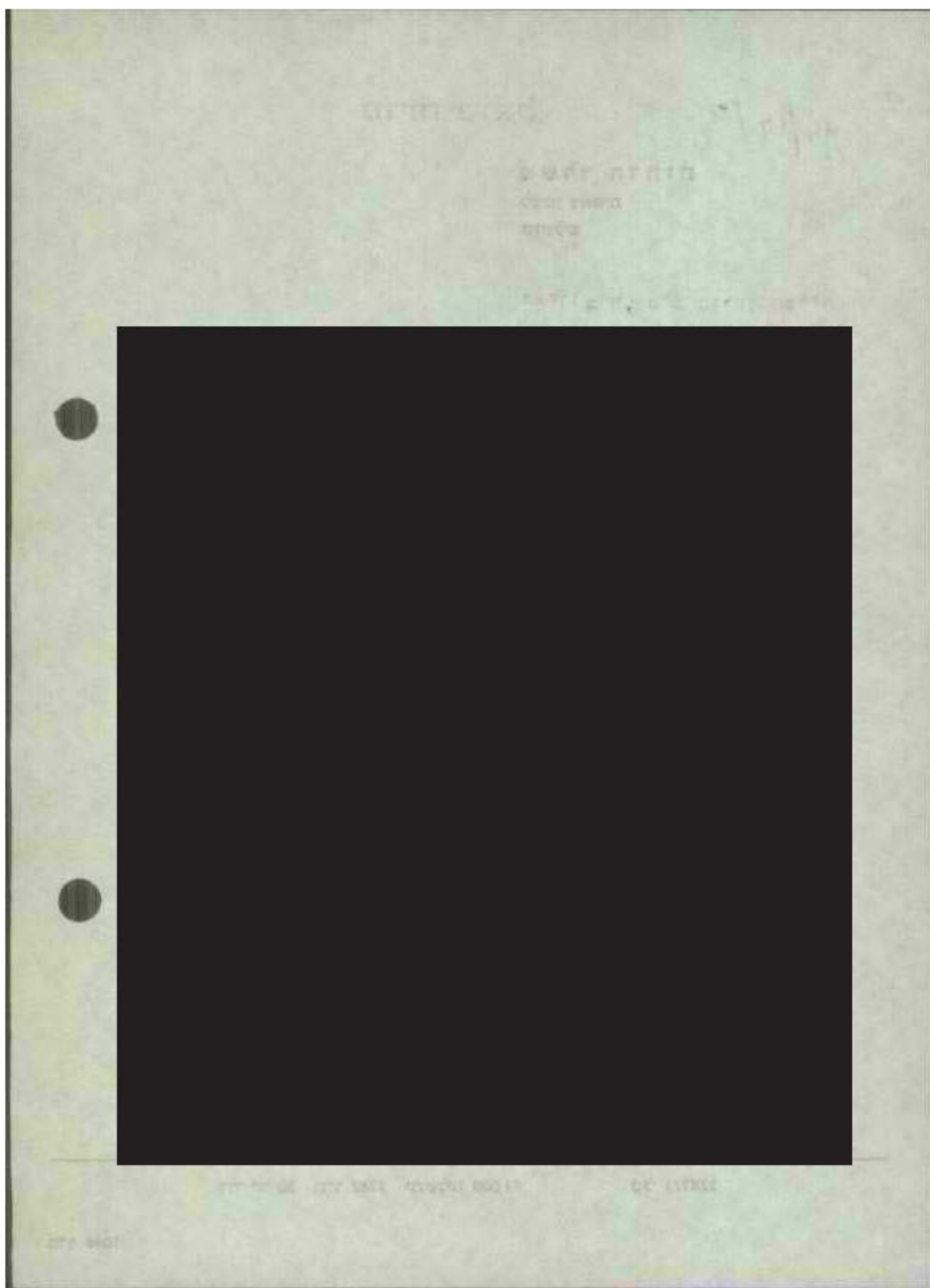
ד.וינגרטן

מנהל המחלקה לעניני עובדים.

העתיקים

מר ד. גלס - מנכ"ל

מר י. יערי - חשב המשרד.



15/14/36/2

ב"ח ירושלים, יא' בניסן תשל"ד
3 באפריל 1974

לכבוד
מר שלום שפירא,
מרכז הקונסרבציה של הסתדרות המועצ"ד
רחוב אבן גבירול 166
תל-אביב.

טובדי,

אני מאשר קבלת מחשבך מכו" באדר תשל"ד (20.3.74)
עם כל הרצון לסייע בידכם הרי לא נוכל להיענות לבקשתכם
לחזיר מכירת משקאות באזור הכותל בחוה"מ טמ.

בברכת חג כשר וטעם

יו"ד גלס
המנהל הכללי

העק: הרב ד. מילא, מנהל המחלקה למקומות קדושים במשרדנו

בתשובה נא להזכיר

מס' מ.ק.

הסתדרות הפועל המזרחי בארץ ישראל

מרכז הקואופרציה

תל-אביב רח' אבן גבירול 166

טלפון 451725, 440316 - ת.ד. 22233

בית, תל-אביב, כו' באדר השל"ו

20.3.74

לכבוד

מר דוד גלס

מנכ"ל משרד הדתות

רח' יפו, ירושלים

משרד הדתות

מר דוד גלס הנכבד,

כידוע לך, נפתחה מסעדת "החומה" -
מסעדה כשרה של הפועל המזרחי - בעיר העתיקה בירושלים,
בסיוע משרד הדתות.

המסעדה מעוניינת לפעול בחוה"מ פסח, באזור העיר
העתיקה, ברחבת הכותל, ולשם כך היא מבקשת רשות להעמיד
קיוסק או מכונית עם משקאות ודברי-אוכל קלים כשר
לפסח.

אי-לזאת, נבקש את אישורך למכור משקאות באזור
הכותל, בחוה"מ בלבד.

לתשובתך החיובית והדחופה הננו מחכים.

בתודה ובכבוד רב,

שלום שפירא

העתק: הרב וינברג, סמנכ"ל מ.הדתות
דוד כהן - מנהל מסעדת "החומה"

ST. JEFF. AND MARY.

1. The first part of the document is a letter from the
 author to the reader, dated 1945. The letter is
 addressed to the "Dear Sir" and is signed "Yours
 faithfully, [Name]". The letter is dated "1945" and
 is signed "Yours faithfully, [Name]".

divided equally between both sides.

2070442300 00.

2014年12月15日

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 08-11-2001 BY 60322 UCBAW

1/12/74

1/12/74

כ"ח, ט' בניסן תשל"ד
1 במריל 1974

2/36/14/15

לכבוד
הגב' מרים לזרוס,
רחוב בית הערבה 3,
ירושלים.

גברת נכבדה,

חריני מאשר קבלת מכתבך מכ' באדר תשל"ד (14.3.74). אנו מצטערים
מאד על חוסרת הקבוצה שדיין שזרם ברחבת הכותל המערבי, וטעורנו קושה ככל
שכיכולתו כדי להתגבר עליה. קיימות תקנות המוסרות במטורס קבוצות באחר הקדוש
ואנו כמעילים צורת של מדרגים המועל למניקה החופעה, בשנה האחרונה הצטמצם
מאד מספר המקרים, אך עדיין לא הבענו להחרון אידיאלי. אנו מכינים עתה תכנית
חוק שחנן יתר "טינאים" לסמכויות שבידי משרדנו בנושא זה, אולי ע"י כך תפטר
הבעיה.

מכל מקום, אני מודה לך על עירנותך והעזרתך את מכתבך לבירור
קונקרטי למחלקה המקומות קדושים שמשרדנו.

בברכה

דוד גלם
המנהל הכללי

Handwritten signature and scribbles

ב"ח, מ" בניסן תשל"ד
1 באפריל 1974

15/14/36/5

לכבוד
תגב" מרים לזרוב,
רחוב בית הערבה 3,
ירושלים.

גברת נכבדה,

הריני מאשר קבלת פכתבך מכ' באדר תשל"ד (14.3.74). אנו מציעים
מאד על תופעת הקבצנות שעדיין שוררת ברחבת הכותל המערבי, ומהדנו קושי ככל
שביכולתנו כדי להתגבר עליה. קיימות הקנות האוטומום במחורש קבצנות באזור הקדוש
ואנו מפעילים צוות של סדרנים המועל לעניקת התופעה. בשנה האחרונה הצטמצם
מאד מספר המקרים, אך עדיין לא תבענו לפתרון איריאלי. אנו מבינים עתה הצעת
חוק שתתן יתר "טינייט" למכויות שכירי מהדנו בנושא זה, אולי ע"י כך תפתר
הבעיה.

מכל מקום, אני מודה לך על עירובתך והעברתי את פכתבך לכירור
קונקרטי למחלקה המקומות קדושים שבמהדנו.

בברכה

דוד גלס
המנהל הכללי

MIRIAM LAZARUS
PSYCHOLOGIST
3, BEIT HA'ARAVA STREET
TALPIOT, JERUSALEM
TEL. 261524

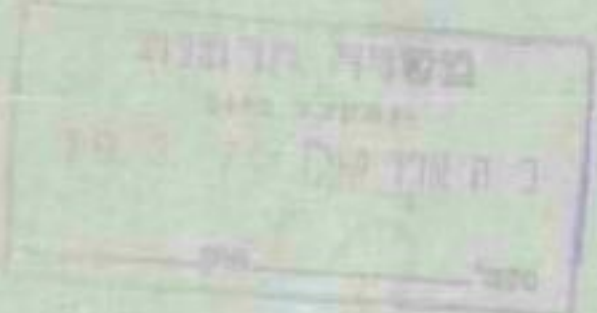
מרים לזרוס
פסיכולוגית
רחוב בית הערבה 3
תלפיות, ירושלים
טל. 261524

14.3.74

כ' באדר, תשל"ד

לכב

המנכ"ל הכלל של משרד החקלאות ו- ס



א.נ.

לפני ימים אחדים בקרת הרכבת העליונה
החברת זוג מבנים מחול. למ זבנו את המחסן
של משרד החקלאות, רחלם הסירה גם בקשר כסף.

מבקש יתבאר לי כי קצרה, אלא אביבים חלש שמימא
למבנים הינה. הם כושלו ינה, ובקשו כסף, נשרם חזרים
אל מלך אנגליה אחת 'Money, Money'.

כשהיית רב, אמרו שאינם לבקשה כסף לזבנם, אלא
לזקנה.

דוגמ שזיה כעיר כצא אנה לכבוד למענה ישיאל
למוטפתי רבתיים. ראין בקר לרסן את תובטור
השנה" לז רבתי?

בכבוד רב,

לילסוס

בתשובה נא להזכיר

מס' פ.ק.

הסתדרות הפועל המזרחי בארץ ישראל

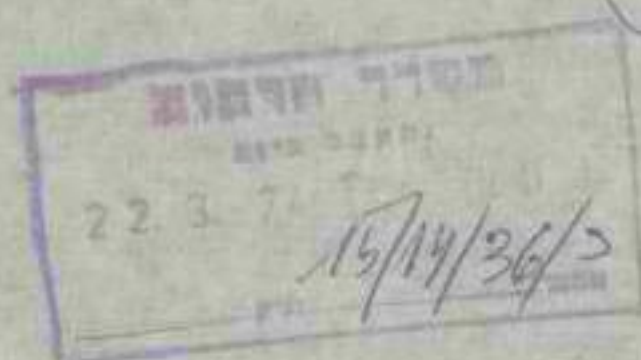
מרכז הקואופרציה

תל אביב דח' אבן גבירול 166

טלפון 451725, 440316 - ת.ד. 22233

ב"ה, חל אביב, כו' באדר תשל"ד

20.3.74



לכבוד

מר דוד בלס

מנכ"ל משרד הדתות

רח' יפו, ירושלים

משרד הדתות

מר דוד בלס הנכבד,

כידוע לך, נפתחה מסעדת "החומה" -
מסעדה כשרה של הפועל המזרחי - בעיר העתיקה בירושלים,
בסיוע משרד הדתות.

המסעדה מצוידת למעול בחוה"מ פסח, באזור העיר
העתיקה, ברחבת הכותל, ולשם כך היא מבקשה רשות להקמיד
קיוסק או מכונת עם משקאות ודברי-אוכל קלים כשר
לפסח.

אי-לזאת, נבקש את אישורך למכור משקאות באזור
הכותל, בחוה"מ בלבד.

לחשובתך החיובית והרחומה הננו מחכים.

בתודה ובכבוד רב,

שלום שמירא

✓ העוזר: חרב וינברג, סמנכ"ל מ.הדתות
דוד כהן - מנהל מסעדת "החומה"

RECEIVED BY THE DIRECTOR

RECEIVED BY THE DIRECTOR

RECEIVED BY THE DIRECTOR

RECEIVED BY THE DIRECTOR

RECEIVED BY THE DIRECTOR

RECEIVED BY THE DIRECTOR

RECEIVED BY THE DIRECTOR

RECEIVED BY THE DIRECTOR

RECEIVED BY THE DIRECTOR

RECEIVED BY THE DIRECTOR

RECEIVED BY THE DIRECTOR

RECEIVED BY THE DIRECTOR

RECEIVED BY THE DIRECTOR

RECEIVED BY THE DIRECTOR

RECEIVED BY THE DIRECTOR



לשכת שר הדתות

פ ר ו ס ו ק ו ל

מישיבה שהתקיימה ביום י"ט אדר תשל"ד

(9.3.74) בלשכה רבני הכותל

משותפים: השר

הרב א.י. דולגין

הרב פרלא

הרב שכטר

הרב גץ

החלטות :

- א. להשלים את כיצוף הרחבה עד לחודש אייר ש.ז.
- ב. הרב פרלא יבוא בדברים עם העירייה על מנת להכשיר מגרשי חניה מחוץ לשער האשפות.
- ג. החל מיום ראש חודש אייר האסר הכניסה לכלי רכב לרחבת הכותל. האיסור לא יחול על מכוניות נשיא המדינה, הרבנים הראשיים, ראש הממשלה ומכוניות גבים.
- ד. המגרש שליד בקתה השוטר, השומר על הכניסה לרחבת הכותל (מחוץ לרחבה), ישמר לחניית כלי רכב של דייני בית הדין, רבני הכותל, עובדי לשכת רב הכותל ולבעלי תפקידים מיוחדים.
- ה. יש להתקין ברחבת הכותל שלטים נאים בעברית ובאנגלית, בהם יוסבר לציבור שבהתאם לחקנות הממשלה אסור במקום הקדוש הזה לאסוף כספי צדקה. הרוצה לתרום יתן בקופות הצדקה. (נוסח השלטים יחואם עם לשכת השר והיועץ המשפטי).
- ו. לבוא בדברים עם משרת ישראל ולדרוש מהם לפעל ביחור חשומת לב בבקיעת התרדה הבאים לכותל ע"י קבצנים.
- ז. רבני הכותל והסדרנים יזהירו את הקבצנים על כך שהם עוברים על חוק ועל החלטת המשרד לשים קץ לתופעה זו.
- ח. נסקרו הבעיות הכרוכות בהמשך עבודות חשיפת הכותל.

זאב רוזנברג
עוזר השר



STATE OF NEW YORK

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

INVESTIGATION OF THE STATE OF NEW YORK
(N.Y.S.)

REPORT OF THE
ATTORNEY GENERAL
ON THE
STATE OF NEW YORK

CHAPTER I

1. The State of New York is a free and independent State, and its people are entitled to the same rights and privileges as the people of any other free and independent State.
2. The State of New York is a free and independent State, and its people are entitled to the same rights and privileges as the people of any other free and independent State.
3. The State of New York is a free and independent State, and its people are entitled to the same rights and privileges as the people of any other free and independent State.
4. The State of New York is a free and independent State, and its people are entitled to the same rights and privileges as the people of any other free and independent State.
5. The State of New York is a free and independent State, and its people are entitled to the same rights and privileges as the people of any other free and independent State.
6. The State of New York is a free and independent State, and its people are entitled to the same rights and privileges as the people of any other free and independent State.
7. The State of New York is a free and independent State, and its people are entitled to the same rights and privileges as the people of any other free and independent State.
8. The State of New York is a free and independent State, and its people are entitled to the same rights and privileges as the people of any other free and independent State.

THE ATTORNEY GENERAL
STATE OF NEW YORK

In charge
OF THE WESTERN WALL AND OTHER
SACRED SITES ADJACENT TO THE
TEMPLE MOUNT
JERUSALEM, ISRAEL

הנה זה עומד אחר כחלנו
בעזרה שית

(מכרם בן זמרה)

הרב הממונה על הכותל המערבי
ויתר המקומות הקדושים
מסביב להר הבית
העיר העתיקה — ירושלים ת"ו

200, 950, 1000

2

21/4 74

1) $\frac{1}{2} \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{2} m v^2 \right) = \frac{1}{2} m v \frac{dv}{dt}$

6.3.2.1/c

2000-01-10

Supra la - iŝ - Be

החפץ והוא העוֹלָמִית מִצְבָּה בִּלְבָד.

יש צינור פחול שחולף לאר האוי"כ ואת מנהל המים

נמצאים אלא חסד פכדורית... באמת אצרכו אני יאמר זאת.

מנהל המבנה אלקים חיובי האם אקטורא

ביתק פיאמה אל תגז ובניסה לדיכה מעשה בין תחאגל.

אמר יי' צבאות אלה"ם סלם אפול במחנותי (והוא) (המלכות).

אכן, העני פורק אבדוד השג במקרה אחרת. בסך קבלת התנאים -

ואתנים - אלהות סגומים סקיינים וכן אצטנאו באצטנן .

המדינה את הארץ ואלו נבחרים להעניק

שמאלה יצנה אסניתי כל ומאפי נמונה לו.

מלכותי ונצחיה בממלכת פירן ארץ ישראל הנבטלה בלחץ המלח ארצה *

בכל שבוע וביקר בתלמידים,

Longlin

ת ר ו ת ו ל

מישיבה נאמקיימת ביום יס"א אדר תשל"ד

(9.3.74) כלומת רבני הכותל

מאתמים: השר

הרב א.י. דולגין

הרב מרלא

הרב שכטר

הרב גץ

החלטות:

- א. לחשלים את כיצוף הרחבה עד לחודש אייר ט.ז.
- ב. הרב מרלא יבוא בדברים עם העירייה על מנת להכשיר מגרש חניה מחוץ לטעור באשפות.
- ג. החל מיום ראש חודש אייר האטר חכמים לכלי רכב לרחבת הכותל. האיסור לא יחול על סכונות נשיא המדינה, הרבנים הראשיים, ראש הממשלה ומכונות נכ"מ.
- ד. המגרש שליד בקתה השומר, השומר על חכמים לרחבת הכותל (מחוץ לרחבה), ישמר לחניית כלי רכב של דייני בית הדין, רבני הכותל, עובדי לשכת רב הכותל ולבעלי חפצים מיוחדים.
- ה. יש לחתקין ברחבת הכותל שלטים נאים בעברית ובאנגלית, בהם יוסבר לציבור שבהחלט להקנות הממשלה אסור במקום הקדוש הזה לאסוף כספי צדקה. הרובה לתרום יתן בקומות הצדקה. (נוסח השלטים יהואם עם לשכת השר והיועץ המשפטי).
- ו. לבוא בדברים עם ממשלת ישראל ולדרוש מהט לספל כיתר השומט לב בבניית התרדת הבאים לכותל ע"י קבצנים.
- ז. רבני הכותל והסדרנים יזהירו את הקבצנים על כך שחם עובדים על חוק ועל החלטת המשרד לשים קץ לחופעה זו.
- ח. נסקרו הבקיות הכרוכות במספר עבודות השימח הכותל.

דאב ריוזנברג
עוזר השר

THE HISTORY OF THE
UNITED STATES OF AMERICA

BY
JOHN F. JOHNSON
OF THE
NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
1897

1. The first part of the history of the United States is the period from the discovery of the continent by Christopher Columbus in 1492 to the establishment of the first permanent settlements.
2. The second part of the history is the period from the establishment of the first permanent settlements to the declaration of independence in 1776.
3. The third part of the history is the period from the declaration of independence to the adoption of the Constitution in 1787.
4. The fourth part of the history is the period from the adoption of the Constitution to the present time.
5. The fifth part of the history is the period from the present time to the future.

תכנית רעיונית ראשונית לעיצוב פני רחבת הכותל המערבי

התכנון של שיפוצים ותיקונים בכל מקום קדוש ומקודש מחייב גישה של אימה ויראה, אימה המקום ורוסמוהו, ויראת הוד קדושתו. על אחת כמה וכמה בשטח הכותל המערבי, שכן אינו דומה כל מקום קדוש בעולם לכותל המערבי, זה השריד היחיד המסמך של הר הבית, של מקום מקדשנו, של בית חיינו ומפארתנו, התופס מקום מיוחד של רגשות וחילו ורחימו עמוקים בחודעה עמנו, החרות בתוך חוכי לבו ונפשו של כל יהודי ויהודי מזה דורי דורות.

הכותל המערבי הנהו חלק מן החומה המערבית של הר הבית, שארכה כחצי קילומטר. לפני מלחמת ששת הימים היה האורך המצוי של הכותל לתפילה 48 מטרים בלבד. ואף על פי כן הרחיב והרחיב, הרשים גם הדמים את לבוה כל רואיו. הרחבה הצרה ברוחב של 3.60 מטרים שלפניו; עמידתו האיתנה והזדקרותו בין הבתים הקטנים, השפלים והחרבים למחצה שמסולו ושמשביב לו; ^{הגנישה} ~~הגנישה~~ ^{אל} דרך סימטאות צרות עקלקלות ואפלות, חרמו הרבה להגברת ולהאדרת רושמו הויזואלי כענק עצום ורב ממדים.

כאשר, מיד לאחר גאולתו משביו ע"י צה"ל, באויר השכ"ז, הרס צה"ל את הבתים הרעועים שמסול הכותל המערבי, סינה את החצרות הצרות וסילק את רוב הסימטאות בדרכי הגישה אליו, נוצר שטח נרחב ואמורפי אשר כאילו בלע בתוכו את הכותל המערבי. לפתע עמדנו לפני כותל מערבי שנראה נמוך וקטן ביחס למישור הגדול שממשיכו, ביחס לרחבה רבת הממדים שלפניו, דבר שעמד בסתירה מובהקת לתפונה הכותל המערבי כפי שהצטיירה וחיה בלבנו מאז ומקדם.

התכנון הרעיוני הראשוני של שטח הכותל חייב להיות, לא רק מטרת תכנונית מחאימה לרחבה גדולה ולדרכי הגישה אליו, אשר בכוחם להחזיר את הרושם החזותי של הוד קדומים שרוחף עליו, אלא תכנון מקיף של כל האזור כולו, של כל הסביבה הקרובה וסמוכה, בה שוכן מקום קדוש ומקודש הדורות הזה. יש לראות את כל החלקים השונים של השטח כולו, כולל הכותל, כחלק אינטגרלי של המכלול כגון: הר הבית, דרכי הגישה השונים אל הכותל, הרחבה שלפניה, המבנים הנמצאים בשטח ואשר מחוברים להקיסם בתוכו, המבנים העתיקים שממשיכו, ^{הגנישה} ~~הגנישה~~ ^{אל} הפחילות והמנהרות הצמודים וסמוכים ^{להר הבית} ~~להר הבית~~ כמו כן אין להסתפק בתכנון של חלקים נטרדים של הגישות לכותל של משטחי התפילה, של מקומות תצפית וכד', אלא יש לראות את כל החלקים כפרטים בתוך אנטמבל ממוכנן, בחינה תכנית אב עשויה שלבים שלבים רעיוניים. כלומר, יש למצוא ביטוי לחלקים כולם כיחידה אורגנית שלימה אחת, בעלי יחס הדדי אורבניסטי וארכיטקטוני בינם לבין עצמם, ובינם כולם לבין הנוף והסביבה על כל בחינתם הקבועים והמשתנים. לפיכך יש לראות גם את הר הבית כחלק מהאנטמבל, אף על פי שמבחינה מעשית מתכננים רק את אזור הכותל המערבי.

גישה אורבניסטית ותכנונית מקיפה דורשת הבחנת תפקידו המשטחים של הכותל המערבי ושל הכותל הדרומי; הגישות אליהם מצדדים שונים. יצירת מכלול ארכיטקטוני לביכוי בתחומיהם ובסביבתם, ובעיקר קביעת הרחבות במפלסים שונים מחאימים לתפילה, להתבודדות, להתקלויות המונים, למבקרים, לתצפיות ולחידוש והיגבור האפקט הויזואלי וההשראה הרוחנית.

מחוך הכנה והתחשבות מלאה עם המגבלות השונות, ניגש משרד הדתות, האדריכלים והמבצעים

THE HISTORY OF THE UNITED STATES OF AMERICA

The first part of the history of the United States of America is the story of the early years of the nation, from the first settlement of the continent by the Europeans to the establishment of the United States as a sovereign nation. This period is characterized by the struggle for independence from Great Britain, the formation of the Constitution, and the early years of the Republic.

The second part of the history of the United States of America is the story of the growth and development of the nation, from the early years of the Republic to the present. This period is characterized by the expansion of the territory, the development of the economy, and the growth of the population.

The third part of the history of the United States of America is the story of the challenges and crises of the nation, from the Civil War to the present. This period is characterized by the struggle for civil rights, the Vietnam War, and the challenges of the modern world.

The fourth part of the history of the United States of America is the story of the future of the nation, from the present to the future. This period is characterized by the challenges of the future, the role of the United States in the world, and the hopes and dreams of the American people.

The fifth part of the history of the United States of America is the story of the legacy of the nation, from the past to the future. This period is characterized by the achievements of the nation, the values that have shaped it, and the lessons that can be learned from its history.

The sixth part of the history of the United States of America is the story of the future of the nation, from the present to the future. This period is characterized by the challenges of the future, the role of the United States in the world, and the hopes and dreams of the American people.

בזהירות רבה לתכנון ולפעולה המעשית של שיקום איזור הכותל המערבי. תיכנון וביצוע כל שלב ושלב, במחשבה תחילה שישתלב בשעתו בתיכנון ושיקום המקיף של האיזור והסביבה כולה.

המסגרת הפיסיית של תאח"ז

1. השטח - כ-15,000 מ"ר.
2. במזרח - הכותל המערבי, חלק מחמת^מ הר הבית.
3. בצפון - שורת בתים מתקופות שונות. מהם חורבות שניבנו על יסודות של מבנים קדומים מתקופות שונות.
4. במערב - שורת בתים בנויים על השתיית הסלע הגולש לעבר עמק הסרופיאון, שהפריד א בין העיר העליונה והר הבית.
5. בדרום - החומה של סולימאן הגדול, שהוקמה במאה ה-16. הבנויה על יסודות חומה, או מבנים מתקופות קדומות יותר.
6. מתחת לשטח כולו - חורבות של מבנים מתקופות שונות. מלאות שפך של אבנים ועפר שהצטברו במשך דורות תל על גביהם, עד שמלאו את כל עמק הסרופיאון.

פעולות משרד הדתות מכוונות בראש ובראשונה, שהוך כדי עיצוב החזית והאווירה של הכותל המערבי ההולמים מקום קדוש ומקודש זה, ייווצרו ויקויימו בו הנאים נאותים ותקינים בשביל רבבות המשתללים והמבקרים. בשביל אלה הנוהרים בכל שעות היום והלילה למקום קיבוץ ישראל לתפילה ולתחנונים זה מזה דורי דורות. ובשביל אלה הנאים לחזות ולצפות בהוד קדומים של שרדז מקדשנו ולהתבונן בעבודת אלוקים חמה של השומכים שיה לבם בציבור או ביחוד, במקום זה לפני מי ששיכן בו שכינהו. וכן להתהללות רבתי עם של המוני בית ישראל בימים מיוחדים או במאורעות מיוחדים. יחד עם זה מכוון התיכנון והביצוע^{השטח} למייע לקידום רעיונות היסוד של תיכנון כל השטח לסווח מרוך. כל הפעולות והעבודות נעשו עד כה, נעשים וייעשו הוך כדי שמירה מעולה מירבית וזהירות קפדנית מדווקה של קווי יסוד אלה, מבחינה כנדסית ארכיטקטונית מומחית מקצועית, טכנית וארגונית.

בוצעו העבודות הבאות:

- א. מגילוייו של צ'רלס וורן בשעתו היה ידוע שמתחת לנדבכי הכותל המערבי הגלויים ישנם עוד במעמקי האדמה כעשרים נדבכים נוספים. כאחד האמצעים להחזיר את הוד עשרת חזות הכותל לקדמותו מבחינה ויזואלית. הועסק המפלס ב-2.5 מטרים. בחשיפת קשניים ומחצה נדבכים נוספים שמתחת לקרקע, כחלק מן המטרה של התיכנון הכללי לגלות בחדרנה את הכותל המערבי לעומקו ולרוחבו. העקקה זו תרמה לא רק לחקירת המפדים של הרחבה הנרחבת שלפני הכותל, אלא גם לחזונו הכללי אוהתצפיתית של הכותל עצמו ושל כל הנוף מסביב.
- ב. לשם יצירת רחבה מוגדלת, גאותה לרבבות מתפללים ומבקרים והתקהלויות המונים, לפני הכותל המערבי שהוארך והועמק, ויצירה ממלכית והמשטחים השונים בוצעו העבודות הבאות:
 1. פינוי גושי אדמה ואבנים שהצטברו ברחבה עמק ההעמקה א וההארכה.
 2. פנוי וחריסת מבנים וחלקי בנין שלא היו ראויים לשימוש שיקום ושימור. ביניהם מבנים מסוכנים לדייריהם.

3. שיפוט ושיקום מבנים, שמירתם ורצויה מבחינות הסטוריות, ארכיטקטוניות, מדיניות ושמורות.
 4. נקוי השטח המתכנן מעפר ואבנים, מחלקי ביוט הרוסים וכל מיני אשפה ושופכין שהלכו והצטברו כמשך הרבה דורות.
 5. ניקוי וליבון אבני הכותל הנחשפים.
 6. חיזוק הקרקע מסביב לרחבה החדשה ותימוכה לקירות מגן.
 7. התקנת מקוה וגדרות לקירות המגן.
 8. ריצוף הרחבה כאבן המתאימה בגודלה, בסימוליה ובעיבוד לאבני הרצפה של הבית השני, שנתגלו ע"י המשלחת הארכיאולוגית בחפירות שבכותל הדרומי.
 9. גישות אל הרחבה וממנה, מדרגות ומשטחים מצדדים שונים: מרח' השלשלה, מסעף האשפות ומסעף ציון.
 10. התקנת מדרגות לרחבה.
 11. ניקוז כל השטח והתקנת קווי ביוט לשירותים וסידורים מבניים שונים.
 12. התקנת רשת מים ושקפות מים, לרחיצת ידיים ולשתיה.
 13. התקנת תאורה אהמבליטה את הפלסטיות של הכותל המערבי והיוצרת מסגרת נאותה למשחק של אור וצל לרחבה.
 14. קווי תאורה נוספים במקומות שונים באיזור מטעמי בטחון.
 15. התקנת מקומות למשמרות הבטחון, לרבני הכותל ולסדרנים, לפועלים העובדים בשטח ולשעורי תורה שונים.
 16. תחנה מגן שוד אדום לעזרה ראשונה.
 17. משטח למנוחה.
 18. התקנת והכנת מקומות סמוכים לכותל למסיבות של מצוה, כגון: בר מצוה וכד'.
- עבודות אלו המקיפו והגדירו, מבחינה ארכיטקטונית וקונסטרוקטיבית את רחבה הכותל לתפילה לאנשים ולנשים בפלס המחתון, ויצרו את המפלס העליון למבקרים והיירים, ולהתקהלויות רבות עם. החלוקה לשני מפלסים בהשראי גובה ניכרים, דרכי גישה מתאימים ויתר הסידורים הסכניים, מנדילים את דמות הכותל ביחס לסביבתו הקרובה והרחוקה, מוסיפים לכוננות הנפשית של המבקר ומגבירים ומעמיקים את ההרשמות.
- ג. חשיפת המשכו של הכותל המערבי מצדו הצפוני יצרה מקום מחסה טוב ונאות לאחסנת ספרי התורה וספרי קודש אחרים, חשמי הקדושה וחפצי התפילה העומדים לרשות המתפללים בכותל. יצרה מגן ומחסה לרבבות המתפללים והמבקרים מקרני השמש הלוחשת בימאות הקיץ ומזרמי מים בימות החורף. יצרה מקום תפילה נוסף ובית מדרש לרבבות המתפללים בימים מיוחדים, ולשעורי תורה הקבועים שם, בנגלה ובנסתר, בימים ובלילות. גילחה את המנינה הארכאולוגית "קשת וילסון" וכמה מכמנים קדומים אחרים, אולמות חדשים, רחבות ומנהרות, ביניהם האולם הנפלא מימי החשמונאים וכן מערכת שלימה של מבנים, חדשים מנהרות ובורות מים, עליונים, תחתיים ושלישיים, מתקופות שונות. התקנת כיסוי שטח, אבן שואבת לאלפי המבקרים, מקומיים ותיירים, יהודים ולא יהודים. גם בחשיפת המשך הכותל יש הכרח לבצע את כל, או על כל פנים, את טרביית התכנון

1. that the said, ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...
11. ...
12. ...
13. ...
14. ...
15. ...
16. ...
17. ...
18. ...
19. ...
20. ...
21. ...
22. ...
23. ...
24. ...
25. ...

... the said, ...

... the said, ...

הפעולות והעבודות, כמו ברחבת הכותל. וגם שם וגם שם יש הכרח למעשים להשתמש במכונות גדולות, דחפורים וכו'. וכל זה חייב להעשות תוך כדי זריזות אלפי מתפללים ומבקרים בכל שעות היום והלילה אל הכותל. ויש להתגבר על כל מיני מכשולים וחלקות מבעיים ולא מבעיים.

מלבד משה ומתנחלים עם דיורי המכנים הצמודים וסמוכים לכותל המערבי, לפנויים המורה פצוים. לפעמים יש צורך גם להתגבר על חיכוכים וסכסוכים מיותרים הנוגעים מאי הבנה.

הר הבית

לפי מסורת חז"ל בית המקדש והמזבח בירושלים. הם מן השבעה דברים שעלו במחשבה להבראות ונבראו, קודם לבריאת העולם¹. ולא המקדש בלבד אלא כל איזור הר הבית. כל ירושלים, אצל שלפנים מן החומות, כולה. קודשו בשעתם ולעתיד לבוא, קדושת עולמים מאז ומקדמה ימות עולם². לפיכך אמר אלוקים לאברהם אבינו "קח נא את בנך... ולך לך אל ארץ המוריה והעלהו שם לעולה על אחד הערים"³. הוא הר המוריה והוא הר הבית, כמו שנאמר "ויחל לבנות את בית ה' בירושלים בהר המוריה"⁴.

זהו שכתב הרמב"ם בהלכותיו: "ומסורת ביד הכל, שהמקום שבנה בו דוד ושלמה המזבח בגורן ארונה⁵. הוא המקום שבנה בו אברהם המזבח ועמד עליו את יצחק. והוא המקום שכנה בו נח כשיצא מן התיבה. והוא המזבח שהקריבו עליו קין והבל ובו הקריב אדם הראשון כשנברא ואמנם נברא"⁶.

וחזרו ירושלים, בית המקדש והר הבית, ונתקדשו בחוספת קדושה, כשבנה שלמה את בית הבחירה על הר המוריה קידשם לשעתם וקידשם לעתיד לבוא⁷.

"כיוון שבנה המקדש בירושלים נאסרו כל המקומות כולם לבנות בהם בית לה' ולהקריב בהם קרבן. ואין שם בית ללואי הדורות אלא בירושלים בלבד ובהר המוריה"⁸.

דרגות דרגות של קדושה

כל ארץ ישראל מקודשת מכל הארצות. ועשר קדושות הן בארץ ישראל, זו למעלה מזו. ירושלים מקודשת מכל ארץ ישראל - והיא מחולקת לשלוש מחנות, כדוגמת מחנות המשכן בנודדיו במדבר בצאת ישראל מסצרים: מפתח ירושלים עד הר הבית כמחנה ישראל במדבר, מפתח הר הבית עד פתח העזרה - שהוא שער ניקנור, כמחנה לויה במדבר, ומפתח העזרה ולפנים כמחנה שכינה שבמדבר. שוב המקומות מחולקים בדרגות קדושתם: הר הבית מקודש מירושלים, החול מקודש מהר הבית, עזרת נשים מקודשת מן החול, עזרת ישראל מקודשת מעזרת נשים, עזרת הכהנים מקודשת מעזרת ישראל. בין האולם למזבח מקודש מעזרת הכהנים. התיכל מקודש מבין האולם למזבח. בית קודש הקדשים מקודש מן התיכל, ואין על אדם נכנס בו לעולם, אלא כהן גדול פעם אחת בשנה, ביום הכיפורים, בשעת העבודה⁹.

1. מסחים נ"ד, א; נדרים ל"ט, ב; ספרי קקב ל"ז; ב"ר א, ה; תנחומא נשא י"א; פיר"א פ"ג; מדרש תהילים ע"מ 391.
2. ברכות ס"ג, ב; מעני"ל א; ירושלמי ברכות פ"ד; ג"ר נ"ה, ז; שהש"ר ד, ד; תנח"ב בראשית ע' 112; מסק"ר קס"ט ב; מדרש תהילים ע' 233.
3. בראשית כ"ב, ב; 4. דב"ק ג"א. 5. היד החזקה הלכות בית הבחירה ב, ב.
6. שם א, ג. 7. שם ו, ד. 8. משניות כלים פ"א, מ"ו ומ"ט; היד החזקה הבה"ב פ"ו הלכות י"א-כ"ב.

THESE ARE THE MAIN REASONS WHY THE
COUNTRY IS IN SUCH A STATE OF
CONFUSION AND WHY THE PEOPLE ARE
SUFFERING SO MUCH.

THEY ARE THE MAIN REASONS WHY THE
COUNTRY IS IN SUCH A STATE OF
CONFUSION AND WHY THE PEOPLE ARE
SUFFERING SO MUCH.

THE MAIN REASONS

THE MAIN REASONS WHY THE COUNTRY IS
IN SUCH A STATE OF CONFUSION AND
WHY THE PEOPLE ARE SUFFERING SO
MUCH ARE THE FOLLOWING:

THE MAIN REASONS WHY THE COUNTRY IS
IN SUCH A STATE OF CONFUSION AND
WHY THE PEOPLE ARE SUFFERING SO
MUCH ARE THE FOLLOWING:

THE MAIN REASONS WHY THE COUNTRY IS
IN SUCH A STATE OF CONFUSION AND
WHY THE PEOPLE ARE SUFFERING SO
MUCH ARE THE FOLLOWING:

THE MAIN REASONS WHY THE COUNTRY IS
IN SUCH A STATE OF CONFUSION AND
WHY THE PEOPLE ARE SUFFERING SO
MUCH ARE THE FOLLOWING:

THE MAIN REASONS

THE MAIN REASONS WHY THE COUNTRY IS
IN SUCH A STATE OF CONFUSION AND
WHY THE PEOPLE ARE SUFFERING SO
MUCH ARE THE FOLLOWING:

1. THE MAIN REASONS WHY THE COUNTRY IS
IN SUCH A STATE OF CONFUSION AND
WHY THE PEOPLE ARE SUFFERING SO
MUCH ARE THE FOLLOWING:
2. THE MAIN REASONS WHY THE COUNTRY IS
IN SUCH A STATE OF CONFUSION AND
WHY THE PEOPLE ARE SUFFERING SO
MUCH ARE THE FOLLOWING:
3. THE MAIN REASONS WHY THE COUNTRY IS
IN SUCH A STATE OF CONFUSION AND
WHY THE PEOPLE ARE SUFFERING SO
MUCH ARE THE FOLLOWING:
4. THE MAIN REASONS WHY THE COUNTRY IS
IN SUCH A STATE OF CONFUSION AND
WHY THE PEOPLE ARE SUFFERING SO
MUCH ARE THE FOLLOWING:

בגלל עוצם קדושת המקום, אסור לאדם להכנס להר הבית, אף במקומות שמוחר לו להכנס לשם. אלא מתוך התכוננות מרובה, לאחר שסייג עצמו טהרת הגוף וטהרת הנפש, כדת וכדין, כהתאם לדרגת הקדושה של כל אתר ואחר, בבחינת "הכון לקראת אלוקיך - ישראל"⁹. ומפני גודל יראה הכבוד והרוממות של קדושת המקדש "לא יכנס אדם להר הבית במקלו, או במנעלים שברגליו, או באפק שעל רגליו, או במעוה הצרורים לו באפונדתו (= חגורו) או בסדינו, ואין צריך לומר שאסור לרוק בכל הר הבית ... ולא יעשה הר הבית דרך, שיכנס מפתח זה ויצא מפתח שכנגדו" כדי לקצר הדרך שלא יקיפו מבחוץ, ולא יכנס בו אלא לדבר מצוה"¹⁰. וכשנכנס § "אסלך בצמח" והלך כנחת, במקום שמוחר לו להכנס לשם, ויראה עצמו שהוא עומד לפני ה'... ומהלך באימה וביראה וברעדה"¹¹.

אף על פי שבית המקדש חרב ... חייב אדם במוראו כמו שהיה נוהג בו בבניינו ... שאף על פי שחרב בקדושתו עומד¹². "לפי שקדושת המקדש וירושלים מפני השכינה (= השוכנת שם) ושכינה אינה בטלה"¹³ לעולם.

מידותיו ותכונותיו

ידיעותינו על מידותיו ותכונותיו של הר הבית, העזרה והמקדש, מתבססות על התיאורים של הנביא יחזקאל, על דברי חז"ל במשנה, בתלמוד ובמדרשי הלכה ואגדה, על ספרי יוסיפוס, אריסטאס ואחרים.

שנינו במשנה: "הר הבית היה חמש מאות אמה על חמש מאות אמה"¹⁴. יתכן כי ביסודו, בראשיתו, זה היה מדרג שטחי, ואפשר הכוונה היא, שהשטח המקודש בהר הבית היה ח"ק אמה על ח"ק אמה¹⁵, כרם, מצד ההלכה אין ההנגדות להרחבת שטח ההר, או למשוך העזרה עד המקום שירצו סוחר הבית¹⁶, לפי הצורך והאפשרות הטכנית והכלכלית. ואמנם כן אנו למדים מן המקורות, כי הורחב ההר בתקופות שונות מרוחקות אחת מרעותה, וכן היא במציאות הרבה יותר גדול מה"ק אמה על ח"ק אמה. שטחו של הר הבית כיום הוא 144 דונם. לפיכך, אין לנו כל אפשרות לאחר בו את השטח של ח"ק אמה על ח"ק אמה. קושי נוסף הוא, חוסר הודאות בהערכת מדות האמה והטפח, הן של השטח והן של הבניין, שהיו שונים אלה מאלה. עוד שם בהמשך המשנה "רובו פן הדרום, שני לו פן המזרח, שלישי לו פן הצפון, מיעוטו מן המערב"¹⁷. כלומר, המקדש, בניניו וחצרותיו, הועמדו בשטח הר הבית בצורה האסימטרית, או בלשונו של הרמב"ם: "העזרה לא היתה מכוונת באמצע הר הבית, אלא רחוקה מדרום הר הבית יתר מכל הרוחות, וקרוב למערב יתר מכל הרוחות, ובינה לבין הצפון יתר ממה שבינה לבין המערב, ובינה לבין המזרח יתר ממה שבינה לבין הצפון"¹⁸.

9. עמוד ד', י"ב.

10. משניות ברכות פ"ט מ"ה; היר החזקה הבה"ב פ"ז, ה"ב.

11. היר החזקה, שם ד"ה.

12. שם ה"ז.

13. שם פ"ו הט"ז.

14. מסכת מדות פ"ב, מ"א.

15. פסקי תוספות, שם סימן ה'.

16. יד החזקה, הבה"ב, פ"ו ה"י.

17. מדות ב', א.

18. יד החזקה, הבה"ב, פ"ה, ה"ו.

חומות הר הבית ושעריו

חומותיו של הר הבית הוקמו לפי הצורך הטכני של תיחום ההר בהתאם עם גדלו הפתוח בתקופה לתקופה; לפי דרישות ההתמכה במילויים שהלכו ורבו מפניב לנקודת המרכז - בית המקדש; ולפי צרכי ההגנה על שטח הר הבית נגד פולשים וכובשים. ההתנהלויות של ~~אמצע~~ אויבים קרובים ורחוקים, המריצו את הבונים לנצל ולמצוא את הטכניקה המעודכנת להגנה יעילה וטקטית כאחת. הדברים אמורים ביחס לחומות הצפונית, המערבית והדרומית. גרם, ביחס לחומה המזרחית, ועל כל פנים, ביחס לשער שבחומה

זל. מעל שיקול נוסף, היינו החשוב האטרקטיוו של כיוון רוחות העולם, שרבו חשיבות) מבחינת ההלכה, כמו שאמרו חז"ל; "כמה יגעו נביאים הראשונים לעשות שער המזרחי, שהיה החמה מצמצמת ²⁷ בן באחד בתקופה שבה ובאחד בתקופת המז"ל". ²⁸ במשכן טעקמו ישראל בגדרם במדבר מילא פונקציה זו של כיוון מדויק של רוחות השמים, למטרת עבודת אלוקים שבו - הארון ²⁹. עוד חשיבות אחרת הייתה לשער המזרחי על יתר שערי הר הבית, שהוא היה מכוון כנגד פתח ההיכל, שהכהן השורף את הפרה האדומה נהר המטחה רואה דרכו את פתחו של היכל שעשה שמזה מדם הפרה נוכח ההיכל ³⁰.

החומה המזרחית והשער המזרחי אולי הם הקדומים ביותר בין החומות של הר הבית, אשר הושלמו ושוכללו בעקבות הרחבת ההר וישרורו על ידי חציבה, מילוי, מחילות וקשתות ואולמות מחתם לשכבות המילויים. מכנים אלה בחלל ההר שימשו למטרות הגנה, מעבר סחרים ³¹ לבא וצרכי בטחון אחרים. החללים שבחר - השבעיים והמלאכותיים - שמשו גם כהכנסה נגד פומא בוקעת מקבר החזום ההיפוסטי ³¹. וכן נוצלו לבורות מים שהיו נצרכים לבית המקדש בכמויות גדולות ולצרכים נוספים. החומות נבנו בחלקן על גבי שרידי חומות קדומות ובחלקן על הסלע.

שערי חולדה הכפולים - בדפן כלל היו כל השערים כפולים. לכניסה וליציאה ³² של ³² לעליית המוני בית ישראל בשפוע ההר עד לרחבה הדרומית שלפני בית המקדש. הסטיו המלכותי של הורדוס כיסה את השפוע מלמעלה ונוצרה כעין מנהרה לעלייה ולירידה.

הר הבית היה מוקף סטיו כפול (שורות עמודים זו מלפנים מזו) מכל צדדיו ³³ (34). בדרום היה הסטיו בצורת במילקי. חלקו האמצעי היה מורם לעומת שני האולמות הצדדיים. רחבם של האולמות הצדדיים היה 10 מטר בגובה של 15 מטר, ושל אולם התיכון היה 15 מטר בגובה 30 מטר. ארבעה שורות העמודים שהיוו את הסטיו (שורה אחת מהן הייתה מוסקפה בחלקה בחומה הדרומית של ההר) חלקו את המבנה המפואר לשלוש אולמות ארוכים ומקוריים. בסטיו חפץ, כנראה, את כל אורך הצלע הדרומית של החומה ובה היו ³⁵ 162 עמודים.

- | | |
|------------------------------------|--|
| 28. ירושלמי, עירובין פ"ה, ה"א. | 29. שם. |
| 30. משניות פרה ג' ט'; מדות ב' ד'. | 31. שם, פ"ג, ט"ג, וט"ו. |
| 32. מידות פ"א, ט"ג. | 33. פסחים י"ג, ב', סוכה ע"ב, ב'; ירושלמי |
| תעניות ט"ג, ה"ט. | 34. סוכה נ"א, ב'. |
| 35. יוספוס, קדמוניות ט"ו, י"א, ה'. | 36. |

REPORT OF THE BOARD OF DIRECTORS

The Board of Directors of the Company has the honor to acknowledge the receipt of the report of the Management for the year ending December 31, 1924. The report shows that the Company has during the year achieved a record of successful operations, and that the financial position is strong and sound. The Board is satisfied with the results of the year's work, and it is confident that the Company will continue to prosper in the future. The Board has no objection to the report of the Management, and it recommends that the same be adopted by the stockholders at the annual meeting to be held on May 1, 1925.

The Board of Directors has also received the report of the Audit Committee for the year ending December 31, 1924. The report shows that the financial statements of the Company are correct and reliable, and that the Company has complied with all the requirements of the Securities Act of 1933. The Board is satisfied with the results of the audit, and it recommends that the same be adopted by the stockholders at the annual meeting to be held on May 1, 1925.

The Board of Directors has also received the report of the Compensation Committee for the year ending December 31, 1924. The report shows that the compensation of the officers and directors of the Company is reasonable and fair, and that the Company has complied with all the requirements of the Securities Act of 1933. The Board is satisfied with the results of the compensation study, and it recommends that the same be adopted by the stockholders at the annual meeting to be held on May 1, 1925.

The Board of Directors has also received the report of the Nominating Committee for the year ending December 31, 1924. The report shows that the Nominating Committee has identified a number of qualified persons who are eligible for election to the Board of Directors at the annual meeting to be held on May 1, 1925. The Board is satisfied with the results of the nominating study, and it recommends that the same be adopted by the stockholders at the annual meeting to be held on May 1, 1925.

- | | |
|-------------------------------|--------------------------------|
| 1. Mr. J. H. Smith, President | 2. Mr. J. H. Smith, President |
| 3. Mr. J. H. Smith, President | 4. Mr. J. H. Smith, President |
| 5. Mr. J. H. Smith, President | 6. Mr. J. H. Smith, President |
| 7. Mr. J. H. Smith, President | 8. Mr. J. H. Smith, President |
| 9. Mr. J. H. Smith, President | 10. Mr. J. H. Smith, President |

החומה הדרומית היא בההליך חישופה וביסוסה. מהחומה הצפונית לא נשארו אלא שרידים מועטים, וטרם החלו בחקירתה.

החומה המערבית — היא הכותל המערבי — נבנתה ברובה בימי אססא הורדוס. חפירות ^{החפירות} ומחקר נוספים יגלו אם הוקמה בחלקם על בסיסים של חומות יוחר קדומות. החלק שנחשף עד היום שהנהו כנראה כולו הורודייני, מבוסס על הסלע. הושקעה בו ^{החפירות} ~~החפירות~~ ^{החפירות} וחבונת כפיים גדולה מאד, כחציבת האבנים הענקיות (מהמחצב הנקרא מערת צדקיהו), העברתם למקום הבניה ^{החפירות} ~~החפירות~~ ^{החפירות} המדוייק והמפואר, שימחם בנדבכים אבן משולב באבן, ללא כל חומר ממלט, אלא ששיפוע נסיגתי של הנדבכים, עיבוד כל אבן מסגרותיו ובליטותיו. עדינות או גסות העיבוד של כל אבן מוכיחות על רצון הבונה וכוונותיו, אם אמר להציגה בחזית הכותל, או לכפותה באדמה אחרי שימחה במקומה. גודל אבני הכותל מגיע ל-12-7 מטר ברוחב של 1 מטר לערך ³⁶. הכותל היה קשוף. כיום נדבכים רבים ממנו עדיין סמונים באדמה. ³⁷ אבן האבנים באותם נדבכים שנחשפו בימינו — מצויין בחומה המערבית לא היה אלא שער אחד, והיה נקרא שער קיפונוס ³⁷ והיה קטן מן השערים שבדרום ושבמזרח. גם בחומה הצפונית לא היה כנראה אלא שער אחד, והוא הנקרא "שער טרו" ³⁹. תפקידו של שער זה בלחי ברורים, הוא היה שער צנוע ששימש דרך יציאה לכהנים אם נסמאו תוך כדי העבודה ⁴⁰. ⁴⁰ ~~החפירות~~ ^{החפירות} נעקרת טשקוף עליון, אלא בנוי ⁴¹ ככסוי משולש מעל הפתח, לא היתה ⁴¹ רגילה. שני שערים נוספים היו במקדש, אחד לחתנים ואחד ללכלים, ובשבת היו מתקבצים יושבי ירושלים ויושבים בין שני שערים הללו, כדי לגמול חסדים זה לזה ⁴² לשבח את החתנים ולנחם את האבלים, והם השערים הסגורים אשר בחומה ממזרחית הנקראים בפי המוני בית ישראל בשם "שערי הרחמים".

שער האשפות בדרום, שייך למערכת השערים של חומה העיר ולא להר הבית. הוא שמש כמעבר לשוק העליון ⁴³. לשער הזה אין הצורה של שערים אחרים, הוא איננו כפול וגם אין לו בית שער.

דרכי הגישה

דרכי הגישה שהובילו להר הבית מחלקי העיר השונים, מגבעות ומורדות, חוכננו לפי הצורך הסכני של החבורה קלה ונוחה של העיר כולה עם נקודת המוקד שלה — הר הבית והמקדש. ממקומות גמופים בעיר הוחקנו כבשים ומדרגות, מעללים ושבילים. העיר העליונה שממערב להר הבית העמידה לפי המחכמים בעיה מטובתה — להחקין מעברות על פני אעמק הסירותיאן העמוק, שהפריד בינה לבין הר הבית, כאן היה צורך לקחת בחשבון גם את מי הגשמים והשטפונות שמלאו את העמק לעיתים הכופות, להעבירם במחקני גיקול ⁴⁴ וביוב למורדות הדרומיים של שטח. יתכן שגם חלק מן המים שהשתמשו בהם בבית המקדש למטרת שונות של עבודה המקדש, בקרי והגישה, הועברו לעמק זה וממנו דרומה למקום שפך המים הכללי של העיר.

36. ע' 285. 37. מדות פ"א, משנה ג'.
38. שם בסוף פ"א ע' פרוש הרא"ש למדות שם. 39. מדות שם.
40. חומות יו"ט שם. 41. מדות פ"ב משנה ג'.
42. פדר"א פ"ד מ"ז מ"ט סופרים פ"ט הי"ב.
43. מדרש תנאים ע' 175.

פחרון אורבניסטי גם להתבונה נוחה וגם להעברה המים בעה ובעונה אחת, נבנו הגשרים שנבנו מעל לעמק. מוכרים לנו שרידים של, לפחות, שניים מהם. אמנם הם נבנו בתקופות שונות:

1. גשר רובינסון (על שם מנלחו במאה הקודמת) בדרום החומה המערבית.
2. גשר וילסון (על שם מנלחו במאה הקודמת) במרכז החומה המערבית.

הגשר הדרומי, המהחיל בציר הסטיו המלכותי שממעל לחומה הדרומית, ⁽⁴⁴⁾ נבנה כנראה, בימי הורדוס, עבר ורך כל העמק והגיע עד לגבעת העיר העליונה שממול הר הבית. יתכן שנבנה באורך של קשת אחת, או שתיים וגמשך בצורת מדריגות מערבה. רוחב הגשר היה בתחילתו 14 מטר ובהמשכו אולי היה יותר צר. מן האמצע, שנחלתה במרחק של כ-13 מטר מהכוחל המערבי, ושחמכה את הקצה השני של קשת הגשר, אין לדעת אם הצורה הטכנית של המשך הגשר.

אין אסמכתאות לדיעה הסוברת שקמקום זה, מתחת לגשר הדרומי, היה קיים גשר אחר, במפלס יותר נמוך, ונשען על הגשר העליון.

שונה המצב לגבי קשת וילסון. החשיפות שנעשו עד כה בפנינה זו של הטכנולוגיה והארכיטקטורה של איזור המקדש היא רבה ענין ומידע. אמנם, טרם ספיקו לנו את מלוא המידע על התכנית ועל תקופות הבניה של מערכת הקשתות והמעברים — מהם שהיו מתחילתם תת-קרקעיים — וכיווניהם. ברם, בחלקים מסוימים שנחשפו כבר, הנשענים לכאורה על אצל החומה הקדומה של ימי החשמונאים ⁴⁵, נחבלו לעינינו הרבה מלאי הטכניקה ההורדיינית. לפנינו קשת נהדרת בעלת 14 מטר רוחב, באותו קוטר לערך צומחת באופן אורגאני מהכוחל המערבי, בעיבוד אבן מדויק ובטכניקה בנייה שהשתמרה עד היום בצורה נפלאה. חדרים ואולמות מדרגות ומנהרות המתחילים לכיוונים שונים באחר. מהם סובילים לכיוון שער יפו, ומהם לכיוון שער שכם. מלאי הטכניקה ⁴⁶ להערכתם השלימה, דורשים חישוב וגילוי המערכת כולה על כל מכמניה.

נראה, אצל שהקומות השונות של מערכת מלאים זו נבנו בתקופות שונות ולתפקידים שונים. צורת הגשר הרחב בעל המדריגות בשני צדדיו, היא במתכונת האדריכלות הרומאית שהיתה ידוע כאן ונוצלה באפניות מצויינות. בניית גשרים במתכונת זו מנעה סגע בין חברים הנזהרים בהלכות טומאה וטהרה בקפידות, לבין עמי הארץ שלא נזהרו בהם. גם הכבש-גשר שחיבר את הר הבית עם הר המשחה, עבור הכהנים העוסקים בשריפת פרה האדומה, שנבנה כיפין על גבי כיפין (כלומר קשתות בביסוס אסימטרי) למניעת הטומאה ההיפוטטית ⁴⁶, גם הוא נבנה לפי המתכונת הרומאית של התקופה והטכנולוגיה המעודכנת.

נזכיר פה טרם בולט בשני המבנים — ⁴⁷ הנבנים ווילסון: האבנים המרובעות הבולטות בשורה אחת בראשון והשקועות בשני, קורות העץ של הפיגומים בעת בניית הקשת — "החביה" — היו נחמכות בבליטות, או בשקיעות אלו. במרוצת הזמן נהפך אלמנט זה לקורסיבי ⁴⁷.

כפי שאנו ראינו זאת גם ברומא, בגשרים ובבניינים. גם ישור שטחי הרים והרחבתם נעשו ברומא על גבי תת-מבנים. חללים שנוצלו למטרות שונות, כדוגמת האולמות בשטח הר הבית הידועים בשם "ארוות שלמה". הגישה של המתכנן בירושלים היתה כוללת — תכנון

45. החומה המהחילה על יד מגדל הימיקוס, נמשכת לקפוסטוס ועד בית המועצה (הסנהדרין?). וגשר היה מחבר את הרחוב הזה עם בית המקדש, בחומה הראשונה כלתה אצל הסמון המערבי של בית המקדש — (קליין ארץ יהודה 108) — מלחמות ב, ד, ב, שם וא, ב.

46. אגרה אריסטאס קה-קו.

47. 427.

THE FIRST PART OF THE HISTORY OF THE
LIFE OF THE LATE LORD OF THE
TREASURY

BY JOHN HENRY STUART, ESQ.
OF THE BARR

IN TWO VOLUMES.
LONDON, PRINTED BY J. JOHNSON, ST. PAULS CHURCH-YARD, 1794.
AND SOLD BY ALL THE BOOKSELLERS IN GREAT BRITAIN.
THE SECOND PART OF THE HISTORY OF THE
LIFE OF THE LATE LORD OF THE
TREASURY

BY JOHN HENRY STUART, ESQ.
OF THE BARR

IN TWO VOLUMES.
LONDON, PRINTED BY J. JOHNSON, ST. PAULS CHURCH-YARD, 1794.
AND SOLD BY ALL THE BOOKSELLERS IN GREAT BRITAIN.
THE THIRD PART OF THE HISTORY OF THE
LIFE OF THE LATE LORD OF THE
TREASURY

BY JOHN HENRY STUART, ESQ.
OF THE BARR
IN TWO VOLUMES.
LONDON, PRINTED BY J. JOHNSON, ST. PAULS CHURCH-YARD, 1794.
AND SOLD BY ALL THE BOOKSELLERS IN GREAT BRITAIN.
THE FOURTH PART OF THE HISTORY OF THE
LIFE OF THE LATE LORD OF THE
TREASURY

BY JOHN HENRY STUART, ESQ.
OF THE BARR
IN TWO VOLUMES.
LONDON, PRINTED BY J. JOHNSON, ST. PAULS CHURCH-YARD, 1794.
AND SOLD BY ALL THE BOOKSELLERS IN GREAT BRITAIN.
THE FIFTH PART OF THE HISTORY OF THE
LIFE OF THE LATE LORD OF THE
TREASURY

BY JOHN HENRY STUART, ESQ.
OF THE BARR
IN TWO VOLUMES.
LONDON, PRINTED BY J. JOHNSON, ST. PAULS CHURCH-YARD, 1794.
AND SOLD BY ALL THE BOOKSELLERS IN GREAT BRITAIN.

איזור מבחינה אורבניסטית. התכנון כלל את הר הבית והגישות אליו: המעברים, הגשרים והחבורה עם העיר העליונה, על אִמְנוּתִיה וחיכלותיה מימי החשמונאים ובהחלף עם הביור והניקוז של עמק המרומים. ניהול אורבניסטי של האלמנטים ששידורם נהקיימו עד היום בשטח הכותל המערבי והשוואתם עם אב-טיפוסים דומים ברומא (בגשרים גם בערים אחרות, כגון רומיני, גרני ועוד) של אותה תקופה, יכול ללמדנו לקח חשוב. חקר אורבניסטי ארכיטקטוני כזה עלול לספק מידע לא רק לארכיטקטורים וסקצנים למיניהם אלא גם להנהיג את עינינו בהרבה דברים סתומים בהלכה, בהסטוריה, ובדברי ימי הסכנולוגיה וההידרסטכניקה של התקופה. מחקר זה, שנפתח בחשיפת האנטמביל הנהדר הנקרא קשת וילסון, מחייב המשך בלמוד האב-טיפוס. הרבה שגיאות, עמל זמן והוצאות נחסוך אם לא נגיש באפילה, אלא ^(לד) ~~נשקף~~ לחשש אלמנטים ידועים לנו במקומות אחרים, שיתכן שהם שמשו לדוגמה לבונים בירושלים. גם בעיות סופוגרפיות של העמק ימצאו את פתרונן בהשגת מידע חדש ומחודש על ביסוס הבנייה, על שלבי המפלסים והצפוי. דור הורדוס הוא דור המונארכיות בבניה, והשוואת האלמנטים לסביבה משותפת והתאמתם ישיקו תועלת רבה.

אין ספק שחשיפתו של שער ברקליי (שער קיסרנום שבמשנה?) יחרוט הרבה לקביעת ממלס השטח הגובל באופן בלתי אמצעי עם העלייה להר הבית מצד מערב. לפי דברי ברקליי דומה שער זה לשער חולדה⁴⁹. דאגתו של הורדוס לעצים ולגינות ירק⁵⁰ גם היא, אתה מוצא לה דוגמאות ברומא. אכן נטיעת עצים משני צדי החומה מצאה את בסויה במציאות של ירושלים והר הבית⁵¹.

חשיפתן ובקויין של מערכת המנהרות מסכיב לקשת וילסון, עשוי לספק לנו מידע רב, בשכבות התחבובות של המערכת, גם על התקופות שקדמו לתקופת הורדוס. עד עכשיו הספיקו לחשוף ולנקות רק חלק קטן מן השכבה שמתחת לשכבה שמימי הבית השני. גם במפלס המנהרה של קשת וילסון יש צורך להמשיך בחשיפת הכותל המערבי בכיוון צפוני. גם כאן נכונות לנו הפתעות מדעיות על עברנו המפואר כימי הבית ובתקופות יוחר מאוחרות. הרובע היהודי לא המיד היה במקום שהוא בדורות האחרונים. במאה ה-12 היה רובע זה באיזור הצפוני של העיר העתיקה (בעת הרובע המוסלמי). יחסו של הרובע לכותל המערבי, מבחינה גאוגרפית והסטורית, טעון ברור וליבון.

48. במחקר זה יהיה לעזר רב גם הצד העיוני, כגון ספרי ויטקוביוס "אבי הארכיטקטס", האדריכל הראשי של אוגוסטוס קיסר, על האליסקטוקלוגם במבנים הרבים שהוא הקים, או השגות על הקמתם, ביניהם גם גשרים ואקדוקסטים.

49. על שער זה ישנם בירורים נתונים מעטים המציבים אור על מבנהו הפנימי של השער ומעבריו עד למפלס הר הבית. הנתונים הם של ברקליי, שנתן תיאור וציור של העבראץ הקדמי, וגם של ארגוסון, שעשה חתך מצפון לדרום בבורות הבנויים בתוך המעבר העולה עד לשטח הר הבית. במעבר זה נבנו בורות מים בתקופות שונות, אשר שינו את הצורה המקורית שהיתה לו בתקופת הבית השני. מסתבר שבמעבר זה היו גם מדריגות עד למפלס הר הבית, ואולי למדרגות הללו התכוון יוסיפוס (קדמוניות ט"ו, י"א, ה): "אל שער העיר ונפרד (צמנו) על ידי מדרגות רבות (שירדו) למטה אל העמק, וממנו שוב למעלה אל פעלה העיר".

50. יוסיפוס, מלחמות ה', ד', ד.

51. לעומת זה, ראה אדר"נ פל"ה ה' תוספתא מע"ש פ"ב הי"ד; תוספתא כעשומא שם; משנה מע"ש פ"ג מ"ז; מעשרות ט"ב; תוספתא ערכון פ"ה הי"ד; מכות י"ב.

מחיי הכותל המערבי כהיום הזה.

הכותל המערבי הנהו מאז ומקדם מרכז קיבוץ ישראל לתפילה ולהתחננונים. למן היום אשר שרוד אדיר זה של בית מקדנו הו^לאם מאשפות ובחשף לעיני בני ישראל, לא היה יום בימות השנה, ולא שעה משעות היום והלילה שלא עמדו לפניו יהודים, אם רבים ואם יחידים ^{לכבוד} אשר באו לשפוק שיח לכס לפני מ^יא ששיכן שמו במקום הקדוש הזה. שאין השכינה זזה ממנו לעולם. ^{מבני} איש ירושלים רבי א.מ. לונץ לפני שבעים שנה: "בכל יום ויום בימות השנה ימצאו במקום הזה מיושני עיר הקודש ומן הבאים מקרוב ומרחוק. אך הימים אשר באים הנה המוכני בית ישראל הם: ערב שבת, ערב פסח, ערב ראש השנה, ערב יום הכפורים וחשעה באב".

הימים ההם, כשכלל האוכלוסיה היהודית בארץ לא הגיעה למאה אלף נפש, כן — כל שכן, עם גידול הישוב וריבוי אוכלוסיו. כחמש שנים לפני נפילת הכותל בשבי הלגיון הירדני, רשם רב הכותל, רבי יצחק ארנשטיין הי"ד ביומנו: "בשבתות הגיע מספר המתפללים ליד הכותל לכאלפיים נפש. בערב ראש-השנה וימי ראש-השנה 20,000, בערב יום הכפורים 15,000, בחג הסוכות 24,000 בערב פסח ופסח 56,000, בחג השבועות 25,000 ובערב תשעה באב 27,000 מתפללים ומבקרים.

מיד עם גאולה הכותל, ע"י צה"ל, סכף שוביו, כאשר מחמת מצב החירום של המלחמה, שעדיין הייתה בעצם תקפה, לא ניהנה רשות גישה אל הכותל אלא ליחידים סגולה: נשיא המדינה, ראשיה ושריה ומפקדי צבאותיה, מחזו רבים מבני "עמא דעדיזא", קמצו מעל בדרי תיל ותלי הריסות, עברו שדות מוקשים ודלגו בין קני צלפים והומיעו אצל הכותל המערבי. ובחג השבועות, פחות משבוע ימים לאחר מלחמת ששה הימים, עם פחרתו ומחרת מחרתו, בקרו ליד הכותל כרבע מליון נפש מישראל, ומיום ליום הלכו וגברו זרמי המבקרים ככל קצוי הארץ ובחלקם גם מחוצה לארץ. מבקרים חדשים גם ישנים שחזרו לבקרו בכל יום, ואף פעמים ושלוש ביום. זכורני, באותם הימים סח לי ערבי בעל חנות בדרך לכותל: למה אתם אומרים שיש בישראל רק כשני מליונים יהודים, הלא בעיני ראיתי עד עכשיו נוהרים אל הכותל למעלה מחמשה מליון יהודים? ...

זרימה עצומה זו אל הכותל לא פסקה מאז ועד עתה. יש שהיא גוברת ויש שהיא נחלשת מפאת מזג אויר קשה, או מחמת הנאים מונעים אחרים. מתפללים ברבבותיהם ומבקרים באלפיהם נוהרים בכל יום ויום ובכל עת ועת אל הכותל. אם המונים המונים ואם בקבוצות מאורגנות: חירים וסיירים, בני נוער וילדי בחי ספר וכו' ^{אמ"א} ^{אמ"א}.

במוצאי שבת ליל ט' באב תשכ"ח (4.8.68) רשם רב הכותל רבי יהודה מאיר גץ שליט"א ביומנו: שעה 1, קהל הנאמד בחמש רבבות ביקר עד כה בכותל. הורגש מחסור במחצלאות לאמירת הקינות ועריכת חצות. שני פרוז"קטורים של צה"ל הוסיפו לתאורה השטח. שעה 4 - זרימת המתפללים התחדשה עם שחר, נערכו כחריסר מנייני ותיקין. שעה 16 - קהל עצום נוהר שוב אל הכותל.

ביום ה' י"א בתשרי תשכ"ט (30.9.68) הוא רשם ביומנו: "בערב יום הכפורים היה קהל עצום של רבבות רבות. היום היו שמונה מניינים, הכל היה בסדר, פרט לכמה מקרי התעלפויות שנים מהם קשים, עקב השרב הכבד".

THE FIRST PART OF THE BOOK.

THE FIRST PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
LIFE OF THE AUTHOR, FROM HIS BIRTH TO HIS DEATH.
IT IS A HISTORY OF THE LIFE OF A MAN WHO WAS
BORN IN THE YEAR 1717, AND WHO DIED IN THE YEAR
1784. HE WAS A MAN OF GREAT TALENTS, AND
WHO WAS A MAN OF GREAT VIRTUE. HE WAS A
MAN WHO WAS A MAN OF GREAT TALENTS, AND
WHO WAS A MAN OF GREAT VIRTUE.

THE SECOND PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
LIFE OF THE AUTHOR, FROM HIS BIRTH TO HIS DEATH.
IT IS A HISTORY OF THE LIFE OF A MAN WHO WAS
BORN IN THE YEAR 1717, AND WHO DIED IN THE YEAR
1784. HE WAS A MAN OF GREAT TALENTS, AND
WHO WAS A MAN OF GREAT VIRTUE.

THE THIRD PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
LIFE OF THE AUTHOR, FROM HIS BIRTH TO HIS DEATH.
IT IS A HISTORY OF THE LIFE OF A MAN WHO WAS
BORN IN THE YEAR 1717, AND WHO DIED IN THE YEAR
1784. HE WAS A MAN OF GREAT TALENTS, AND
WHO WAS A MAN OF GREAT VIRTUE.

THE FOURTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
LIFE OF THE AUTHOR, FROM HIS BIRTH TO HIS DEATH.
IT IS A HISTORY OF THE LIFE OF A MAN WHO WAS
BORN IN THE YEAR 1717, AND WHO DIED IN THE YEAR
1784. HE WAS A MAN OF GREAT TALENTS, AND
WHO WAS A MAN OF GREAT VIRTUE.

THE FIFTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
LIFE OF THE AUTHOR, FROM HIS BIRTH TO HIS DEATH.
IT IS A HISTORY OF THE LIFE OF A MAN WHO WAS
BORN IN THE YEAR 1717, AND WHO DIED IN THE YEAR
1784. HE WAS A MAN OF GREAT TALENTS, AND
WHO WAS A MAN OF GREAT VIRTUE.

THE SIXTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
LIFE OF THE AUTHOR, FROM HIS BIRTH TO HIS DEATH.
IT IS A HISTORY OF THE LIFE OF A MAN WHO WAS
BORN IN THE YEAR 1717, AND WHO DIED IN THE YEAR
1784. HE WAS A MAN OF GREAT TALENTS, AND
WHO WAS A MAN OF GREAT VIRTUE.

באסרו חג של פסח תשכ"ט (10.4.69) הוא רשם: * ימות החג עברו ב"ה בשלוש ובסדר
 גמור. מאות אלפים בקרו והתפללו ליד הכותל, הביקורים הגיעו לשיאם ביום ב' ד' דחול המועד
 לפי הערכת המשטרה ביקרו בו ביום כמאה וחמישים אלף נפש הצד הבטחוני היה מצויין.
 לא היו כל תקלות ובעיות. אור לשביעי של פסח התקיימו שני ^אניגונים ^באבי משתתפים
 לאמירת השירה: בחצות הלילה ולפני עלות השחר, הגשמים שירדו אם הגן החמה הכריחונו
 להכניס לבית המדרש (אולם השער הכותל בצד צפון מחנה למחכמה) את כל הקהל לקריאת
 התורה. למרות הגשמים שנמשכו לסירוגין כל היום, ביקר קהל עצום של רבבות בכותל.
 במוצאי שבת אור ליום ח' בטיוח תשכ"ט (25.5.69) רשם הרב: "בליל החג (שבועות) ערכו
 תיקון כעשרים מניינים. עם שחר הופיעו אלפים רבים לתפילת ותיקון... במשך כל יום
 החג בקרו רבבות, אך הריכוז הגיע לשיאו בשעות "קבלת שבת". הקהל הרב סילא את כל
 המפלסים עד מעבר למחסום למטה ולישיבת פורת יוסף למעלה... הקהל קיבל את פני שבת
 מלכתא בהדרומות הרה".
 ביום ב' ג' באייר תשכ"ט (21.4.69) הוא רשם: "שעה 19.35 - נשיא המדינה, הרמטכ"ל,
 ועוד אלופי צה"ל וקהל בן אלפים רבים השתתפו בהעלאה נר הזכרון הכללי לחללי צה"ל
 הי"ד... משמר כבוד של צה"ל נשאר במקום עד לסוף יום הזכרון. שעה 0.1 - תלמידי
 חכמים פאלה הבאים בקביעות לשעורי התורה בכותל ונוסף עליהם, למדו משניות לעלוי
 נשמות החיילים הי"ד. במשך כל היום באו קבוצות א רבות של תלמידי בתי ספר ובני נוער.
 עם השמע הצפירה הורמו קדגלים לראשי התרנים".

מי ומי הבאים

אל הכותל המערבי באים מתפללים ברבבותיהם ובאלפיהם מכל העדות ומכל החוגים והסוגים
 פשוטי-עם ואישים רמי מעלה ודרג, יהודים מן הארץ ומתפוצות הגולה, ^{מ"ד ר"ק ומסרין}יהודים ולא יהודים.
 יש מיקורי ירושלים ששום דבר לא יעצורם מלבווא אל הכותל בכל יום ויום או בכל לילה
 או גם ביום וגם בלילה להתפלל ^{על} להשתתף באחד משעורי התורה בגלמרים שם, או לערוך
 "תיקון חצות". הללו באים בקביעות בכל מזג אויר שהוא, ובכל ההנאים והמצבים. יש
 באים אל הכותל בימים מיוחדים, קרבי הגים וימי חג ומועד, או במאורעות מיוחדים.
 באים מקרוב ^{מכל} רחבי ארצנו, ומרחוק - מכל קצוות תבל. יש יהודים המבקרים בארץ
 אך ורק כדי שיזכו להתפלל בכותל בעדו ובעד ביתו, ובעד קרוביו וידידיו, ויש עולים
 לארץ פעם ופעמיים ושלוש רגלים בשנה למטרה זו. ביום ד' כ"ו בתשרי תש"ל (8.10.69)
 רשם רב הכותל ביומנו: "שעה 19.00 - אמבולנס הגיע לשטח ומחוכו תוצאה אלונקה,
 בה מושא גבר נחון בגבס. האלונקה הוגשה לאבני הכותל. בדחילו ורחימו תוך מאמץ
 קשה מקרב האיש את שפתיו ונזקק אבני הכותל. מתברר, שזהו תייר משווייץ, בדרכו
 נפל ושבר רגליו. הלילה הוא עומד לחזור להו"ל, ולא הסכים לחזור עד שיבקר בכותל".
 וידוע לרבים, מעשה בישישה מנשים יקרות שכירושלים, ששכבה זמן רב על ערש דווי ובקשה
 נפשה למות. ומששמעה על שחרור הכותל, לא נחה ולא שקטה בגעגופיה אל הכותל, על שנגענו
 בניה להפצרותיה נטלזה במכונית ונשארה על גבי כסא אל הכותל. כפאמצים גדולים ליטפה
 ונשקה את אבני הכותל, וקוץ כדי כך החזירה נשמתה לקונה בנעימה של רגיעה נפלאה של
 שביעות רצון...
 לאחר העוצר שהוכרז בירושלים העתיקה, עקב ההסחה הפרועה סביב להצחה של השוויי המשובע

במסגד אל אקצה, רושם רב הכותל ביום ו' ח' באלול תשכ"ט (22.8.69): "שעה
6 - סוף סוף חזר לאחינו בני ישראל להכנס שוב לשטח הכותל. רבונו של עולם, אלוצ
געוועיס, באיזו התרסקות, באיזו ערבה חבקו בניך את אבני מקדשך, כאילו לא ראו
אוחן זה שנים"...

במוצאי שבת כ"ד אלול תשכ"ט (7.9.69) רושם הרב: "שעה 23) מנינים רבים ורבי משתתפים
אמרו סליחות ליד הכותל. עד עתה בקרו כאלפיים איש, הזרם עוד נמשך... שעה 0.1
- רוב המנינים סיימו את אמירת הסליחות. בקרו עוד כאלפיים איש. זה היה מחזה
סרנין ומעורר את הלב לחשובה לראות אלפים מאחינו בני ישראל, על עדותיהם השונות,
אוסרים סליחות בדביקות ובהתלהבות. בלשו הרבה ילדים ובני נוער. הכל עבר במישרין -
אם כי הורגש מחסור גדול בפסרי סליחות. שעה 3 - זרימה אסרי הסליחות מתחדש וגובר
והולך..."

נוסף לטר הדתות, שהמקומות הקדושים נתונים לסמכותו ולאחריותו, שהוא מבקר בכותל
פעם ולפעמים כמה פעמים בשבוע, סטייר את השטח ובוהן ובודק את העבודות והסדרים,
וכן שר הבטחון ומפקדים בכירים המבקרים לעיתים תכופות. מבקרים בכותל מזמן לזמן
ראש הממשלה ושריה, חברי כנסת ופקידים בכירים, כדי לעמוד על העבודה ועל הסדרים.
כן נערכים מזמן לזמן במקום טקסים ממלכתיים.

ביום ה', כ"ט בתמוז תשכ"ח (25.7.68) רושם רב הכותל ביומנו: "9.15 - כרגע ביקר
בכותל מר ארתור גולדברג, מי שהיה הנציג של ארה"ב באומות המאוחדות".
ביום ו' כ' באלול תשל"ח (15.9.68) רושם הרב: "18.45 - המקיים טקס ההשבעה של
סירוני הצנחנים".

ביום א' באייר תשכ"ט (4.5.69) הוא רושם: "הגיע לביקור שר החוץ של גבון (אפריקה
המשוונית) בלוויית שגריר ארצו ונציגי משרד החוץ, נהלתי אתם שיחה בנפרדת וקבלו
הסבר מפורט. לפי בקשת נציג משרד החוץ התעכבתי בהסבר שלי העל השוני ביסנו, בחינת
"ראו מה ביני לבין בני אמי" - שאנו מאפשרים חומש דת מלא לכל העמים אפילו באחר
המקודש לנו ביותר, וכן גישה לכל לכנסיה שלהם (השר הוא נוצרי), והירדנים, למרות
הסכמי שביתת הנשק שהבטיחו זאת, לא אפשרו בכל משך ימי שלטונם גישה לכל יהודי
אל הכותל המערבי, וגם חללו את כל קדשנו בירושלים העתיקה והרסו מצבות מחינו. השר
ומפליתו התייחדו עם הכותל ושמו "פתקאות". הם גם סיירו בשטח החפירות".
ביום א' כ"ו במכת תשל"ל (4.1.70) רושם הרב: "הגיעו /מ/ יאפאנים בקבוצה. הם חלצו
נעליהם וכשפתח הם קראו קטעים, התפללו צעקו ונכו... ושוב ביום כ"א אדר"א תשל"ל
(27.2.70) "הוטיעה והתפללה ליד הכותל קבוצה של יאפאנים מבני הכה יוקיה...".
ביום ה' ח' בשבט תשל"ל, הרב רושם: "שר החוץ הבריטי לסעבר, מר בראון, העושה
בשליחות ארצו במזרח התיכון ביקר ליד הכותל".

הבעיות הקטנות והקטנטנות

הבעיות של הכותל המערבי גדולות הן, קשות ומרובות, כגון: החייאת נדבכיו הנוספים
מעפרם ולכלוכם וחשיפת הכותל המערבי לאורכו ולעומקו. התקנת השטח אסמסמססס, אסס
לתפילות ולביקורים, ביום ובלילה, לבני כל העדות וכל הסוגים והחוגים. וכן לתפילות
ולאירועים לרבבות רבות. אספקת השמישי קדושה וחפצי תפילה, תאורה, נקיון ויתר

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...

THE ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

היה אצלי סמל מהצנחנים אשר נפצע בזמן הקרבות על שחרור הכותל במלחמת ששת הימים, ונדר אט יתיה, תיערך חתונתו ליד הכותל... קשרתיו עם הרבנים הראשיים והם התחשבו, ^{במסגרת} באופן מיוחד, כמקרה יוצא דופן ^{במסגרת} את עריכת החופה והקידושין ליד הכותל... "ואשר לבר מצוות - כותב הרב בי"ח מנ"א (12.8.68) "כחמישים בני מצוה, כן ירבו, עלו היום לתורה ברחבת הכותל". בכ"ג בסיוון תשכ"ט (4.6.69) הוא כותב ^{במסגרת} מספר הבני-מצוה המברכים לראשונה על עלייה לתורה ^{במסגרת} מכל חלקי הארץ באים לכותל המערבי ^{במסגרת} לטקס בר המצווה, ועל כך יש להוסיף שכבר פשט מנהג זה גם בחוצה לארץ. משפחות שלימות באות מן התפוצות כדי לחגוג את הבר מצוה של אחד האבנים ליד הכותל המערבי. בי"ד באלול תשכ"ט (28.8.69) עלו לתורה ליד הכותל ששים בנפ מצוה. ביניהם מארה"ב, מבריטניה, מאפריקה ומאוסטרליה. אכן העליה לתורה, בפעם הראשונה ליד הכותל המערבי, יש בה משום התעלות רוחנית עצומה לעלם חבר מצוה ^{במסגרת} וטוהיה עמוקה לכל ימי חיו. בין בני המצוה שהגבו ליד הכותל יש גם כמה בנים של אישים גדולים ודגולים בישראל, וכן מקסי בר מצוה של קבוצות.

ביום י' חשוון תש"ל (22.10.69) רושם הרב ביומנו: "החקיימה חגיגת בר מצוה של בן המושל הצבאי באיזור חאן יונס. קצינים רבים ועשרות אנשים מהמשקים והקיבוצים בצפון הארץ השתתפו בה...". בשבת כ"ד בשבט תש"ל (31.1.70) החקיימה בכותל חגיגת הבר מצוה של בנו של האלוף נרקיס. על כך רושם הרב ביומנו למחרת היום: "קבלתי הערכה מלאה מהאלוף נרקיס ויתר האורחים שהשתתפו בבר מצוה". הוסדרו חדרים מיוחדים ואמצעים והוכנו בהם שולחנות ספסלים וכסאות די הצורך, בשביל המסיבות של משפחות בני המצוה. וכן לאכול ולשתות שם כל דכפין ודצריך. כדי שלא ינהגו זלזול לאכול ולשתות ברחפת הכותל.

צרת הצלמים

רבים, ביחוד תיירים ובעלי שמחה חפצים להנציח את עמידתם או את השמחה, שזכו לה ליד הכותל המערבי, בחמונות צילום. ^{במסגרת} הצלמים מסוימים אומל הכותל לנצל את ההזדמנות. אף משרבה מספרם מדי, החלו מהתרים איש עם רעהו ושבעה צלמים עומים על לקוח אחד. ולא עוד אלא, יש שהם חודרים לבין הקהל, לשתות אנשים שיצטלמו, ונעשה הדבר למסבצ שגורם הפרעות רציניות להתפללים, כפי שמציין רב הכותל ביומנו: "מצב הצלמים מחריף והולך. הם פשט מחוללים וממרידים את המתפללים והמבקרים. המחסור בסדרנים סכביד מאד על העבודה".

פגז המסיונרים:

כשמרוח המסורה שומרים על קהל הבאים בעין פקוחה, ביום ובלילה, ^{במסגרת} מטעמים של בטחון ^{במסגרת} לך בורקים בכליהט: בסלים, בחיקים וכו' של כל הנכנסים לשטח הכותל. גם הסדרנים ספקים בשבע עינים. למרות זאת מסתננים מזמן לזמן בין הבאים טיפוסים מפורקקים, לא פעם נמצא במסלם אצלם של המתפללים חומר של מסיחים מסיונריים. לפעמים אף טרצו מריבות בין המתפללים לבין מפיצי החומר הזה".

הגרת התגרים:

כדרך כל מקום שהפוני בני אדם מצויים שם, כך משך אליו גם שטח הכותל המערבי כל מיני

מחפשי פרנסות, רוכלים שונים גדולים וקטנים, בייחוד ילדים ערביים מבני העיר העתיקה, החלו מסתובבים בכל דרכי הגישה אל הכותל וגם לחדור לתוך השטח והציעו לקהל כל מיני סירקית, מרכולת ומכולת, ביחוד עובות ומשקאות.

מכת הקבצנים:

קבוצת קבצנים פושטי יד למיניהם, שנודרים מקצועיים ולא מקצועיים, נצרכים ובלתי נצרכים, מצאו להם כר נרחב של מעשה הצדקה ליד הכותל המערבי וקנו להם שם שניהה ב"סוד אצ עניי הכותל". מהם שמקשים נדבה כבושת פנים, בלחש ובחחננונים, מהם הדורשים מתן כסתר כמפגיע, ומהם שמושכים לך כשרוולים וברשי מעילך עד שאחה נענה ונותן לרצון או שלא לרצון.

רוגזת הקנאים:

הכותל המערבי נפגשים, כידוע, גם הקיצוניים שכלל המחנות, למן חברי הליגה

האנטי-דתית, ועד לאנשי נטורי קרתא. אמילו חסיד סאטמאר המובהקים, אשר חזקה עליהם פקודת רבם, האדמו"ר החינה בברוקלין, לכל יבקרו אצל "הכותל המערבי" הציוני (שנעשה ציוני מובהק לאחר שנגאל ע"פ זה"ל), גם הם אינם יכולים להתגבר על יצרם הטוב ולעמוד כנעגועיהם והריהם מתגנבים בחשאי, מפעל לפעם, להפילה קצרה ליד הכותל. מספרים, לילה אחד, קרוב לחצות, מצאו רוב חסידי סאטמאר איש את רעהו ליד הכותל ...

בקרב הכאות יש, שחור חוסר הבנה או אי החשבות ברגשות זולתן, נשים המופיעות ליד הכותל בחלבושת של האופנה ^{כ"ח} ימינו. כן היו בין העובדים בחפירות הארכיאולוגיות בצד הדרומי של הכותל, מספר בחורות מתנדבות, כיניהן גם לא יהודיות, בחלבושת בלתי צנועה ביוותר. ^{כ"ח} ומל ודברים אפשר לשכנע את הקנאים, וגם סתם יהודים ^{כ"ח} מותיקי מחטלי הכותל, הנכווים קשה בעומק לבם, להבליג מול בגדי השחף ליד הכותל הקדוש, שלא יצאו מכליהם ולא תהא רוגזת קנאותם קופצת בסערת חימה גלויה.

השתוללות הכייסים:

למרות הזהירות הקפדנית והשמירה המעולה ביותר, מטהננים ומתגנבים בין הבאים לכותל
טיפוסים מפורקקים שונים מכל המינים, יש והם שולחים יד בכיסים של אחרים, וגם אינם
מונעים את עצמם מלגנוב מרכוש הכותל, חמצי הפילה ותשמישי קדושה, כגון סליחות ותפילין
וכד'.

מקומות מחסה:

מחילה היתה זאת אחת מן הבעיות הקטנות, אבל מן החשובות למדי, למצוא ולהתקין בשטח הכוחל מקומות מחסה לספרי התורה, לספרי הקודש ולתשמישי קדושה ולמחפילים, מלהט השמש בימות הקיץ, בשעות הקודחות, ומסמרות עוז בימות הגשמים. עם חשיפת המטכו של הכוחל המערבי וגלוי האולם הבדול מתחת למחכמה, תוך כדי המשך פריצות החשיפה של המשך הכוחל, נעשו בקדחתנות מרובה ובמאמצים גדולים עבודות פנוי וניקוי, תימון ויישור, להכשיר את האולם הנרחב הזה ולהתאימו לתפילות ציבור המפיללים בכל עת לפי הצורך. כך מצאה בעיה זו את פתרונה לגבי הגברים, אך עבר עוד זמן רב שמצאה פתרונה, גם אז רק פתרון חלקי, ביחס למקום מחסה בשביל הנשים. רק עם פנוי ושיקומו של אחד החדרים בהמשך הדרומי של הכוחל המערבי, נחאפשר להכשירו למטרה זו. בכ"ט ניסן תשכ"ט (17.4.69) רוסם רב הכוחל ביומנו: "שעה 0.2 - בלילה, ערב ראש חודש התנהלו למודים במסמרות מלאים... שעה 0.9 - גשמי הזעף, היורדים ללא הפוגה מעלות השחר, שיבשו את הסדרים, הרבה בני מצוה עם משפחותיהם לא מצאו מחסה. נאלצתי להכניס את הנשים בשטח הגברים, ואת התפילות לערוך בחוככי בית המדרש (מתחת למחכמה). למרות העבודות המתנהלות שם". שעה 17 - קהל גדול חולף ומתאסף, למרות הגשמים, לתפילות יום כפור קטן". שלעבראש חודש, ב"ב באייר תשכ"ט (30.4.69) רוסם הרב: "שעה 0.9 - הפעלת הקו החדש של אוטובוס מס' 1 משער ימו לכוחל, מאפשר ריבוי המבקרים ליד הכוחל. הקו חיוני בעיקר לנשים ולזקנים. שעה 18.30 - הסתיימה עכשיו ישיבת ועדת המומחים בענין המשך העבודות מתחת למחכמה, הוחלט: א. הריסת העמוד בין 2-3. ב. פירוק הקשת והריסת העמוד בין 1-2 - שני עמודים אלה צמודים לכוחל המערבי. ג. פריצת מעברים לקשתות הסקטות שברחבה. ד. פנוי העפר שממחת לקשת וילסון. ביום ב' בסיון תשכ"ט (19.5.69) הרב רוסם: "שעה 14 - החום הכבד גורם צער רב למחפילים. לכן פתחתי את שערי בית הכנסה (שמתחת למחכמה), והאנשים התפללו שם לאורך הכוחל עד מתחת לכפץ". (18.6.69) ביום ב' בחמוז תשכ"ט הרב רוסם ביומנו: "תוחל בפנוי החנות למזכרות שליד שער המוגרבים, שבעליו הערבי הסכים לכך תמורת מחיר גבוה ומפולפל...". ובכ"ה באלול תשכ"ט (8.9.69) רוסם הרב ביומנו: "קבלתי הוראה לדאוג לפתיחת החדר שמתחת לסוללה המובילה לשער המוגרבים בכדי להכשירו למקום מחסה לנשים בשעות החפילה".

הקמת סוכות

בכל ימות השנה היה צורך גדול ורחוף למצוא, להכין ולהכשיר מקומות בסביבת הכוחל לעריכת ^{מסיבות} מסעודות של מצוה ושל רשות. ביחוד כהתחשב עם המנהג הרגיל של בני עדות ישראל, ^{שקבעו} אהלים ליד כל מקום קדוש ומקודש ביותר, לאכול ולשתות שם. כל שכן שהיה זה צורך תיוגי ורחוף להקים סוכות למטרה זו בחג שמחתנו. יום ח' בתשרי תשכ"ט (30.9.68) רוסם רב הכוחל ביומנו: "הוקם שלד של סוכה כפולה בשטח הברזיה". וב"א בתשרי תשכ"ט (3.10.68) הוא רוסם: תאמתי את ^{אנין} החשמל בסוכה הגדולה (=הכפולה) והקמה סוכה קטנה בשביל חצרות על הגג". ביום י"ג בתשרי תשל"ג (25.9.69) הרב רוסם ביומנו: "התקיימה חנוכה הסוכה ופתיחתה

הרשמית בנוכחות השר... נקבעו סדורי האורה מיוחדים להבלטת הציורים... שלשה
ציורים נעשו ע"י הצייר הרב רפאלי, והם: א. תזיון העלייה לרגל, ב. לקיטת סוכות (ירקון)
של ערבה במוצא שליד ירושלים, ג. שמחת בית השואבה בערבה. כן קושטה הסוכה בציורים
נוספים ובפתיים

וביום כ"ג בתשרי תש"ל (5.10.69) רושם הרב: "שמונה ימם החג עברו ב"ה לשלום, המוני
בית ישראל ביקרו והתפללו לרבבותיהם בכותל, כן נהרו אלפים רבים של אנשים ונשים
לביקור במחילות ובבית הכנסת (שמחת למחכה ובהמשך) מחוץ לשער האופילה... סוכת
הכותל גם הוכרזה כסוכה הנאה ביותר של ירושלים תו"ב והוענק לה פרס העיריה לסוכה
הנאה. בליל תושענא רבה ובוקרו, ¹⁵הכבוד התיקון וחפילה הוותיקין בכותל למעלה
מעשרים אלף איש. והרבה אצטעטסאס יוחר מזה בשמחת תורה, בלילו וביומו".

גניזת הפתקאות

בימים הראשונים מיד לאחר גאולתו על ידי צה"ל כשהמונים זרמו לכותל המערבי ברבבות
רבות, היו רבים מבין הבאים, שמים פחק של בקשה בנקיקים שבין אבני הכותל, ומצרפים
לפחק גם סכום כסף, שטרות כסף של לירה, של חמש ואף של עשר. לאחר כמה הודעות
ואזהרות מצד משרד הדתות, להפסיק נוהג מוזר זה, כי הכסף שבפרצות קורא לגנבים,
ונעשו סידורים למי שרוצה לנדב בקופסאות מיוחדות לכך, הופסק הדבר סו"ס. אבל
מנהג הפתקאות נמשך והולך, גם רבים מבין המבקרים, אפילו לפעמים לא יהודים, מניחים
פתקה, בשמו ושם קרוביו וידידיהם ובקשוהיהם, בחוץ בקיעי אבני הכותל, ¹⁶מזמן לעת
יש צורך להוציא פתקאות הללו המצטברים ולהכיאם ¹⁷ל"גניזה".

פ ר ו ט ו ק ו ל

מישיבה שהוקיימה ביום י"ט אדר תשל"ד

(9.3.74) בלשכת רבני הכותל

משתתפים: הרב

הרב א.י. דולבין
מר דוד גלס
הרב מרלא
הרב שכטר
הרב גץ

החלטות:

- א. להעלים את ריצוף הרחבה עד לחודש אייר ת.ש.ז.
- ב. הרב מרלא יבוא בדברים עם העירייה על מנת להכשיר מגרשי חניה מחוץ לפער האשטוח.
- ג. החל מיום ראש חודש אייר האסר הכניסה לכלי רכב לרחבת הכותל. האיפור לא יחול על סכונות נשיא המדינה, הרבנים הראשיים, ראש השמשלה ומכונות נכים.
- ד. המגרש שליד בקתה השומר, השומרי על הכניסה לרחבת הכותל (מחוץ לרחבה), יסגר לחניית כלי רכב של דיירי בית הדין, רבני הכותל, קובצי לשכת רב הכותל ולבעלי המקידים מיוחדים.
- ה. יש לתקין ברחבת הכותל שלטים נאים בעברית ובאנגלית, בהם יוסבר לאיזור שבתאם לתקנות הטמטלה אסור במקום הקדוש הזה לאסוף כספי צדקה. תיווצר לחיוב יתן בקומות הצדקה. (נושא השלטים יתואם עם לשכת המד והיועץ המשפטי).
- ו. לבוא בדברים עם משרדו ישראל ולדרוש מהם לשלל ברתהיסטונה לב בבקייט הסדרה הבאים לכותל ע"י קבוצים.
- ז. רבני הכותל והסדרנים יזהירו את הקבוצים על כך שהם קוברים על חוק ועל החלטת המשרד לשים קץ להוצעה זו.

זאב יוזנברג

עוזר המד

✓

ARTICLE 1

OF THE CONSTITUTION OF THE UNITED STATES OF AMERICA

SECTION 1
All legislative Powers herein granted shall be vested in a Congress of the United States, which shall consist of a Senate and House of Representatives.

SECTION 2

1. The House of Representatives shall be composed of Members chosen every second Year by the People of the several States, and the Electors in each State shall have the Qualifications requisite for Electors of the most numerous Branch of the State Legislature.
2. No Person shall be a Representative who shall not have attained to the Age of twenty five Years, seven Years a Citizen of the United States, and when elected shall have been seven Years a Citizen of that State in which he shall be chosen.
3. The House of Representatives shall elect their Speaker and other Officers; and shall have the sole Power of Impeachment.
4. The Senate shall be composed of two Senators from each State, chosen by the Legislature thereof, for a Term of six Years; and the Electors in each State shall have the Qualifications requisite for Electors of the most numerous Branch of the State Legislature.
5. No Person shall be a Senator who shall not have attained to the Age of thirty Years, seven Years a Citizen of the United States, and when elected shall have been seven Years a Citizen of that State in which he shall be chosen.
6. The Senate shall elect their President and other Officers; and shall have the sole Power of Impeachment.
7. The President shall hold Office for a Term of four Years; and shall be elected by the Electors in each State.
8. The Electors shall have the Qualifications requisite for Electors of the most numerous Branch of the State Legislature.
9. No Person shall be President who shall not have attained to the Age of thirty five Years, seven Years a Citizen of the United States, and when elected shall have been seven Years a Citizen of that State in which he shall be chosen.
10. The President shall have the Power to fill up all the Vacancies in his Office, during the Absence thereof, by Appointment and by Commission.
11. The President shall have the Power to grant Reprieves and Pardons for all Crimes and Offenses, except in Cases of Impeachment.
12. The President shall have the Power to make Treaties, provided two thirds of the Senate be present to ratify the same.
13. The President shall have the Power to nominate and to appoint, and shall have the Power to remove and to discontinue the Office of, all Judges, Officers, and Ministers of the United States, except in Cases of Impeachment.
14. The President shall have the Power to grant Medals of Honor, and to appoint and to remove, and to discontinue the Office of, all Judges, Officers, and Ministers of the United States, except in Cases of Impeachment.
15. The President shall have the Power to grant Medals of Honor, and to appoint and to remove, and to discontinue the Office of, all Judges, Officers, and Ministers of the United States, except in Cases of Impeachment.

15/14/74

15/14/74

ב"ה, י"ב אדר תשל"ד
6 במרץ 1974

לכבוד
מר י. וינברג
סמכ"ל המשרד

הנדון: העברת 2 ספרי חורח מהכותל בתשאלה

כחשובה לפניי כב' בנדון בזמנו, רצ"ב 2 אשורים
על החזרת ס"ת הנ"ל לרחבה הכותל.

בכבוד רב,

הרב ד. שלום
מנהל המחלקה למקומות קדושים.

העמק: לכב' המר
לחשב משרדנו ✓

15/14/74

15/14/74

ב"ח, י"ב אדר השל"ד
6 במרץ 1974

אל: מר צ. וינגרטן, מנהל המחלקה לענייני עובדים

א.נ.א.

הנדון: מכתב מתאריך ל' שבט ש.ז.

רצ"ב העסקי אשורים לחורמים לצרכי הכוח, שקבלנו
על ידך בהתאם למכתב שבנדון.

בכבוד רב,

הרב ד. פרלא
מנהל המחלקה למקומות קדושים.

העסק: הרב א.י. דולגין, מנכ"ל
מר ד. גלס, סמכ"ל
מר י. יערי, חשב משרדנו

19/14/36/3

12

ב"ה, ל"א בשבט תשל"ד
21 במרואר 1974

אל: הרב ד. פרלא - מנהל החלקה למקומות קדושים.

הנדון: תרומה.

רצ"ל הריני מעביר אליך את הסריסס הבאים:

1. צ"ק ע"ס 116.50 ל"א בתרומה לכוהל המערבי.
2. מעטפה נושאת בול שהנמען שלה [REDACTED] מריז.
3. מעטפה נושאת בול שהנמען שלה [REDACTED] מריז.
4. מעטפה מנתניה שהכילה בחוכה את כל חג"ל ומיועדת [REDACTED] למ"ה הכתבה
הסדר הרבני של הכוהל המערבי.
5. סכתב מחשולח, המבקש שלטכום של 116.50 ל"א ישלחו שתי קבלות.
ל - [REDACTED] קבלה על סך של 78 ל"א.
ל - [REDACTED] קבלה על סך של 38.50 ל"א.

אני מניח שהמעטפות המסופקות וחכבוילות מיועדו לשלוח הקבלות הנ"ל.

לשמולך הנאות.

בברכה
[REDACTED]
מנהל החלקה לעניני עובדים.

העתיקים:
הרב א. דולגין - מנהל כללי
מר ד. בלם - מנן מנהל כללי
מר י. יקרי - חשב המשרד.

10/10/1911

Ch. 1st class
12. 10. 1911

10. 10. 1911 - 1st class, 1st class, 1st class.



10. 10. 1911 - 1st class, 1st class, 1st class.

10. 10. 1911 - 1st class, 1st class, 1st class.
10. 10. 1911 - 1st class, 1st class, 1st class.
10. 10. 1911 - 1st class, 1st class, 1st class.

15/14/36/כ



כ"ה, כ"ט שבט תשל"ד
21 בפברואר 1974

לכבוד
מר ע. יפה
מהנדס העיר
ירושלים
מכובדי,

הנדון: רחבת הכותל הקטן

כמי שידוע לכב' החמוטש "מבנה" אטום זעיר, שהוצמד
לכותל כהוצאה מהשלגים ברחבת הכותל הקטן, וזה הביא
לגילויים של שלושה מטרים נוספים של אבני הכותל
המערבי.

בקשתנו מכב' שידאג לכך שלא תעשה שום פעולה העלולה
לכסוח שוב את האבנים הנ"ל מטאת קדושה המקום ובהתאם
לחוק לשמירה על המקומות הקדושים האוסר למנוע גישה
תפשיה למקומות קדושים.

בכבוד רב,

הרב ד. פרל
מנהל המחלקה למקומות קדושים.

העמק: לכב' הש"ר



15/14/36/כ

מלון דבורה

Hotel Deborah

87, BEN YEHUDA ST., TEL AVIV, CABLES: DEBORHOTEL, TELEX 033-473, TEL. (4 LINES) 244366. מל. ח"מ. 87. בן יהודה רח'

חל-אביב, 22 במאי 1973

ב"ה

לכבוד
הרב גירץ,
הרב הראשי של הכותל המערבי

כב' הרב,

בזה הנני מודיע לך שהחלטנו, בלי נדרי, לממן את בניית הארון
קודש בכוח, לפי התכנית שהצגה לפני.

בדרישת שלום וכבוד רב,

האתים קנול



SDEROTH HERZL APARTMENT HOTEL LTD.
87 BEN YEHUDA STREET, TEL-AVIV, ISRAEL

At your disposal for all banking
services and investments

BANK LEUMI
LE-ISRAEL B.M.

Nearest Branch: 89a Ben Yehuda Street
next door to the Hotel.

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

ירושלים, ה' בשבט תשל"ד
28 בינואר 1974
1399

כ/36/14/15

✓

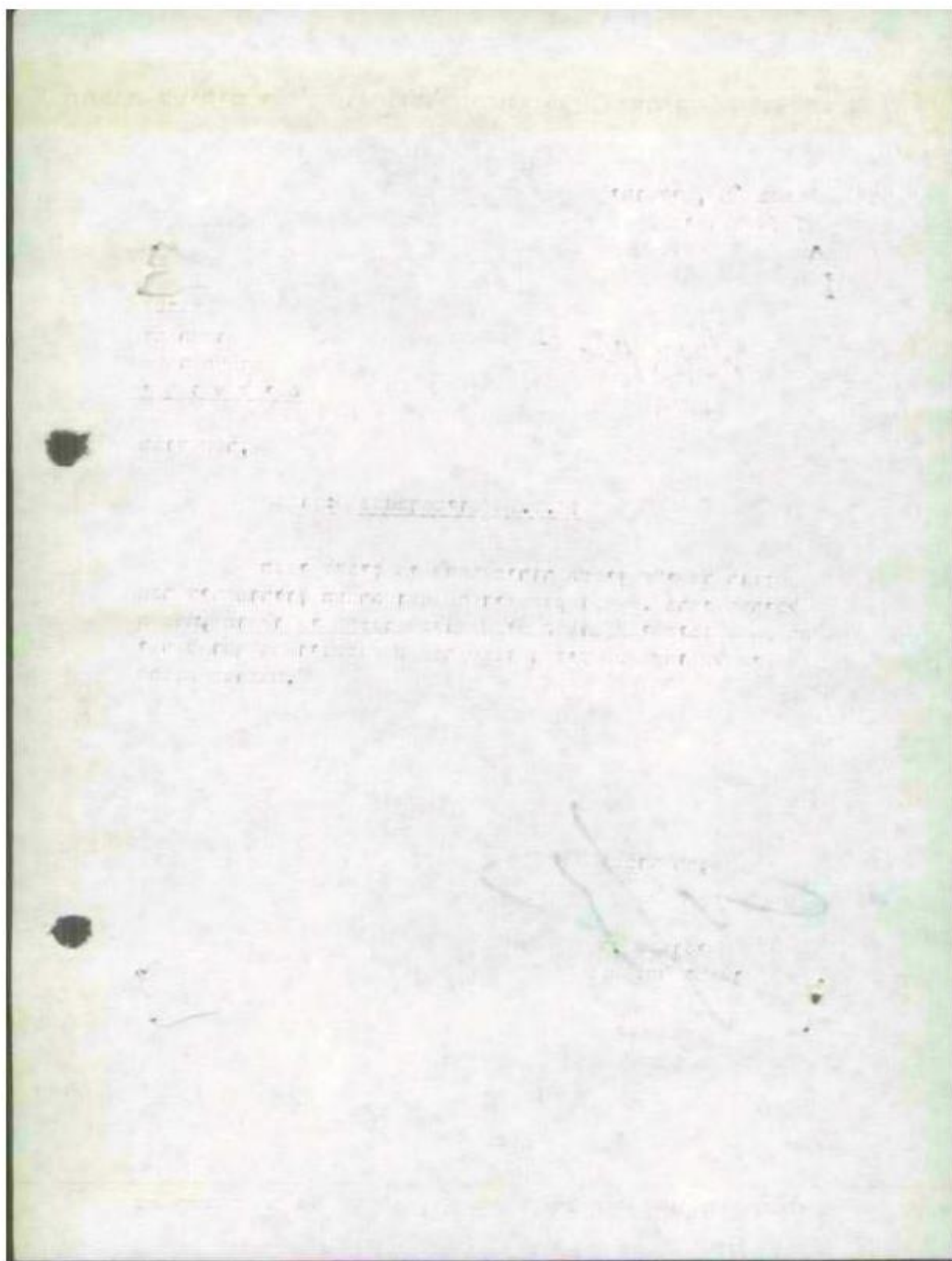
לכבוד
שר הדתות
משרד הדתות
י ר ש ל י ס

כבוד השר,

הנדון: מכתב מיום 14.1.74

חנני להבין כי לאחר בירור העניין ע"י מר רוזן
חבר דירקטוריון החברה ועם מר וינשטוק ומר ש. גרדי אדריכל
החברה, הוסלו אי ההכנות בנושא בית השמש ע"י כיכנ"ס תפארת
ישראל ואף מר וינשטוק התקשר עמנו והביע את צערו על אי
ההכנה שנוצרה.

לכבוד רב,
ד' אפרון
ס/הפנהל הכללי



✓
כ"ה, י"ד טבת תשל"ד
8 בינואר 1974

15/14/ס

לכבוד
מר שמש
מנהל חב" משה"ב
הגידס 1
ירושלים.

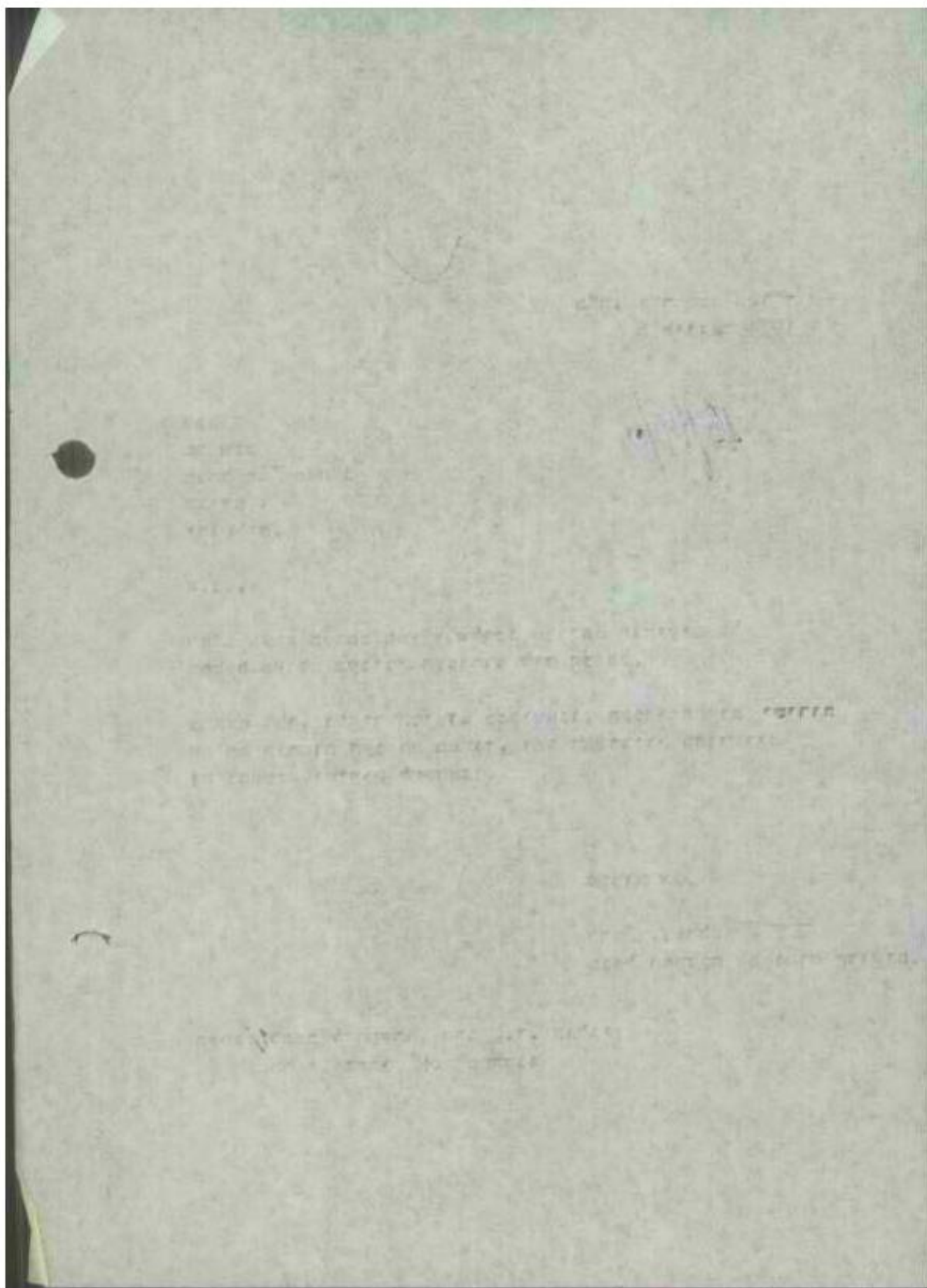
א.נ.נ.

רצ"ב העתק המכתב ממע"ץ אלינו שבו הם מודיעים על
הפסקת שפולט בעניני העבודות ליד הכומל.

בהתאם לכך, ולאור הסיכום בפגישתנו, תקבלו מחינם ישירות
אם כל הוראות העבודה מאתנו, ואם החשבונות החודשיים
נא להסציא ישירות למשרדנו.

בכבוד רב,
הרב ד. פריד
מנהל המחלקה למקומות קדושים.

העתק למנכ"ל המשרד, הרב א.י. דולגין
מר י. יערי, חשב משרדנו



ד' שבט תשל"ד

כ/36/14/15

לכבוד
ר"ד זרח ורהפטיג
שר הרחובות

כב' השר,

אני מצרף זכרון דברים ששיחה עם הסגן קיסין. כאמור בו
קיימת אפשרות טכנית להתקדם בחשיפת הכול, וסר קיסין יכין תכנית
אם ירע שהשר מעוניין בכך.

אפילו אם ברנע לא קיימת אפשרות לתת את ההוראה להתקדם,
אבקש כי השר פבר יורה עתה להכין את התכנית, כדי שהכל יהיה פוכו
ברנע שאפשר יהיה לתת את האות.

בכבוד רב

מנחם פריד

L
T

[illegible]

CELL 40

לכבוד
המנהל קיסין
של אנשי

ד"ר משה, ד"ר משה משה

סיון

א.ב.י.

הנני מעלה על הכתב את ייחצוני סיון ככול.

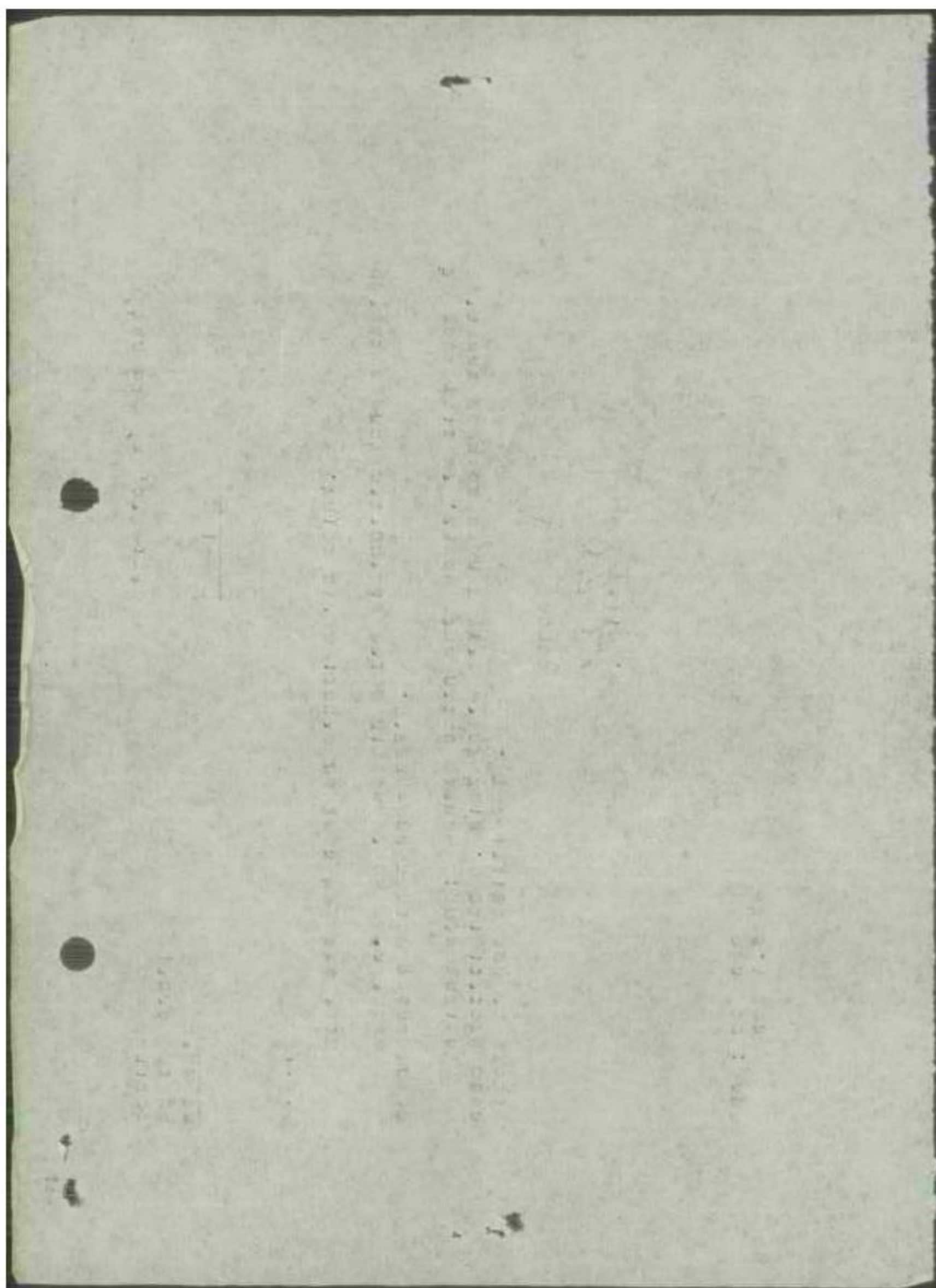
שאלתי אתה אם יש אפשרות שכניתי אנשיסטיכית להחקרם בחשיפה
הכוללת במסך המנהל החת-קרקעית.

המנהל היתה: "מחצית סכניתי הדבר אפשרי. יש צורך בספר על
השטח שלפנינו ובכסף. אוכל להביא כיצד להחקרם אם אשמע מהדריכל
שנברר כי מהר מעוניין בכך."

בכמה

מ. קוזניץ

העתק: כב' אשר
הרב ד"ר מרלא



רחוב יפו 30
טלפון 28371
ירושלים

תאריך: ב"ה, ירושלים, כה' כסלו תשל"ד
20.12.73

מספר:

עבודות באיזור הכותל המערבי

דו"ח

לכב' שר הדתות

- א. עבודות מע"ץ
- ב. עבודות במנהרות הכותל
- ג. ביה דין הרבני ✓
- ד. נר זכרון ועוד.
- ה. ביה הכנסת דמב"ץ.
- ו. ביה כנסת הקראים.
- ז. חבנון רחבה הכותל.
- ח. חוכרת דו"ח הכותל - אנגליה.

א. עבודות בהנהלה מע"ץ

1. לפי בקשת (מסכת 12.11.73) מלשכת מע"ץ בעבודות בניה שונות באחר מלכו עבודות אחזקה וטיפול במנהרות הכותל.
2. בספוחט מסל מע"ץ בעבודות בלהלן:
 - א. אורור שדות - העבודה נמסרה ל"חרות" ולא בוצעה עדיין עקב חוסר מומחים בפועלים.
 - ב. רצוף נוסף (מסכת הרצוף עד לביתן השומרים) כרום כ 6.0 מטר - הופץ סכר בין קבלנים לסתן חשונה לסוף דצמבר ולכצור.
 - ג. כאר לנטילה ידיים במקום הבאר הקטנה כולל נקוד - הוצא סכר.
 - ד. הגרלה מעקה בין שטח עליון לשטח החתון - העבודה הוזמנה אצל מר שץ לסתן הצעה מחירים סופית.
 - בידי מע"ץ נמצא החקצית הדרוש לעבודות אלו.
 - בקשה דו"ח כספי מפורט ממע"ץ.

3. הסקר לאיזור חומה הר הבית, שהוזמן ע"י ועדה השרים הופסק למעשה.

האם דרושה פעולה בעניין ?

- ב. עבודות במנהרות וחשיפת הכותל (בצוע ישיר ע"י "משהב") החל מחודש נובמבר

הוכן מרס לעבודות עבור החודשים דצמבר-ינואר-פברואר
ראה נספח (1)

החקצית הנדרש מינחמוס - 105,000.
מקסימוס - 150,000.

העבודות: 1. אחזקה: החלפת המוכות

2. החלפת רצפת

3. בורות נסיון באיזור "וילסון".

לפי בקשה משרד החוץ החקיים בקור של פרופ' למיר נציג אונסקו (1974)

בסקום .

פרופ' למיר בקר בסקום לחני שנחיים, והתחשט מאד מבצוע
העבודה ומטיב השמירה על האתר.
דו"ח והערכה יועבר אלינו ע"י משרד החוץ.

ג. בית דין רבני

1. זמני - בעיה הסדרנות נפתרה עם מהן אשור של
הצעת המכנון על ידי הרב הראשי לישראל, הרב גורן.
(ראה מכתבי בענין מיום 24.11.73)
ניתנה הוראה בצוע לחברה באמצעות מר חסיד והוראה
להכנון סופי לאדריכל יקונס.

2. קבוע : הועבר הקצית ראשוני להכנון לידי מע"ץ.
אדריכל שושני מוכן להכין הזמנת עבודה אצל אדריכל ספדי.
ספדי יקבע פרטים בפגישה עם שושני ביום 23.12.73.
כמפקח ומתאם הוצע ע"י מע"ץ מהנדס יעקב וויינברג.
הסלצתי.

ד. נר זכרון ע"י הכותל

1. לפי הזמנתנו סלן בצלאל שץ רגמים לנר זכרון.
לאשרר כב' השר.
2. בקשתי סמר שץ הצעה להחלפת המחיצה הקיימת הזמנית
למחיצה מכוכדת יוחר.
הדגם דומה לעקרון הגדר במשכן הנשיא.
החומר: אלומיום מאורגל..
התקצוב המשוער : 75,000.-

לאשור כב' השר
להמשך ההכנון.

SECRET

SECRET

Page 1

1. The purpose of this document is to provide information regarding the activities of the [redacted] in the [redacted] area. This information is being provided for your information and is not to be distributed outside of your office.

2. Background Information

The [redacted] is a [redacted] organization that has been active in the [redacted] area for several years. It is known for its [redacted] activities and has been identified as a [redacted] threat to the [redacted] area. The [redacted] has been identified as a [redacted] threat to the [redacted] area.

3. The [redacted] has been identified as a [redacted] threat to the [redacted] area. It is known for its [redacted] activities and has been identified as a [redacted] threat to the [redacted] area. The [redacted] has been identified as a [redacted] threat to the [redacted] area.

4. Summary of Findings

4. The [redacted] has been identified as a [redacted] threat to the [redacted] area. It is known for its [redacted] activities and has been identified as a [redacted] threat to the [redacted] area. The [redacted] has been identified as a [redacted] threat to the [redacted] area.

ה. ביה כנסת רמב"ן

1. החקיקים בקור הנהלת קרן אבי הישוב בראשות מר אליהו אילן האורחים קבלו הסכרים מאה האדריכלים סנאי, שנכדגר ופתנדרס ויסקין.
2. העבודה מחקדמה יפה כולל מורגות ושפוז החורים העליונים והשדוחים.
3. גמר העבודה אפשרית חוך 10 - 8 חדשים.
4. הצעות חבנון מפורט של רצוף, האורה, רהוט פכו' נמצאה בהכנה ומוכנה לדיון בסוף שבת.
5. הצעות:

א. לקדאת גמר העבודה ולצורך גכוי צבורי, מציעים להרכיב ועדה צבורית לפי השמנת כב' השר ובדאשוחו, אשר לפנייה יובאו הצעות פגדד האדריכלים.

כבון: הרב דולגין

מר אליהו אילן

פרופ' הירשברג

פרופ' אבי יונה

מר ביאלר

שנכדגר, סנאי

- ב. מוצע להכין חוברת סכובדת, לקראת פתיחת ביה כנסת רמב"ן החוברת מכילה, סלכד נחרונים על המבנה ושפוז האור והערכת אשיותו הנעלה של הרמב"ן ומפעלו כמחדש הישוב בארץ ישראל.
- ייתכן, נוסף על כך, להכין ספר חורני-מדעי בנושא.

1. ביה כנסת הקראים

נמסר דו"ח אדריכל סנאי ופתנדרס ויסקין בספטמבר 1973.
חסרה לתראה להמשך ה טפול

תאריך:

מספר:

ז. תכנון רחבה הכותל

הפעולה הופסקה

הצוה לא הוקם.

הכנה את החומר לאפשרות הצגה לדיון צבורי, אם יוחלט עליו.

ח. חוברת דו"ח הכותל

בקודו של פרופ' לפיר במקום, חזקה את המשאלה להוציא החוברת
כאנגלית.

בקשה הצעה מפורטת מסחרגם.

האם יש מקום למעמלה ?

הכנה תקציב

הזמנה

תאריך: ב"ה, ירושלים, י"ה כסלו תשל"ד
12.12.73

מספר:

אישור הכותל המערבי

תחזית לעבודות לאורך הכותל לחודשים נובמבר-דצמבר 1973
ינואר 1974

סמוכין: מכתב מע"ץ מיום 12.11.73

גורב העבודות:

נקוי, אחזקה ועבודות המעורבות בכדיקוח ארכיאולוגיות.
תקציב משוער ל 3 חודשים (מקוצץ) - 105,00 ₪ כמפורט בנספח (1)
פקוח הנדסי: מהנדס ד. קיסין
בצוע: חברת "משהב", מהנדס קרזניץ.

תאור העבודות:

1. אחר י. 3 א' סמוך לאולם החשמלאים - רצפה.
בפעולות קודמות הוצא המלוי מהמקום ונעשה כסוי זמני מלוחות עץ.
המקום משמש מעבר לקהל מבקרים.
בגלל דקרון העץ יש הכרח להחליף את הלוחות ולחזק את הדפנות על ידי יציקת בטון.

לוחות העץ ברצפה יוחלפו על ידי פסי ברזל ויכוסו על ידי לוחות ברזל מכוספות ובחלקן על ידי דשא ברזל במסגרת.

2. הקופת העבודה משוערת 150 ימי עבודה
תקציב משוער - 20,000 ₪.

2. מנהרה

במנהרה קיימות חמוכות עץ המכסות את הרצפה ואת הדפנות והקורה.
רוחב המנהרה כ 1.0, גובה כ 2.00
אורך המנהרה הנחשבת כצורה זו כ 100 מ.א.

א. בגלל רטיבות המקום נרקבה תפת העץ בחלקה ויש צורך להחליפה ברצפת בטון עם זיון קל.

הבצוע יהיה בשלבים וימשך כ 6 חודשים, כאשר 3-5 אנשים יהיו עטוקים בעבודה (כ 500 ימי עבודה). כמות הבטון כ 20 מ"ק.
ערך העבודה המשוער - 30,000 ₪.

תאריך: 10.10.2018

מס' 1000
מס' 1000
מס' 1000

הנדסה: 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

מס' 1000

הצגת המסמך

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

הצגת המסמך

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

הצגת המסמך

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

הצגת המסמך

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

המסמך מס' 1000, 10.10.2018, 10.10.2018, 10.10.2018

ב. את דפנות העץ יש להחליף בחלקם חור תקופה של שנה.

ערך העבודה במסוער 10,000.- ₪

ג. בחלקם יש לחזק את הדפנות על ידי קונסטרוקציה של ברזל

10,000.- ₪

50,000.- ₪

3. בורות נסיון לאורך הכותל

א. בור (א) על יד העמוד בבית מדרש

נקוי חזק ובדיקה (השלמה) 10,000.- ₪

ב. בור (ב) (בין בור (א) ובור "ורן")

גודל 4.00 x 2.50 מטר

העבודה כוללת חפירה, נקוי, חסימת הדפנות בכסות.

תקוני רצפת מעקה וכסוי.

קבוצה העבודה 4-5 פועלים

משך העבודה : כ-3 חודשים

ערך מסוער של העבודה 25,000.- ₪

ג. בור (ג) צפונה מבור "ורן"

כ"ל.

25,000.- ₪

60,000.- ₪

4. עבודות שוטפת של אחזקה, שמירה וחקונים

לחודש - 5,000.- ₪

15,000.- ₪

סכום:

20,000.- ₪ אחר 3 א

50,000.- ₪ מנהרות

60,000.- ₪ בורות נסיון ובדיקה

עבודה שוטפת

לאחזקה וכו'

15,000.- ₪

145,000.- ₪

מזה לבצוע חור 3 חודשים

חור קצוץ עבודה 120,000.- ₪

הרכוז הוכן על ידי מהנדס קיסין
אוריכל שנברגר

10.12.73

תאריך: 10/10/2000

מס' 1000
10/10/2000

מס' 1000

מס' 1000

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

15/14/36/כ



ב"ה, כ"ח שבט תשל"ד
20 בפברואר 1974

לכבוד
יו"ר ועדת בטיחות
אדריכל י. שנברגר
שטראוס 11
ירושלים

מכובדי,

הנדון: המשך השיפוט הכותל המערבי

בישיבה האחרונה של הועדה הנ"ל הוכרר באר היטב שעצם הפסקת המפעל הטמלכתי
הכביר של חשפת הכותל המערבי, שהוסתר ע"י אויבי ישראל במשך דורות, ~~הוא~~
טובע קשות במילוי חתירה הנעלה של הועדה.

יו"ר ועדת השרים לעניני ירושלים ועל דעת כל הועדה תמיד הדגיש שאין להפסיק
עבודות החשיפה אמילור ליום אחד ועל הועדה לראוב לבטיחות מבחינה הנדסית
ובטיחות המבנים כשהם לא יאבדו וכדומה ולא לגרום לשום חסרונה לבל צד שהוא
לאורך החשיפה.

אי לכך בקשתנו שבישיבה הקרובה של הועדה, ככ" יביא את הנושא לדיון ולהחלטה
על היסוד המעצורית להמשך השיפוט הכותל, ובמיוחד שלאור המידע שכידנו שמבחינת
הנדסית מהורה, אין שום סבה סכירה ואובייקטיבית לא לאפשר המשך המפעל חוץ
בקיפה כל האמצעים הדרושים והמתאימים של המהנדסים וכל הגורמים הקשורים לשמירת
הבטיחות ובראשם ועדת הבטיחות.

מכבוד רב,

חבר ד. פרלא

מנהל המחלקה לתקומת קדוש

העתק/לכב' השר

10/11/1911

10/11/1911
10/11/1911
10/11/1911
10/11/1911

10/11/1911

10/11/1911

10/11/1911

10/11/1911

10/11/1911

6

10/11/1911

10/11/1911

15/4/36/7

ב"ה, ו' שבט תשל"ד
29 בינואר 1974

מח
3

אלו מר ר. בלם, סגן מנהל כללי

הנדון: במחון בכותל המערבי

- לאחר בדיקה אישית בסדרי עבודה המזדנים בכותל המערבי ובכלל זה עניני במחון העבור, שחלים על מעורבו, הגעתי למסקנה כי:
- (1) בכוחות הקיימים אין סדרי במחון משביעים רצון.
 - (2) הבעיה חריפה בעיקר ביום ששי מכניסת השבת עד לאותו הפילת סעריב, שעה של המוני מבקרים ומתפללים ובשבת לאורך כל היום.
 - (3) סחור שיקולים שהזמן גרמן, בעיות הקציב בה אדם וכו' הגעתי למסקנה כי יש הכרח להעסיק שופרים מיומנים לעניני במחון, שאף X יתוורכו על ידי אנשי מקצוע, לפי הטירוס בדלקמן, ולא מחות סכך.
- א. יום ו' מכניסת השבת עד לאחר התפילה 3 אנשים X 4 שעות, סה"כ 12 שעות.
ב. ביום שבת 2 אנשים במשמרת של 10 שעות כ"א.
- אני מקווה כי אישורך יגמון בדחיפות. אל לנו להיות המסייעים ולו גם בעקיפין למחון חו"ה.

כ ב ר כ ה,

צ. י. יערי
עצין במחון.

הערה: הרב ר. פרלא, מנהל המחלקה למקומות קדושים
מר י. יערי, חשב המשרד.

10/11/11

10/11/11

10/11/11

10/11/11

10/11/11

10/11/11

10/11/11

10/11/11

10/11/11

10/11/11

10/11/11

10/11/11

10/11/11

15/14/36/כ

ו' בשבט תשל"ד
29 ינואר 1974

לכבוד
מר יוסף שינברגר, אדריכל
יועץ האדריכלי לשר הדתות,
רחוב שטראוס 71,
ירושלים

א. 1.1.

הנדון: שכר מרחת בעד יעוץ טכני.

בחשונה למכתבו של חז"ל אליך מיום 23.12.73, הננו להודיעך כי
בהתחשב עם עליית המחירים הכללית, אנו מוכנים לאשר הגדלת שכר
מרחתו מסכום של 100.- ל"י לבקור ל- 125.- ל"י בהחולת מיום
1.1.74.

אשר לבקשתו להגדיל את התשלום בעד עמוד כרכני הפרטי, ברצוננו
להבהיר כי התשלום המקובל לגבי עובדי המדינה הינו רק לגבי עובד
שאושר כבעל רכב שירות, כלומר, במקרים שחובב כרכנו המכריע הוא
לעמוד לצורך מלוי תפקידו אבל מי שמשתמש ברכנו לצורך מלוי משימה
מקריית הוא זכאי רק לכסוי הוצאות הדלק לצרכי הנסיעה. אנו שילמנו
עד דצמבר 9 אגורות לכל ק"ס והחל בינואר אנו משלמים 12 אג' לק"ס.

הואיל [REDACTED] שילמנו עד כה - מחוץ היסח הדעה - סכום של
30 אגורות, אינני רוצה לבוא בעה לחקטין אותו - מאידך אין לי
גם הסמכות להגדילו.

ב ב ר כ ה,

י. יערי
חשב המשרד

23.12.73

21

לכבוד

ארכיטקט שינברון

ירושלים

הנדון: שבר סירחה עבור יעוץ טכני

ע"י כותל מערבי

א.נ.

אני מקבל עבור כל נסיעה לירושלים 100 ל"י

והוצאות רכב לפי הקובל במסעלה.

הסכום הנ"ל קבענו בהחלטה 1970.

אני מבקש בהתחשבות עם העלת יוקר המיחה, להגדיל

החשלוס עבור כל נסיעה ל-125 ל"י, וחשלוס עבור

שכור רכב לפי מקובל במסעלה.

ל.מ.

ל.מ.

מ.מ. 15.12.73

1. מ.מ. 15.12.73 - קצת ואולטו נ"מ 43.20
2. ל.מ. 15.12.73 - קצת ואולטו נ"מ 43.20
3. מ.מ. 15.12.73 - קצת ואולטו נ"מ 43.20
4. מ.מ. 15.12.73 - קצת ואולטו נ"מ 43.20
5. מ.מ. 15.12.73 - קצת ואולטו נ"מ 43.20

23.12.73

לכבוד

ארכיטקט שינברגר

ירושלים

הנדון: שכר פירחה עבור יעוץ טכני

ע"י כותל מערבי

א.נ.

אני בקבל עבור כל נסיעה לירושלים 100 ל"י

והוצאות רכב לפי הטקסטים במסמכים.

הסכום הנ"ל קבענו בהתחלה 1970.

אני מבקש בהתחשבות עם העלת יוקר המיחם, להגדיל

החשלוס עבור כל נסיעה ל-125 ל"י, וחשלוס עבור

שכר רכב לפי הטקסטים במסמכים.

15/14/36/0

ירושלים, כח' בטבת תשל"ד
22 בינואר 1974



לשכת שר המשפטים

~~10143~~
10143

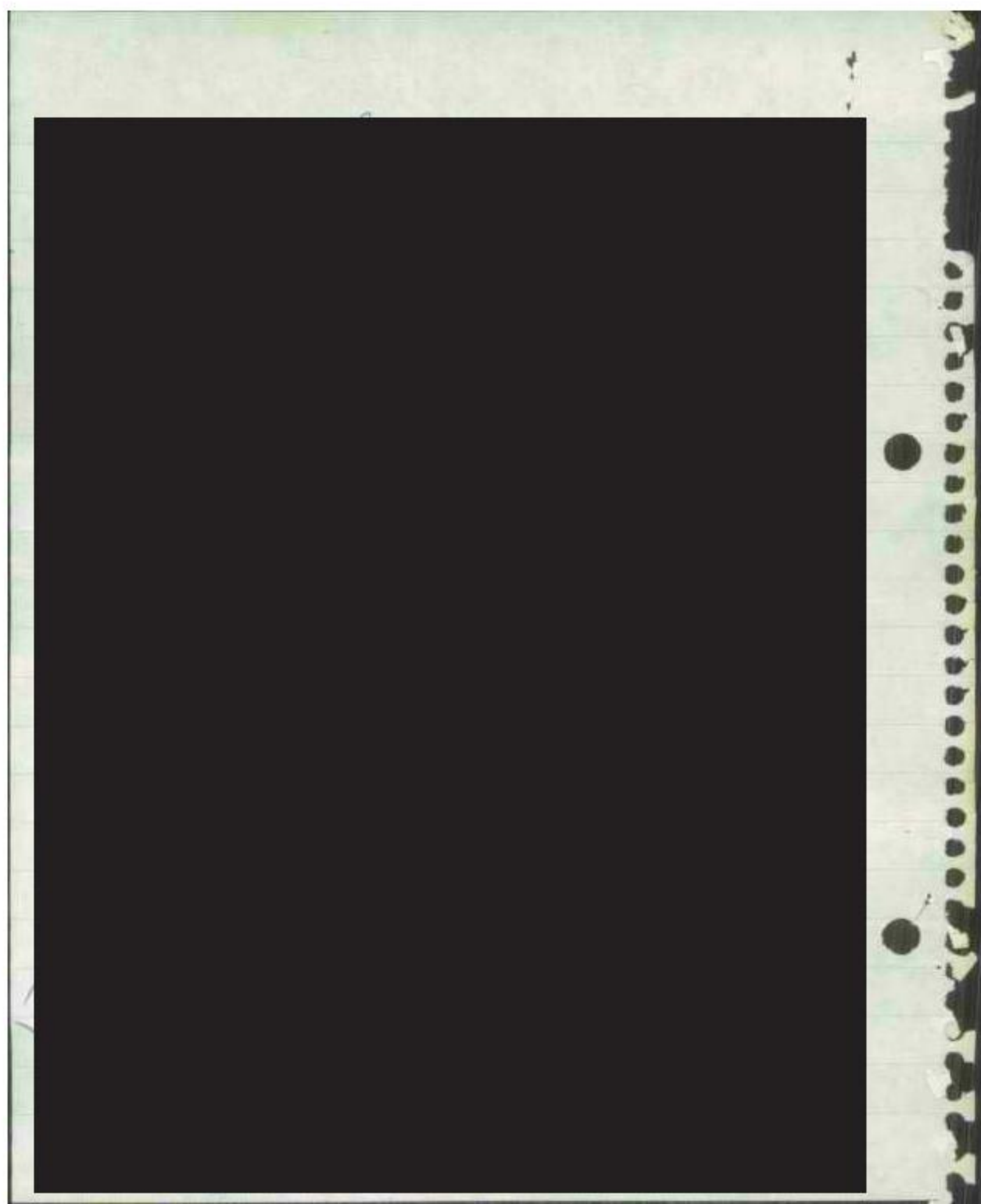
א לז לשכת שר הדתות

רצ"ב מכתבם של ועד הכוחל בירושלים שנשלח
לשר המשפטים.

לכל סיפול שחמצאו לנכון.

ב ב ר כ ה,

עוזי סיון
עוזר לשר המשפטים



מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכה ראשית

ירושלים

15/14/36/כ

תאריך: כ"ה טבת תשל"ד
22 בינואר 1974

מספר:

לכבוד

הרב מ.י. גץ שליט"א

לשכת רב הכותל

ר.נ.ר.

הנדון: מערך הסדרנים בשכחות
מכתבו מחארי"ך כ"ד בטבת ש.ז.

כב' השוחף בישיבה עם הסדרנים שהבאנו לפניכם החלטה המשרד לכל מה שנוגע לסדור עבודה הסדרנים בשכחות עם צוות הסדרנים שלרשונה. גם פנינו ככתב לכל סדרן לחזור בנדון.

ואמנם יש לציין שכמה סדרנים הביעו נכונות למלא חמקידם גם בשכחות בחתום, ואלה שיעזרו על כך מטעמים רפואיים יצמרכו לקבל אסור מסמכות רפואית מטעמית רשמית.

ורק לאור הסדרים החדשים נוכל לערוך סקר מדויק על המצב ולאור הצרכים המדוקדקים וההכרחיים ובודאי שהמשרד באמצעות המחלקה יעשה הכל מה שבידו שהצרכים ברחבה הכותל יבואו על סמךם וראויים הם לסמוך עליהם ולא רק בשעה הדחק.

בכבוד רב,

הרב ד. פילש

מנהל המחלקה לפקידות קדושים.

הערה: מר ד. גלס, סמכ"ל משרדנו

מר י. יערי, חשב משרדנו

מר צ. וינגרטן, מנהל המחלקה לענייני עובדים

מר צ. הופמן, סדרן ראשי רחבה הכותל.

כ/ 15/14/36

מדינת ישראל

משרד הדתות
לשכה ראשית
ירושלים



202

תאריך: יום כ' בטבת תשנ"ו

מספר:

אברהם
הרב הראשי

מנהל מחלקת אגף

המנהל הראשי

הנדון: תולדות חלק בבל

נכבדי

צוהי היסטוריה של כ' - יום ה' ויום א' ויום ב'
ובל האלה היום - שנפסקו גם בחלקי הדיו המזיקה ובלא
היה שני באלה.

הפועל בזה הוא בזמן יבשה הנשיא (כי הבטחתי
הנבטח מפקד בקליף אחיה בלח באר המורה במשך
בזמנים). כ' אל שומה בשעה זה שני הפועל בזמן זה
אני מבקש לראות בזמן האופן הזה. מה במורה לעצמי
העל. בזה היום - היום מורה לעצמי, להבטח, מפורט
ושבתי.

אנשי יש אהבה זמן זה במקרה של אבטח נשי
מאלי חברה החברה ואל בני ישראל יום אור.

הבגלה רב
אלה
הרב הראשי

החברה
כ' ה' ש'
היום יום יום - מנהל
אני יום - חשב המנהל

מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכה ראשית

ירושלים

כח"ק
22

תאריך: ב"ח, כ"ו שבט תשל"ד
20 בינואר 1974

מספר:

לכבוד

15/14/36/כ

ז.ב.ז.

לג. יעקב
המנהל
סניף כנסת
באגף
לשם זכר

המיון מדרגות ברחבה הכותל

בהתקידן בסדרון ברחבה הכותל, עליך להוסיף גם בשמורת וכל
זה אשר מחדש ע"י הנהלת המשרד.

מי לכך חשני להודיעך שכל סדורי העבודה יכלולו מאיום גם
שמורת ועליך למלא תחזוקות בסדרון מהחמם.

בכבוד רב,

חבר ד. מרלס

מנהל המחלקה למקומות קדושים

התקן מר ד. גלס, סמכ"ל

מר י. יערי, חשב המידע

מר ב. וינגרטן, מנהל המחלקה לענייני קוברים.

טל' 228371

דח' יבו 30 ת"ד 1167 ירושלים 91 000

מודף 1046

מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכה ראשית

ירושלים

לשכה רב הכותל

תאריך:

כד' בסכת תל"ד

מספר:

כ 36/14/15

חתימה

לכבוד

הרב מרלס פלייט"א

מנהל המחלקה למקומות קדושים

המשרד הראשי

ירושלים

בכבדי,

הנדון: פסוק הסדרנים בשבתות

בהפסוק ליישיבת הסדרנים מיום ז' הוסבר היטב לסדרנים ששחרור מהופעה
לסדרנים בשבת, מותרת כאשר רשאי כמסדר מהמים כהתאם לה חיות הסדר.

ומהנך הנחה שאכן מוצדקת העדוהתם וכבדי להת אפשרות לסדרן הראשי לסלא
את משימתו, הריני להודיע לכב' , בהכירי את הכוב לאסורו, שבעונב זו
של החורף, אין לרדת כיום פנים ואופן מתקן זה;

ליל שבת: שישה סדרנים

יום שבת בוקר: שלשה סדרנים

יום שבת אחרצ: ששה סדרנים.

כיום מופיעים בשבתות רק ששה סדרנים, (יום זכאים אחת לשלשה שבעות
לערך קדוש בזמן עם כ"י המפחה יש אישור לדאוג לסני עובדי חוץ כליל
שבת, לרכוש ביום שבת בכפר ולשלשה אחרצ. וכסה"כ תשעה עובדים.

אני מבקש לבטל בדבריהם שנית עם הנהלת המשרד ולבטיב האסור לנ"ל, בטענים
מיוחדים של הופעה מפלה, ביום, מקרים אחרים, וכד', יש להת סמכות לסדרן
הראשי לסלא את האסר ככלי להודק לאסור ראש.

אני חוזר וכדנים שפכטה זו הי: רק לחדשי החורף כלכד ולקראת חג הכזות
הכל"ט יש להרחיב את הסכרה.

בכבוד רב,

הרב ס. י. כץ

העתק: מר ד. בליס סגן ל סדרנו

מר י. יערי - חשב סדרנו

המחלקה לרבנות

ד/ה/ק

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כב' בטבת תשל"ד
16 בינואר 1974

15/14/36/כ

אל: הודריכל יוסף שנברג
וחברי ועדת הבטיחות לאזור הכותל וחומת הר הבית

הנדון: ועדת הבטיחות לאזור הכותל וחומת הר הבית

1. בעקבות ספקות שהתעוררו לאחרונה באשר לסדרי הפיקוח והמעקב הקשורים בנושא הבטיחות באזור הכותל וחומות הר הבית, הנני מבקש לסכם, לאחר דיון שקיימתי עם הנוגעים בדבר, קווים אחידים לפעולת ועדת הבטיחות וסדרי הדיווח שלה.

א. ועדת השרים לענייני ירושלים היא הגוף האחראי לכל הנעשה באזור הכותל וחומות הר הבית ובכלל זה לנושאי בטיחות. ועדת השרים ממשיכה להחקים ולפעול במסגרת סמכויותיה כאמור במע"פ 25 (א), טיפא, לחוק יסודי: הממשלה.

ב. ועדת הבטיחות היא זרוע מייעצת ומפקחת מטעם ועדת השרים האמורה.

ג. ועדת הבטיחות מסתייעת ב-מע"צ כגורם המקצועי לצורך עריכת סקרי בטיחות, פיקוח ובדיקת ההשלכות הבטיחותיות של העבודות המתבצעות בשטח (כגון עבודות בניה, עבודות חפירה ארכאולוגיות ועבודות חשיפת הכותל) ושל גורמים אחרים בעלי השלכות כאלה.

ד. מטאח ועדת הבטיחות, בין בעצמה ובין ע"י מע"צ, כי דרישות בטיחות כאמור מחייבות גוף סך הגופים הפועלים בשטח יעשה פעולה או ימנע מלעשות פעולה, תביא את הדבר לידיעת אותו גוף ולידיעת יו"ר ועדת השרים לענייני ירושלים, היא ראש הממשלה וראש הממשלה. במלב זה תועברנה השניות לידי יו"ר ועדת השרים באמצעות היועץ המשפטי לממשלה.

2. עם כנונה של ממשלה חדשה יוצא על ידי החו"ב להביא בפני ועדת השרים לענייני ירושלים או בפני מורוט ממשלתי אחר שייקבע ע"י ראש הממשלה, הצעה קבועה ומלאה בדבר הגדרת הפקידה ומסכויותיה של ועדת הבטיחות

עד לתכלת החלטה אחרה בנדון, הפעל הועדה לפי הקווים דלעיל.

בברכה,

מאיר אמור

היועץ המשפטי לממשלה

העמק: כר ט. קולק, ראש העיר ירושלים

מר מ. ארנון, מזכיר הממשלה

אלוף כ. גזית, משרד הבטחון

מר גוראל, המנהל הכללי, משרד העבודה

הרב דולגין, המנהל הכללי, משרד הדתות

מנהל מע"צ

ד"ר א. בירן, מנהל אגף העתיקות

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

1717

ר ש ו ס

15/14/36/5
ב"ה, כ" שבת חשל"ד
14 בינואר 1974

אל: לשכת פרקליט המדינה, משרד המשפטים, ירושלים

הנדון: חשד לגניבת תרומה בסך של 1,500 ל"י, שנחשפה למשרדנו.

רצוף לכאן אני מעביר אליכם צילום ממכתבו של מר צ. וינגרטן, מנהל המחלקה לעניני עובדים, אל מר דוד גלס, מיום 26.9.73, שהוקבר לטיאולי, כמצויין בו, היום.

מחוכן סכתב זה תמצא למדים על חשד בגיבת תרומה בסך של 1,500 ל"י, שנחשפו ע"י מר אוסטין ביוול, בהיותו בישראל, לטובה המחלקה למקומות קדושים במשרדנו, ונשלחו (לדבריו) מרואר גבעתיים - במזומן בתוך סכתב רשום - למשרדנו.

יתר פרטי העניין פטורטים בסכתב הנ"ל, וכן כצילומי חליפת המכתבים, הרצ"ם -

אבקש להודות למשטרה לפתוח בחקירה, ולהעמיד העבריינים - כאשר יתגלו - לדין.

ב ב ר כ ה ,
ס.ח. בן - עמי, רו"ד
סגן מיועץ המשפטי

העמק: מר דוד גלס, סמנכ"ל משרדנו.

12-1-41

12-1-41

and the other side of the road, the other side of the road.

The other side of the road, the other side of the road.

The other side of the road, the other side of the road.

The other side of the road, the other side of the road.

The other side of the road, the other side of the road.

The other side of the road, the other side of the road.

12-1-41

12-1-41

12-1-41

י"ז בטבת תשל"ד
11 בינואר 1974

כ/36/14/15

אישו

אל: מר א' גיל, מנן מנהל מע"צ

הנדון: ועדת בטיחות לאזור הכותל וחומות הר הבית
מכתבך מיום 3 בינואר 1974

בהסתמך על שיחתנו הטלפונית מהבקר בענין החפצותך מועדת
בטיחות לאזור הכותל וחומות הר הבית, הנני להעלות על הכתב
כי סוכם ביננו כי מכתבך הנ"ל מבוטל.

סוכם עם היועץ המשפטי לממשלה כי הוא יכנס את הועדה
לראשית השבוע הבא, ואני תקווה כי הבעיות שהביאוך לכתיבת
מכתבך תיעלמנה וחברותך בועדה תמשך.

כ ב ר כ ה



אריה גוראל

העתק: מזכיר הממשלה

מנכ"ל משרד הדתות

מנכ"ל משרד הבטחון

מנהל מע"צ

ראש העירייה, עיריית ירושלים

מנהל אגף העתיקות

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

15/14/36/2

15/14/36/2

ב"ה, ז' טבת תשל"ד
1 בינואר 1974

לכבוד
מר שמש
מנהל חברת טסה"ב
רחוב הגידים 1
ירושלים

א.נ.א.

הריני להודיעכם כי מתאריך 16/1/73 לא נזדקק יותר
לעובדים ממעמכם העוסקים בשמירה הסדר ברחבה הכותל
המערבי.

מכבוד רב,
הרב ד. מרל
מנהל המחלקה למקורות

העחק: למר י. יערי, חשב משרדנו
למר יוסף שנברגר, אדריכל
למר צ. וינגרטן, מנהל המחלקה לענייני עובדים.

17/12/72

15/14/36/5

מדינת ישראל
משרד העבודה
מחלקת עבודות זכריות - מחוז ירושלים

ירושל ז, ט"ו בטבת תשל"ד
3 בינואר 1974
מספר 5/32/2/6-3977

לכבוד
אדריכל יוסף שנברגר
יו"ר ועדת הבטיחות

ירושלים

אדון נכבד,

הנדון: ועדת בטיחות לאיזור הכותל והרמות הר ז"ה

מאחר שהישיבה האחרונה של הועדה התקיימה בתאריך 9.11.72 ומאז לא
כונסה, והיות ואין כל סיכוי שתפקידי הועדה, זכותה וצורת פעולתה
יוכרעו ויקבעו בצורה ברורה - הנני מתכבד להודיעך שאינני רואה את
עצמי יותר כחבר בועדה זו.

מכאן זה בא במיוחד כדי להעמיד את הדברים כך שבאם תקרה תקלה
באיזור זה לא יוכל מישהו לנסות ולהטיל אחריות כלשהי עלי, ובציג
מע"צ ושר העבודה, בהקשר למחדל זה או אחר הקש בתקרה.

מרבן מאליו שמע"צ, ואני במהנדס מחוז ירושלים של המחלקה, גזשין
לעמוד לשרותך, לשרות משרד הדתות ולשרות כל מי ידי הממשלה או גורמים
אחרים בכל הנושאים ההנדסיים שאנו מטפלים בהם: רגיל. אולם: נושאים
אלה, והטיפול בהם, יוגדר בצורה ברורה וחד-משמעית בכל מקרה ומקרה.
לחוד.

בכבוד רב,

א. גיל
מהנדס המחוז

העתק: מזכיר הממשלה
מנכ"ל משרד העבודה
מנכ"ל משרד הדתות
מנכ"ל משרד הבטחון
מנהל אגף העתיקות
מנהל מע"צ
ראש העירייה, עיריית ירושלים
מהנדס י. ניב, אגף בינוי ונכסים, משרד הבטחון
הרב ד. פריד, משרד הדתות
מר מ. בן-דב, המשלחת הארכיאולוגית
אדריכל י. מינסקר, אגף העתיקות
מהנדס ע. יפה, עיריית ירושלים
תיק 5/32/2/6/4

1871 - 1872

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

1885

1886

1887

1888

1889

1890

1891

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

1901

1902

1903

1904

1905

1906

1907

1908

1909

1910

1911

1912

1913

1914

1915

1916

1917

1918



ISRAEL DEFENCE FORCES
U.N. LIAISON UNIT

צבא הגנה לישראל
יחידת קשור לאו"ם

15/14/36/כ

חש"ר	שבט	ס'
1974	ינואר	1
288	-11	פנ-

לכ"ר
הרב ד. פרלא
מנהל המחלקה למקומות קדושים
משרד הדתות
ירושלים

הרב פרלא הנכבד,

בדיוני ההודות לך על עבלת הפנים הנאה שלה זכו בגורל בסטון איבנו אובריאן
והבר קציניו מכה החרום של האו"ם.

הסיור המדריך על ידך בכתל המערבי ובאחרים המקודשים לעם ישראל, והארוח הנאה
שניתן לאורחים במקום, שמשו במקור של השראה לכל הנוכחים, וע"כ נהונה לך תודתי והוקרתי.

בברכה

שמעון לוינזון
ט"ל
ע/קמט מטכ"ל לקישור עם ה-או"ם

העתק : הכב דולגין
מנכ"ל משרד הדתות

רחוב יפו 30
טלפון 28371
ירושלים

מדינת ישראל
הרד"כ יועץ לשר הדתות
[ירושלים]

24

משרד הדתות

תאריך: כ"ה, ירושלים, כ' בטבת תשל"ד
27.12.73

מספר:

ב/36/14/15

לכבוד

מהנדס מחוז מע"ץ

ירושלים

הנדון: עבודות באיזור הכוחל

בהתייחס למכתבכם מיום 12.11.73 לרב פרלא, בענין המשך העבודות באיזור הכוחל, עלי להודיע, שנעשו סדורים עם השב המשרד להסדיר השלומים לעבודות אחזקה וכו' ישיר באמצעות השב המשרד, החל מחשבון נובמבר ש.ז.

בהתאם לבקשתי, בעל פה, אבקש למסור דו"ח על מצב הקציב הנמצא כרשום מע"ץ מעבודות איזור הכוחל, בכדי לאשר נצול יעיל של העודף לשנה הקציבית זו.

היום וקוצצו הקציבי הפחוח, ניהן לבצע רק אותן עבודות שכבר הוזמנו (רצוף, מעקה וכאר).

בצד יתר העבודות יידחה לעת עתה.

בחוד ובעבור רב,



העתק: השב המשרד - מר יצרי
הרב פרלא

SECRETARY

STATE OF NEW YORK
JULY 1961
ALBANY

MEMORANDUM

TO :

FROM :

SUBJECT :

RE: [Illegible text]

1. [Illegible text]

2. [Illegible text]

3. [Illegible text]

4. [Illegible text]

מדינת ישראל 36/15/114

משרד הדתות
לשכה ראשית
ירושלים

תאריך: ב"ה, י"ט בכסלו תלש"ד
14 בדצמבר 1973

מספר:

אל מר י. יערי - חשב מארדנו.

הנדון: תרומה.

רצ"ב המחאה דאר עס' 5 ל"י שנתקבלה במשרד, על
שם [REDACTED]

לחשופת לבן ולטפולך.

ב ב ר כ ה ,

צ. וינגרטן
קצין בטחון

העיתקים:

הרב א.י. דולגין - מנכ"ל
מר ד. גלס - סמכ"ל.

המחלקה הכלכלית

משרד המבחן

מחלקת המבחן

מחלקת המבחן

מחלקת המבחן, משרד המבחן

מחלקת המבחן



מחלקת המבחן, משרד המבחן

מחלקת המבחן

מחלקת המבחן

ב"ה י"ד כסלו תשל"ד
9 בדצמבר 1973

כ/36/14/15

לכבוד
מר ש. שפירא
מרכז הקואופרציה
חל-אביב

שלום רב,

הנדון: שילום

קבלתי מכתבך מ"א כסלו ש"ז בצורך העתק מכתב של החברה
לשיקום הרובע מ"ו תמוז תשל"ג (6/7/73).

לא הבנתי מהחשבה כי היא סירוב ואף לא דברתי אלא על
שילום בדרכים המכוונות למסעדה.

חרי יש מוסדות אחרים בעיר שחלו שלמים כאלו עם חיצים
ואינני מבין למה אתם לא יכולים לעשות אותו דבר.

בכבוד רב,

ישראל צ. וינברג
סגן המנהל הכללי

אשר נא

ד"ר ברוך

בתשובה נא להזכיר

מס'

הסתדרות הפועל המזרחי בארץ ישראל

מרכז הקואופרציה

תל-אביב רח' אבן גבירול 166

טלפון 451725, 440316 - ת.ד. 22233

בית, חל'אביב אל כגסלו תש"ק

משרד הדתות

ומקבר ביום

הרב און ביום י' כסלו תש"ק 12. 73

חוק

סמל / שרף - הקהל

58

י.י.

בימינו שיש לנו את הציג

שלנו החדש והשנה שלנו.

הנו לעולם הן האדם

העם והמדינה, האדם והמדינה.

בגלל זה

העם והמדינה

העם

החברה לשיקום ולפיתוח הנובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

ירושלים, ו' בחשוון תשל"ג
6 ביולי 1973
454

לכבוד
מסעדת "החומה"
פ"י אדריכל ברבש
רח' רש"י 48
ירושלים

א.נ.א.

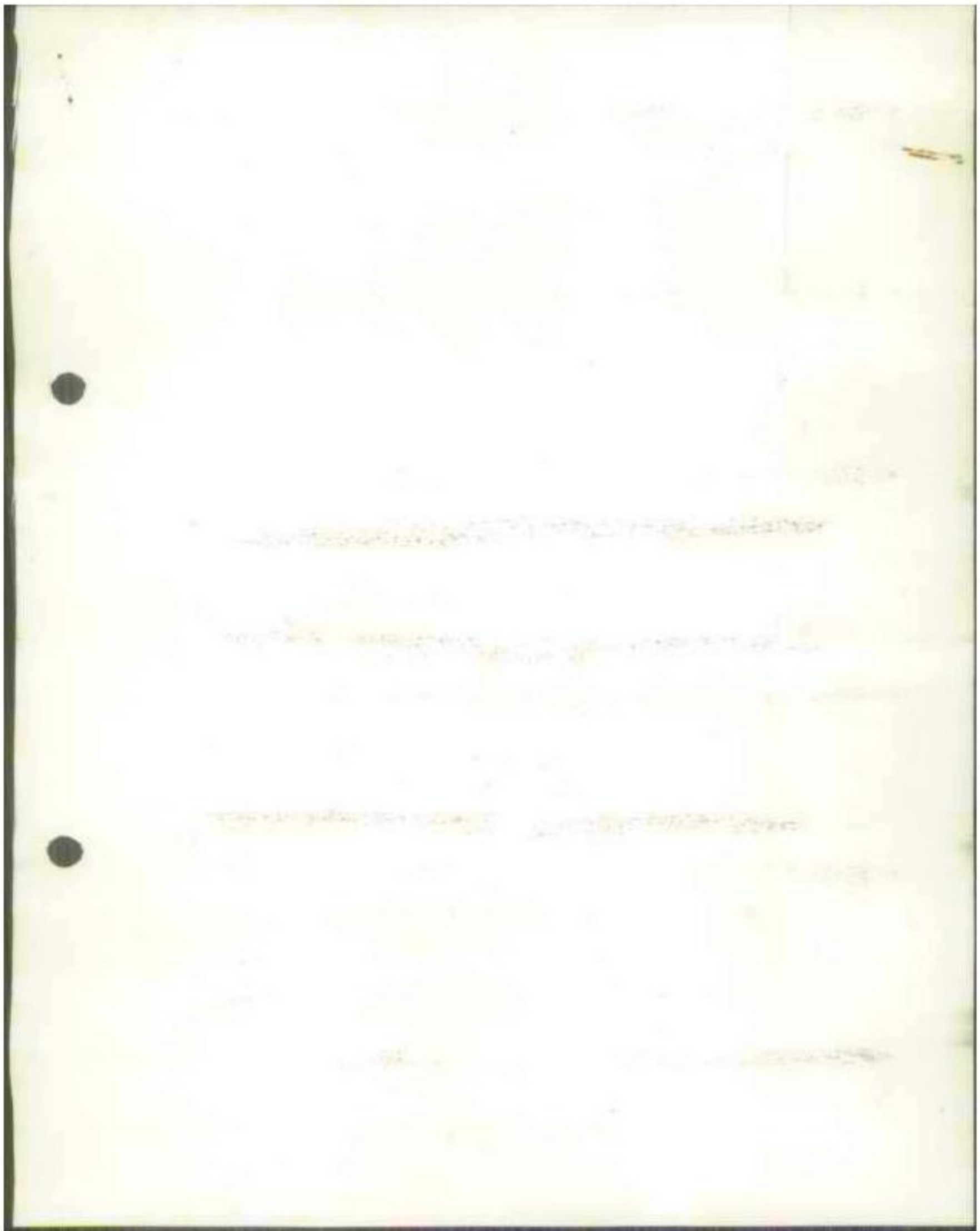
הנדון: שילום

אין לבצע בשלב זה שילום סופי של המסערה.

אני מציע כי בינתיים השתמשו בשילום מבד עד לקביעה
סופית של צורה השילום ברובע.

בכבוד רב,
א.נ.א.
ב.ש. גרדי
אדריכל החברה

העחקו מר צפרוני - כאן



14/15

ב"ה, ח' כסלו תשל"ד
3 בדצמבר 1973

כ. 15/14/36

לכבוד
מר שטרן
רח"מ מאה שערים
ירושלים

א.נ.י.

הנדון: התקנת רסקולים ברחבת הכותל, בימי חנוכה תשל"ד

כבדל שנה אנו מעונינים בהתקנת רסקולים עבור מקס
חדלקה נר חנוכה ברחבת הכותל המערבי.

אודה לך מאד אם תואיל לשלוח לנו בהקדם הצעת מחיר
עבור הנ"ל.

בכבוד רב,

הרב ד. פריא
מנהל המתקנה למקומות
קדושים.

העוזר/למר י. יערי, חשב המשרד

ב"ה, ז' כסלו תשל"ד
2 בדצמבר 1973

15/14/36/2

לכבוד
מנהל חברת מזבז
ירושלים

נכבדי,

הנדון: חנוכיה סגז בשטח הכוחל

כבכל שנה, אנו מעוניינים בהעלאה גרוע חנוכה סגז על
הגבול שבשטח הכוחל המערבי,

אודה לך באם תואיל לתת את התוראות להחקין את
האזקות ולהרכיב מיכלי גז בכמות מחאימה,

הנר הראשון יידלק ביום ד', אור לכ"ה בכסלו (19.12.73)
לשנות ערב.

נהיה אסירי הודה לכב' באם יואיל לאשר לחו"ס את
ההזמנה בחיוב ובהקדם, נא לפרט את הסכום שהנכם דורשים
בעד הנ"ל.

העתק למר י. יערי, חשב המשרד בכבוד רב,
הרכ ה. פרלא
מנהל המחלקה למקומות קדושים.

15/14/36/5

מחלקת גביית חובות
מחוז ירושלים
ת.ד. 192

א" כמלו חסל"ד
26 נובמבר 1973

5/32/2/6-3857

לכבוד
מר בצלאל שץ
רח" בצלאל 3
ח.ד. 469
ירושלים

א.נ.נ.

הנדון: רחבת הכותל המערבי - עמודים ופשרות
הנזכרו סכתבך מיום 17.1.72

לפני כשנתיים הגשת הצעת סחיר לביצוע עמודים ופשרות נוספים
ברחבת הכותל.

אודה לך אם תגיש הצעת סחיר חדשה, בהקדם האפשרי.

בכבוד רב,
א. לוקסמבורג
עדה לוקסמבורג
ס/מהנדס המחוז
ב/מהנדס המחוז

העתק: מר י. שנברגר - יועץ לאד הדרות
רחוב יפו ירושלים

2/כ

1957
JAN 10 1957
U.S. AIR FORCE

1957
JAN 10 1957
U.S. AIR FORCE

1957
JAN 10 1957
U.S. AIR FORCE

1957
JAN 10 1957
U.S. AIR FORCE

1957
JAN 10 1957
U.S. AIR FORCE

1957
JAN 10 1957
U.S. AIR FORCE

1957
JAN 10 1957
U.S. AIR FORCE

5714/36/כ

מחלקת עבודות צבאיות
מחוז ירושלים
ת.ד. 132

מחלקת עבודות צבאיות
מחוז ירושלים
ת.ד. 132

י"ז בתשרי תשל"ד
12 בנובמבר 1973

5732/3/42
-3316

אל : הרב' ר' מרלא, משרד הדתות, ירושלים

הנדון : ביצוע עבודות בחטיבת הכותל

משרד הדתות אינו מוסר לנו בשלב זה עבודות מסוג
המבוצע כרגיל על ידי מע"צ והכרוך בידע טכני והנדסי.
העבודות המבוצעות עתה הן בשטח הניקוי, האחזקה
ועבודות המעורבות בבדיקות ארכיאולוגיות - שהן
עבודות שאינן בתחום פעילותה של מע"צ.

אי לכך טכננו במגישת ביום 12.11.73 בהשתתפות
הה' מרלא, שנברגר (משרד הדתות), גיל, גתר ונבא
לובסמבורג (מע"צ) - להמשיך את פעילות מע"צ
השוטפת ולהחזיר את הטיפול בנושא לידכט.

מע"צ תהיה מוכנה להמשיך בכל עתבמתן יעוץ וסיוע
הנדסי, כשתבקש לכך.

ב כ ר כ ה,

(-) א. גיל

א' גיל

מנהל המחוז

העתק: מר' י' שנברגר, יועץ דר אמונת רח' שטראוס, י-ס
מנהל מע"צ, תל אביב

מחלקת המחקר והפיתוח
משרד המבחן והמבחן
מ.מ. מ.מ.

מדינת ישראל
15/14/36/כ

משרד הדתות

לשכה ראשית
ירושלים

תאריך: ב"ה, ה' תשנ"ד
1 באוקטובר 1973

מסמך:

אלו הרכ ד. פרלא, מנהל המחלקה למקומות קדושים

רב נכבד,

כתובתה על מכתבך מתאריך כ" אלול תשל"ג (17.9.73), תריני עונה לך בפרוטרוט, ראשית כל לפי כל כללי הנהל והתגיון דוד הכהן הוא מפורסם, היית נוכח כשהרב דולגין, מנכ"ל המשרד הממין אותי בהסכמתך לקבל ולפטר בעלי קוראים, וכשימעה על פוטוריו של הרב דוד הכהן התבטאת במילים: "טוב מאוד עשית!" ואני רק מסובל לפרש את זה באופן חד משמעי, עדי שמיעה על אותו בסוי ממין הופתעו לראות את מכתבך המפתח ומעורסל שילחת אלי, אומנם הסברתי לך פעמים רבות את העניין אבל אשתדל לעשות מחזורי השתלשלות הדברים בסוף חודש יוני, הרכ גץ בעצמו לא רק הסכים לפיטוריו של הנ"ל, אך גם בעצמו גרס לך לאחר שנתן הוראה לסדרין דוד אלכז "לצוד" אותו עקב חלונות חולמות וגזירות אחרי שאלבו "חפס" אותו החלונות בפני, הרכ כהן שרק לקח אז צבקבוק עראק ועשרים לירות, פיטורתי אותו במקום בהסכמתו של הרב גץ ז"א הוא מוסר בהסכמת טפולתה.

משונה הדבר שהרב גץ רוצה אחר כך לחזור על ההלכות ולתת רושם כלפי חוץ כאילו "נרצח" עונשו כנר" וחזר על אותה הצגה שעשה בחורש דגמבר אשחקי (כפי שהוזכר באותה דעת שלי דאז) באם אנחנו מעסיקים עובדים או משחקים אתם משחק פגמונג?

ענייני למה נסמך במכתבך ניסח כאילו רק עכשיו התחילה הפרשה, בריצוני לרענן קצת את זכרונך; בחורש דגמבר אשחקי החלונות קשות על מצב בעלי הקהילה ליד הכותל ואז בקשת ממני חוות דעה אחר כך הענתי בפני ששגיאתי לגלות את העניין לרב גץ, בכל זאת לו היית רק לוקח העושה לב למתניה השתלשלות שנתתי באותה דעתי, היית חוסך לך בעיות השעה ובגלל שנקשה ממני לבסס את הענייני על דוד הכהן אני מבקש את חוות דעתך חזרה כדי להביא לך את כל הפרטים, הטיבת המיידית להביא אותה חוות דעת היות התנהגותו ופיטוריו של דוד הכהן!

שלישיית אחרי אסיפה "חגיגית" על חנושא ל"ג בעומר במירון, בה גם הועלה באופן צרדי על ידי המנכ"ל עניין בעלי קריאה ליד הכותל, בגלל קבוצת כספים, בקשתי ממך לערוך אסיפה דומה על ענייני בר מצוה וקבצנות ליד הכותל ואז התבטאת לי שכראש חודש תמוז תשל"ג החקיים מסיבה דומה על אותו עניין, אחר כך דווחת את זה לראש חודש יב ושוב זה נדחת לראש חודש אלול ופראש חודש אלול דחית לראש השנה כדי לעשות הסכום בש 17! לו היית עונה באיוב לבקשתי יכולת לשמוע במו אוזניך עדויות רבות על הנ"ל על ידי כל העובדים הנוגעים לעניין.

רביעית לא רק מבחינה מוסרית מהורה הדבר הוא מסול אך גם יברס נזק לא מבוטל למשרד בגלל חלונות מבוזים צבוריים. רוצה אני להזכיר לך שבמקרה האחרון שהרב דוד כהן לקח בסף ובקבוק עראק, היה שם אצל מר יוא' גן נון. משפט ההגנה אסרה גא', אסרה ח' ס' לט' אה.

בחורש סרץ תשל"ג, השתתף מר פואה מלשכה מבקר המדינה ומבקר במשרד הדתות בחוקף המקידו בטקס בר מצוה של קרוביו ואז אחד מבעלי הקריאה (הפעם לא מר דוד כהן) בקש מהם כסף, אותו בעל קריאה פטר מסעמי בריאות גם לא היה "איש משרד" שיגן עליו!

10/11/41

10/11/41

10/11/41

10/11/41

The first of the three main points of the report is that the situation in the East is becoming increasingly serious. The second point is that the situation in the West is becoming increasingly serious. The third point is that the situation in the Middle East is becoming increasingly serious.

The first of the three main points of the report is that the situation in the East is becoming increasingly serious. The second point is that the situation in the West is becoming increasingly serious. The third point is that the situation in the Middle East is becoming increasingly serious.

The first of the three main points of the report is that the situation in the East is becoming increasingly serious. The second point is that the situation in the West is becoming increasingly serious. The third point is that the situation in the Middle East is becoming increasingly serious.

The first of the three main points of the report is that the situation in the East is becoming increasingly serious. The second point is that the situation in the West is becoming increasingly serious. The third point is that the situation in the Middle East is becoming increasingly serious.

The first of the three main points of the report is that the situation in the East is becoming increasingly serious. The second point is that the situation in the West is becoming increasingly serious. The third point is that the situation in the Middle East is becoming increasingly serious.

The first of the three main points of the report is that the situation in the East is becoming increasingly serious. The second point is that the situation in the West is becoming increasingly serious. The third point is that the situation in the Middle East is becoming increasingly serious.

מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכה ראשית

ירושלים

תאריך:

מספר:

..2..

עדות אישיות על קבוץ נדבות (או טיפין) על ידי מר דוד כהן יש אין ספור, ברוב המקרים דוד כהן מבתי, בכח בכוחל שהדבר לא נכון ואם אין מנוס מלחודות הוא מונה את הכסף או חלק ממנו בקופת הצדקה. בכל זאת כדי שהכל מסוגל: וללח וללא מר צדיק אני נותן לך בזה מבחר עדויות של סדרנים ואנשים אחרים המוכנים בעניין.

מר ברמן: ראיתי שצבא שהוא לקח, התחנן בטני שאני לא אמור את זה בשם את ירי.

מר ועקנין: ראיתי שלקח, הכאחי אותו אליך

מר דוד אלבז: ראיתי שהוא קבל בקופת עראק ועשרים לירות, חלכתי למשחתה המוגנת והם אשרו את זה.

מר שלמה בן דוד: ראיתי שהוא קבל פעם 15 \$ הכאחי אותו לרב גץ, שלא קשה לו שום דבר. הגב' טריטו פעם באו קרובים שלי, טחט אנשים עניים, אחד כך אחד לי האיש: אמילן 5 הלירות שהיו לי בכיס לקח אותם אחד כך שהלכתי אליו והעברתי על הדבר שהוא לא הגון, הוא רץ בערסותיו לרב שכסר כדי למסור לו את הכסף.

הרב טעה כהן: (בעל קורא) רבי דוד לוקח יותר מירי, יותר מירי! (הוא אמר את זה עוד בתקופת שמי דוד היה עריין טרנסק).

מר חיים טופר: ראיתי שהוא לקח, אך אני מפחד להעיד

אחרון אחרון מביא יש עוד סדרנים שלא ראו או לא רצו לראות שהם מחדשים להסתכן, להסתכן למה?

לאן הגענו בכוחל שהדבר כבר נשחר להעיד על עצמו שהוא מילא את המקידו!!

הרב מרל היקר, אין כסוף יודע מה מחרש בין עובדי מלעקח ובמיוחד מה מחרש בכוחל, בידך לסנות ולתקן או לא.

במקרה האחרון חתיה בעל כורחך שוחף למצבים לא כשרים.

אנא, אם כבוד המקום יקר בעיניך תעשה נא את הדיוש ליוקרה ולקדושתו.

בברכה גמר החיטה טובה,

דוד רוזריגז

אחראי לאירועים ליו הכוחל



העתק: מנכ"ל המשרד

מנכ"ל הרב וינגברג

מנכ"ל מר דוד גלס

מר ג. וינגברטן

רב הכוחל הרב שכסר

רב הכוחל הרב גץ

ב"ח, ד' בחסי העל"ב
30 בספטמבר 1973

אלו: מר ד. רוזריגז - הכותל המערבי.

הנדון: תזכיר מיום ד' חסי העל"ב.

קראתי בעיון את תזכיר שבנדון.

ברצוני להחיות בעלב זה לכמה טעמים הרשומים בתזכיר ולבקש כי תפריט יוחזר, על מנת שאוכל לקבל תמונה שלמה וברורה מהענין שהעלה.

אמת כותב.

1. "ראיתי שהוא לקח, אך אני מחדד לעיני." שאלתי: ממי הוא מחדד לעיני ולמה.

2. "יש עוד סדרנים שלא ראו או לא רצו לראות שהם מחדדים להסתכן" שאלתי: מחדדים להסתכן עם מי? ולמה מחדדים.

3. "אין כסוף יודע מה מרחש בין קובדי מחלקת ובמיוחד מה מרחש בכוהל." אני מבקש להעלות בכתב למה אמת מחכון. מבקש את הערותיך בדחיפות.

בברכה,

א. וינגרטן

מנהל המחלקה לעניני קובדים.

העתיקים:

כב' חסי

המנכ"ל

מר גלס - סמכ"ל

מר וינגרטן - סמכ"ל

הרב ד. חרלא - מנהל המחלקה למקומות קדושים.

1000, 1000, 1000
1000, 1000, 1000

1000, 1000, 1000

1000, 1000, 1000

1000, 1000, 1000

1000, 1000, 1000

1000, 1000, 1000

1000, 1000, 1000

1000, 1000, 1000

1000, 1000, 1000

1000, 1000, 1000

1000, 1000, 1000

1000, 1000, 1000

1000, 1000, 1000

1000, 1000, 1000

1000, 1000, 1000

1000, 1000, 1000

1000, 1000, 1000

1000, 1000, 1000

מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכה ראשית

ירושלים

תאריך: כ"ה, כ"ה אלול תשל"ב
25 בספטמבר 1973

מספר:

15/14/36/5

לכבוד

הרב ד. פריד

מנהל המחלקה למקומות קדושים

המשרד הראשי

נכבדי,

מנהל המחלקה לעובדים, כתב לי סכת ובו הוא מציין שבהתאם לחוק הגמלאות מותר לי לקבל רק 61.83%, כי הימרה (38.17%), משלמה לי ע"י החשב כמנסיה והטשטשות הנובעת מכך היא נכזי סכרי.

אך כבר ישנו מסק דין שנהן ע"י ביה"ד העליון שאין העצרת הנוכחית נכללת במחסיבי האחרונים של השלמה המסכורה. היועץ המשפטי שלנו יוכל לאמת זאת דרך עו"ד קהן - ירושלים.

הנני מבקש איפוא להביא זאת להחלטה לכו של מנהל המחלקה לעובדים ושלא יקצץ במסכורה לא הנוכחית ולא באופן רישוראקטיבי.

מכבוד רב
וצב"כ כוה"ט,

ח"כ מ.י. גץ
רב הכוהל.

העמק: לשכת הער

מר ד. בלס, סמכ"ל

/ מר י. יערי, חשב המשרד

מר בן קמי, סגן היועץ המשפטי

מר ראובן שלומי, ע/ר לסמכ"ל

ו' אלול תשל"ג

3.9.73

15/11/36/כ

לכבוד

עוזר הסר

משרד הדתות

ירושלים

א.נ.,

קיבלתי בתודה את מכתבך, אודה לך באם תואיל להודיעני על התפתחויות נוספות
בעניין הכותל ואם אותם אנשים שלידיהם נמסרו הערותי אכן ענו עליהם וכיצד.

לגבי הסעיף האחרון, נראה לי שאין אפשרות להסיל שום פעולה או פרטיבית
על אגוד הקהילות שאף אם היה יכול לעזור היה חושש לעשות כן משום "מה
יאמרו".

סביר יותר ששליח של משרד הדתות יעשה תקופה של כחודש עד חודשיים באיסלח
לשם איסוף כל האינפורמציה, וזאת לאחר תאום ובדיקת הנושא היטב בהתכתבות
מכאן לפני שיצא לשליחו.

חושבני שנסיון כזה יכול לשמש כדגם ניסיוני לגבי ארצות אירופיות אחרות
שאף בהן קהילות נעלמות. אם נסיון זה יצליח אפשר יהיה לערוך רישום
זה בארצות כמו צרפת יוון טורקיה ועוד.

אם הדבר יהיה אקסואלי יתכן שאפשר למצוא בין דוברי האיטלקית בארץ אדם
מתאים לנושא זה.

בכבוד רב,

דוד קאסוטו

THE SECRETARY OF THE ARMY AND NAVAL DEPARTMENT

WASHINGTON, D. C.

RECEIVED
JAN 10 1918
OFFICE OF THE SECRETARY

TO THE SECRETARY OF THE ARMY AND NAVAL DEPARTMENT
FROM THE SECRETARY OF THE ARMY AND NAVAL DEPARTMENT

RECEIVED
JAN 10 1918
OFFICE OF THE SECRETARY

TO THE SECRETARY OF THE ARMY AND NAVAL DEPARTMENT
FROM THE SECRETARY OF THE ARMY AND NAVAL DEPARTMENT

RECEIVED
JAN 10 1918
OFFICE OF THE SECRETARY

TO THE SECRETARY OF THE ARMY AND NAVAL DEPARTMENT
FROM THE SECRETARY OF THE ARMY AND NAVAL DEPARTMENT

RECEIVED
JAN 10 1918
OFFICE OF THE SECRETARY

מר מ. אבניאלי, החברה לשיקום הרובע היהודי



15/14/36/2

ב"ח, ד"ר בהפרי השל"ג
30 בספטמבר 1973

אלו: מר ד. רודריגז - הכותל המערבי,

הנדון: הזכיר מיום ד"ר השרי השל"ג.

קראתי בעיון את הזכיר שבנדון.

ברצוני להודיע בשלב זה לכמה מפתטים חשופים בהזכיר ולבקש כי תפרט יותר,
על מנת שאוכל לקבל תשובה שלמה וברורה מהענין שהעלת.
אתה כותב.

1. "ראיתי שהוא לקח, אך אני ממחר לפרסם."
שאלתי: מהי הוא ממחר להעיד ולמה.

2. "יש עוד סדרנים שלא ראו או לא רצו לראות שהם ממחרים להסתכן"
שאלתי: ממחרים להסתכן עם מי? ולמה ממחרים.

3. "אין בטוח יורע מה תחרש בין עובדי מחלקת ובמיוחד מה תחרש בכוהל."
אני מבקש להעלות בכתב לפה אתה ממכון.
מבקש את הערותיך בדחיפות.

בברכה,

א. זינגר
מנהל המחלקה לעניני עובדים.

העתיקו:

מב' השר

המב"ל

מר גלס - ממכ"ל

מר זינגר - ממכ"ל

הרב ד. מרלא - מנהל המחלקה למקומות קדושים.

11/14/36/2
ב"ה, ד' בתשרי תשל"ג
30 בספטמבר 1973

אל: מר ד. רודריגז - הכותל המערבי.

הנדון: חזכיר מיום ד' תשרי תשל"ג.

קראתי בעיון את חזכיר שבנדון.

ברצוני להתייחס בשלב זה לכמה מפתטים הרשומים בחזכיר ולבקש כי תפרסם יומר, על מנת שאוכל לקבל תפונה שלמה וברורה מהענין שהעלת.

אמה כותב.

1. "ראיתי שהוצא לקח, אך אני ממחר לעידי." שאלתי: ממי הוא ממחר לעידי ולמה.

2. "יש עוד סדרנים שלא ראו או לא רצו לראות שהם ממחרים להסתכן" שאלתי: ממחרים להסתכן עם מי? ולמה ממחרים.

3. "אין כמנך יודע מה מחרש בין עובדי מחלקת ובמיוחד מה מחרש נכוחל." אני מבקש להעלות בכתב למה אמה מחכון. אבקש את הערותיך בדחיפות.

ב כ ר כ ה ,

ג. וינברג
מנהל המחלקה לעניני עובדים.

העתיקים:

בכ"ה

המנכ"ל

מר גלס - ממכ"ל

מר וינברג - ממכ"ל

הרב ד. פריד - מנהל המחלקה למקומות קדושים.

1/11/19

1/11/19

1/11/19

1/11/19

1/11/19

1/11/19

1/11/19

1. "I have been thinking of you very much lately."
2. "I have been thinking of you very much lately."
3. "I have been thinking of you very much lately."

1/11/19

1/11/19

1/11/19

15/14/36/3

ב"ה כ"ב אלול תשל"ב

19 בספטמבר 1973

לכבוד

מר מרדכי יהושע

רח"ב נולדו 28

בבעהיים

א.נ. מלשכת שר החינוך העבירו אלינו מכתבך.
ביקשנו מהרב ד. שרלא לבדוק הצעותיך ולענות לך.

בברכה כתיבה וחתימה

זאב רודנברג עוזר

עוזר השר.

15/11/36/3

ב"ה, ב' אלול תשל"ג
17 בספטמבר 1973



לכבוד
מר ד. רודריגז
אחראי על אירועים בקותל

א.נ.א.

הנדון: מכתבך מחאריך יו"ד באלול ש.ז., בענין ר' דוד
הכהן בעל קורת ברחבת הכותל המערבי

בכדי שאוכל לברר ולהחליט סופית בנוגע להמשך מילוי
המקורו של הנ"ל, עלי לבקשך לפרט לי כל ההוכחות שבדרך
על אי מילוי החוראות על ידו.

בט בקשתי מהרב כהן שימציא לי בכתב הגובותיו על אשמותיו
נגדו.

רק ברגע שנעמוד על צדדי תביעה משתי נקודות ראיות, אכריע
בענין.

בברכת כוח"ס,
ח"כ ד. פריא
מנהל המחלקה למקומות קדושים

העתק: למנכ"ל המשרד
לר' ישראל וינברג, סמכ"ל
למר ד. גלט, סמכ"ל
למר צ. ויינגרטן, ע/ר לאמריכלות

כ"ה / 14 / 36 / 15

ב"ה, כ"ו אלול תשל"ג
23 בספטמבר 1973

לכבוד
הרה"ג רבי ראובן יוסף גרשונוביץ
ראש ישיבת "חמדת שמואל"
מושב חמד

רב נכבד מאד,

מכתב כה"ר לכב' השר הובא לחשומת לבנו, והנני מתכבד
להסביר לו שקיימת נקודת מים לנטילה, ממשי ליד הכניסה
לרחבת התפלה (נוסף לנקודות אחרות) ואין כל אפשרות
להתקין ברז מים ברחבה כי זה יגרום לשלוליות ולבוץ
אשר יפגמו בכבוד המקום.

אל נא ישכח כה"ר שבאופן ממוצע באים לכוהל, בסתם יום
של חול, אלפים רבים ודיה למפת מים אחד מכל נוטל בכדי
לקלקל את השורה.

הלוא גם בבית כנסת גדול מרות אין מתקינים כיור לרחצה
אלא בכניסה בלבד!

יהי רצון ונזכה לכוח"ט ולשנה באולה וישועה.

בברכת כוח"ט,
הרב ד. פריא
מנהל המחלקה למקומות קדושים.

הצחק/לשכת השר
הרב ח"כ שלמה לורנץ

1000 1000 1000
1000 1000 1000

1000 1000 1000
1000 1000 1000
1000 1000 1000

1000 1000

1000 1000 1000 1000 1000 1000
1000 1000 1000 1000 1000 1000
1000 1000 1000 1000 1000 1000
1000 1000 1000 1000 1000 1000
1000 1000 1000 1000 1000 1000

1000 1000 1000 1000 1000 1000
1000 1000 1000 1000 1000 1000
1000 1000 1000 1000 1000 1000

1000 1000 1000 1000 1000 1000
1000 1000 1000 1000 1000 1000

1000 1000 1000 1000 1000 1000

1000 1000 1000
1000 1000 1000
1000 1000 1000 1000 1000 1000

1000 1000 1000
1000 1000 1000

תאריך: ב"ה, ירושלים, ז' באלול תשל"ג
4.9.73

מספר:

15/14/36/15

לכבוד

מהנדס מחוז מע"ץ

ירושלים

להשגמת לב גב' עדה לוקסמבורג

הנדון: עבודה באיזור הכותל

א.נ.

1. חוזה עבוד קבלן האומדן מיום 15.8.73.

בקשה להעביר לכם את ההקצבה בסך 150.000 ל"י כנדרש.

2. רצוף לזה הצעה מר בצלאל שץ לעמודים הנוספים. נ להכין את ההזמנה הדרושה.

מר שץ עצב ובצע את הגדר הקיים והצעה סבירה לפי המחירים של היום.

3. לקראת החגים רצוי לבצע מספר עבודות שפוף קטנות, אובקש להודעה לקבלן ("שחב")

על הכצוע במסגרת העבודות הרגילות:

1. מנהרה - סדור מדרגות העץ בקצה ההנמכה.

2. מאגר עפר ואבנים כולל הגדול - להוציא.

3. הרקת בורות (רכוזי מים).

4. מעקה מסביב לבור ע"י האולם הראשון כדוגמת מעקה ע"י פיר "וורן".

5. נקוי משטח מעל לקיר תומך לפני בית שטרויס וסדור רצוף האבן.

6. סדור רצוף האבן ונקוי ע"י המדרון לשער הסוגרבים.

7. חקון והשלמת של קיר האבן באולם הראשון.

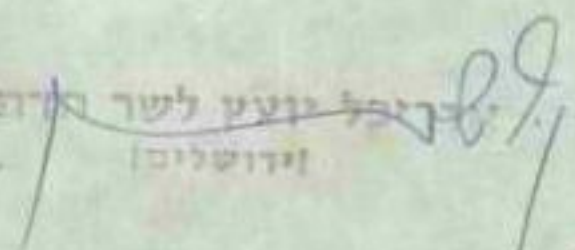
8. השלמת עבודות העץ באולם הראשון בהתאם להכניה מאושרת.

9. שפוצים קלים ברחבה המים (קיר מערבי)

10. שכבת חצץ כמנהרות במקום הפתוח למבקרים בימי החג.

לפי הצורך יעמוד לרשותכם מר זליקוביץ עוזרו של הרב פרלא לסימון המדטים

במקום.

בחוה ובבדיחה, 
[ירושלים]

העתק: כב' אשר,

הרב פרלא / מר זליקוביץ.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

המחיר של המוצר הוא 100 ש"ח.

15/14/36/כ

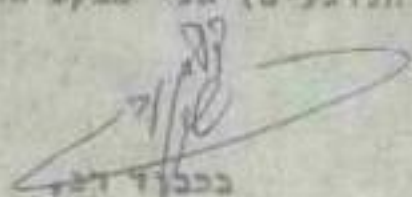
ב"ה, י' אלול תשל"ג
7 בספטמבר 1973

אלו הרב ד. מרלא, מנהל המחלקה למקומות קדושים

ר.נ.ר.

אני רואה בזה את חובתי לדווח לך על מצב בעלי הקריאה לטעול
בני מצבה ליד הכותל. חרף שיחותינו הרבות בנדון ועל אף
הודעתו של הרב דולגין בנוכחותך שיש עלי הסמכות לפטר ולקבל
בעלי קריאה המועסקים על ידי משרדנו, בקש כב' הרב גץ את
דו"ח בעלי הקריאה של החודש האחרון בחזרה מן המשרד, ערך בו
שדנאיים והודיע לכל עובדי הכותל שהוא מקבל חזרה לעבודה את
מר דוד חכהן שפוטר על ידי, את חסרונותיו של מר דוד ידועים
ובלויים לכל חנוגעים בענין כבוד הכותל ואני מוכן ומזומן
לחזרה את העניין.

עקב המצב החמור והמביש (לכל חנוגעים) אני מבקש את ספולך
בנדון במקרה האפשרי.


דוד רודיג

דוד רודיג
אחראי לאירועים ליד הכותל

העתק: למנכ"ל המשרד
לרב ישראל וינברג
למר דוד גלס, סמכ"ל
למר צ. וינברג, ע/ר לאפרכחות.

10/10/21

10/10/21

10/10/21

10/10/21

10/10/21

10/10/21

10/10/21



10/10/21

10/10/21

10/10/21

10/10/21

10/10/21

מדינת ישראל

משרד הדתות

רחוב יפו 30
טלפון 28371
ירושלים

תאריך: כ"ה, ז' באלול תשל"ב
4.9.73

מספר:

לכבוד

החברה לשקום הרובע היהודי
להשגת לכ סר דוד צפרוני

הגדרון: איזור הכוחל - סנהדרת שרוחים

א.נ.

כהחלט למוסכם אבקש להפדיר את העבודות במנהרה בצורה
שלא תהיה הפרעה לקהל בימי החגים (בין ראש השנה ושמיני
עצרת). במיוחד יש להורוה על פנוי הסעברים לרחבת המים
והכסחתם.

מחיצת העץ שהוקמה בין איזור העבודה והרחבת לקויה,
ובצורתה אינה הולמת למקום.
אבקש להורוה על הקמת מחיצת יציבה ועצוב המחאים למקום
נא לראות את הנ"ל כבקשת דחופה ביותר לקראת החגים.

בחודש ובכרחה, אוריאל יועץ לשר הדתות
(ירושלים)

העחק: פכ" השר,
הרב פרלא

מדינת ישראל

משרד הדתות

רחוב יפו 30
טלפון 28371
ירושלים

תאריך: כ"ה, ירושלים, ז' באלול תשל"ג
4.8.73

מספר:

אל: מר אלי כרייסברט
מאת: יוסף שנברגר

ספוכיין: מכתב מעץ 15.8.73
5/32/2/2762

רצוף אומדן לעבודות שונות אשר יש לבצע אומדן באיזור הכותל
לפי הוראה כב' השד.

את פרטי העבודות הסברתי בסיוורנו אחר כמקום עם נציג האוצר.
אבקש להסדיר את העברת ההקצבה הדרושה בסך -150,000.
למע"ץ ל"ס בצוע מייד.

אדריכל יועץ לשר הדתות
(ירושלים)

העוזר כב' השד,
הר"ב פחלא
מע"ץ, מהוז ירושלים

15/14/36/כ

ב"ח כ"ג אלול תשל"ג

20 בספטמבר 1973

לכבוד

א. דב פגלוביץ

רחוב המרגנית 8

רמת גן

א.נ.

קיבלנו מכתבך מיום ג' אלול תשל"ג

משרד הדיחות מחנן הרחבת הריצוף בנחלת

הכותל. כן מקפיד המשרד בנקטתן השנה

ויש פועלים העובדים יום יום כחשנח במקום.

בברכה כתיבה וחתימה טובה

דאב רוזנברג

עוזר השור.

6/28/11/11

1000 1000 1000

1000 1000 1000
1000 1000 1000
1000 1000 1000
1000 1000 1000

1000 1000 1000
1000 1000 1000
1000 1000 1000
1000 1000 1000
1000 1000 1000

1000 1000 1000

1000 1000 1000
1000 1000 1000

15/14/36/3

ב"ח י"ב אלול תשל"ג
10 בספטמבר 1973

אל: הרב י.מ. גץ

הנדון: בעלי קריאה

עם קבלת העתק מכתבו של מר רודריגז מי "אלול ש"ז
(7/9/73) ולאחר שיחתי עם מנהל המחלקה בגדון, הנני
מחזיר לך את רשימת המשלומים לבעלי קריאה המתוקנת
שלך ומבקש להחזיר לי את הרשימה של מר ד. רודריגז.

כדי שדברים כאלו לא ישנו, הנני מציע לך לעסוק בעניינים
הנחונים לידך על-ידי מנהל המחלקה וחו לא.

ב כ ר ה

ישראל צ. וינברג
סגן מנהל הכללי

העתק: המנהל הכללי

מנהל המחלקה למקומות קדושים

15/14/36/כ

ב"ה ח' באלול תשל"ג
5 בספטמבר 1973

אלו: מר גרין גז מושב חזון. *למחלוקת*

הנדון: דרישתו לשלום מסכורת חבש אוגוסט-73.

במכתבנו אליך מיום 2.7.73 הודענו לך כי עבורך חושק ב - 31.7.73.

הנימוקים להחשק זה היו, כאמור באותו מכתב, בגלל סיבות תקציביות ומנהליות.

וזאת להזכירך, בשיחתך אתי, בעניין הברור שנגע להאשמות "הגניבה" שהיו כלפיך, הצהרת מפורשות כי אין ברצונך להפסיק לעבוד אצלנו.

ראיתי בהצהרתך זו, דרך מכובדת - מצידך - לצאת מהסכך איליו נקלעה, בעיקר סבך היחסים הרעועים שנוצרו בינך לבין עובדי המחלקה למקומות קדושים, וד"ל.
מה שאר המחלוקת לקבל את דרישתך לשלום מסכורת אוגוסט 73 כאילו הודעתנו אליך מיום 2.7.73, לא הייתה קיימת כלל.

ליתר בטחון שאלתי אצל ראש המחלקה למקומות קדושים ואת עוזריו הראשיים, וגם הם הצהירו כי לא הזמינו אצלך כל עבודה, אינם יודעים על הסך עבורך אצלם וממילא עבורך לא תואמת איחם, כנסיבות אלה אני מחזיר לך את הטעמים לדרישת השלום המסכורת ומודיעך כי מכתבנו מיום 2.7.73 בפנינו עומד אלא אם כן תשובה החלטתנו.

בברכה,

ג. ו. גרין
ג. ו. גרין

מנהל המחלקה לענייני עובדים

העמקים:

הרב א. דולגין מנכ"ל

מר ד. גלס סמב"ל

הרב ד. הרלא מנהל המה" למקומות קדושים.

10/17/51

2nd Floor
10/17/51

10/17/51

10/17/51

10/17/51

10/17/51

10/17/51

10/17/51

10/17/51

10/17/51

10/17/51

10/17/51

10/17/51

10/17/51

10/17/51

10/17/51

15/14/76/5

ב"ה, י" אלול תשל"ג
7 בספטמבר 1973

אל: הרב ד. פרלא, מנהל המחלקה למקומות קדושים

ר.ג.י.

אני רוצה בעזרתך את חובתי לדווח לך על מצב בעלי הקריאה לספול
בני מצוה ליד הכותל. הרף שיתחילו הרבות בנדון ועל אף
מודעותו של הרב דולגין בנוכחותך שרק עלי הסמכות למשר ולקבל
בעלי קריאה המועסקים על ידי משרדנו, בקש כב"ה הרב גץ את
דו"ח בעלי הקריאה של החודש האחרון בחזרה מן הכשרד, ערך בו
סגנונים והודיע לכל עובדי הכותל שהוא מקבל חזרה לעבודה את
מר דוד הכהן שפוטר על ידי, את חטרונותיו של מר דוד ידועים
וגלויים לכל הנוגעים בענין כבוד הכותל ואני מוכן ומזומן
להוכיח את טענותי.

עקב המצב החמור והמביש (לכל הנוגעים) אני מבקש את סמולר
בנדון בהקדם האפשרי.


בכבוד

דוד רודריגז
אחראי לאידועים ליד הכותל

העתק: למנכ"ל המשרד
לרב ישראל וינברג
למר דוד גלס, סמכ"ל
למר צ. וינברמן, ע/ר לאסכולות.

11/14/11

Dear Mr. [Name]

I am writing to you regarding the [Topic] that we discussed previously. I have reviewed the information and I am pleased to hear that you are satisfied with the results. I will be sure to keep you updated on any further developments.

Thank you for your time and attention.

Sincerely,
[Signature]

Very truly yours,
[Name]
[Title]
[Company]

כ/36/14/15

מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכה ראשית

ירושלים

תאריך: ב"ה, כ"א אב תשל"ג
(19.8.73)

מספר:

לכבוד

הרב י.א. דולגין

מנכ"ל משרדנו

אחרת"ס

נכבדי,

הנדון: ראשי פרקים למעמד הסהל תשל"ג

שנה השממה קרבה לסופה ועלינו להזדרז בהכנות לקיום מעמד הקהל אשר יש מהמוסקים הסובדים שגם שלא בעזרת נשים, מותר לקיים מצות הקהל בכל מקום בירושלים תובב"א.

ולא תהיה מצוה זו קלה בעינינו, וז"ל בעל החנוך "שאם עבר המלך ולא קרא, וכן כל איש שלא בא לשמע, בסלו עשה וענשם גדול מאד כי זאת המצוה עמוד חזק וכבוד גדול בדת".

ועתה שבעזרת שוכן שחקים זכינו לשלמות העיר ותארץ, שופה עלינו לכל הסחות לקיימה זכר למקדש, (כשנה זו ראוי לומר על סקס העליה לרגל).

לכן הנני מאיש ראשי פרקים למעמד:

המקום: רחבת הכותל המערבי ופנה שער המוגרבים לבמה נשיא המדינה (תמלאה מקומו של המלך) שליו יעמדו הרבנים הראשיים ושרי הממשלה.

הזמן: יום א', ב' דחומ"ס בשעה 16.00

התלך: המקום: לקול שירת המקהלה "ויהי בנסע... יוצא ספר תורה מארץ הקדש ברחבה עד למעלה הסוללה, ייספר לשיר הדמות, אשר ימסרו לתורה"ר אשר ימסרו לנשיא.

הנשיא מברך קורא בתורה אלה הדברים (עד כאשר דבר לכם), שמע ישראל, וזהה אם שמע, עשר העשר, ופסוקים אחרונים מקללות וברכות (אפשר שהוא יתחב בקריאה ואחר יקרא),

לאחר הקריאה ז' ברכות: התורה, רצה, אלה בחרתנו, השוכן בציון, הבוחר בישראל, מקדש הכהנים, הושע את עמך.

שעתיים לפני המסמך: הספיר ברחובות ירושלים מכוננים פחותה אשר עליה מוקמה פזכה ורמקולים ובתוכה כהנים החוקקים בתאוצרות.

השלבים הקודמים: מבע עם נשיא המדינה והרבנים הראשיים, האום עם כחוח הכסחון, בלי התקטורת, (העירייה, נטוח הברכות, בחירה קטעים לשירה וחזמורת, וכד').

במשחני שמעמד זה, ע"י חכנון מיוקדק ובצוע מעולה, ייחרה רשותו בקרב העם ובעזרת ה', יספיע הדבר על כל ישראל לעורר יראה שמים ורות תשובה.

ויהי רצון ונזכה במחרת ממש לגאולה השלמה ומלך ביפיו חוזינה עינינו.

L.A.W.

בברכה,

הרב מ.י. גץ

רב הכותל.

העתיק: כב' הרב

✓ הרב י. ויינברג, סמכ"ל

הרב מרלח

מר א. עדס

למר י. יערי

כ/36/14/15

ב"ח ירושלים, י"ט מנ"א חסל"ג
17 באוגוסט 1973

לכבוד

מר ט. קולק

ראש העיר

ירושלים

א.נ.י.

התקבל במשרדנו מכתב מהאדריכל קאסוטו.
סעיף ב' במכתב מהייחס לענין רחבת הכותל.
כב' השר ביקשני להעביר אליך העתק סעיף זה.

ב כבוד רב ,

י. גרייבסקי

מ"מ קוזר השר

Handwritten mark or signature in the top right corner.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

Stack
2nd floor
Room 200
Chicago, Ill.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
2nd floor
Room 200
Chicago, Ill.

Stack
2nd floor
Room 200
Chicago, Ill.

15/14/36/כ

ב"ה ירושלים, י"ט מנ"א תשל"ג
17 באבוסט 1973

לכבוד
האדריכל שינברגר
ירושלים

א.נ.ג.

התקבל במשרדנו מכחב מהאדריכל קאסוטו.
סעיף ב' במכחב מחימתם לענין רחבה הכוחל.
כב' אשר בקטני להעביר אליך העתק סעיף זה.

בכבוד רב ,

יחיר גרייבסקי
מ"מ עוזר השד

2/20/21

RECEIVED
FEB 20 1921

RECEIVED
FEB 20 1921

RECEIVED
FEB 20 1921

RECEIVED
FEB 20 1921

כ/36/14/15

ב"ח י"ט אב תשל"ב
17 באוגוסט 1973

לכבוד
אדריכל שיזנברגר

הנדון: סכתב מיום ה 9.8.73 בקשר לצוות מהכננים לאזור הכותל

כב' הנדסה את הסכתב ובהחלט לשוחח עם כב' הנדס מיום שישי
שעבר הוא מבקש שוב להודיעך שהצעתך מהיזה אקוואלית רק לאחר
חמישה השבועות.

ב ב ר כ ה ,

יאיר גריבסקי
מ"מ קוזר הנד

כ/ 15/14/36

ב"ה ירושלים, י"ט באב תשל"ג
17 באוגוסט 1973

לכבוד

שר המשפטים, יו"ר

ועדה ירושלים

שר נכבד,

התקבל במשרדנו מכתב מהאדריכל קאסוטו.
סעיף ב' במכתב מחייב לענין רחבת הכותל.
כב' השר בקשני להעביר אליך העתק סעיף זה.

בכבוד רב,

י. גרייבסקי

מ"מ עוזר השר

15/14/36/5
45/43

ראש הקיר
رئيس البلدية
MAYOR OF JERUSALEM

ירושלים, ח' אב תשל"ג
6.8.73

הסגנית
לאוניט סיני,
קרנף פלא,

לכבוד
מר זרח ורהפטיג
שר הדתות
משרד הדתות
ירושלים.

כבוד השר,

לפני ימים אחדים קבלתי את הטיוטא המתוקנת של ההסכם בין משרד הדתות,
החברה לשיקום הרובע היהודי ועיריית ירושלים בנושא רחבת הכותל.

אני מבין שנציגך אדריכל שיגברגר נפגש עם ה"ה תמיר וספדיה וכי הם
סיכמו את הענין בהמשך לפגישה שהתקיימה עם שר המשפטים ביום: 25.7.73.

שר המשפטים קבל על עצמו לזמן פגישה לחתימת ההסכם. מאחר ולפי ההסכם
אתה צריך להביא את הענין לפני שר המשפטים והיות ותהליך זה עלול להמשך
זמן מה, אני מציע, כי נפעל בינתיים בהתאם לטיוטת ההסכם וזאת כדי לא לעכב
את החקירות העבודה.

בכבוד רב,

טדי קולק

111

THE NEW
AMERICAN
REPUBLICAN PARTY

1890
1891
1892
1893
1894

THE NEW AMERICAN
REPUBLICAN PARTY

THE NEW AMERICAN
REPUBLICAN PARTY

THE NEW AMERICAN
REPUBLICAN PARTY

1895

1896

15/14/36/0

ב"ח י"ח אב חשל"ג
16 באוגוסט 1973

לכבוד
מר טדי קולק
ראש עריית ירושלים

כבוד ראש העיר

הנני מאשר את קבלת טכתוך סיום ה' באב חשל"ג (6.8.73).
בענין רחבת הכותל.

קיימתי שיחה עם האדריכל סיגמנדור וכתוכן קבלתי ממנו טכת המצורף
לזה, ואשר לפי הצעתו אמרתי להחיל בעבודה המשותפת רק
לאחר חתימת ההסכם.

כבוד רב,

ד"ר זרחניק

0/00/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

תאריך: 13.8.73

מספר: 1486

לכבוד

שר הדתות

ד"ר ז. ורהפטיג

ירושלים

הנדון: צוות תכנון

מכתב ראש העיר מיום 6.8.73

שר נכבד,

הנני מתכבד להעביר את הערותי להצעת ראש העיר להפעלה הצוות בהתאם לטיוטת ההסכם "כאילו" הוא נחתם:

1. טיוטת ההסכם סוכמה אמנם בישיבה עם מר המיר ביום 25.7.73.
העברתי למנהל החברה לשקום הרובע היהודי את הערות כב' השר, כי יש להוסיף ברשימה מבישות ההכנה את המגישת מיום 25.7.73 בלשכת שר המשתמשים בכנסת.
כמו כן הערתי שיש לי מספר הערות סגנוניות אשר אינן מעכבות.
2. העניין הובא כבר לפני שר המשתמשים, והובטח במגישתו שפול מזורז חוץ שבוועים.
3. כב' שר הדתות הודיע שהוא מוכן לחתום אחרי חתימת ראש העיר.
4. עם עכוב חתימת ההסכם היא פורמלית-משפטית בלבד, אני מציע שהצדדים יחתמו בראשי תבות ואז ניתן לפעול בהתאם לרוח ההסכם.
אמנם כאשר עכוב החתימה הוא מהותי או צבורי, לא ניתן לפעול לפני החתימה.
אם אפשר הדבר היה רצוי שכב' השר יברר את העניין עם כב' שר המשתמשים

בכבוד רב

אדוניכל יועץ לשר הדתות
(ירושלים)

SECRET

SECRET
NO FORN DISSEM
EXCEPT BY
OFFICIALS

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

תאריך: ב"ה, ירושלים, יא' באב תשל"ג
9.8.73

מספר:

✓
כ- 36/14/15

לכבוד
כב' שר הדתות
דר' ז. ורהפטיג.
משרד הדתות
ירושלים

הנדון: צוות להכנת איזור הכותל

כב' השר הנכבד !

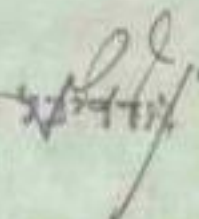
בהתאם לסכום הדברים כישיבה עם כב' שר המשפטים מיום 25.7 בדבר הקמת צוות מתכננים לאיזור הכותל, נפגשתי עם מר חמיר כיום 30.7, לשם בדיקת הנסוח של סכום הדברים לאור מצב הדברים היום, אחר הכנת חכמי ע"י אדריכל ספדי.

לדיון הרבאה הצעה לנוסחה שהוכנה על ידי החכמה לשקום הרובע, על בסיס שהי נוסחאות קודמות שהוסכם עליהם בשעתם (צלום מצורף לזה).

אחרי בדיקה קפדנית הוכן הנוסח האחרון מיום 31.8.73.

עלי להביא להשומת לב כב' השר בפיוחד את המעיפים (5) (6) (7) (8).

אבקש את פוראות כב' השר בנדון.

בכבוד רב, 
יוסף ליש
משרד הדתות
ירושלים

UNITED STATES

DEPARTMENT OF
THE ARMY
WASHINGTON, D.C.

TO: THE SECRETARY, DEPARTMENT OF THE ARMY
FROM: THE CHIEF, BUREAU OF THE ARMY
SUBJECT: [Illegible]

100-100000

1. [Illegible]
2. [Illegible]
3. [Illegible]
4. [Illegible]
5. [Illegible]

6. [Illegible]

7. [Illegible]

8. [Illegible]
9. [Illegible]
10. [Illegible]
11. [Illegible]
12. [Illegible]

13. [Illegible]
14. [Illegible]

15. [Illegible]

16. [Illegible]

17. [Illegible]

18. [Illegible]

19. [Illegible]
20. [Illegible]

15/14/36/כ

המחלקה למקומות קדושים



כ"ו חשוון תשל"ב

לכבוד

מר שלמון

הממונה לענייני מדרה ירושלים

עיריית ירושלים

מכובדי,

בהתאם לכינתחך עם חום הישיבה אחסול אצל שר המשפטים
בכנסת, ולאור המיכומים בדבר העבודות במנהרה ההה-קרקעית
ובפחחי היציאה שליד הכותל המערבי, הנני מבחיר בזה כי
העבודות היעשנה הוך הקפדה מלאה ונקיטה כל האמצעים
הטכסימליים כדי לחכטיח שלא תהא שוט מביעה שהיא באיזה שהוא
ביח, ובאילו שהן זכויות קיימות של בעלי הבתים.

כפי שהוסבר בישיבה, ודוטים טהחי היפיתה גם כדי
למנוע חשש מקוח נפש, ולאמכר להמונים - ולא רק ליחסידי
סבולה - לחזות בהוד תפארה הקדומים.

בברכה,

הרב דב פריד

מנהל המחלקה

העחקים: כב' העד

מר י. שגרגר, היועץ האדריכלי לשד

9/30/11

The following is a list of the names of the persons who have been named in the report of the committee on the subject of the proposed amendment to the constitution of the State of New York.

1. Mr. J. B. Albee, of New York City.
2. Mr. J. B. Albee, of New York City.
3. Mr. J. B. Albee, of New York City.
4. Mr. J. B. Albee, of New York City.
5. Mr. J. B. Albee, of New York City.

6. Mr. J. B. Albee, of New York City.
7. Mr. J. B. Albee, of New York City.
8. Mr. J. B. Albee, of New York City.
9. Mr. J. B. Albee, of New York City.
10. Mr. J. B. Albee, of New York City.

11. Mr. J. B. Albee, of New York City.
12. Mr. J. B. Albee, of New York City.

13. Mr. J. B. Albee, of New York City.
14. Mr. J. B. Albee, of New York City.

15. Mr. J. B. Albee, of New York City.
16. Mr. J. B. Albee, of New York City.

כ/36/14/15

למח' 24

ב"ה, א' באייר תשל"ג

3 במאי 1973

לכבוד

ד"ר אפרים אליעזרי,

רח' גבעת שאול 17/12,

ירושלים.

א.ס.ב.

היינו מצרף בזה צלום מתשובתו של מנהל המחלקה

למקומות קדושים בגדרן הצעתו.

אנו בנדוק אפשרות למצוא תקציב למפעל אם יהי-

אפשר ביגש לבצוע הרעיון.

אני מודה לך על התענינותך ומחזיר לך צלום ממכתבך

כפי שהנפתתי.

בכבוד רב

הרב א.י. דולגין
המנהל הכללי

כ 16/14/36/1

ב"ח ירושלים, ט"ו באב תשל"ב
28 ביולי 1972

אלו כר א. ששון סגן הממונה על חנאי העבודה והתקנות
נציבות שירות המבחן

הנדון: ביגור לסדרני הכוחל המערבי
מכתב: מס' 5/4/2 מיום 4.7.72

1. אין צורך במקרה זה באישור הקציבי ביותר.
 2. החוצאה עבור ביגור לסדרנים כלולה במקצב האחזקה של הכוחל.
- מבקש מנר לדון את הדיון במקצבנו. קיים עלינו לחץ מבד
(ופוצר) מצד הסדרנים המלאים הסקיר אחראי ביותר באחד
המקורש ביותר לעם ישראל.

ב ב ר כ ח ,

דוד גלס
סגן המנהל הכללי.

הערה: אגף התקציבים נר מדינוב.

לשם חרוך הטיפול במכתבים
נא לציין מספר התיק.

מדינת ישראל

נציבות שירות המדינה
ירושלים

תאריך: ג' באב תשל"ב
14 ביולי 1972
מספר: 51413

20.7.72
17.7.72
כ"א/36/15/4

אס
סגן מנהל כללי
משרד הדתות

הנדון: הלבשה לסדרני הכותל המערבי
מכתבך מיום 5.7.72

ועדת ההלבשה בישיבתה מיום 9.7.72 דנה
בבקשתכם והחליטה כי עליכם לפנות בראש ובראשונה
אל אגף התקציבים במטרה להשיג את אישורם לתקציב
מתאים לכיסוי ההוצאה הכרוכה באספקת מדים
כהצעתכם.

הואילו נא איפוא לפנות אל אגף התקציבים ולאחר
שיושב אישורם תשוב הועדה לדיון בבקשתכם.

בברכה,

א' שרון

סגן הממונה על תבאי
העבודה והתקנות.

העתק:
אגף התקציבים מר מרינוב.

80/יג

STATE OF TEXAS

COUNTY OF DALLAS

IN SENATE

Handwritten notes and signatures in the left margin.

1978 FEB 14
2:28 PM

REPORT OF THE COMMISSIONER OF THE STATE DEPARTMENT OF HEALTH

TO THE SENATE

RE: [Illegible text]

0.18

17.72

9.8.73

36/14/73

לכבוד
כב' שר הדתות
דר' ז. ורהפטיג
ירושלים

הנדון: הצעות מחכמים - איזור הכותל

כב' השר הנכבד,

בהתאם לסיכום הדברים בישיבה עם כב' שר המשפטים ביום 25.7.73, נפגשתי עם אדריכל משה ספדיה ביום 5.8.73 בכדי לברר את הנסיים לעבודה משוחשפת להבא גם אחרי שהוכן הצעת תכנית מושלמת על ידי לפי הזמנת החברה לשיקום הרובע היהודי. בשיחה זו עם אדריכל ספדיה הבהרתי שאין אני מוצא מקום לעבודה צוות בהשתתפותי, אם הכוונה היא להחליט על חקונים מספר, לתכנית אשר הוכנה כבר, ובצורה זו קבלת אתריות צבורית ואישית מצדי, לתכנית אשר הוכנה בלעדיו ועל בסיס שלא נבדק כראוי.

כמו כן התברר בשיחה זו, כי על אף שהוכנה תכנית בגוי מפורטת, תהיה המבטא בשלב זה הכנת "תכנית-אב מנחה" - בלבד, אשר פותחה אפשרויות שונות לבצוע במסגרתה. הדבשתי את היסוד הרעיוני בדבר מהות הכותל, אשר אינו בא כתחליף לבית המקדש, ואינה מהות מקדש-לאומי דתי לעם ישראל, אלא תל תלפיות לכיסופי הגאולה. כמו כן הוסבר היחס בין ה"כותל המערבי" כיום לחומת הר הבית בכלל. מהות זו חובע מדה מסויימת של "צניעות" ו"זמניות" וגם במישור מכל תכנית ופתיחה פתח לאפשרויות חדשות.

מר ספדיה מצדו קבל הנחיות יסוד אלו. מאידך אין להחליף "זמניות" עם המקרה, ויש צורך בהכנת תכנית "מנחה" אשר תאפשר פעולות ובצוע בשטחים שונים ובשלבים שונים; יש ליצור מסגרת גאוה למקום, תוך שמירה כל התפקידים וכל הערכים.

על כן מוכם, שיש מקום לשיחוף פעולה בהכנת תכנית אב לפי הקוים הבאים:

1. בדיקה והכנת פרוגרמה
2. צמצום תכנית ספדיה לתכנית מנחה (הפרוט הארכיטקטוני שניתן היה להמחשה בלבד).
3. בדיקה כל ההערות שניתנו לתכנית או לנושא על ידי הועד הצבורי לירושלים ועל ידי גורמים מקצועיים וצבוריים.
4. הכנת אלטרנטיבות שוות ערך ושוות הצוגה בכדי לאפשר בקורת מקצועית וצבורית.
5. הגשת תכנית לרשות

בפנאים הנ"ל אני רואה מקום לפעילות מצדי בצוות המוצעת; אולם עלי לחזור ולהדגיש כי לאחר והוכנה תכנית של אדריכל ספדיה, והיא בעלת ערך ארכיטקטוני על בסיס תפיסת יסוד מסויימת, ואחרי שהכנית זו הובאה בפני הצבור באמצעי תקשורת שונים, ומאחוריו נמצאים כוחות דוחפים לאשורה, אין לראות בעבודת הצוות "עבודה על שולחן נקי" כפי שהייתה מטרותנו בעת שיזמנו את רעיון הצוות לפני שנה וחצי. קיימת הסכנה שישתמשו בנו למתן גושפנקא לתכנית ספדיה בפני בקורת צבורית רחבה, על ידי שיחוף הפעולה מצדנו מכאן ולהבא. יש לדעתי מקום לסקול, האם לאור הנ"ל אין הדבר יותר רצוי להמנע מהשתתפות מצדנו בשלב זה. ייתכן ובאם כך נחליט, תוגש תכנית ספדיה לבקורת צבורית ולועדות התכנון בלעדיו.

כמדה ועל אף השיקולים הנ"ל יופעל הצוות, יידרשו ממני פעולות מקסימליות בחקירת הבקורת, הדיונים והכנת האלטרנטיבות. מלוי תפקיד זה אוכל למלאות כאשר מעמדי במסגרת הצוות יוגדר ברורות כמחכמן-שותף ראשי בצוות. על כן אבקש מכב' השר לשחרר אותי מיחד תפקידי עם התחלת פעולות הצוות.

בכבוד רב

כ/36/14/15

לקראת יום השנה השלישי לשחרורה ואחודה של ירושלים והכותל המערבי

בע"ה ה' אייר תש"ל חג העצמאות העשרים ושנים

יעקב אלחנן פלאי
רח' גבורי ישראל 74
תל-אבנב

110 (110) 532135
10/10

לכבוד

א.ב.א.

"הנה זה עומד אחר כהלנו"

לפני שנה לקראת יום השנה לשחרור הכותל המערבי רחם לבי דבר טוב להדפיס את תפילה שלמה המלך בחנוכה הבית הראשון, שבה, בתפילה הנהדרת הזאת, מודגש ומבואר, ערך המקום וערך התפילות לפרט ולכלל במקום הזה, שהוא הסמוך ביותר למקום הקודש קדשים שהקב"ה, יצר אותו מקדמי עולם כמקום הראה שכינת עוזו עלי ארמות, וסנחקבל אח"כ ע"י איתני עולם האבות, אברהם, יצחק ויעקב בתפילותם ועקידתם, בהוד נוראותיו כבית אלוקים וטער הסמים, ואחרי חורבן בית מקדשנו נסאר הכותל המערבי כשריד אחד בארץ החיים, טלפי עדותם של חז"ל גטבע הקב"ה טאינו חרב לעולם.

ואמנם מקדמי קדם לא פסקו פזורי עמנו לעלות במסירה נפש לירושלים ולהתפלל ליד הכותל המערבי וכנסמות כמהות לגאון עולםם החרפקו עליו לסמוך טיה תפילותם במקום הקדוש הזה. אמנם במהדורה הראשונה של התפילה התכוונתי בעיקר לאלה המבקרים ליד הכותל, אחבנ"י שלדאבוננו אינם רגילים ואמונים בתפילות ישראל, שהתפילה הזאת חמט להם כמבוא וכפתחית סגור לבם ורחסי הגיונותיהם לפני סומע תפילות, אבל לפי מכתבי החודה הרבים שקבלתי נוכחתי שהדפסת התפילה הזאת נתקבלה ברצון בכל החוגים כמבוא נאות ורצוי לפני טיה תפילותיהם ליד הכותל.

וכעת עם הרחבת עבודת הספון והתפילות ברחבה הכותל וגלוי מטמנותיה ע"י מטרד הדמות של ממטלת ישראל, כשאחבנ"י לאלפיהם ורבבותיהם נוהרים יומם ולילה אל הכותל להתבטט מהוד קדושתו, ראיתי לנכון להדפיס מהדורה חדשה, הקדשתי את מבוא התפילה הזאת הכתובה בס' מלכית א-ה ובה"י ב' לעלוי נטמות קרובי סנספון בשנות השואה, חסם ינקום דמם. ויהי רצון שסומע תפילות ישראל יקבל תפילותינו לרצון ויברכנו בברכת ונתתי שלום בארץ ובסלוי כל משאלות לבנו לטובה ולגאולה שלמה בב"א.

THE HISTORY OF THE UNITED STATES OF AMERICA

BY JAMES M. SMITH

NEW YORK
1850

Page
1
2
3

During the year 1850, the United States of America was in the midst of a great revolution. The people were rising up against the tyranny of the few, and demanding the rights of the many. The great question was, whether the people should have the right to elect their representatives, or whether the representatives should be chosen by the few. The people were determined to have the right of election, and the few were determined to keep it. The result was a great struggle, which ended in the triumph of the people.

The people of the United States of America were determined to have the right of election. They were determined to elect their representatives, and to have the right to elect them. They were determined to have the right to elect their representatives, and to have the right to elect them. They were determined to have the right to elect their representatives, and to have the right to elect them.

The people of the United States of America were determined to have the right of election. They were determined to elect their representatives, and to have the right to elect them. They were determined to have the right to elect their representatives, and to have the right to elect them. They were determined to have the right to elect their representatives, and to have the right to elect them.

רחוב יפו 30
טלמון 28371
ירושלים

15/14/36/3

תאריך: ב"ה, ירושלים, יא' באב תשל"ג
9.8.73

מספר:

לכבוד

מהנדס מחוז מע"ץ

מר א. ביל

ירושלים

הנדון: המשך עבודות החשיפה

מר ביל הנכבד !

ביום 25.7.73 התקיימה ישיבה בלשכת שר המשפטים כיו"ר ועדת השרים לענייני ירושלים, בנוכחות שר הדתות, ראש העיר ואחרים, בה סוכם לאפשר את המשך ה"סקר" ועבודת החשיפה, ולכצד את פחת הכסחון כנדרש.

ראש העיר הורה למר פלמון לפעול בעניין, לשם הבנה שקטה וטקטית עם מחזיקי הבתים לשם קבלת הסכמתם לפעולה הנדרשת עבור פחתי בסחון וחזוק הבתים לפי הצורך.

בדבר פרטים מנהליים יעמוד הרב פרלא, מנהל הסחלקה למקומות קדושים, בקשר עם מר פלמון.

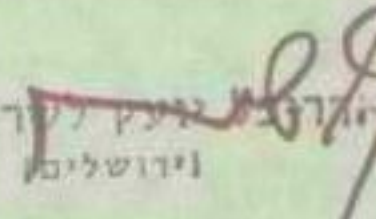
רצוף העתק פניהו של הרב פרלא למר פלמון בעניין.

פחת הכסחון מוצע בחצר ה"כוחל הקמן". נא לקיים קשר עם מר פלמון בדבר סדרי הכצוע. הפרטים לפחת הכסחון וכן להמשך נקוי הכור וחזוקו בהתאם לתכנון אשר כיריכם ובהתאמה לחנאי המקום לפי הוראותיכם לאשורי.

החקציק הנדרש הובטח באמצעות משרד הדתות.

נא לתת אומדן לשם העברה הסכום הנדרש.

אבקש לרכז את הנתונים בע"ן ה"סקר" גם בנוגע למדידות מעל הקרקע, לשם הכוונה הפעולה, ולשם מהן דו"ח מפורט ליו"ר ועדת השרים לענייני ירושלים.

בחורה ובכרחה, 
העוזר לשר הדתות
ירושלים

העתק: כב' שר הדתות,

✓ הרב פרלא

חשב המשרד

המחלקה למקומות קדושים

1

כ"ו חשוון תשל"ב

לכבוד

מר שלמון

הממונה לענייני מזרח ירושלים

עיריית ירושלים

מכובדי,

בהתאם לבקשהך עם חום הישיבה אחסול אצל שר המשפטים
בכנסת, ולאור המיכוסים בדבר העבודות במנהרה התה-קרקעית
ובפתחי היציאה שליו הכותל המערבי, הנני מבהיר בזה כי
העבודות היעשנה הוך הקפדה מלאה ונקיטה כל האמצעים
המכסימליים כדי להבטיח שלא תהא שום פגיעה במבוא כאיזה שהוא
בית, ובאילו שהן זכויות קיימות של בעלי הבתים.

כמו שהוסבר בישיבה, ודושים פתחי היציאה גם כדי
למנוע חשש פקוד גשם, ולאפשר להמונים - ולא רק ליחידים
סבולה - לחזור בהור תעארה הקדושים.

בברכה

הרב רב פרלא

מנהל המחלקה

העתקים: כב' הער

מר י. שניברגר, היועץ האדריכלי לסד

15/14/36/3

ב"ה, ה' באב תשל"ג
3 באוגוסט 1973

אל: הרב ד. פרלא מנהל המ"ל לסקומות קדושים.

הנדון: תוספת כח-אדם לכוהל.

א. להלן מסקנותי מבריקה שערבתי בענין בקשת המחלקה לסקומות קדושים לתוספת כח אדם במקומה הקיץ, לצורך שמירה מפני כניסת מבקרים באופן בלתי צנוע.

1. יש צורך בעירנות מירבית מצד כל הסדרנים לנושא הנ"ל ולא דוקא ע"י עובדים מיוחדים.

2. בנסיבות הקיימות, - הקושי הידוע להשיג מקציב להעסקת כח אדם ארעי, ולא כל שכן מקציב לעובדים קבועים נוספים, יש צורך לארגן בצורה אחת את סדרי השמירה והסדרנות בכח האדם הקיים, ולהשתמש בו עד כמה שאפשר לצורך המבוקש.

ב. להלן מספר עובדות בסדרי העבודה הקיימים.

1. סדרי שמירה.

שמירת א'	שמירת ב'	שמירת לילה
06.00 - 14.00	13.00 - 20.00	20.00 - 06.00

2. במסגרת א' שתיא המשמרת הגדולה ביותר, עובדים בדרך כלל בין 10 - 8 אנשים, לפי החלוקה הבאה:

עובד 1 ברחבת הגברים
עובד 1 ברחבת העליונה
עובד 1 ברחבת הנשים
עובד 1 בכניסה לרחבת הנשים
עובד 1 בכניסה לרחבת הגברים
עובד 1 במעבר כיהכנ"ס המקורה מ - 14.00 - 8.30
עובד 1 ביציאה מגשר וילסון מ - 14.00 - 8.30
עובד 1 בכניסה לבנין שטראוס מ - 14.00 - 8.30
עובדים 2 ברחבת המים בעיקר בימים ב' - וה'.

לדעתי העמדת שומר אחד במעבר כיהכנ"ס ואחד ביציאה מגשר וילסון מיותרת לחלוטין. השומר העומד בכניסה לרחבת הגברים יכול למלא את תפקיד השומר ביציאה מגשר וילסון. במעבר כיהכנ"ס אין צורך כלל בשומר. יש לסגור את המעבר בברצלים העומדים לרשותנו שם. בכך אנו חוסכים 2 עובדים לצורך הנדרש.

10/10/11

THE HON. THE SECRETARY
OF DEFENCE

Dear Sir,

I am writing to you regarding the

matter of the proposed new

arrangement for the

proposed new arrangement for the

proposed new arrangement for the

proposed new arrangement for the

proposed new arrangement for the

proposed new arrangement for the

proposed new arrangement for the

proposed new arrangement for the

proposed new arrangement for the

proposed new arrangement for the

proposed new arrangement for the

proposed new arrangement for the

proposed new arrangement for the

proposed new arrangement for the

Yours faithfully,

נ"ה, ה" באב תשל"ג
3 באוגוסט 1973

ג. המחלקה ביקשה להעמיד חוספת שומרים בנקודות הבאות.

1. 2 שומרים מרח"ה השרדה
- 2 שומרים בכניסה ממדרגות הרובע
- 2 שומרים במחסום הראשי
- (2 משמרות)
- (2 משמרות)
- (2 משמרות)

2. לרעמי יש צוזמת רבה בבקשה זו. מטפיק שבטלושה בנקודות הנ"ל תהיה משמרת אחת שתחליל בשעה 9.00 בבקר וחסיים בשעה 17.00 אחה"צ. ולכך יספיקו 3 עובדים. אורך זמן זה יבטא את השעות הקשות היוצרות את מוקד הבעיה. אם נקח בחשבון את שני השומרים שמיותרים ראה סעיף ב (2) לעיל הרי חוספת כח אדם 1 תפתור את הבעיה.

ד. מסקנה

1. אין צורך לקבל חוספת של 6 עובדים חדשים.
2. יש להשתמש למלוי בקשת המחלקה ב - 2 עובדים קבועים ובחוספת של עובד 1 חדש ארעי (לתקופת של עד אחרי החגים).

הערה

במסקנותי אלה לא נבעתי בבעיה אחרת שבדואי המעורר, והיא הסכנות החוקיות של המשד למנוע התקפות חייבים ועובדי אורח - במרחק ניכר מאחר הכוחל. בעיה זו חשוב שתידון לפני אימוץ מסקנותי ראה סעיף ד' למיל.

ב ב ר כ ה ,

נ.וינגרטן

מנהל המחלקה לענייני עובדים

העתיקים:

הרב א. דולגין מנכ"ל
הרב י. גץ הכוחל המערכי.

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

ירושלים, א' באב תשל"ג
30 ביולי 1973
601

כ/36/15/14
ש.ה.ר

לכבוד
שר הממשלים
שר הדתות
ראש עיריית ירושלים
מר שנברגר
מר א. בר-זכאי

ה.נ.י.

רצ"ב מטעם מוצע לתכנון איזור רחבת הכהל
לקראת דיון שיחיקיית בגרון לקראת טכום.

מכבוד רב,
משה אבנר יעלי
מנהל החברה

המחלקה הכלכלית והמנהלית של משרד המבחן והמבחן

מס' 100
תאריך: 10/10/57

10/10/57

המחלקה הכלכלית והמנהלית
של משרד המבחן והמבחן
מס' 100
תאריך: 10/10/57

המחלקה הכלכלית והמנהלית של משרד המבחן והמבחן
מס' 100
תאריך: 10/10/57

מס' 100
תאריך: 10/10/57

ס י כ ו ם ד ב ר י ם

בעקבות מגישות שהמקיימו בתאריכים:
י"ט באב תשל"א (10.8.1971)
וביום ב' בסיון תשל"ב (15.5.1972)

בהשתתפות:

ד"ר זרח ורהפטיג, שר הדתות
מר טדי קולק, ראש עיריית ירושלים
מר יהודה חמיר, יושב ראש דירקטוריון (חלימים)
של החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה
בירושלים בע"מ
מר משה אבניאלי, מנכ"ל החברה לשיקום ולפיתוח הרובע
היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ.

א. הקדמה

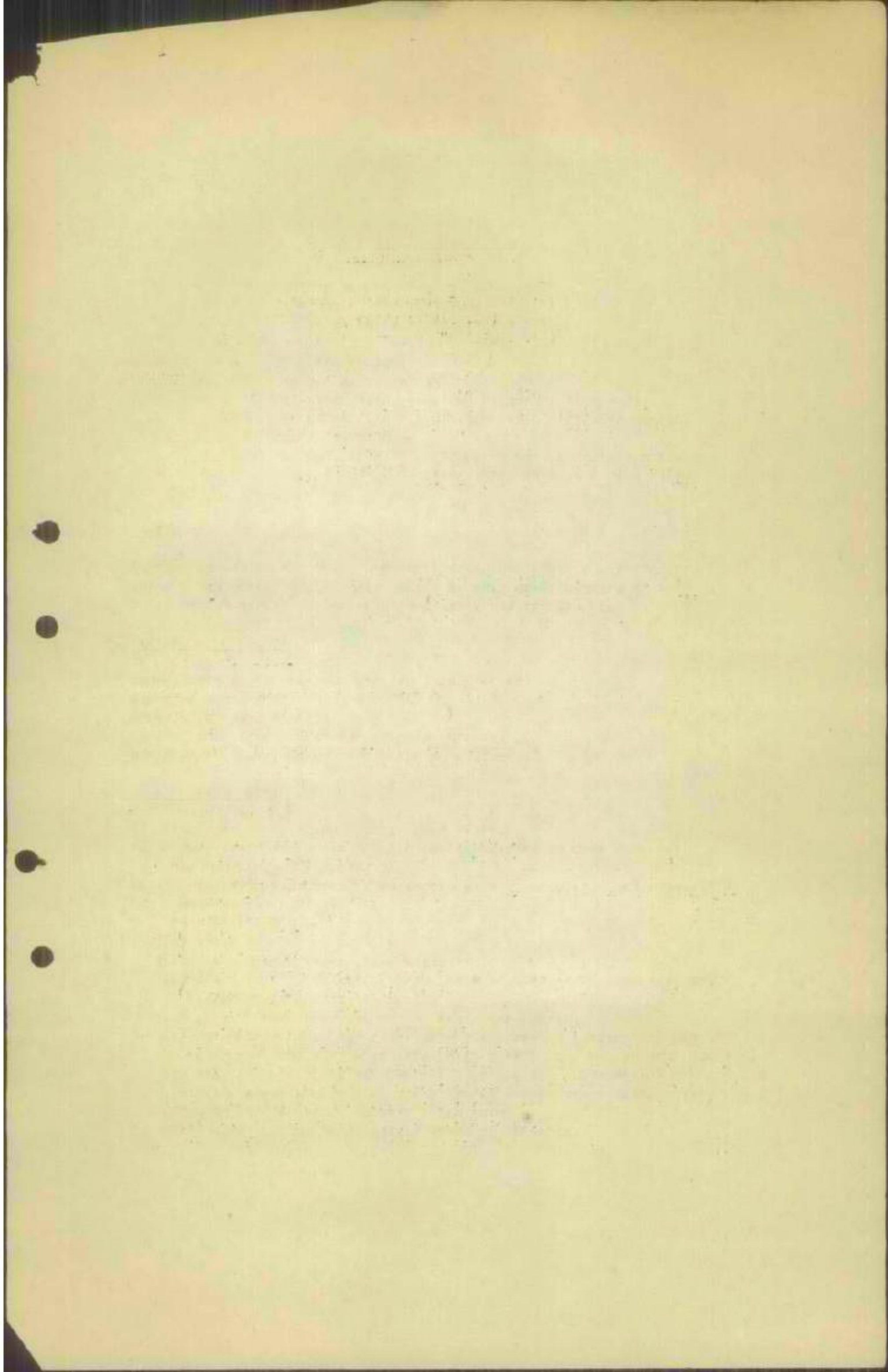
המגישות וסיכום הדברים נעשו מתוך כוונה ליצור שיחוף פעולה בענין תכנון
האיזור הנמצא במזרח הרובע היהודי והכולל את רחבת הכותל המערבי, את אזור
הכותל הדרומי (לרבות שטח החמירות הארכיאולוגיות) ואת גוש 38.

ב. גבולות אזור התכנון

מצפון: בנין התחכמה וביח שטחים (צפון רחבת הכותל);
ממערב: גוש תכנון 38;
מדרום: חומת העיר העתיקה;
ממזרח: רחבת הכותל המערבי ואיזור הכותל הדרומי.
תשריט איזור התכנון מצורף לסיכום דברים זה כנספח א'.

ג. תכנית אזור התכנון

1. יוקם צוות תכנון משותף לתכנון האיזור האמור.
2. התכנון באזור ייעשה תוך התחשבות במבנים הנובליים עם האיזור המתוכנן
ותוך התחשבות במצב השטחים.
3. התכנון ייעשה תוך שמירה על האינטרסים הדתיים, ההיסטוריים, הארכיטקטוניים
והאסתטיים באזור הכותל.
4. (א) גיבוי מפלסים;
(ב) קביעת קו רקע;
(ג) מיקום מוסדות ציבור באזורים הבנויים;
(ד) מיקום שירותי לציבור (נותיות, תחנת מגן דוד אדום, תחנת מכבי אש,
נקודת משטרה וכיו"ב);
(ה) תיאום שירותי חסות עם כל יתר חלקי העיר העתיקה;
(ו) מערכת צירי הליכה בכל האיזור בהתחשב עם הכניסות הסוגות לעיר העתיקה
(סער יפו, סער ציון - והתניות שחיבכנה לידו, סער האטפות וסאר הכניסות);
(ז) דרכי גישה לרחבת הכותל המערבי ולאזור החמירות בכותל הדרומי תוך התחשבות
בצורך למקומות חניה לרכב ציבורי ופרטי ומציאת פתרון לבעיית החניה;
(ח) תנאי בטיחות לציבור המבקרים ברחבת הכותל.
5. שינוי מפלסים ברחבת הכותל יתוכנן בתאום עם שר הדתות.



6. בעניני הלכה יפעל צוות התכנון המשותף בהתחשב בהנחיות הרבנות הראשית שתינתנה האמצעות סר הדתות.
7. בכל הנושאים הקשורים לאזור הכותל הדרומי, ולאחרים ארכיאולוגיים בכלל, יתחשב צוות התכנון המשותף בהנחיות שתינתנה על ידי המסלחת הארכיאולוגית הפועלת בתחומי הרובע היהודי ובאזור החטירות ככותל הדרומי.
8. צוות התכנון המשותף יתחשב בסקר התכנוני של רחבת הכותל שנעשה על-ידי האדריכל יוסף טנברגר על-ידי צוות מיוחד של האדריכלים אהרונסון, קוצ'ר, טרנר ומנצ'ל.
9. בתכנון שלבי הביצוע של התכנית יתחשב צוות התכנון המשותף בלוח הזמנים המסוער של פעילות המסלחת הארכיאולוגית ביחס למועדי פעולתה ושחרורם ההדרגתי של הטפחים בהם היא פועלת.

ד. צוות התכנון המשותף

צוות התכנון המשותף יורכב מהאדריכל יוסף טנברגר, מטעם סר הדתות, ומהאדריכל משה ספריה, מטעם ראש עיריית ירושלים.

ה. אישור התכנית

תכנון האזור כפוף לאישורן של רשויות התכנון החוקיות - הועדה המקומית והועדה המחוזית לתכנון ולבנין עיר ירושלים.

ו. הוראות כלליות

1. הצדדים מקבלים עליהם לפעול בהתאם לתכנית שתובן על ידי צוות התכנון עד כמה שתאשר על ידי רשויות התכנון.
2. הצדדים לא יתנו פרסום לתכנית בטרם תאשר לפרסום על-ידי כל הצדדים.
3. סר הדתות - לא לידעת יוסב-ראש ועדת הטרים לענייני ירושלים את סיכום הדברים לעיל.
4. הצדדים רשמו לפנייהם כי בכוונת סר הדתות להתייעץ בכל האמור בסכום דברים זה עם הרבנות הראשית.
5. הצדדים מסכימים כי החברים בצוות התכנון יממנו כאדריכלים יועצים בעת ביצוע התכנית במידה ותכניתם תאושר.

ולראיה באו הצדדים על וחתום, היום, _____, בירושלים

מר סדי קולק
ראש - עיריית ירושלים

ד"ר זרח ורהטטיג
סר הדתות

החברה לטיקום ולפיתוח הרובע היהודי
בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

15/14/36/כ

ב"ה, י"ט בתמוז תשל"ג
19 ביולי 1973

אל: הרב יגאל רב הכותל

הנדון: סדרנים לכותל.

הריני מעלה על הכתב את מה שכבר הסברתי לך פעמים רבות.

אין לקבל עובד במעמד כל שהוא לעבודה בכותל, מבלי שיהיה
לכך אישור מנגנון המסדר.

כמו-כן, כל בקשה שלך להוסיף כה אדם מכאן ולהבא, לא תיארץ
אצלו מבלי שנקבל עליה חוות דעה מנהל המחלקה למקומות
קדושים או בא-כח.

בברכה,

צ.וינגרטן

מנהל המחלקה לעניני עובדים

העתיק:

מנכ"ל המסדר

ממנכ"ל לאסדרות

מנהל הסח' למקומות הקדושים.

10/15/1914



THE STATE OF NEW YORK
IN SENATE

January 1, 1915

REPORT OF THE

COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE

IN RESPONSE TO A RESOLUTION PASSED BY THE SENATE
JANUARY 1, 1914

ALBANY: J.B. LEECH, STATE PRINTER
1915

ALBANY, N.Y.

JANUARY 1, 1915

REPORT OF THE

COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE
IN RESPONSE TO A RESOLUTION PASSED BY THE SENATE
JANUARY 1, 1914

מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכת ראשית

ירושלים

תאריך ב"ה, י' תמוז תשל"ג
10 ביולי 1973

מספר

15/14/36/2

אל: הרב א.י. דולגין, מנכ"ל משרדנו

שו"ב!

רצ"ב העהק - מכתב מהרב גץ, רב הכותל השופך את לבו על מצב "הצניעות" ברחבת הכותל.

אמנם עצם ההצטרף בין הממלסטים, של שטח החפלה והמפלס העליון מקשה מאוד על שמירת "אווירת קדושת הכותל" גם במפלס העליון. יחד עם זה ברור שלא ייחכן לא לתת את הדעת על המצב ההולך ורע והמחפשת בכל השטח של רחבת הכותל, משער האשפות מצד אחד והכניסות מהרובע היהודי ורחוב השלילה מצד השני.

המכתב הנ"ל הוא ביטוי של כאב מרבים וטובים, שמחלוננים קטוח על המחרתש במקום הקדוש ביותר, ליד שריד בית מקדשנו.

אחד האמצעים לעצירת הגל העכור בנדון הוא, - נוסף להוספת שלמים מתאימים להגברת החודעה של קדושת המקום להמוני המבקרים (וזו אנו עומדים לבצע בהקדם) - הוא תגבור של צוות המפקחים, בעיקר מפקחות, בנקודות כניסה למפלס העליון בגבולות הנזכרות לעיל, ורצוי בהחלט להשקיע מאמצים, כלומר שינוי גובה המשכורה, בכדי שנגליח לעניין אנשים בעלי כושר, גם מבחינה תרבותית, למילוי תפקיד מכובד זה, ויפה שעה אחת קודם כי הסכר למניעת הצפת גילויים שליליים היא חובה השעה, לכבוד המקום היקר ולכבוד האחרים לשמירת קדושת האתר.

בכבוד רב,

הרב ד. פרלא

מנהל המחלקה למקומות קדושים.

העהק: להרב גץ, רב הכותל.

מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכה ראשית

ירושלים

תאריך ב"ה, ה' תמוז תשל"ג
5 ביולי 1973

מספר

לכבוד

הרב ד. פרלא

מנהל המחלקה למקומות הקדושים

המשרד הראשי

אחדשה"ס,

ידידי הרב פרלא,

נימי נפש כולנו קשורים בקדושת שריד בית קדשנו ותפארתנו, מחשבתנו נחונה חמיד
לפארו, להאדירו ולשמור על קדושתו העליונה.

לכן נפגעים אנו בצורה קשה בראותנו את חלול הקדש הנגרם על ידי הלבוש הנוגד
את כללי הצניעות המינימליים שבהופעה חלק מהנשים הבאות לרחבת הכותל, המצב
הדרדר לחלוטין, ועתה הוא גרוע בהרבה מהשנים שעברו.

חרד אנכי מיום הדין, הופעה זו אינה רק נגוד גמור לצו של "קדושים יהיו" אלא
גם גורמת למכשול ולדחי, גדול כחו של היצר דוקא במקום קדוש...

לכן הנני מבקש מכה"ר שיפעיל את מלוא השפעתו להשיג הקציב להעסקה סדרניות (נשים
ולא גברים) בכניסות לרחבת הכותל מצוידות בבגדים מחאימים לצניעות ולפתוח
בהסברה בכלי התקשורת.

משוכנע אני שמן השמים יסייעו בידנו כי הכל הוא לכבודו יתברך. מצדי, אשתדל
לאמצא להשיג את הסכמתה הפעילה (או הסבילה לפחות) של המשטרה.

יעשה נא כחמתו הרבה ותפץ ה' בידנו יצליח.

ב ב ר כ ה,

הרב מ.י. גץ
רב הכותל.

ב"ח ש"ז הסד"ח חס"ב
16 ביולי 1973

כפ 15/19/36

אלו הרב מ. י. גץ רב הכותל המערבי

הגדרות בעלי קריאה

בקשתו של מו"ח הסד"ח ש"ז הובאו לדיון אצל הסגן הכללי
וחנני להודיע את הקבעות החלטות ליום קריאה חוזרת
יהיה בחודש יולי 1973 חסך - 35. לי בטקס - 25. לי

באשר למדעי הקיץ, אמר להוסיף עוד 2 בעלי קורא
בימות החול.

ב ב ר כ ה

ישראל צ" וינברג
סגן הסגן הכללי

העקב הסגן הכללי
חשב הסד"ח
הרב ד. פרל

מדינת ישראל

משרד הדתות

רחוב יפו 30
טלפון 28371
ירושלים

תאריך: —

מספר: —

אל ש' פא

מצ"ל - ש' פא ש' פא
למדינת ישראל - ש' פא ש' פא

מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכה ראשית
ירושלים

תאריך: ב"ה, ו' חמוז תשל"ג
6 ביולי 1973

מסמך:



לכבוד

הרב ישראל ויינברג
סמנכ"ל משרדנו

נכבדי,

לקראת עונה הקיץ "הבוערה" מבחינה הלחץ של בני
המצוה הבאים מכל קצוה הארץ והתפוצות לעלות
לתורה ליד הכותל, הריני מבקש את אשור כב'
להעסקת שני בעלי קריאה נוספים לחדשים חמוז-השרי,

בחודת ובכבוד רב,

הרב מ.ז. כץ
רב הכותל.

העוק: הרב ד. פרלא, מנהל המחלקה למקומות קדושים.

DECLASSIFIED

DATE 11/11/00

BY SP-6 [illegible]
[illegible]

REASON: E.O. 11652, para. 1(b)
EXEMPTED FROM AUTOMATIC
DECLASSIFICATION

Page 1
[illegible]
DECLASSIFIED

Page 1

ALL INFORMATION CONTAINED
HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 11/11/00 BY SP-6 [illegible]
EXEMPTED FROM AUTOMATIC
DECLASSIFICATION

DATE 11/11/00

BY SP-6 [illegible]
[illegible]

ALL INFORMATION CONTAINED
HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 11/11/00 BY SP-6 [illegible]
EXEMPTED FROM AUTOMATIC
DECLASSIFICATION

ס' חמוז תשל"ב
9 ביולי 1973

לכבוד
מר בצלאל שץ,
ח. ד. 469,
ירושלים.

א. ג.

הנדון: חכנון ובצוע נר תמיד ברחבת הכותל המערבי.
מכתבך לאדריכל מר י. שינברגר מ-23.6.73.

בהסוכה למכתבך הנ"ל, הננו מאשרים הסגרת
הקציבות של - 15,000 ל"י לבצוע עבודה הנ"ל.

החכנית חייבת לקבל את אישורו של היועץ
האדריכלי של משרדנו מר י. שינברגר.

בכבוד רב,

י. יערי
חשב משרד הדתות

הערה: מר י. שינברגר, אדריכל יועץ.

הוצאת של
כמות הוצאת 3
נ"ד 469
ייושלם

הוצאת
של

23. vi. 1973

לכבוד
אדמו"ר
מנ"י. שוהבטק
ייושלם

הניצחון: גיכנין וביחצ ור
מאיד בוסקדג הנ"ל
אוב הקינ הציפין

א.י.

בהמשך אנוחגנו האחרונה בקשו
לניצחון צינע, הפקד, ומגדג אל הלל
המקלובו, - הערכה היא שיש למכור אל
סכום בין - 20,000 - 15,000 ש"ל.
אני ממשיך בסנקיעור והכנס.
אבקשכם לסדר אהלבו אל 1500 ש"ל.
צבוק הנ"ל.

בהובצ נב

והנכלל

הוצאת של

לכבוד
אדמו"ר
הלל מלפני הוצאת

בהיותם אנוחגנו אלקינסיין
ולסינקיעור הנ"ל הפקד
ש"ל ושלם של
הוצאת של הוצאת אלל
מנ"י הוצאת אנוחג
אנוחג אל מלפני הוצאת האנוחג
ועל הוצאת אנוחג
לכבוד הוצאת אנוחג
הוצאת אנוחג הוצאת

הוצאת של
כמות הוצאת 26,473
אדמו"ר יוסף לשר הדתות
(ידידושים)

הוצאת של

Handwritten notes at the top of the page, including the word "Lecture" and some illegible scribbles.

1891

Handwritten notes on the left side, including the word "Lecture" and some illegible scribbles.

Handwritten notes in the center, including the word "Lecture" and some illegible scribbles.

Handwritten notes on the left side, including the word "Lecture" and some illegible scribbles.

Main body of handwritten notes, including the word "Lecture" and some illegible scribbles.

Handwritten notes at the bottom, including the word "Lecture" and some illegible scribbles.

Handwritten notes at the bottom right, including the word "Lecture" and some illegible scribbles.

15/14/36/כ

ראש העיר
رئيس البلدية
MAYOR OF JERUSALEM

ירושלים, ח' חמוז תשל"ג
8.7.73

לכבוד
ד"ר זרח ורהפטיג,
שר הדתות,
משרד הדתות,
ירושלים.

אדוני השר,

הנדון: תכנון "רחבת הכתל".

אני מאשר קבלת מכתבך מיום 28.7.73. כפי שידוע לך העיכוב
בחתימת ההסכם בינינו לא נבע מאי רצון העיריה לחתום עליו.

שר המשפטים הבטיחני שבקרוב יגרום לכל ההליכים הנחוצים על
מנת שהסכם כזה אמנם יחתם. היות וקיימת בינינו הבנה ואנו
נוהגים לפי המסוכס בינינו, איננו חושב שתכנית שיש בה
הרבה מן החיוב והיא חיונית לכולנו - צריכה להדחות.

אעשה כמיטב יכולתי להחשת חתימת ההסכם.

דכק/3 77

ב ב ר כ ה,

טדי קולק

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

15/44/36/5

ב"ח ירושלים, כ"ח בסיון תשל"ג
28 ביוני 1973

לכבוד

מר מדי קולק

ראש העיריה

ירושלים

א.נ.נ.

מאחר ועד היום טרם התמח על ההסכם שנעשה בנינו בענין צוות
לתכנון רחבת הכותל המערבי וזאת למרות שתוכנו טוב והוסכם
בנינו בע"פ על כל פרטיו בישיבות מספר, כתוצאה מכך לא הופעל
הצוות ומאחר והיועץ האדריכלי שלי, אדריכל י. שינברגר לא
שומך בהכנת התוכנית שהציע אדריכל ספדיה (ראה העתק מכתבו
של מר שינברגר למר ספדיה), אני מסתייג מכל הכנסת אשר הוכנה
ללא תיאום אתנו.
הצעת ההסכם המוסכם בנינו נמצאת בלשכתך וממחינה לחתימתך.

ב ב ר כ ה ,

ז. ורהפטיג

העתק:

שר המשפטים, יו"ר ועדת ירושלים

11/14/74

11/14/74

11/14/74

11/14/74

11/14/74

11/14/74

11/14/74

אדריכל יוסף שונברגר
יושלים רח. שטראוס 11

ההכרזה

24.6.73

הנדסאים יוסף שגור - סוכיה קץ בע"מ, ירושלים
ARCHITECTS JOSEF SCHÖNBERGER - TUVIA KATZ LTD. JERUSALEM

15/14/36/7

לכבוד
אדריכל משה פזריה
ירושלים

משה פזריה,

גודק לי מהתכנון שהכניסתי לרשות הכולל הוצגה לדיון לפני הועדה הביטלואומית
שהתכנסה בימים אלו בירושלים בישיבת ראש העיר.
האקזיסטנציאלי דיון פומבי ולפי התכנון הוצגה לדיון ואשרר בפני ועדה שרים
ורשויות תכנון.

בהתאם להחלטת הדיון אשר הוצגה וכאשר הכל הסתדר ישיבות בעיות תכנון הידור
הכולל, עשיתי מאמצים כבדים לתביעה לידי ביטוי מוחלט של בעיות לתכנון המיזור ולהקמת צוות
מיוחד לתכנון קצת תיכנון הידור, אשר נוסד לידך, ובידור רחבת הכולל.

לאור חוות דעתו של היועץ המטמטי למטמלה לראש העיר מינס 30.7.72 לא הוקם
הצוות, היות ולדעת היועץ המטמטי אין סמכות לכל גורם שהוא לתכנון את רחבת הכולל, אלא
לאחר החלטה בגורן סגור ועדה שרים,
החלטה זו שרים ניתנה.

חווה דעה זו נובעת למטמלה של שר התיכנון המינימל את המטמלה ואת תוכנית הראשית במיזור
הכולל, וכמו כן קבעה שיש סמכות למיזור לסיקור הרובע הידורי למכנו את רחבת הכולל.

בהקדמה שלחתי הודעה היועץ המטמטי למטמלה לראש העיר, חשבתי לכונן לקדם את
גורר העקרונות לתכנון המיזור, כבדי להיות מוכנים בשעה שהיכונים יקבעו במיזור המטמטי
כל כן התעניינתי בהכניסתי והוכן כבדי חוסר הכנסתי רב, הכולל תכונים בסיסיים וגימור
קריטריונים תכנוניים לקראת הדיון הבא, ולקראת הקמת צוות תכנון מיוחד.

הצגה תכניתך בפני גורמים רמי מעלה, ובפני ועדה ביטלואומית בדיון צבורי,
בלי תכנון היסוד התכנוניים שהוכנו, מקדש על כן את יסודי תכנון לעיתוף פעולה,
ותובלת בשר המוראני למיזור רחבת הכולל.

עלי להסתייג מהפעולה שנקטתם וחילכומיה הצבוריים והתכנוניים, ואפעל בהתאם
להוראות שאקבל. במצב כפי שנוצר אין מקום להצגה חבקה בפני צבור האדריכלים בארץ,
כפי ששקלנו הדבר מקודם.

אני מקווה שהישיבה החלטתית הידוריתית והתכנון החלטית לא יפגעו.

נבדק



אני לא הוצגה בדיון
ועדה שרים
אשרר בפני ועדה שרים

תאריך: ב"ה, ירושלים, כא' מרחשון תשל"ב
29.10.72

מספר:

כבוד
שר הדתות
ד"ר ז. ורהפטיג
משרד הדתות
ירושלים

הנדון: צווח מתכוננים לאיזור הכותל

כב' השר הנכבד!

הנני מתכבד למסור לכב' השר את מצב הנושא הנ"ל:

1. בחודש יוני שנה זו סוכם בין כב' השר, ראש העיר והחברה לשקום הרובע היהודי על הקמת צווח מתכוננים משותף להכנה הכניה כוללת לאיזור הכותל.

2. אחרי אשור כב' השר למרטי זכרון הדברים (כמצורף לזה), וקבלת החיטה מצד הנהלת החברה לשקום הרובע, העברתי את זכרון הדברים לראש העיר, וקבלתי את אשור עוזרו מר יצחק גרוסמן לחתימה מצד ראש העיר.

3. לצערי לא חתם ראש העיר עד היום, ועל כן לא הועבר ההסכם לחתימה כב' השר. צווח המתכוננים לא הופעל.

4. אני מבין שראש העיר ראה לכבון למנוח בענין לשר המשפטים, ובהעדרו, ליועץ המשפטי לממשלה.

5. נמסר לי על ידי אדריכל ספדי, ביום 25.10.72, שהחברה לשקום הרובע הסילה עליו נוסף על המקידו מטעם החברה להכנון גוש בנינים הגובלים עם רחבת הכותל, גם את עבוד הכניה לאיזור הכותל, ואמנם הכניה כזו נמצאה בהכנה על ידי משרדו.

6. הכניה זו הוכנה מבלי לברר מקורם את הנהונים הרעיוניים וההלכתיים, ובלי עבוד הנהונים המיזיים שסוכמו בטקס להכנון הרחבה, שהוכן על ידינו כיסוד להמשך ההכנון המפורט.

7. הזמנת הכניה שלא במסגרת הצורה המשותף בהתאם לזכרון הדברים המסולש, חורגת מסמכות החברה לשקום הרובע.

כבוד
אדריכל יועץ לשר הדתות
(ירושלים)

22/6/70

— 700

1232 6thall 1/31

, also show 1/2/70

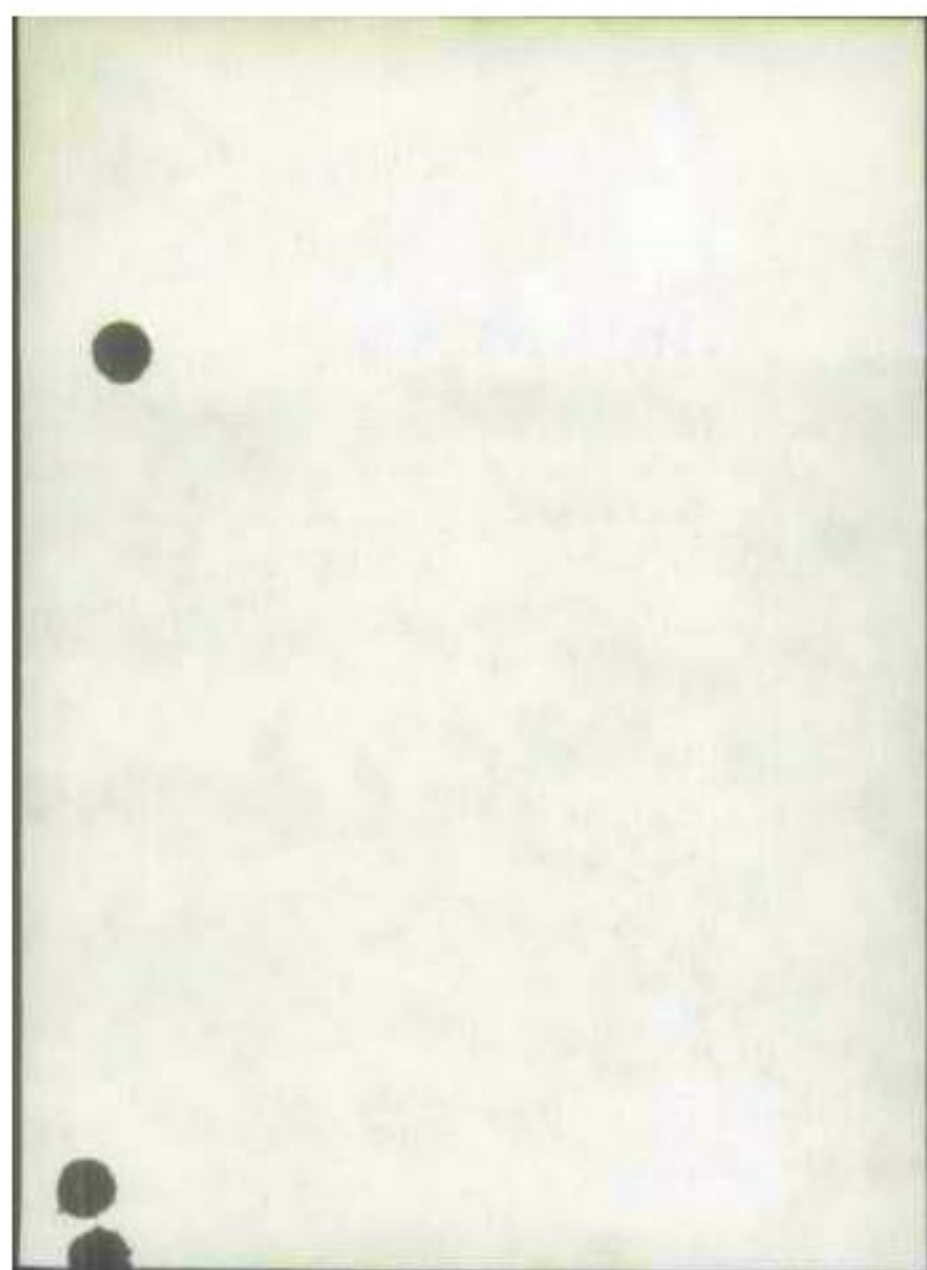
אדום - יום 71

ארכיון
המחלקה
המרכז

מחלקה -
מחלקה

מחלקה
מחלקה

UNESCO,
המחלקה



תאריך: כ"ה, ירושלים, כ' בסיון תשל"ג
20.6.73

מספר:

איזור תותל

דין וחשבון לכבוד שר הדתות

1. עבודות שפוך לפני בית שטרונים (הקבלן: לפשיץ, הפקוח: מע"ץ)

א. עבודות צפוי הקומה התחתונה מחקמות יפה.
ב. המשטח לפני בית שטרונים: לפי בקשת ככ' השר בדקתי האם ניתן להנמיך את
השטח ואת המעקה בכדי לצרף את השטח לרחבה.
החיצוני עם מהנדסים גיל. ובחר ממע"ץ וכן בדקתי את תנאי הרשיון.
מבחינה תכנונית שפוך השטח יותר לבית שטרונים מאשר לרחבת הכותל, שהוא
ישמש גם מעבר לקהל מגורן מצד רח' השלשלה, ובעתיד למדרגות אשר יקשרו
את הרחבה אם רח' השלשלה בין בית שטרונים והמחכמה.
מבחינה טכנית דרושה הגבהת השטח בגלל שפועה הרחבה הגדולה.
מבחינה חקודית אף רצוי ליצור מקום ישיבה לקהל המגורן על יד הכניסה
של המחפלים ועל כן רצוי מעקה מגור.
ממלץ, על כן, לא להפסיק את העבודות המתנהלות לפי התכנית המאושרת,
ולגמור אותה בהתאם לתכנית.
גמר העבודה צפי לקראת רח' אלול.

2. בית הדין הזמני

בגוד להחלטה המשותפת עם הנהלת החברה ומהנדסיה להתקין מדרגות בין
שתי הקומות במקום שנקבע (כחוך המרפסת הקדמית), לא המינה החברה את
התכנית והצער הצעות אלטרנטיבות שלא נבדקו ולא אושרו.

קבעתי היום עם מר אבניאלי ומר צפרוני (החברה) לשקום הרושע

1. המדרגה תהיה במקום שנקבע לפי דרישת הרבנים הראשיים.
2. התכנית תוכן ע"י אדריכל יקונס.
3. הקונסטרוקציה: מהנדס אכברס החברה.
4. אדריכל יקונס קבל היום את הנהגות הסופיים ממני ויכין את התכנית
לכצוץ עם יום שני כה' בסיון (25.6.73).

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

3. בית הדין הרבני המופי (חכרון)

- נקבעה פגישה עם אדריכל ראשי מע"ץ, מר שושני לשם:
א. סדור היקף סופי של הפרוגרמה
ב. המסמך
ג. הקציב חכרון
ד. לוח שמיים

4. עבודות בקרי וחשיפה

ממשיכים בעבודות בקרי באיזור ה חשמונאים בונים את ארון הקודש המשולש
בחדר הסמוך לאולם הראשון.
נחנה הוראה לדפן אח קיר הבור ע"י העמוד הראשון.
המשך החשיפה לצפון נפסקה, כידוע, בגלל החלטה ה"סקר", והמשך הסקר מתעכב
בגלל הכסחה שר המשפטים לבקר במקום.
במקור נקבע ליום חמישי 28.6.73, עם מהנדסי מע"ץ.
המשך החשיפה למערב הוזמנו מהנדס קיסין ומהנדסי מע"ץ לקביעת חכניה. (28.6.73)

היום וגרעין הפועלים ממשיך לעבוד במקום, יש צורך להעביר למע"ץ הקציב
נוסף לכסוי ההוצאות עם סוף השנה החקציבית או לפחות ל 4 חודשים.

5. בית כנסת רמב"ן

תקרת האולם יצוקה, והאולם קבל את צורתו הכללית.
העבודה מתנהלה כסדרה לפי פרוט וחכניות על ידי הקבלן ששון, שזכה במכרז.
סחור כלל המכרז, היקף המכרז בערך 400,000, מהם בוצעו כ- 160,000.
בעבודות הקונסטרוקציה ניתן היה להשיג חסכון נכר. הקבלן פסוק כעת בהכנת
החשתיית לרצפה ובדוד הגב.
המשך העבודה: טיהור, רצוף, אינסטלציה, השמל ויחור הפרטים לפי הערכה חקציבית
סיום 21.1.73
שלב (ג) הנערכים כיום ל- 600,000 לי נוסף על החוזה עם הקבלן ששון.
בסדה שיוכסח המקציב הדרוש ניתן להוציא מכרז ולהזמין את העבודות ברצף נמשך.
גם להמשך העבודה בהתאם לחוזה דרוש הסדר יוחר חלק של סדרי תשלומים,
בכדי למנוע הפסקת העבודה על ידי הקבלן.

6. תאריך: 01.01.2001

מן הראוי לחרגם את החוברת לאנגלית היות והיא משמשת חומר אינפורמטיבי חשוב ליהודים מחו"ל וכן לאוהדים לא יהודיים (אונסקו וכו').

אני מציע להטיל על מחלקת ההסברה של המשרד לספל בדבר באופן דחוף את העריכת הגרפית וטפול להדפסה ניתן למסור לצבי שטיינר.

אכפס הוראות.

החומר הוכן לשם הסכרת בעיות התכנון לאיזור.
השיבות גדלה במיוחד על ידי הכנת חכניה לאיזור על ידי אדריכל ספדי,
בהזמנת החברה לשקום הרובע היהודי, והכאת חכניה זו לידיעת ראש הממשלה
הרכבים הראשיים, שרים ועדת ירושלים של ראש העיר () ועוד.

אין להשאיר את הידמה מפנין לשקט-ההפסד-אלההפסד חכונן איזור הכותל
בידי החברה לשקט הרומע באופן בלעדי, ולהוציא את משרד הדתות מחוץ מעגל
הפעולות.

על כן הוצע כשעתו על ידי יסוד צוות אדריכלים משותף.
פעולות הצוות מסודו עובדו על ידי ראש העיר ושר המשפטים.
לפי המידע אשר בידי חובא ההצעה להקמת צוות התכנון לישיבת הממשלה או
לועדה ירושלים.

יש צורך לקבוע את העמוד בעניין.

יש צורך להפיץ את החומר התכנוני אצל רשויות התכנון וכל השרים והרשויות
הנוגעות בעניין בשעה שבעיות התכנון אינן הכותל יעמוד על הפרק

בועז שרים,
בממשלה,
ברשויות חינוך,
בועזות צבאיות.

רשימת ספורטס דהצעה לעחוי תחלוקה חוצע על ידי.

(24.6.23) 2000/2001

SECRET

TOP SECRET
SECRET

1. The purpose of this document is to provide information regarding the activities of the [redacted] in the [redacted] area. This information is being provided for your information and is not to be distributed outside of your office.

II. Background

A. General Information

The [redacted] is a [redacted] organization that has been active in the [redacted] area for several years. It is believed that the [redacted] is involved in a variety of activities, including [redacted] and [redacted]. The [redacted] is believed to be a [redacted] organization that is active in the [redacted] area.

B. Specific Information

The [redacted] is believed to be a [redacted] organization that is active in the [redacted] area. It is believed that the [redacted] is involved in a variety of activities, including [redacted] and [redacted]. The [redacted] is believed to be a [redacted] organization that is active in the [redacted] area.

III. Conclusion

The [redacted] is a [redacted] organization that has been active in the [redacted] area for several years. It is believed that the [redacted] is involved in a variety of activities, including [redacted] and [redacted]. The [redacted] is believed to be a [redacted] organization that is active in the [redacted] area.

The [redacted] is a [redacted] organization that has been active in the [redacted] area for several years.

The [redacted] is a [redacted] organization that has been active in the [redacted] area for several years.

The [redacted] is a [redacted] organization that has been active in the [redacted] area for several years. It is believed that the [redacted] is involved in a variety of activities, including [redacted] and [redacted].

The [redacted] is a [redacted] organization that has been active in the [redacted] area for several years.

The [redacted] is a [redacted] organization that has been active in the [redacted] area for several years.

The [redacted] is a [redacted] organization that has been active in the [redacted] area for several years.

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

The [redacted] is a [redacted] organization that has been active in the [redacted] area for several years.

The [redacted] is a [redacted] organization that has been active in the [redacted] area for several years.

תערוכה

היות והוצע ~~להציע~~ את חכניה חכניה ספדי וחכניה לפני צבור המסנדסים והצבור הרחב לדיון, הצעתי לצרף להצגה זו את כל החומר שהופץ על ידנו. הוצע להקים תערוכה בבית המהנדס בסוף חודש יולי, ואבקש אשור הקצבי מייד להכנה החומר הדרוש. התקציב הדרוש לתשלומים ולחומר הסברתי 8,000.-

8. בעיות לקראת תכנון איזור תחום הכוחל וחומות הר הכית, שפוז ובנוי

לקראת הספול בעתיד בבעיות תכנון איזור הכוחל, יש צורך ביצירה עמדה כדורה מכחינה הלכה ודעה הרבנות הראשית לגבי הבעיות העתידות להתעורר:

א. הנמכת מפלסי הרחבה לחלקיה השונים.

ב. שטחי תפילה ותחלהלות.

ג. בנוי בתחום הכוחל.

ד. שדותי היירות וצבור.

ה. החכורה.

ו. הספול בשטחים שהם היום איזור תשלחת הארכיאולוגיה - בעיות שפוז ובנוי.

ז. הגישה להר הכית (שער הסוגרבים).

ח. הגישה על הר הכית.

ט. סדורים ותקנות לבצוע עבודות. (הגבלות וחנאים הקשורים לקדושת המקום,

אבני החומה ועוד.)

יש צורך בהסברה מקיפה לבעיות הנ"ל כקשר עם כל גורמי תכנון, (המשלחת הארכיאולוגית, החברה לשקום הרובע).

יש צורך בהסברה נוחה לקהל.

מן הראוי לקחת יזמה לקראת הכהרת הבעיות וברורן.

9. חשיפת הכוחל ותכנה סקר מדעי

עבודות החשפה שנעשו על ידי משרד הדתות הביאו לידי גלויים חשובים של האחרים

לאורך הכוחל המערבי ונתאפשרה גישה לקהל.

השטח לא נסקר ולא נחקר מבחינה הסטורית-ארכיאולוגית.

הדבר נחוץ בכדי לזהות את המקומות ולפתח הסבר לאחר ולקוראיהם.

SECRET

SECRET

SECRET

... ..
... ..
... ..

... ..

SECRET

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

SECRET

... ..

... ..

... ..

... ..

האריך:

מספר:

לאחר מגעים מספר בכוונים שונים, הוצע על ידי הרב פרלא ועל ידי שחוף פעולה עם המשלח הארכיאולוגיה ונקבעה פגישה לשם ברור אפשרות שחוף הפעולה ופרסיו.

1. סקר מצעי רשום, צלום ונחוח הנחונים.
2. פרסום המסקנות.
3. סדרי עבודה - צורה מדעי, צורה פועלים,
4. תקציב.
5. סדרי עבודה והכסחה עניני הלכה והחנהגות.
6. שמוץ המקום ואחזקה.
7. המשך החשיפה.

SECRET

SECRET

THE SECRETARY OF DEFENSE, DEPARTMENT OF DEFENSE, WASHINGTON, D.C. 20301

TO: THE SECRETARY OF DEFENSE, DEPARTMENT OF DEFENSE, WASHINGTON, D.C. 20301

FROM: THE SECRETARY OF DEFENSE, DEPARTMENT OF DEFENSE, WASHINGTON, D.C. 20301

SUBJECT: THE SECRETARY OF DEFENSE, DEPARTMENT OF DEFENSE, WASHINGTON, D.C. 20301

1. THE SECRETARY OF DEFENSE, DEPARTMENT OF DEFENSE, WASHINGTON, D.C. 20301

2. THE SECRETARY OF DEFENSE, DEPARTMENT OF DEFENSE, WASHINGTON, D.C. 20301

3. THE SECRETARY OF DEFENSE, DEPARTMENT OF DEFENSE, WASHINGTON, D.C. 20301

4. THE SECRETARY OF DEFENSE, DEPARTMENT OF DEFENSE, WASHINGTON, D.C. 20301

5. THE SECRETARY OF DEFENSE, DEPARTMENT OF DEFENSE, WASHINGTON, D.C. 20301

5/14/36/7

ב"ח ירושלים, י"ז בסיון תשל"ג
17 ביוני 1973

לכבוד

מר גבריאל עגיון

רח' הגיתון 26/8

יפו - 68188

י.א.י.

תריני לאשר קבלת מכתבך מיום ט' בסיון תשל"ג.
העברנו הצעותיך לחשומה לבו של מנהל המחלקה למקומות
קדושים במהרדנו.

בברכה,

דאב רוזנברג
עוזר חשב

מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכה ראשית

ירושלים

תאריך: ב"ה, ח' סיון תשל"ג
8 ביוני 1973

מספר:

אל

גזברות משרדנו

כ א ז

א.ג.,

הנדון: מכתב מע"ז מתאריך ד' בסיון תשל"ג עבודות באזור הכותל

העתק מהמכתב הנ"ל הועבר אליכם ע"י מע"ז.

הננו לבקשכם להעביר להנ"ל,

(1) ע"ח עבודות ביה שטראוס סך 50,000.- לירות בהתאם
לאשורכם מתאריך ט' בכבט ש.ז. (12.1.73).

(2) ע"ח א השפעת הכותל לשנה זו סך 500,000.- ל"י
בכדי שנוכל להמשיך בבצוע העבודות ללא המרעות.

ב ב ר כ ה,

הרב ד. פריא
מנהל המחלקה למקומות
קדושים.

העתק: לכב' השר

למר י. ווינברג, ממכ"ל

מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכה ראשית
ירושלים

תאריך: ב"ה, ח' סיון תשל"ג
8 ביוני 1973

מסמך:

אל

בזכרונת משרדנו

כ.א.ן

א.ב.נ.

הנדון: פקח הע"ץ מהאריך ד' בסיון תשל"ג עבודות באזור הכותל

הפקח מהמכתב הנ"ל הועבר אליכם ע"י טע"ץ.

הננו לבקשכם להעביר להנ"ל,

(1) ע"ח עבודות בית שטראוס סך - 50,000 לירות בהתאם
לאשורכם מהאריך ח' בשבט ש.ז. (12.1.73).

(2) ע"ח א' חשפת הכותל לשנה זו סך - 500,000 ל"י
בכדי שנוכל להמשיך בבצוע העבודות ללא הפרעה.

ב.ב.ר.ה.

הרב ד. הרלא
מנהל המחלקה למקומות
קדושים.

העתק/לכב' השד

לפר י. ווינברג, פמכ"ל

מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכה ואשית
ירושלים

תאריך: ב"ה, ה'תשנ"ג
5 ביוני 1973

מספר:

15/14/26/5

לכבוד
בית הספר המסלכתי ע"ש ח.נ. ביאליק
רח' לוינסקי 95
חל - אביב

א.נ.ג.

הנדון: עריכת מסדר ברחבת הכותל
מכתבכם מתאריך כ"ב באייר ש.ז.

הננו מאשרים קבלת מכתבכם בנדון, אמנם לצערנו לא
נוכל למלא בקשתכם בקשר לאלבוסים בשביל כל הילדים
בגלל בעיות תקציביות אבל נדאג לכך שכל ילד יקבל
"סיכת מזכרת" מהבקר ליד הכותל ורב המקום יקבל
אותם בדברים ומצוות אנשינו במקום תקבלו כל העזרה
הדרושה לשמירת הסדר וכו'.

יחד עם זה הננו שולחים עבור ספריה תביעה מס' 5 אקס'
של האלבוט הכותל.

אנו בטוחים שהחוגיה למאות התלמידים שלכם, כ"י,
מהבקר ליד המקום הקדוש וחוקר ביוהר לכולנו תהיה
עמוקה ובשלמות.

בכבוד ובברכה,
הרב ד. פריד
מנהל המחלקה למקו
קדושים.

העמקן/לכב' הער
למר ג. חושמן, רחבת הכותל

4 ביולי 1973
ד' במיוון תשל"ג

5/32/2/6/2-2006

15/14/36/6

מועדס המהות
מחלקת פבדח צבורה
מחוז ירושלים

15/14/36/6

אלו
כב' הרב ד. פולח
התמנה על המקומות הקדושים
שאר הדתות
ירושלים

15/14/36/6

הנדון: עבודות באזור הכותל המערבי

בהתאם להחלטות כיון שר זליקוביץ דבר גמר אבקש מכם להעביר לנו
את התקציב הכספית

50,000.-

1. עבודות חורף בית ישראל

500,000.-

2. תשיפת הכותל המערבי

אם לא נקבל את התקציב נצטרך לחזיק את העבודה ולכן אבקש לדון
את הטיפול בהעברת התקציבים.

בשם לוחם

דיון לוקסמבורג
ס/מחברת המהות
ב/מחברת המהות

התקין
מנחם מע"ג חל-אביב (3)
חשב שאר הדתות ירושלים
מחברת מרכז
גזבר מחוז
חיק 5/32/2/6/2
חיק 5/32/2/6/6

1/2

15/14/36/28

לכבוד

גב' א. רויאל גאור, ח"כ

הכנסת

ירושלים

ג.ג.

הריני לאשר קבלת מכתבך מיום ט' באדר ב' תשל"ג (13.3.73).

מצ"ב צילום מכתבו של צביקה צ'רנו המחקן את הפירסום הראשון ומציין שפנה אליו קבוצן ולא סדרן כמי שכתב בעמוד בפירסום ששלח לי.

לעצם הענין משרדנו הוציא הוראות למכל הסדרנים וצוות העובדים שברחבה הכותל למנוע כל חופעה של קבוצות והסדרות של המחפלים והמבקרים.

למרות שיש שיפור רב במצב הרי שלא הצלחנו למנוע חופעה זאת לגמרי הן משום הקבוצים שעושים מלאכתם במחתרת וקשה לגלותם בקרב הקהל הרב והן משום שחלק גדול מקהל המחפלים והמבקרים משתף עמם בעולה ומרגיש חובה לקיים מצוות צדקה בעת הפעולה או ביקור ככותל וע"י כך מעודד את פעולה הקבוצים.

אשר "להסתערו" על כיבוד הגיון לחוגים במקום, הרי שלעתים קרובות כשסמנים הסדרנים במקום למנוע מאורחים בלתי קרואים להתערב בשמחה זרה, הם נתקלים בתנוכה וזעמם דוקא של בעלי השמחה השמחים לכבוד גם אנשים זרים. קיומה גם הוראות בקשר לענין זה ונעשה כל האפשר על מנת לשמור על סדר ותקנה מכוונת ברחבה הכותל ונמיד נשתדל לשמר את המצב.

בברכה חג פסח כשר ושמה

ז. ורדימס

רחוב ימז 30
טלפון 28371
ירושלים

תמורת:

: מספר

245 2!

23. 130

- א. ימים התקבלו והתקבלו שמונים שנה
לפניהם יין וקצין וזה אפסן קיסר
היבול
- ב. כי הוצא שמונה תולדות קצין האפסן
הוצא זה תולדות אף תולדות
"תולדות" אף סוף שמונה תולדות
הוא אפסן תולדות תולדות
קצין אפסן תולדות תולדות
שמונה תולדות תולדות
לזה תולדות תולדות תולדות
- ג. ביום זה התקבלו שמונים שנה
הוצא תולדות תולדות תולדות
לפניהם יין וקצין וזה אפסן קיסר
היבול
- ד. ביום זה התקבלו שמונים שנה
הוצא תולדות תולדות תולדות
לפניהם יין וקצין וזה אפסן קיסר
היבול



הכנסת

חבר הכנסת
א. רזיאל-נאור

ירושלים, ט' באדר ב' תשל"ג
13.3.1973

למ סולל
אבנל הלוי
אבנל
מדינת

לכבוד
מר זרח ורהפטיג
שר הדתות
מסדר הדתות
ירושלים

אדוני השר,

אדשה לעצמי להביא לפניך קטע מלקט קטעי
עיתונות המוגש לחברי הכנסת, הדן בהתנהגות
ליד הכותל המערבי.

אבקש לדעת באיזו סידה ניתן למנוע תופעות
של פשיטת יד לאיסוף "תרומות" וכיו"ב, וכן
הסתערויות על הכיבוד המוכן למשפחות חוגגי שבת
בר-מצווה מצד אורחים בלתי קרואים המסתובבים
בשטח, כפי שמתואר בכתבה זו.

האם הוצאו הוראות מתאימות להרחקת
אלמנטים כאלה מן המקום, ובאיזו סידה הן בשמורות?

כדי למנוע לזות שפתיים בטבעתי מהגשת
שאילתה פומבית.

בכבוד רב,

א. רזיאל-נאור

א. רזיאל-נאור

התנהגות מבישה ליד הכותל

לסני שביעיים נסעתי לבוקר
להניח תפילין. עבר איתנו הסדרן
ושאל: "האם נרשמתם ברכנות?".
לא הבנו לשם מה יש להירשם
ברכנות. אבא שלף פכיסו
5 לירות ונסן לסדרן - והוא
אמר: "סיד אסור לכם בניין".

באשר התחלתי להניח את
התפילין, נטפלו עלי שני אנשים,
אנשים זרניים, והחמילו "לגזור"
לי בהנחת התפילין: "זה מושך
לכאן וזה לכאן. וכל זה לפעם
הקסף שציינו לקבל בעד 'צורקם'".
אחרי הנחת התפילין: "עאנו
לכחקה. סיד נטפלו אלינו בעת
אנשים ביזיים מושטות. אבי

הבנו לכל אסד סקם עד שלא
נשארה לו פרוטה אחת פכיס.
אותה תמונה סזרה על עצמה
באשר: "שבנו לאכול. אותם
אנשים הסתקרו עלינו והחלו
לחטוף סקאוקל שאמי הגישה
לבני המשפחה ...

אני שואל: האם כך יש
להתנהג במקום הקדוש? והאם
אין זאת חרפה שענשי דת
גומלים כך? סיירים רבים באים
לבוקר ורואים את המתרחש שם.
האם לא מגיע הזמן לחסל את
התופעות המבישות האלה - ולו
רק לפעם הסיירים?
אזביקה צירנר, במלה

במקומות העבודה, —
הצורה החדשה של
סיווגיה.

נפה

המקום הראשון אליו יישלחו עיתונאים וסוכנים
יש לחכות עד להכרעה סופית. גישה עיתונאית וסוכנים
יקבעו תוצאות ההצבעה בדיון הבא.
המוסדות שנבחרו בוועידה ודאי ייכנסו לפעולה בזהירות
במקרה לבצע את ההחלטות בהקדם ולקדם את התנועה "הראת"
תפקידה בארץ.

הצפה יל אדר תשלג

מיד-הישיבה ששלח מכתבי-איום פתולוגים — לא אחראי למעשיו

ביהמ"ש שקבע כי אינו בר-עונשין, ציווה על מתן
טיפול אמבולטורי אולם לא שלחו לאישפוז

"מיסטר איקס"

כן נטען בכתב-האישום, כי ה'
נאשם ששירת ביחידת מילואים של
הג"א בחדרה, השאיר שני מכתבי
איום ביחידתו, כי "ישפך דמם של
הציונים" וכן "מוות לציונים". הוא
התקשר גם טלפונית למשטרת חדרה
ובשם "מיסטר איקס" מסר הודעה ש'
הוטמנה פצצה בקופסת-חולים בשיר.
סניגורו של הנאשם, עורך-דין
טויסטר, הגיש לבית-המשפט תווית
דעת רפואית של בית-החולים הפסי-
כיאטרי, "איתנים", והזכיר כי הוא
הודה בשם שולחו בכל האשמות חבר'
יוחסות לו.

בהודעתו זו נאמר, כי הנאשם
לא היה מסוגל להבדיל בין טוב לרע
ופעל מתוך מחשבות-שחא. הנאשם
איננו מהווה כיום סכנה לציבור, אך
יחד עם זאת אין אפשרות להבטיח
שלא תהיה התפרצות פסיכוטית מחו'
דשת בעתיד. לכן הומלץ בהודת'
הדעת הרפואית שהנאשם יהיה במ'
עקב פסיכיאטרי-אמבולטורי.

משפט המחוזי בחיפה הוציא אתמול צו בדבר
אמבולאנטי — לא אישפוז — לתלמיד-ישיבה,
ששליחת מכתבי-איום לסאתולוגים ולאיש ציבור.
לאחר שנקבע, כי הצעיר לא היה אחראי למעשיו
ר את העמירות ולכן אין הוא בר-עונשין.

את השלטון ולרצות את שריהבסתחז
ואת הרמטכ"ל, חיים ברילב.
הסתודות נדרש להתייצב
בגן-ציבורי

באוגוסט 1971 מואשם ליפא כי
שלח מכתב למנהל המכון הרפואי
משפטים בארז-כביר, ד"ר קרפלוס.
במכתב זה תבע מהפתולוג להתייצב
בשעת לילה בגן-ציבורי כדי למסור
דריה על נתיחת מתים ולהביא עמו
300 אלף לירות, כומר נפש. אם לא
יצאה כן, איים הנאשם, כי יגרום ל'
פיתו של הפתולוג.

כן שלח מכתבי-איום לשולמית א'
לוי, בו הודיע לה כי ארגון מיס'
תורי גור את דינה למיתה. התביעה
מייחסת לו גם שליחת מכתבים ל'
מרכז הסתדרות המורים בתל-אביב,
למועצה הדתית בבני-ברק, למערכת
"מעריב" ובהם איים כי יוגזו פצצות
במקומות אלה.

כע, כי כיום איננו מהווה
יבור ולכן הסתפק בית'
צו לטיפול אמבולטורי
ציווה לאישפוז בבית'

שה רב ליפא, בן 33,
ד ישיבת "אוהל יעקב"
וואשם כי מאז חודש
אפריל 1972 שלח לס'
אל מכתבי איום, ש'
לסערה ציבורית ולהב'
בכתב-החולים. את מכ'
שם, והנעד הערבי העל'
ן אליפתח, צייר בתם
תב דברי שטנה פרוצים
מוסדותיה ומנהגיה.

ליפא, כי שלח מכתב
מת'גן ובו איים להשמיד
זרה ובסיסי צה"ל, להפיל

על המשמר

י אדר תשלג

מדינת ישראל

משרד הדתות

לשכת השר

לור 100

בהכרה

אל יארי

השם מאלר אי היבני
אביקל לימיל לימילון מילן היבני
המילון לימילון לימילון לימילון
לימילון לימילון לימילון לימילון

משרד הדתות

11.2.73

תאריך:

42268

מספר:

לכבוד

דר החתום

דר' ז. זורחטליב

ירושלים

הנדון: פרטום חברה סקר חכונן איזור הכותל

כב' השר,

הנני מתייחס לבקשה הנ"ל כפי שהכאנו אותו לפני כב' השר ביום 29.1.73:
הומר הסקר הוכן בשעתו בכדי להכין ולקדם את עצם חכונן האיזור לעתיד ובכדי לרכז
את הנתונים של האתר וליצור את הקירטריונים לבקורת על הצעת חכונן באתר.
החומר היה מיועד גם כבסיס לעבודה בצוות חכונן משותפת עם הקצירה והחברה לשיקום
הרובע היהודי, צוות שלא הקום על אף נכונותינו לשחק פעולה במילואו עם יתר הגורמים.
בינתיים הודן לפי הזמנת החברה לשיקום הרובע תכנית לאזינו הכותל אצל אדריכל
מפדיה, ואני מניח שתכנית זו תבא לדיון ועיון בפני גורמים מכריעים והרשיות המוסמכות
בתקופת הקרובה.

אי לזאת נראה לי יתר חשיבות בפרטום ה"סקר" בכדי להכין מכאיר אתר יעזור
בבריקת החומר והחכניות המוגשות.

הטלתי על מר צבי שטיינר שהכין את החזרה דו"ח(1) ועל אדריכל אחרונסון
שיכז בשעתו את ה"סקר" לברר את האפשרויות לפרטום בצורה גאה וסתאית וחוך זמן סוגבל
ביותר, הברור העלה כדלהלן:

הצורה והגודל: כמו דו"ח הכותל(1)

הצבעה: אופסט

מט' טופטיט: 1000

הקומה הבצוע: חרשים

הוצאות: חפפה, רכוז, עריכה, סדור, נייר והדפסה בערך 10,000.-

במידה והדבר יבוצע באמצעות המדפיס הממשלתי ובתהליך הרגיל אין אפשרות להוציא את
החומר תוך חרשים, על כן יש למצא דרכים להזמנה ישירה.

במידה וכב' השר יראה לנכון שהחומר יפורסם כעת, אבקש לזמן את השב המשרד
יחד עם מר צבי שטיינר בכדי להורות על הקצבת הסכום הדרוש ואופן הבצוע המידי והדחוף.
כמו כן אבקש אתך הערות כב' השר להכונן החזרה וניסוחו בכדי לפסור את החומר להדפסה.

בכבוד רב

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

$$15/14/36/2$$

3.3%

בחסלוֹם קבוצ חרש־או עבתי
ללא קשר עם עבודות מבוצעות
מתוך תשאיִן סדר חלמות

(א) תפקידו אינו כיוקצ' לש"י

(ב) עבודות חכנון פפירוס-כאשר ימסרו
למשל:

בחסלוֹם לַמִּי קבִיעָה אַחֲזָז
לִשְׁכַּר סוֹרֵא קְבוּץ מַחֲבִיב בְּצוּץ.

(ג) כסוי להובאת ליצור הגרסי ועסקות מיוחד ל/י אשר מפר חשב המסדר

לשם הכהרת והגדרת התפקיד הנזכר ב(א) הנ"ל, ועל יסוד הנסיון של התקפידים אשר מלאתי אותם בשבת שחלפה, חנכתי מתכבד לשרט את התקפידים הנכללים ביעוץ

1. מביטוח יעוץ עם שר הדתות
2. השתתפות בישיבות ועדת שרים לירושלים (מקומות הקדושים)
3. חברות בועצות
 - א) ועדה הבטוחות הממשלתית לכוותל המערבי והדרומי
 - ב) ועדה מיוחדת למנויים בטביחת הכותל
 - ג) ועדה תיאום החכירה לרובע היהודי, משרד הדתות, קריית הממשלה הארכיאולוגית
 - ד) ועדה טכנית למכשור העיר העתיקה ליד הועדה המחוזית
4. כיו"ר ועדה הבטוחות, התפקידים של בקורת פרוטוקולים עריכת דוח"ם הכנת סדר יום לישיבות וכס מבקש כפרד טמקס לאעט עם נציגי משרדי הממשלה השונים השותפים בוועדה הבטיחות.
5. דיונים ולווי עבודות המסלחת הארכיאולוגית עד כמה שחם בוגדים לאינטרסים של המשרד
6. דיונים עם ועדות פרופוטרים של הטכניון בקשר לבעיות יציבות הכותל
7. דיונים ופירוט עם טחנטי קונסטרוקציה שהוזמנו במיוחד לבעיות בטיחות
8. יעוץ תכנוני לתכניות לבצוע עבודות ע"י חברת לפיתוח הרובע היהודי
9. כנ"ל לעבודות מצד העיריה
10. ערוח המידות למעולות המבוצעות מצד המסלחת הארכיאולוגית
11. ענייני הוואקף לגבי ביוט וחיצוק בניין המחכמה וכדומה
12. דיונים עם המשטרה הבעיות מטמור הגבול האחראי למספר הכותל
13. כנ"ל עם מחלקת התחבורה של המשטרה ומשרד התחבורה לגבי חניה וכו'
14. מבק (מיניסלי) עם רשות הגנים ולאומיים
15. ועדות הרבנות הראשית ועדת ההלכה
16. טמול בבעיות עקרוניות העשורות עם בניין תרבות הראשית ליד הכותל

אין טעם כי הטפול המסחפף לא יקטן בשנה הבאה, ואבקשך על כן לאשר לי והתחלת המקרים
כיוצא אשר חתל מיום 1.1.70. בריתי עם דר' שוחסמן סמכ"ל במשרד הפנים כי מהנדס
זולבסקי - חל אביב, משמש יועץ לשר המנים למי חוזה ומנוי למי דרגה מהנדסים א", ואני
מסכים שהערוך חוזה ורגם לבבי ריזלי ולפי אותם התנאים. אודה לך באט תסליט את הדבר

בהודעה שראש מכבינו רב

בהקדם

העמקו
כב"ש הרות
תרב"ד. פרלא

2. 7. 1.

רחוב יפו 30
טלפון 28371
ירושלים

מדינת ישראל
אדריכל יועץ לשר הדתות
[ירושלים]

15/14/36/2
משרד הדתות

תאריך: ח' בחשוון תשל"א
8.10.70

מספר:

לכבוד

שר הדתות

ד"ר ז. ורהפטיג

כאן

הנדון: רצוף כרחבה הכותל.

כב' השר !

בהתאם להוראותיו הוכן ע"י מע"ץ מכרז לרצוף חלקי

כרחבה העליונה. המכרז יוצא לקבלנים מיד אחרי סוכות

ויוחבר עד אמצע חודש נובמבר.

היקף העבודה המשוערת הוא עד 150,000.

ספרים מדויקים יסופקו לפי הוצאות המכרז.

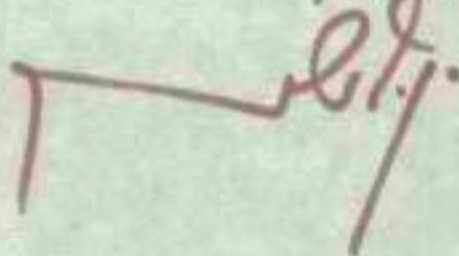
היות ובחקציב פחות הנוכחי לא נכללה פעולה זו, יש

צורך באשור מיוחד לחקציב זה ובהוראות מהאימות להעברה

החגיגות למע"ץ.

אבקש מכב' השר לאשר את הפעולה ולהורות על בצורה.

בכבוד רב,



TO THE HONORABLE
MEMBERS OF THE
HOUSE OF REPRESENTATIVES

AND
OF THE SENATE

OF THE
UNITED STATES
OF AMERICA
IN SENATE
EXECUTIVE
SESSION

WEDNESDAY, JANUARY 1, 1902

REPORT

OF THE
COMMISSIONERS OF THE
LAND OFFICE
IN RESPONSE TO A
RESOLUTION PASSED BY THE
SENATE, MAY 1, 1899

AND BY THE HOUSE OF REPRESENTATIVES,
MAY 1, 1899

AND BY THE HOUSE OF REPRESENTATIVES,
MAY 1, 1899

AND BY THE HOUSE OF REPRESENTATIVES,
MAY 1, 1899

AND BY THE HOUSE OF REPRESENTATIVES,
MAY 1, 1899

WAS
READ
AND
APPROVED

[Handwritten signature]

מדינת ישראל

משרד הדתות

ד"ר יועץ לשר הדתות
(ירושלים)

רחוב יפו 30
טלפון 28371
ירושלים

תאריך: י"א בחשוון תשל"א
11.10.70

מספר:

לכבוד
אדריכל ג. גולדשטיין
רחוב המלך גורג' 43
ירושלים

סגור: ארונה קורט ע"י הכותל המערבי
הצעות מיום 27.9.70

שלום וברכה!

בהתייחס להרשימות הסוקרמים שהוכנו על ידיך, קבלתי את
אשרורו של כב' השר להצעות, בהקדן שיש להכין גם בסיסי עץ
לארונות.

במסגרת ספגישתנו היום אבקשך להכין הרשימות סופיים הון
שבועיים, ולהגיש הצעה מחיר לכצוע עבור:
1. 3 ארונות כוודים ל 2 ספרי תורה.
2. קיר אבן קולל ב 7 כוחים עבור 2 ספרי תורה כ.א.
המחיר הסופי יכלול הרשים חכנון, אספקה והרכבה של חלקי
האבן והעץ, בהתאם להכניה שהאשר על ידי.
עבור קשויים אמנוהיים, כגון: צפוי נחושה, רקוע, חריטה עץ,
סורגים אמנוהיים, מרוכה גוכלין או דקמה מיוחדת, יש להכין
הצעה מפורטת.

כמסגרת הקציבה לשלכ ראשון יש להביא בחשבון - 15,000.

בכבוד רב,

העוזב' השר
הרב פרלא
מר יערי

אדריכל יועץ לשר הדתות
(ירושלים)

משרד הדתות

דוח: 30
טלפון: 28371
ירושלים

תאריך: ח' בתשרי תשל"א
8.10.70

מספר:

לכבוד

כב' שר הדתות

דר' ז. ורהפטיג

כאן

הנדון: 1. חכנון אזור שער המגרכים

2. חכנון רעיוני מקדם לאזור הכותל

כב' שר הדתות!

בהתאם להוראותיו טפחתי בהכנה שני הנושאים הנ"ל, בהתייעצות עם מהנדס

מחוז מע"ץ מר גול.

מכום הדברים על דעתי של מהנדס גול הוא דלהלן:

1. אזור שער המגרכים:

א. מטרת החכנון: 1. יצירת גשר לשער המגרכים במקום המלוי והמבנים הקיימים,

באורך של 20 - 15 מטר, בכדי לאפשר פנוי המלוי, חשיפת

שער ברקלי, גישה לחומת הר הבית (כוחל המערכי עד המיפוח

הדרומית) לכל האורך.

2. עיצוב קירות תומכין ושפועים ליחיד החלקים.

3. חכנון פלטפורמה זמנית בחלק הדרומי למבקרים ולמחפילים.

כל הנ"ל לפי המלצת ועדת הבטיחות, ישיבה מס' 8 / 9.

הערה: הפעולה נחשבת כזמנית לגבי תכנית עיבוד כולל של כל האזור הכולל

אפשרות החלפת הכניסה דרך שער המגרכים בגישה אחרת.

ב. הקף מחקציב המועד: - 500,000 ₪. (לשנים 70 - 71 - 72)

ג. מחכנון מוצע: מומלץ: מהנדסים קונסטרוקטורים לכ-כהן, בצרף אדריכל נרף.

עצוב ארכיטקטוני בהדרכת החתום מטה ובאחריותו.

בחנאים לעבודתם ולשכר טרחה על בסיס מכתב מיום 17.9.70, ולפי אשור

מהנדס מחוז מע"ץ.

ד. הקציב לחכנון מועד:

לצורך הכנה תכנית עיבוד למכרז בלבד

70% משכר טרחה מועד על בסיס 7% מהקף העבודה

א. שכר מועד מהנדסים ומחכננים - 25,000 ₪

ב. קדוחים נסיוניים במקום,

סומחים ובלתי נראה מראש - 10,000 ₪

35,000 ₪

15,000 ₪

20,000 ₪

מתקציב זה דרושים בשנה הקציבית 70/71

בשנה הקציבית 71/72

UNITED STATES

DEPARTMENT OF THE INTERIOR

BUREAU OF LAND MANAGEMENT

WASHINGTON, D.C.

OFFICE OF THE ASSISTANT ATTORNEY GENERAL
WASHINGTON, D.C.

MEMORANDUM

TO: THE ASSISTANT ATTORNEY GENERAL

FROM: THE BUREAU OF LAND MANAGEMENT

SUBJECT:

1. The following is a summary of the

2. The following is a summary of the

3. The following is a summary of the

4. The following is a summary of the

5. The following is a summary of the

6. The following is a summary of the

7. The following is a summary of the

8. The following is a summary of the

9. The following is a summary of the

10. The following is a summary of the

11. The following is a summary of the

12. The following is a summary of the

13. The following is a summary of the

14. The following is a summary of the

15. The following is a summary of the

16. The following is a summary of the

17. The following is a summary of the

18. The following is a summary of the

19. The following is a summary of the

20. The following is a summary of the

21. The following is a summary of the

22. The following is a summary of the

23. The following is a summary of the

24. The following is a summary of the

25. The following is a summary of the

26. The following is a summary of the

27. The following is a summary of the